

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ଶହ୍ରପ୍ରେରନକ ମନ୍ଦିର ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ବେମାରେ
ବାସୀ ଗୋଟିଏ ।

To
The Editor of Utkal Dipika
Cuttack
Sir,

A public meeting was held on the 4th July '09 in the premises of "Bharat Sangeet Samaj" Calcutta to consider the question of the widow-marriage in the Kayastha Community and to frame certain laws and regulations for strict guidance on the lines of late Iswar Ch. Bidyasagar. There was a large and influential gathering numbering more than 2000 Kayasthas who were present in the meeting. Srijit Jitendra koomar Rai Choudhury Zamindar was in the chair. As soon as the President occupied the chair, some of the Kayasta Delegates who were not in the favour of "widow-marriage" having formed themselves into two rival parties and made rather serious disturbances in the meeting so as not to pass any unanimous resolution for the widow-marriage though major portion of the Kayasthas have good opinion. Owing to this unavoidable disturbances, the Kayasta meeting was postponed for some subsequent date.

It is rather insignificant and strange that the Indians who are so advanced in education and social reforms have not yet grasped the good effect of widow-marriage. There is no doubt that very ideal of Raja Ram Mohan Roy and Iswar Ch. Bidyasagar the greatest Pioneers on "Social Reforms" in India will give Substantial effect in near future. This meeting was called for in connection with a case in which an eminent lawyer made widow-marriage without the notice of "Kayasta-Samaj."

5.7.1909
CalcuttaYours Sincerely
Promotho Nath Roy
Sham Bazar Street
Calcutta

ମାନ୍ୟବର ଉତ୍ସବାଧିକାର ସୁଭକ୍ଷେ ସମ୍ମାନକ
ପ୍ରବର୍ଦ୍ଧ
ମହାରାଜ !

ଯଦି ମୋ ସଙ୍ଗେ ଅଞ୍ଚଳର ଏବ ଅଧିକ
ସହିତ ତଥା ଉତ୍ସବାଧାରଣର ଦେଶ, ରାଜ୍ୟ,
ଜଳ—ବାସୁ, ରାଷ୍ଟ୍ର, ମନ୍ଦିର—ଦୂଃଖ, ପ୍ରଭତର
କୌଣସି ସମ୍ବନ୍ଧ ବା ସମ୍ମନ୍ଦ ଥାଏ ତେବେ ଥଣ୍ଡ,
ହରି ମୋର ଜିମ୍ବୁଳୁ ଓ ଠଙ୍କି ପରମ୍ପରା
ଅରଣ୍ୟ ସେବନ ଭୁଲ୍ୟ ଦେବ କାହିଁ ।

ଜଳକରୁମିରେ ଅମ୍ବେମାର ସତକାଗାର
ଏବ ମାନ୍ୟବର ସୁଭକ୍ଷେ ବାହାନ ଦୂଃଖ ସୁଖରେ
ଅମ୍ବେମାରେ ସମ୍ମନ୍ଦ ରାଗା ଓ ରାସୀ । ସବୁପଥ
ମେ ଗଞ୍ଜାମ ସନ୍ଦିକନ୍ତୁ 'ନୁହିଲସମ୍ମନିତି' ଏହି
ପଢିବ ନାମ ସମ୍ମନ ଦୋର ମହାମହୋପଦେଶ୍ୱା
ମି : କଥ ମହୋଦୟବହୀର ସେବନେବେଳେ
ଉତ୍ସବାଧିକର ସୁଭକ୍ଷେ ହୁଏ ତେବେବେଳେ

ତହିଁର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଅର କେବୋଟ ବିଷୟ
ବାହାରାପତିଲ । ଉତ୍ସବର ମନ୍ଦିରକା-ଗତାନ୍ତ
ଠାର ଥରମ କର ଦରତ ପାହିବାପି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ସମସ୍ତେ ଏହାକ ଏବ ଆମରେ ତୁଦୟବହୀ
କରାଯିଲେ ଏବ ଉତ୍ସବ ହେଲ ଅତରେ ଏହିଷି
ଶୁଭକଷ୍ଟ ଉତ୍ସବ ପଳକଗ ଦେଇ ଉଠିବ ।

ଦେଖୁ ଗ୍ରାମୀ ଗ୍ରାମସମିକାନ ପ୍ରାପିତ
ଓ ପରାମରିତ କେଲ ତହିଁର ବିବରଣ ମଧ୍ୟ
ସମୟରେ ପ୍ରାମାୟ ପରିବାସକାରୀ ପ୍ରତିଧିନିଧି
ଦେଲା । ବନ୍ଦୁ, ରାଜ ! ସେ ତଥ ସେ ଦୁଃଖ
ସେ କୁଝ 'ଅଭେଦନିଧି' ପର ଅଜ ବିଲୁପ୍ତ ।
ଏହାର ବିଶେଷ କାରଣରେ କେବଳ ଏହାକି
କୁହାୟାଇ ପାରେ ଅମ୍ବେମାର ପ୍ରୟେ—ଉତ୍ସବ
ସମ୍ମନ୍ଦ କେତେବେଳା ମାତ୍ର ଏବହେଲା ମାତ୍ର ।

ପାଇଲାବର ସମ୍ମାନକ ଦୋଷବା
ପ୍ରତିଲିପି ଥର ସେ ଶୈଶବ ନାହିଁ ଅର ସେ
ଦୁଃଖା ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଯାହା ଦୂର
ଯିବାର କରିଯାଇ । ଗ୍ରାମୀ ସମିତିର ଉତ୍ସବ,
ପ୍ରତିଲିପି ସମ୍ମାନକ ବିଲ ଗେଲ ସମ୍ମନ ।
ସମ୍ମନକ ତେଜ୍ଜ୍ଵା ବ୍ୟବରେକେ ତୌରେ
ଅଧିକ ସାଧକ ଦୋର କି ଥାରେ । ଅଳମକ
ବିପ୍ରରେଣ ।

ଆ ବାହୁନିଧି ବିବୁଦ୍ଧବ
ଜଗତସ୍ଵର ଦକ୍ଷକ

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।

ଆ ବାହୁ ନମଦେବ ଠାର	ନିକାଳ	୫
" ଦୃଷ୍ଟବେଦ ପଥାନ	ନିଗରାଧୟବ	୫
" ତା ଗୋଦଗରର ପାହାପକ କୋତା	୫	୫
, କେତେବଳ ସାତ	କଟକ	୫
" ନାନାଶବ୍ଦର ସାମ	ସମତ୍ସବ	୫
" ପୁରୁଷୋରମ ତୌରେ	ଦରହମ୍ବକ	୫
" ଅରନ୍ଦ ପାପ	ବରକତା	୫
" ସୁଧରିତ ନହାତ୍ର	ବ୍ୟଦି	୫
ମହା ଦୁରମ୍ଭବ ମଠ	କଟକ	୫
ଆ ବାହୁ ଦରମନ ନିରି	ମୋଦା	୫
ଭାବା	କା ଲାଲପିତା	୫
ଆ ବାହୁ ଦରଦାତ୍ରାଦ ପାତା	୧୦୦	୫
" ପ୍ରବାଦତ୍ର ବର୍ତ୍ତ	କାରୀ	୫
" ପରବର୍ତ୍ତୟ ସାମ	କାରେତ୍ର	୫
" ପ୍ରାବଦତ୍ର ତୋ	ହେତୁକର	୫
ଭାବା ପରିବାଟ ଓ ଥୋରାତ	୫	୫
ଆ ବାହୁ ଦାତାବନ୍ଧ ସାମ	କାରେତ୍ର	୫
" ଲାଗୁରାତ ସାମ	ହୋରେ	୫
" ଦରମାରୀ ଦେବାନ୍ତର୍ଥ ଗୋଟାଟି	୫	୫
ପେଟେର ତେଜିଦୀପ ମଧ୍ୟେ ସା	୫	୫
ଆ ବାହୁ ଦେବାନ୍ତର୍ଥ ଗୋଟାଟି	୫	୫
କଲେବୁର ବାହେର	କଟକ	୫

ନିଲାମୀ ରସ୍ତାହାର ।

୨୨୬୭ ମର ସତ ୧୯୦୫ ମସିଥା ।

ଦେଖୁଅତ୍ତା ମୁକସତି ଅଦାରବ ।

ଧନେଶ୍ୱର ନାୟକ
ବିନାମ ।

ଦେଖ

ଉପର ଲାଭିବ ନମର ମୋଦମାରେ
ଜନୀଦାରର ପାତାଳା ଟ ୨୫୫/୧ ଅଦୟ
ସକାଶ ଦେଶଦାର ଗଲାବିତ ସମ୍ଭବ
ସନ ୧୯୦୫ ମସିଥା ଜୁଲାଇ ମାତ୍ର ଗା ୫୫ ରାତରେ
ଅଥ ଅଦାରବରେ ନିଲମ ଦେବ ।

୧ । କରନ୍ତ ଜଳ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବେତ୍ରାହାର
ପୁଲାଶ ଖ୍ୟାତ ଉତ୍ସବରେ କେବରେଲୁର ରାଜ-
କାର । ପ୍ରାମେର ମୌଜେ ଗୁଲାମ୍ବାର
ରାଜବାରେ ଆପା ପ୍ରତିବାଦର ବାପ ଆମ
ସାବନ ମା ଶାନ୍ତିରୁ ଜମା ଟ ୨୨୫/୧୯ ଅଟେ
ହାର ବନୋବସ୍ତୁ ମାତ୍ରରେ ଏୟ—୨୫୫ ଡଃ
ଦୋର ସାବନ ଜମା ବାପମ ହୋଇଥିଲା । ଗାହିଁ
ମଧ୍ୟ ପୁରବାଦର ଦ୍ରୋଗଦଶର ଏୟ—୨୨୫୫;
ଜମିକୁ ମଥୋଟ ଜମା ଟ ୨୫୫ ଦେଇଥିଲା ଉତ୍ସବ
ଏୟ—୨୨୫ ଡଃ ଜମି ଅବକ ଅର । ନିଲମ
ଦେବ ଅନୁମାନକ ଦୂର୍ୟ ଟ ୩୫ କା ।

୨୨୬୬ ମର ସବେରତ ସତ ୧୯୦୫ ମସିଥା

। ପ୍ରଥମ ମୁକସତି କଟନ୍ତବ ।

ବାହୁ ଜଗତବହିର ବୋଷ ଓଗେର । ପା ।
ଦାଲ ଚୌଧୁରାହାର । ପା । କଟକ ବାହୁ
ଜନୀଦାରମାରେ
କାର ।

ବାହୁ ବୁଝମୋଦବ ବୋଷ ଓଗେର । ପା ।
ଶାକୁଷ୍ମବ ଓଗେର । ପା । ମାବଦବକରର
ଓଗେର ପ୍ରତିବାଦ ଦେଶଦାରମାରେ
ଏ ମୋଦମାରେ ଜନୀଦାରମବର ଜଳ-
ତକୀ ଓଗେର । ମୁ । ଟ କା
ଅଦୟ ସକାଶେ ଦେଶଦାର ପ୍ରତିବାଦମବର
ଗଲାବିତ ସମ୍ଭବମାକ ସନ ୧୯୦୫ ମସିଥା
ଜୁଲାଇ ମାତ୍ର ଗା ୫୫ ରାତ୍ରେ ଦବା ଗ ୧୨୫ ମୁ
ସମୟେ ନିଲମ ଦେବ ।

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ଭବ ।

୨ । ପ୍ରାମେର ମାବଦବକରର ମର୍ମାଧର
ନେତ୍ରେଷ୍ଟମର । ପା । ମାବଦବକର
ସିତାର କି ୨ ମରରେ ଏୟ—୨୫୫ ଡଃମର
ଏ ମୋଦମାରେ ନନ୍ଦ ଅକୁ ନିଲମ ଦେବ
ଚହିଁର ଅମ୍ବର ମୁହୂର୍ତ୍ତର କାର ।

୩ । ପ୍ରାମେର ଏକଳ । ମୌ । ପାଇଦାପୁର
ଓଗେର ୧୯୦୫୪ ମର । ପା । ପା ୧୦ ମର
ସିତାର । ବା । ମାବଦବକରର ଏୟ—୧୦୦୫୦

ପରିମିଳ ଏ ମୋକଦମାରେ ବନ୍ଦକ ଅଛି ।
ଜିଲ୍ଲାମ ଦେବ ପହଞ୍ଚିର ଥାଣ୍ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୫୦ ଟଙ୍କା ।

* । ପ୍ର । ଏକକ । ମୌ । ବନ୍ଦକରେ
ଶ୍ଵରା କ ୨୫୨୦ ମର ଜିଲ୍ଲାମ କ ୨୨ ମର
ଦିତ୍ତିଲ୍ ସମ୍ପଲାଖରଙ୍ଗ କାହେଲି ଏୟ—୨୨୦୭୫
ଏ ମୋକଦମାରେ ବନ୍ଦକ ଅଛି ଜିଲ୍ଲାମ ଦେବ
ପହଞ୍ଚିର /ଅନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୮୦୦ ଟଙ୍କା ।

* । ପ୍ର । ଏକକ କ ୨୫୫ ମର ଗର୍ଜ
ଠ । ମୌ । ପଶୁଲୁଣ୍ଠା ଜମିଦାର କ ପହଞ୍ଚିର
ଦାଳ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ୍ର ସଦର ଜିମା ଟ ୧୦୨ ଟଙ୍କା
ଅଟେ ବନ୍ଦକରୁ ଏ ମୋକଦମାରେ ବନ୍ଦକ
ଠ । ଟ ୦ । ୧୦ । ୧୨ ଗଣ୍ଡାରୁ ମଥୋଟ ସଦରଜମା
ଟ ୧୦୦/୮ ଦେଇଥିବ ତାହା ଏ ମୋକଦମାରେ
ନିଲାମ ଦେବ ପହଞ୍ଚିର ଅନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ
ଟ ୨୭୦ ଟଙ୍କା ।

ଟ ୨୫୨୦ ମର ସଃ ସକ ୧୯୦୭ ମସିହା ।

ଠ । କେନ୍ଦ୍ରାଷ୍ଟା ମୁଦ୍ରଣ ଅଦାନତ ।

ପ୍ରତିଶୋର ମହିନୀ ବାରା
ନବେଳ ପରିଚା ବିବାହ

ଉପରଲିଖିତ ନାୟର ମୋକଦମାରେ ତିକ୍ତା
ଦାରର ପାହିବା ଟ ୨୫୨୦/୭ ଅଦାୟ ସବାପେ
ଦେଶଦାରର କଲିଲିଖିତ ପଣ୍ଡର ସକ ୧୫୫
ମସିହା ଜୀବିର ମାସ ତା ୧୫ ଉତ୍ତରେ ନିଲାମ
ଦେବ ।

କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ କେନର ପରିଚା ସବ-
ରେଜିସ୍ଟ୍ରେସନ୍ ଓ ସର୍ଟିଫ୍ଟିକ୍ ସ୍ଲାଷ ଷ୍ଟ୍ରେସନ
ଇଲାକାର । ପ୍ର । କଟକ । ଗା । ବଲିବତ୍ର ସର
। ମୌ । ବିବାହମଲ ବନ୍ଦବାରେ ଥିବା କ ୧
ମର ପ୍ରତିବାଦର ପିତା କେନର ପରିଚା ବାମର
ଗତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ୍ର ଆମ ଦିଲା ସହକ ମା ୨୧
୨୦/୮ କୁ ଜିମା ଟ ୨୫୫୦/୨୪ ଅଟେ ବନ୍ଦ
ମଧ୍ୟରୁ କ ୧ ମର ପ୍ରତିବାଦର ଅଂଶ । କ
ଟ ୦ । ୮/୪ ଗଣ୍ଠ କୁ ଅପେକ୍ଷି ଦିଶ୍ୟାଥର ମନେ
ମା ୫ । ୧୨୮ ପହଞ୍ଚିର ମଥୋଟ ଜିମା ଟ ୧୫୫/୧
୬୮୮ ଅଟେ ନିଲାମ ଦେବ ।

୨ । କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ କେନରପରିଚା
ସବରେଜିସ୍ଟ୍ରେସନ୍ ପରାମ୍ପରାର ସ୍ଲାଷ ଷ୍ଟ୍ରେସନ
ଇଲାକାର । ଗା । ବଲିବତ୍ର ସର । ମୌ । କଟକ
ବିବାହମଲ ଥିବା ପରିଚା ଏକାଙ୍କିତ
ପରିଚା ଓ ମନୁ ପରିଚାକ କାମର ଗତ ବୁନ୍ଦେ
ଟ୍ରେସନ୍ ଆମ ସହକ ମା ୨୫ । ୧୫୫/୮ କ
ହେଲି ଜିମା ଟ ୧୫୨୦ ଅଟେ ବନ୍ଦ ମଧ୍ୟରୁ
କ ୨ ମର ପ୍ରତିବାଦର ଅଂଶ । କ ଟ ୧୫୫/୮ କୁ
ଅପେକ୍ଷି ଦିଶ୍ୟାଥର ଅନୁମାନର ମା ୨୫୦ କୁ
୨୫୦୫ ଜିମା ଟ ୨୫୦/୮ ଅଟେ ।

୩ । ମୋଟ ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ । ଲା । ବା ।

ଆଜି ମିଶା ମା ୧ । ୧୯ ବି ଯାହା ହାଲ
ବନ୍ଦୋବସ୍ତ୍ରରେ ଏୟ—୮୨ ଜମିର ଜିମା
ଟ ୧୫୫/୨୫ ଅଟେ ଉତ୍ତର ଜମି ଏ ମୋକଦମାରେ
ନିଲାମ କରିବାର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୫୦୯
ଟଙ୍କା ଅଟେ ।

ଟ ୧୫୩ ମର ତିକ୍ତାଜାସ ସକ ୧୯୦୭ ମସିହା ।

କଟକ । ମୁ । ଦ୍ୱିତୀୟ ମୂଲ୍ୟ ଅଦାନତ ।

ଏ ପୁଣିତନ୍ତ୍ର ମହାତମ । ସା । ଅନନ୍ଦପୁର । ପ୍ର ।

ସୁଦ୍ଧା । ମୁ । କଟକ ବାରା

ବନ୍ଦକ । ବାରା

୨ ବାଲକୁଣ୍ଠ ଏୟ । ରୋହଣପୁର । ସା ।

ନୁଶେଣରଗାଙ୍ଗ । ପ୍ର । ସୁଦ୍ଧା । ମୁ । କ । କଟକ

ପ୍ରତିବାଦି ।

ଉପରଲିଖିତ ନମର ମୋକଦମାରେ ଜର-
ତିକ୍ତା ଉପର ଟ ୧୫୨୦ କାମା ପଶ୍ଚିମ ସମ୍ପଦ ସକ
୧୫୦୯ ମସିହା ଜୁଲାଇମାସ ତା ୧୫ ଉତ୍ତରେ
ନିଲାମ ଦେବ ।

ରଘସିଲ ବନ୍ଦକ ସମ୍ପଦ ।

ସବତ୍ରବିଜନ ସ୍ଲାଷ ଷ୍ଟ୍ରେସନ ସାଲେ-

ପୁର ଓ ସବରେଜିସ୍ଟ୍ରେସନ । ମୁ । କଟକ । ମ ।

ଧୀର । ପ୍ର । କଟକମୂଳ କ ୧୫୫ ମର ଗର୍ଜ
କୁଣ୍ଠ । ବ । ଗା । ପୁରଣ । ମୌ । ନୁଶେଣ
ରକାରେ ଥିବା କ ୧୫ ମର ପ୍ରତିବାଦକ
ଶରଦ । ବା । ଗଲିଲିଖିତ ଜେତା କମର
ଅନୁଯାୟୀ ଆମ ଏୟ—୮୮ କାମା ଟ ୧୫୫/୧୦
ଅଟେ ଉତ୍ତର ଦୋରନ୍ତ୍ର ଏୟ—୮୮ କମି ବିମର
ପ୍ରତିବାଦି ହିଁବାରେ ଯାଇଥିବାରୁ ବନ୍ଦକ ଅଛି
ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୮୦ ଟଙ୍କା ।

ଟ ୨୫୨ ମର ଖେତା । ଉ । ଗପ୍ତା । ବ । ବନ୍ଦ

ସେଠି । ଏ ୦—୦୯

କ ୧୯୫ ମର ସେତା । ଉ । ଉତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଅର୍ଜୁନ୍

। ବ । ଗପ୍ତା । ଏ ୦—୧୫

କ ୧୯୨—୨୫ ସମ୍ପଦରୁ ଏ ୧—୧୨—୫

୨ । ସବତ୍ରବିଜନ ସ୍ଲାଷ ଷ୍ଟ୍ରେସନ ସାଲେ-

ପୁର ଓ ସବରେଜିସ୍ଟ୍ରେସନ । ମୁ । କଟକ ରଲିକା-
ଧୀର । ପ୍ର । କଟକମୂଳ କ ୧୫୫ ମର ଗର୍ଜ

କୁଣ୍ଠ । ବ । ଗା । ପୁରଣ । ମୌ । ନୁଶେଣ
ରକାରେ ଥିବା କ ୧୫ ମର ପ୍ରତିବାଦକ
ଶରଦ । ବା । ଗଲିଲିଖିତ ଜେତା କମର

ଅନୁଯାୟୀ ଆମ ଏୟ—୮୮ କାମା ଟ ୧୫୫/୧୦
ଅଟେ ଉତ୍ତର ଦୋରନ୍ତ୍ର ଏୟ—୮୮ କମି ବିମର
ପ୍ରତିବାଦି ହିଁବାରେ ଯାଇଥିବାରୁ ବନ୍ଦକ ଅଛି
ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୮୦ ଟଙ୍କା ।

ଗପ୍ତା ଜେତା କମର

କ ୧୫୩ ମର । ଉ । ମୁକୁନ ସାମଳ

। ବ । ମୁଦ୍ରରଙ୍କ ଖେତ ଜମି ଏୟ—୨୨

୩ । ସବତ୍ରବିଜନ ସ୍ଲାଷ ଷ୍ଟ୍ରେସନ ସାଲେ-

ପୁର ଓ ସବରେଜିସ୍ଟ୍ରେସନ । ମୁ । କଟକ । ମ ।

ଧୀର । ପ୍ର । କଟକମୂଳ କ ୧୫୫ ମର ଗର୍ଜ
କୁଣ୍ଠ । ବ । ଗା । ପୁରଣ । ମୌ । ନୁଶେଣ
ରକାରେ ଥିବା କ ୧୫ ମର ପ୍ରତିବାଦକ
ଶରଦ । ବା । ଗଲିଲିଖିତ ଜେତା କମର
ଅନୁଯାୟୀ ଆମ ଏୟ—୮୮ କାମା ଟ ୧୫୫/୧୦
ଅଟେ ଉତ୍ତର ଦୋରନ୍ତ୍ର ଏୟ—୮୮ କମି ବିମର
ପ୍ରତିବାଦି ହିଁବାରେ ଯାଇଥିବାରୁ ବନ୍ଦକ ଅଛି
ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୮୦ ଟଙ୍କା ।

ଜେତା କମର

୦ ୨୫୨ ଏୟ—୪

କ ୨୫୨ ଏୟ—୩

କ ୨୫୧ ଏୟ—୨୬

୮୮

୪ । ସବତ୍ରବିଜନ ସ୍ଲାଷ ଷ୍ଟ୍ରେସନ ସବ-
ରେଜିସ୍ଟ୍ରେସନ । ମୁ । କଟକ ରଲିକାଧୀନ । ପ୍ର ।

କରୁଳ ନ ୧୫୫ ମର ଗର୍ଜ । ବ । ଗା ।

ପୁରଣ । ମୌ । ନୁଶେଣ ରକାରେ ଥିବା
କ ୧୫ ମର ପ୍ରତିବାଦକ ଶରଦ । ବା । ଗଲ

ଗପ୍ତା ଜେତା କମର ଶରଦାନ୍ତ୍ରାଷ୍ଟ୍ର ଏୟ—୨୨

କୁ ଜିମା ଟ ୧ ଟଙ୍କା କାମା କ ୧ ମର ପ୍ରତିବାଦକ
ଶରଦାନ୍ତ୍ରାଷ୍ଟ୍ର ଏୟ—୨୨ କମି ବିମର
ପ୍ରତିବାଦି ହିଁବାରେ ଯାଇଥିବାରୁ ବନ୍ଦକ ଅଛି
ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୮୦ ଟଙ୍କା ।

କ ୨୫୩—୨୫୪—୨୫୦ ମର ଜେତା ଏୟ—୨୨

—୧୦୦—

ଭକ୍ତିଳ ଦୀପିକା ।

ଗତ ବା ୩ ମିଶରେ ଘେଷଦେବା ସପ୍ତା-
ଦରେ ସମୟ ଭାବିଗରେ ଥେଲେଗ ବେଗରେ
୪୮ ମୁହଁ ହୋଇଥିଲ ଯେ ଗହିମାଧରେ
ବନୀର ମୂଳ୍ୟ ସଦ୍ବୋାତ ଥିଲ । ଗହି ପୂର୍ବ-
ପ୍ରାଦର ମୂଳ୍ୟ ଥିଲ । କିମେ ଜଳା ପଢିବା
ମିଶର ଅଟେ ।

ଗର ତା ୨ ରଜରେ ଶେଷଦେବା ସ୍ଥା
ଦରେ ଦୁର୍ବୀଳ ସାକ୍ଷୟ ପାରିଥିଲେ ଦୂର୍ବକଙ୍ଗରେ
୫୯, ବଙ୍ଗରେ ୫୪, ୧୦୭, ସୁନ୍ଦରଦେଶରେ
୨୦୧୩, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ୮୮ ଏବଂ ବମେ-
ଦରେ ୧୫୫ ଗାଏ ୨୨୨୩୭ ଲକ୍ଷ । ପୂର୍ବ
ବଙ୍ଗ, ସୁନ୍ଦରଦେଶ ଓ ବମେରରେ ବହୁ ଚାରି
ଓ ଅନ୍ୟ ସମୟ ପ୍ରଦେଶରେ ଉଣା ହୋଇଥିଲା ।
ପରିପ୍ରାକ୍ତ ଅଛି ୨୧୫୧୩ ଲକ୍ଷ ।

ବରକ ଜଳ ଦେନ୍ତାପଡ଼ା ସବତିରିଜକ
ଜଗହସିଦ୍ଧର ସବରେଳିଶୁରରକ୍ଷ ପୀମା ସଲ-
ମ୍ଭରେ ଜଗହସିଦ୍ଧରତାରେ ଛଥମାସକାଣେ
ପଞ୍ଚଶିର ସ୍ଵରୂପ ଗେଟିଏ ସବରେଳିଶୁର ଅପେସ
ଖୋଲିବାର ଶେଟଲେଟ ବାହାଦୁର ମଞ୍ଜୁର କର
ଥୁବାର ବିରତ କଲିଛଗା ଗେଜେଟରେ କିଳାପନ
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିବୁ । ଏହି ବିଜ୍ଞାପନ ଚଳନ୍ତ
ଜଳ୍ଲର ତା ୨୫ ରାଶର କାର୍ଯ୍ୟ କାରାକ୍ତ ଦେବ ।

ଉପେଟୀ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ସନ ୧୫୦ ମହି
ଦାର ଏମ୍ ଏ ଏବ ୧୫୦ ମହିନା ବି ଏ ଓ ବ
ଏବ ସି ପଞ୍ଚଶା ସମୀକ୍ଷା ଦତ୍ତନାରେ ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ
ଦୋଷଥିବା ଶିଖଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ନ ଗନ୍ଧର
କାମୋଦେଶ କରିବା କାରଣ ଅମୃତାନନ୍ଦର
ଶୈଳେଷ ମହୋଦୟ ବିଷବ୍ୟାଳୟ ସମିତିରୁ
ଲେଖିଥିଲୁଛନ୍ତି । ସେଉଁ ମାନେ କଙ୍ଗଳାର ଅଧି-
ବାସୀ ଅରନ୍ତି କେବଳ ସେହିମାନଙ୍କର କାମ
ରେଣ୍ଟାଯିବ ଏବ ଆଗାମୀ ଅରଞ୍ଜମାର ପ୍ରଥମ
ତାନଙ୍କ ପ୍ରତିରୁ ପ୍ରାଥମାରେ ଅନେବଳ କରିବେ ।

ପଣ୍ଡିତ ଉମାରାଜ ସୁକା ନବରରେ ଯେଉଁ
ଅକାଶ ଓ ବିଧିନାଶିନୀ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲୁଣ୍ଟ ବହିର୍ଭାବ
କାର୍ଯ୍ୟ ସୂଚନାବୁଦ୍ଧିଷ୍ଠ କରିଥିବାର ଜାଗାଯାଏ ।
ଘରମାଳ ବାଟରୁ ଦେଉବାକୁ ବେମନ୍ତ ମନୋ-
କର କ ହେଲେହେ ବସ୍ତ୍ରପ୍ରେ ପ୍ରସ୍ତରରେ
ଦେଖିଯୁ ଘରରେ ନିମ୍ନ । ଏହି ଘର ଫଳମୁଖୀ
୨୫୦ ଏକର ଭୂମି ଅଛି ଯେ ବାହିରେ ଜଳ
ସୋଗରବା କାରଣ ଗୋ ୧୦ ଟି କୃଥ ଶେଳା
ମୋହାର ଓ ଗୋ ୨୦ ଟି କୁଞ୍ଚ ପାଇଁ ବଳଦ-

ହାର ଚହିରୁ ପାଇ ଦଳ ହୋଇ ବିଲକୁ ଯାଏ ।
ଶ୍ରୀ ବିଷ୍ଣୁଗରେ ଗୋ ୧୦୦ ଟ ବନ୍ତୁ ଥିଲୁ ସେ
ଚହିରେ ବାକିବାମାତ୍ରେ ଲୁଗା ରୂପରୁ । ମେଟିଏ
ଶ୍ରଦ୍ଧାକା ମଧ୍ୟ ଅଛୁ । ଚହିରେ ବାନିବାମାତ୍ରେ
ମରଦକ୍ଷି, ଲଂଘନ, ଭାକ, ଓ ହତ୍ତ, ଘାସରେ
ଅଷ୍ଟର ଯୋଡ଼ନ୍ତି । ବାକର କନ୍ୟା ମନୋରମୀ
ବାରିକ ସାହାଯ୍ୟରେ ସେ ପ୍ରତିଦିନ ସମୁଦ୍ରାନ୍ତ
କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଵପ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେବେଶନ କରନ୍ତି । ଏହି ଆଶ-
ମର ମାତ୍ରକ ବ୍ୟୟ ଦଶବଜାର ଚଙ୍ଗା ଅଟେ
ଏହି ଏଥିରେ ଦେଢ଼ବଜାର ବାନିବା ବସ-
ନରନ୍ତି । ରମାଦିଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଧର୍ମ ଅବଳମ୍ବନ
କରିଥିବାରୁ ଏହି ଆଶର ସଂଗ୍ରହ ଗେଟିଏ
ଗାର୍ଜାଧାର ଥିଲୁ ଏବି ଚହିରେ ଧର୍ମୀଯଦେଶ
ସମୟରେ ଏକ ସହୃଦୟ ଶ୍ରୀ ସମୁପକ୍ଷୀ ହେବ,
ଯେ ଦର୍ଶନୀୟ ଏଥିରେ ସନ୍ନେହ କାହିଁ ।

ବଙ୍ଗବ ସୀରେ ଶ୍ରୀପୁନ୍ତ ଉଦ୍‌ବାଅ ବନ୍ଦେଖ-
ପାଧାୟ ଜାଇ ବିଷ୍ଣୁକ ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଘଣାଳ
ଭତର ଅଧିକାରର ଏହିପର ଲେଖିଥିଲେନ୍ତି ଯଥ;

“ ରୁତ ରକ୍ଷା ଦେବାର ଏହି ପ୍ରଦର ପରେ
ଅନୁର ରସ ଶଖି ଯାଏ । ଅନୁରେ ଜଳ ଦେଇ
ରଖିଲେ ଚାହିଁରେ ଅନୁ ରସର ସାଥ ହୋଇ
ମାଦକଗା ଜଣେ । ସେହି ଅନୁ ପଚି ମଳେ
ସେଥିରୁ ମଦ ହୁଏ । ସହଜରେ ଓ ଶାନ୍ତ ପଣ୍ଡି-
ତବା ସନାଶେ ଏ ଦେଇର ଶୁଣ୍ମାନେ ପଖାଳ
ଭାବରେ ‘ବାଣୀର’ ଦିଅନ୍ତି । କେବେଗୁଡ଼ିଏ
ଗଛର ଶୂନ୍ୟ ତେବେ ଏକଥି ବାଣୀର
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଯାଏ । ଏହି ବାଣୀର ଦେବାରେ
ଅନ୍ତି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅବରଥ ଧରି ଯାଏ ମଦରେ
ପରିଣାମ ହୁଏ । ଏହି ବାରଣରୁ ଅନୁ ବନ୍ଦା-
ହେବା ଏହି ପ୍ରଦର ପରେ, ପଣ୍ଡି ପଖାଳ ଭାବ
ବ୍ରାହ୍ମିଣର କେଜଳ ପଞ୍ଚରେ ନିଃଶ୍ଵର । ଏହି
ଦୂର୍ଘତ ଅନୁରେ ଗମୋଗ୍ରାମ, ଅଳସୀ ଏବଂ ଅଞ୍ଜଳି
ରୂପୀ ହେଇ ବ୍ରାହ୍ମିଣର ଦ୍ଵାରା ହାନି କରେ,
ତଟକା ଅନୁ ଖାଇବାର୍ଥ ବ୍ରାହ୍ମିଣର ଉଚିତ ।
ମଦ ଖାଇଲେ ବ୍ରାହ୍ମିଣର ଜାତି ଯାଏ ।” ତେଣୁ
ଶାରେ ପଖାଳ ଶୁଣି ଖାଇବା ବିଶେଷ ପ୍ରତିକାଳ
ବିଶେଷଙ୍ଗ ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀରେ । ଏଥି ସଙ୍ଗେ
ସେମାନଙ୍କର ଅଳସୀ ଓ ନିର୍ବିକିରାର ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦ
ଅଛି କି ନା ଥାଠକମାନେ ବିବେଳା କରିବେ ।
ଗୋରଣୀ ଯେବେ ଘୁରୁଣା ଓ ଧ୍ୟାନ ହୁଏ ଚହିଁର
ମାଦକ ଗୁଣ ହେବେ ବହେ ଏଥୁର ସନ୍ଦେହ
କାହିଁ । ପଣ୍ଡିର ଓ ଦେଖି ମଦ ଉଦୟ ମାଦ-
କର ମୂଳ ପଣ୍ଡି ଅଗ୍ନେଲା ପଖାଳ ଭାବ । ଅଚିବକ
ଏକା ବ୍ରାହ୍ମିଣ କାହିଁବ କୌଣସି ଜାବି ପ୍ରତି
ରାତା ଦିଲ ନୁହେ ।

ବଙ୍ଗଲାର ବନ୍ଦୁତ୍ତା ପ୍ରମରେ ବିନାର କ୍ଷେତ୍ର
ମାସରେ ଜ ୪୦ ଶ କାଷ୍ଟକ ଉତ୍ତରପୃଷ୍ଠା ପ୍ରତିକା
ବନ୍ଧୁରେ । କଲ କବାର କାଳୀଘାରରେ ଜନେଇ
ବ୍ରାହ୍ମିଣ ପଣ୍ଡିତ ଶୌରେହାନ୍ତିରେ କରିବାକୁଯାପ-
ଥିଲେ ତାକୁର ଶା ସ୍ତର ଗମଚନ୍ଦ୍ର ମଜୁମଦାରଙ୍କ
କଲିବାପ୍ରା ତହୁଁର ବସାଗୁଡ଼ରେ ମେଟିଏ
ଉତ୍ତରପୃଷ୍ଠା କେନ୍ଦ୍ର ହୋଇଥିଲା । ବିନ ଅଗାମ
ତା ୧୫ ବଞ୍ଚରେ ପାଦକାଳି ପୋଟିଯୀ ଗ୍ରାମ
ନିବାସୀ ଶା ସ୍ତର ଗମଚନ୍ଦ୍ର ମଜୁମଦାର ଅଛି-
ଶ୍ଵରୀ ସର୍ଜନ ଦିନୀପୁଣ୍ସବ ଓ ଭକ୍ତ ଗ୍ରାମବାସୀ
ବିନୋଦିତାରେ ମଜୁମଦାର ଦୂରସ୍ଥ ଯଥ୍ୟ
ଏହଜଣ ଗ୍ରାମବାସୀ ସହ ବ୍ରାତୀ ପ୍ରାସ୍ତରିତ କର
ଜାପକାର ଗ୍ରହନ କରିଥିଲେ । ପୋଟିଯୀ ଗ୍ରାମ-
ବାସୀ ଜନେଇ ବ୍ରାହ୍ମିଣ ଅଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ
କରିଥିଲେ । ପାଦକାଳରେ ଓଙ୍କାର ଜମେଦାର
ପରାପିତୀର ଏପର ଜ ୧୫ ଶ କାଷ୍ଟକ ଦିପକ-
ୟକ ପ୍ରତିକା କରିଥିଲେ ।

କଲିକାର ଅନୁଷ୍ଠାନକ ପାମ୍ପୁ ସବୁରେ
ଦିଗର ଜ୍ୟୋତିଶ୍ଵରରେ ଜ୍ଞାନ ଏ ଦାୟିତ୍ୱ ଦୂର-
ଦୟକ ସହି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସନ୍ଧାନ
ଅନୁର୍ଦ୍ଧରି ଚଣ୍ଡାବରଷୀ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଜ୍ଞାନ
ସଂକଳନକାର ପ୍ରଦାନ ହୋଇଥିଲା । ଏଥରୁ
ଦେଖାଯାଉଥିଲା ଯେ କାମ୍ପ୍ୟୁଟ୍ରୋପର୍ଯୁନ ବାର୍ଷି
ଧୀରେ ଗୁଲାଖର । କିନ୍ତୁ ଆମାରୀ ସେନ୍ଦ୍ରିୟ
ସମୟ ସେପର ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସେପରପୁଲେ ଗଢି
ଉଛି ଦେବା ଉଚିତ ।

— ୧୫ —
ବାହୁ ବିଷକାଥ କରଇ ବକଳା କୁମାର
ପରିଦ୍ୱା ଦର ଏଠା ରେବନମ୍ବା ବାରଗା ବଦ୍ୟା-
ଲପୁରୁ କୁମାର ଶୈଳକାଳା ଦାସଙ୍କ ବିଶେଷ
ତତ୍ତ୍ଵବିଜ୍ଞାନରେ ଗର ପ୍ରବେଶିବା ପରିଶାରେ
ଉତ୍ତାପୀ ହୋଇଥିବା ବିଷୟ ପାଠକାଳେ
ଜଣା ଅଛୁ । ବିଜ୍ଞାନାଥ ବାହୁଙ୍କ ଅବସ୍ଥାର ଲେଖ
ଅପଣା କବ୍ୟାକୁ କଲିବଗାରେ ଉପି ଉଚ୍ଚ
ଶିଯା ଦେବା ଏକାନ୍ତ ଅଷ୍ମବ ଦେଖି କୁମାର
ଶୈଳକାଳା ଦାସ ବିଶେଷ ଦୟାଦ୍ୱା ଚିତ୍ରରେ
ମାଟିକ ର ୫୯ କ୍ଲା ହୁଏ ଦେବା କାରଣ ଅଜ୍ଞା-
କାର କମବାରୁ କୁମାର କମହା କର କଲିବତା
କାଳିକା କଲେଜରେ ପାଠ ପଡ଼ିବା କାରଣ ଯାଇ
ଅଛନ୍ତି ରେବନମ୍ବା ବାକଳା ବିଦ୍ୟଳୟ ବିଜ୍ଞା-
ବିଦ୍ୟାଲୟ ସଂଗ୍ରହୀ ନୋହିଥିବାରୁ କୁମାର
କମହା ବାକାର ଯଦୀ ସରୁପେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ-
ଥିଲେ । ଅମ୍ବେମାନେ ଅନ୍ତର ଅବଗତ ଦେଖି
ଯେ ବାହୁ ଉଦୟମାଥ ଦାସଙ୍କ କକ୍ଷା ଯଥର-
ମନ୍ତ୍ରବଟ ପରିଶାରେ ଉତ୍ତାପୀ ହୋଇ କଏ
ଅନ୍ତରିବା କାରଣ କଲିବଗାରୁ ଯାଇଥିଲୁ ।

ଉଜ୍ଜ୍ଵଳର ଶ୍ଵା ଶ୍ଵାରେ ନିରାକ୍ର ଅନୁମତ ଅବସ୍ଥା
ସୁପରଂ ଉଚ୍ଚ ଦୀପ ଲିପ ଲାଗୁ କରି କରିବା ବିଷୟରେ
ଜ୍ଞାନାବ ହେବା କାରଣ ବିଶେଷ ଦୂରି ପ୍ରାପ୍ତ
ହେବା ଏବାକୁ ବାହ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର । ଅମେରିକାରେ ବିବେ-
ଚନା ହରୁଁ ଏ ବିଷୟରେ ରେବନାସା ବାଲକା
ବିଦ୍ୟାଳୟ ସବ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ସର୍ବାରୁ ଗର୍ଭିମେଘକୁ
ପ୍ରାର୍ଥକା ହେଲେ ଗର୍ଭିମେଘ ଅବଶ୍ୟ ଗର୍ଭର
ବିଚରନା କରିଛେ । ଏଣୁ ଏ ବିଷୟରେ
ସହଶିଳ ହେବା କାରଣ ଅମେରିକାରେ ବାଲକା
ବିଦ୍ୟାଳୟର କମେଟି ଓ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ସର୍ବାରୁ ଅନୁ-
ବେଧ କରିଅଛି ।

ଗର ସଂଖ୍ୟକ ମଙ୍ଗାମ ଶୁଣଦିର୍ଘରୁ ବୃଦ୍ଧ
ଶେଷମୁଁ ବଜାଧାମୀଙ୍କ ଚେତନଘରେ ଶାପକରେ
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବୈଶ୍ଵବ କବିତନ୍ତ ବଜଗରୁ ପ୍ରଭାବିତ
ଯହରେ ବୋଟିଏ ପାଠାଗାର ପ୍ରାପିତ ହୋଇ
ଥୁବାର ଅବଗତ ହୋଇ ଅମ୍ବେମାକେ ଥଣ୍ଡା
ଆଜନ୍ମର ହୋଇଥିଲୁ । ବଜାବ ବଜାଧାମ ଛଢା
ତେଣାର କାଳା ମୁକରେ ବହୁର ପାଠାଗାର
ମାକ ହେଲେ ବିଶେଷ ଉପକାର ଦେବ ।
ଆମୁରାବିର ବିଶ୍ୱାସ ସେ ପ୍ରତ୍ୟେକି ଗ୍ରାମର
ଭାଗବତର ପାଠାଗାରରୁଥେ ବ୍ୟବହୃତ
ଦେଲେ ଦେଶଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶିଶ୍ବଦ୍ୟାର
ପ୍ରଚାର ଉପାୟ ହୋଇ ପାରବ । ମୋହେ
ଉପାୟ ଜାଣି ନ ଥିଲାକୁ ଅନ୍ଧତା ଦୋଷରେ
ଅଞ୍ଜାକନକ ରହେ ପତ ରହଥିଲାନ୍ତି । ଉଛଳ
ହନ୍ତିକିମା ଓ ଶାଖା ବା ତ୍ରାମସମିତିମାତ୍ର ଏ
ଭିଷୟରେ ଯହ କଲେ ଅତରେ ଶୁଦ୍ଧପଳ
କାତ ଦେବ । ପ୍ରମଲେକେ ଆକାଶକାର ଯାତ୍ରା
ବା କୌତୁକ ନିର୍ଦ୍ଦିତ ସମୟେ ସାହା
ବୁନା କରନ୍ତି ଦୟମୁଁ ପାଠାଗାର ପ୍ରାପକରେ
ବୟସ କଲେ ଧର୍ମ, ଅର୍ଥ, କମ ଏବଂ ମୋଷ
ଚତୁର୍ବର୍ଗ ଲାଭ ଦେବ । ଆହା ଶୁଣ ଅର୍ଥ ଏବଂ
ସମୟର ଅପରାଧ ପ୍ରଦବ ଲୋକେ ଦଳକୁହିକ
ଅପାର ଅପ୍ରେଗତି ସାଧନ କରିବାର ଦେଖ
କେବି ଚନ୍ଦ୍ରଶିଳ ବାନ୍ତି ହୃଦୟର କ ଦେବେ ?
ଅମ୍ବେମାକେ ସଜାନ୍ତ୍ରିତରଣରେ ଉଛୁ ପାଠା-
ଗାରର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଓ ସହୟକାରଙ୍କ ଧନ୍ୟକାତ
ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲା ।

—○×○—

ଅମ୍ବାନଙ୍କ ଯାଇଲୁର ସମ୍ବାଦତାଗ
ଲେଖିଥିଲୁଣ୍ଡି ବି ଶରୀର କବାର ଦୟିଶାଳୀ
କଷିତ୍ର ମୌଜାରେ ଗପବର୍ଷ ନାହିଁ କହି ପମ-
ପୂରେ ଏକ କୁଗଳ ଘାର ହୋଇଥିବା ଓ ଉକ୍ତ
ଘାରର ମହି ଶାତ୍ର ବନନାଇବା ପ୍ରାର୍ଥନାରେ
ଏଠା ସବିତ୍ତେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରିଟଙ୍କଠାରେ ହେବେବେ-

ଜଣ ପ୍ରକା ଦରଖାସ୍ତ କରୁଥିବାରୁ ସେ ଉଚ୍ଚ ଦରଅସ୍ତରୁ ପବଲିକଟାର୍କ୍ସ ଇନ୍ଡିଯା ସବଟିଏ ଅପେକ୍ଷାକୁ ପଠାଇ ଦେଇଥିବେ ତହିଁର ମୌଖିକ ପ୍ରକାର ନ ଦେବା ଓ ଏକମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥାତ୍ କଥାରେ ଜଳ ଅସିବାରୁ କର୍ତ୍ତିଷ୍ଠର ରଣସ୍ଥରୁ ଅଧିକ ମୌଖାର ପ୍ରକାମାନବେ ଅପରାୟ ଫସର ରଣ୍ଗାକରନା କାରଣ ସରବାତକ ଅକ୍ଷ୍ମ ମତି ଅପେକ୍ଷା ନ ତର ଏଇ ମୁଦ୍ରରେ ମାଟି-ପକାଇ କର କରିଦେବାପର ବାରନିମ୍ବା ଇନ୍ଦରୀ ବାରୁ କର୍ତ୍ତିଷ୍ଠର ମୌଖାର ଲାଭବଜଦାର ମନ୍ତ୍ର ବଳରୁତୁ ଦାସ ଓ ଆଜ୍ଞା କନିବେକ ପ୍ରକାମାନବ କାମରେ ଏହା ମର୍ମରେ ନୋଟିଏ ଜାଣାହୋଇ ଅଛୁ କି ଭୁମ୍ଭେମାନେ “ଶ୍ରୀରାମାତ୍ର କର୍ତ୍ତିଷ୍ଠ ବରପ କର୍ତ୍ତିଷ୍ଠ ମୌଖା ବାର ଦେବାରୁ କଥାର ଭାବର ତାହିର କରପ ସମଲପୂରୁ ମୌଖାରେ ଥୁବା ସରକାରୀ ବନ୍ଦପ୍ରତି ଅନିଷ୍ଟ ଦେବାର ସମ୍ବାଦକା ଏଣୁକର ଅଜଗାରିଖାରୁ ସାରଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ଦେବାରୁ ଶୋଲଦେବ ନାଚେହ ଭୂମିକାକୁ ଶୌଜିଦାରୀ ସୁଧବ୍ଦ ‘କରା ଯାଇ ସରକାରିରୁ ଉଚ୍ଚ ଦେବାର ମୁଦ୍ରି ଖୋଲି ଦିଅସିବ ପ୍ରକାରରେ ଉଚ୍ଚ ଦେବାର ମୁଦ୍ରି ଦେଲେ ଦେଲେ ଗାହା ଏବଂ ବୃଦ୍ଧତ ଦେଲେ ହୋଇ ପ୍ରକାମାନକର ବିଶେଷ ଅନିଷ୍ଟ ଦେବାର ସମ୍ବାଦ

ଗର ପନ୍ଥିବାର ସହିତ ସମୟରେ ଉଚ୍ଛଳ
ସଭାର ଗୋଟିଏ ଅଧିବେଶନ ହୋଇଥିଲା ।
ଡ୍ରିଶାରୁ ଏ ଦର୍ଶ ପ୍ରଦେଶିକା ପରିଷାରେ
ଜ ୧୯୫ ଶ ଉତ୍ତରପତ୍ର ହୋଇଥିଲାରୁ ସେମାନଙ୍କ
କର କଲେଜରେ ପଠନରୀବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ
କାନା ପ୍ରକାର ଅଧିକା ଦେଇଲୁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ-
ହାସ ପଢ଼ିବାର ବନୋତସ୍ତ ହେଲେଜରେ ହେଲେ
ତାହା ଅବେଳା ପରିମାଣରେ ନିରାରଣ ଦେବାର
ଜ୍ଞାନ ସେହି ବିଷୟ ଅନେକନା ନିରବା ସେ
ଦିନର ସଭାର ଉଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ଅମୃତାନନ୍ଦର
ପ୍ରକାଶବ ଗ୍ରସ୍ତଳୀ ମଧ୍ୟଦିନ ଦାସ ସି ଅଛୁଟଙ୍କ
ନିକରରେ କେବେଳ ବାଲକ ଗୁରୁତ୍ୱ କରି
ବାରୁ ସେ ଉଚ୍ଚ ବିଷୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଶକର ସାହେ-
ବଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଧରମର୍ଦ୍ଦ କର ଗର୍ଭିମେଆଖୁ ଜଣାଇ
ଥିବା ବିଷୟ ସବୁରେ ଦେହି' ବ୍ୟାକୁ କଲେ
ମଧ୍ୟ କଲେଜର ଦୂରତ ପ୍ରଦ୍ଵିତୀଯ ସ୍ଥାନେବ
ଉଚ୍ଚହାସ ପାଠର ବନୋତସ୍ତ ହେବା କାରଣ
କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷରୁ ଲେଖିଥିବାର ସଭାରେ ପ୍ରକାଶ
ପାଇଲା । ଭୁବନେଶ୍ୱର ପାହେବ
ମହୋଦୟ ଏଠାକୁ ଅସିଥିବା ସମୟରେ ଉଚ୍ଛଳ
ସଭାର କେବେଳ ସହ୍ୟ ଏ କଥା ପହାଇବାରୁ
ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଉଚ୍ଛଳ ଶ୍ରେଣୀ

ନିଷ୍ପତ୍ତ ଅଳ୍ପବାଳ ମଧ୍ୟରେ ଖୋଲ ହେବାର
ଉରସା ଦେଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗାହା ନିକାଳୁ
ପ୍ରସ୍ତ୍ୟାଜନୀୟ ହୋଇଥିଛି ଏବଂ ଅମ୍ବେମାକେ
ଉରସା ଚର୍ବି କର୍ତ୍ତୃଷ୍ମାନେ ଶୀଘ୍ର ଏଥୁର
ବିଗ୍ରହ କରିବେ । ରେବନ୍ଦ୍ସା କଲେଜ ଓଡ଼ି-
ଶାରେ ଏକମାତ୍ର କରେଇ ଥିବାରୁ ଏଠା ପିଲ୍-
ମାନେ ଯେହିର ପାଠ୍ୟ ବିମ୍ବଣ ନୁହନ୍ତି ଗହିର
ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଗବର୍ନ୍ମମେଘ କରିବାକୁ ବାଧ
ଅଟନ୍ତି । ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ ସମ୍ଭାବେ ଗବର୍ନ୍ମମେଘଙ୍କ ଏ
ବିଷୟର ପଦ ଲୈଖାଯିବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ
ଗବର୍ନ୍ମମେଘଙ୍କ ନେଖା ଯାଇଥିବାର ଅମ୍ବେମାକେ
ଅବଗତ ହୋଇଥିଲୁ ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଃଖର
ସହିତ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ଗବର୍ନ୍ମମେଘ ରାଜ୍ଯ
ଦେଇ କଲେ କାହିଁ । ଦୁଃଖର ଦୁଃଖ ଦେଖିବା
କାଠିକର ପାଠ ।

ଏ ନଗରର ଜନେନ ବେଶ୍ୟ ମଇନାବାର
ତନିମେଟି ବାଳକାଳୀ ବେଶ୍ୟଦୂର କରିବା
କାରଣ ରଖିଥିବା ମର୍ମରେ ଦୃଶ୍ୟବସ୍ଥ ଅନୁଭବ
ଦ ଗ୍ରାମ ପାମରେ ସୁଲକ୍ଷଣ କରୁଥିବ ଚନ୍ଦର
ହୋଇଥିବା ବିଷୟ ପାଠମାନଙ୍କୁ ବିଶାଅଛି ।
ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ସଦ୍ୟୋଗୀ ଝ୍ରାର ଅପା ଉଚିତ
ଉଚ୍ଚ ମୋକଦମାରେ ବାହୁ ବମ୍ବପରିର ଯେ
ଓଲାଇ ଅସାମୀ ପଶୁ ଦୟପୁର ହୋଇଥିବାର
ଗର ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ବମ୍ବ-
ପରିର ବାହୁ ନହିଁକାଳର ସ୍ଵପ୍ନବିଷ୍ଣୁଗ ଓରାର
ଆର ଅନେକ ଫୌଜଦାର ମୋକଦମାରେ
କୃବକାର୍ଯ୍ୟର ସହିତେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା-
ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ କେବେ ଗାନ୍ଧିର କାମ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ
ସଦ୍ୟୋଗୀ ଉପରେ କରିବାହାନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ କି ଉଦେଶ୍ୟରେ ସେ ଏକଥା ପ୍ରକାଶ
କଲେ ଅମ୍ବମାନେ ବହ ନ ପାଇଁ । ସେ
ସାହାହେତ୍ର ସଦ୍ୟୋଗୀ ଶୁଣି ଅନନ୍ତ ହେବେ
ସେ ଉଚ୍ଚ ମୋକଦମାରେ ଅସାମୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ସାବଧାନ ହୋଇ ମୁକ୍ତିଲଭ କରିଥାନ୍ତି । ବିଶ୍ୱରପତି
ଶାୟୁଗ କି ଏକ ବୟ ମହୋଦୟ ନିରଶେଷରୁ-
ବରେ ଉଚ୍ଚ ମୋକଦମାର କରିବୁ କର ସବ-
ଜକ ପ୍ରକାଶମାୟ ହୋଇଥାନ୍ତି । ନୁହେଁ
ବୈହିଣୀ ବେଞ୍ଚ୍‌ମା ଗୋଟିଏ ଶେଷ ଏହ ଗୋଟିଏ
ପ୍ରାୟ ଯେବକା କନ୍ୟା ସହି ତନିମେଟି
କନ୍ୟା ଦେନିଥିବି ଅବ୍ୟ ଏକ ବେଶ୍ୟରେ
ଦେବମାସକାଳ ବସାକର ରହ ପୁଣି ମରକାବାନ୍ତି
ଘରେ ବସାକର ରହିଥିବାର ପ୍ରଥମ ବରଲୁରରେ
ସ୍ତରାର କରିଥିବା ସ୍ଵର୍ଗରେ ସୁଲକ୍ଷଣ ପରି
ଚଲାଏ ଦେଲେ ହୁଇବା କଠିତ । ଏ ମୋଦକ-
ମାରେ ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ଏମନ୍ତ ବାହାରିଲ ସେ କାହିଁ

ହକ୍କା ଏଠାରୁ ମରାବାର ସଙ୍ଗେ କଲିକଟାରୁ
ଯାଇ ଦେଖାରେ ସୁନ୍ଦର ବସାହର ରହିଥିଲା ।
ଶବ୍ଦ ଦୂରେ ଚର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ ପୁଲାଣ କହାଣି
ଏବଳ ମୋହବମା ତଳାଣ ଦେଇ କ ଆନ୍ତ୍ରେ ବ
ସରକାର ବଦିବରକୁ ଅକାରଣ ଦେଇଗୁଡ଼ିଏ
ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ହୋଇଲ ଆଜ୍ଞା ମଧ୍ୟ ନର୍ଦ୍ଦେଶୀ
ଅସାନୀ ଦୃଥାରେ ଦାଢ଼ିଗରେ ରହି କ୍ଲେଣ ପାଇ
କ ଥାନ୍ତା । ଅମେମାକେ ଅଶାକରୁ ପୁଲାଣ
ଏଥୁର ସରକ୍କର ହେବାରୁ ମିଶାଲିର କରିବେ ।

ଦେବାଯୋଗେ ସହ୍ୟ ଏକାଳ ପ୍ରାୟୀ ତିଥ-
ସୁରୁ ଚାରୀଶବ୍ଦ ଦୁଇମୁଣ୍ଡ ରଗ୍ୟାଦ ଏ ଦେଶରେ
ପ୍ରତିଷ୍ଠାତ ହୋଇ କାହିଁ ଉଥାପି ତୁତ ଭାବ-
ବାସେଇ ହୃଦୟରେ ସେ ଯେଉଁ ତୁବ ଅନ୍ତିତ
କର ଯାଇଥରେନ୍ତି ତାହା ଚିରକାଳ ଦେଶବାସି ଏ
ସୁରଗ ବର୍ଷିକେ ଏକ ଦୋତାରୁ ଲଭ ଅଧୟ ଲାଗୁ
ଅଛୁ କି ହୋଇ ପାରେ ? ଏଥର ଗାନ୍ଧିର
ଆସ୍ତାର ସଦିଗତ ବିଜ୍ଞାନ ଏହାକି ପାର୍ଥକା ।

—○—

ବିଧବା ବିରାତ ଓ କାମ୍ପୁଣ୍ଡ ସମାଜ ।

ଅଳ୍ପରୁ ଅବସରଗ୍ରହଣ ସରକାର ଓଜାନ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେବେନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ର ଘୋଷ ମହିମୟ ଅଧ-
ିକାର ବିଧବୀ କନ୍ୟାକୁ କାହିଁର ଏସ, କେ,
ବସୁକ ସହିତ ବିବହ ଦିନରୁଥିବାକୁ କାୟସ୍ତ
ସମାଜର କେତେବେଳେ ଲୋକେ ପାଇବ ବିଧିଶ
ଭାବ ଧାରଣ କରିଥିଲେ । ପାଇଁର ଯୁଦ୍ଧରୁଥେ
ଏ, ସେ, କୋଷ ମହାଶୟ କଲିବତ୍ତରେ ନାର-
ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଲୁ । ତଳକ ମାସ ତାଟ ଉତ୍ସବରେ
ଲାଭଶ୍ରୀ ମହୋଦୟକ କନ୍ୟାର ପାନ୍ତର
ଚାନ୍ଦିଲାର କେବେଳ ପୁଷ୍ପ ଖୟାତ ଅଳଳ ପ୍ରକାଶ
ଦୟକୁ ସହିତ ପାଶ ପାଦଶର ଦଳ ଧର୍ମର ଦୋ-
ଇଥିବା ହେଉ ଦରଦିନାଙ୍କ ସରତାକୁ କାୟସ୍ତ
ମାକେ ଶୁଭ ବିବାହରେ ଯୋଗ ଦେବା କାରଣ
ଯିବେ ତ କାହିଁ < ବିଷୟରେ କଲିବତାର
ସଂକାଳ ସମଜ ଶୁଭରେ ଯେଉଁ ସବୁ ହୋଇ-
ଥିଲା ତଥା ଗ୍ରେଟରୀଲରେ ଶଙ୍କି ଯାଇଥିବା
ବିଷୟ ଧାତୁମାନଙ୍କ ଜଣାଇଥିଲୁ । ତା ଦିନ
ବିଧବୀ ଦଳ କଲିବତାର ବନ୍ଦୁଲୟାବରେ
ବିଧବୀ ବିବାହର ଦ୍ୱାରା ଦଳର ହୋଇଥିଲୁ
ଥିବା ଶୁଭରେ ସବୁ ହେବାର ବିଜ୍ଞାପକ ମର୍ମ
ହୋଇ ଯେହିଁ ସବୁ ହେଇଥିଲା ତହିଁରେ
ସକା ଅନେକ ଶ୍ରେଣୀର ଉପରୁଗ ହୋଇ-
ଥିଲା ଏବଂ ଶୋଇଯାଇ ମଧ୍ୟରେ ବିଧବୀ ବିବାହ
ନିଷକ ଏହି ଯେଉଁ ମାନେ ରହିରେ ପ୍ରଗରଷ-
ବା ପରେଷ ଭାବରେ ଯୋଗ ଦେବେ ସେମା-
ନଙ୍କ ସମାଜଚୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ମର୍ମରେ ପ୍ରସ୍ତାବ
ଧୟା ଦେଲା । ସୁଖର ବିଷୟ ଯେ ଦେବେନ୍ତ
ବାରୁକ କରୁଣୀୟ ବିବାହ ନବୀନ୍ଦ୍ରିୟରେ ପଞ୍ଜିନ
ଦୋଷଯାଇଥିଲୁ ଏବଂ ବର କନ୍ଦା ଉଦୟକ
ସରେ କାୟସ୍ତ ସମାହର ଅନେକ ମାନ୍ୟଶର୍ମୀ
ଲୋକେ ଥିଲେ । ବର ସାହୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗଲା
ବିନ୍ଦୁକୁଣ୍ଡ ଦେବ, ବାରୁ ତୁପେନ୍ଦ୍ରିୟ ବାରୁ,
କୁମାର ମନ୍ଦିରକାଥ ମେନ୍ଟ, ବାରୁ ଯେଗେନ୍ଦ୍ରିୟାନ୍ତ
ବାରୁ, ବାରୁ ଦରେନ୍ଦ୍ରିୟ, କାଥ ସେନ୍, ବାରୁ ପ୍ରମଥ-
ନାଥ ମନ୍ତ୍ର ବାହାରୁ, ବାରୁ ଶର୍ମିଳାମାର
ଦୋଷ ଦୁଇତ ଅନେକ ବିଜ୍ଞାନକ କାୟସ୍ତ ଏବଂ

ଗଣ୍ୟମାନ୍ୟ ବୃଦ୍ଧମାତ୍ରକ ନାମ ଦେଖି ଅମ୍ବେ-
ମାକେ ପରମାହୁଦିତ ହୋଇଥାଏଁ । ବିଧବା
ଦିବାତ ସମାଜର ବିଶେଷ ଉପରୀକ୍ଷା ଏବଂ
ନିକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ୍ଯ ଥିବା ବିଷୟ ଅନେକ
ଟିକ୍ଟର କାୟପୁ ରୂପେଥିବା ସ୍ଵଳେ ବାର୍ଷିକ ମେହି-
ରେ ଅଗ୍ରପର ନ ହୋଇ କରିଂ ଅଗ୍ରପର ଦେବା
ଲୋକଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନାଚା ପ୍ରକାର ବିସ୍ତାରରେ
ଉପାୟ ଅବଳମ୍ବନ କରିବା ଅଣବ ହୃଦୟର
ବିଷୟ । ଏହି ଭାବ ଏବଂ ଭୟଦର ଦିଗ୍ଭେଦୀ
କାମ୍ୟଦ୍ୱାରା କାୟପୁ ସମାଜର ନଳ ଦିନକୁଦିନ
ହୃଦୟ ଦେଇଥାଏ । ସୁମାରା, ଅଧାଦ୍ୟ ଗ୍ରେନନ,
ବିନାଦରେ ବରାଗଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ କାମା
ପ୍ରକାର ଅକାୟପୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଅବଧିରେ କର ଯାଇ-
ନ୍ତି ଏହି ଭାବା ରହିବ ନରବାରୁ ମୁଖରେ
ଅଛିକଞ୍ଚିତାରୁ କଥା ଶୁଣା ଗଲେ ସୁନ୍ଦର
କାର୍ଯ୍ୟରେ ବହିହିଁ ନ ହୋଇ ଦିନକୁଦିନ ସେ-
ମାନ ପ୍ରଶ୍ନପୁ ଯାଇଥାଏ ଅଥବା ସମାଜ ହିତକର
କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଅନେକେ ଅଧାର ଭାବରେ
କାର୍ଯ୍ୟର କରିବାକୁ ଉପରି ହେବାର ଦେଖା
ଯାଏ । ଯେଉଁମାତ୍ରେ ଏହାର ଲୋକଙ୍କ କଥାକୁ
ଦେଖା ନ କର ସମାଜ ସମାରରେ ଦୁଇଁ ସବ୍ଲକ
ସେମାତେ ସରଥା ଅମୂଳ ଦକ୍ଷର ଧଳ୍ୟବାଦିର୍ବା
ଏବଂ ଅମ୍ବେମାନେ ସବାକୁହିକରଣରେ ଏ
ବିବାହରେ ମୋଗ ଦେଇଥିବା ଉତ୍ସାହ ଲୋକ
ମାନଙ୍କ ଅଭିଭାବକ କରିଥାଏ ।

ଦାଉକଲି° ଲୋଇସ ଲୁବଲ ସ୍ପ୍ରୁଖାଶ୍ରମ ।

ଦାରଜିଲିଂ ସହରରେ ଏହି ଅଗ୍ରମ ଦେଶୀୟ
ନୋକୁଳ ପ୍ଲାସ୍ଟିକ ବିଧାନ ନିମନ୍ତେ ବ ୨୨ ଟଙ୍କା
ହେଲ ପ୍ଲାସ୍ଟିକ କୋଷାର୍ଥୀ । ସନ୍ଦେଖ୍ୟ ପାଲର
ବାବକ ଉପୋର୍ଟ ଅମ୍ବେମାନେ କୃତକବା ସହିତ
ପ୍ରପ୍ତ ସ୍ଥାନାର କରୁଥିଛି । ବହୁରୁ ଦେଖାଯାଏ
ଯେ ଏହି ଅଗ୍ରମର ଉପକାରତା କିମ୍ବା ଦୂରି
ହେଉଥିଲା । ବର୍ଣ୍ଣିତ ବର୍ଷରେ ୨୩୨ ଜାରି
ଏହି ଅଗ୍ରମରେ ଭରତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ
ସେମାକବି ମଧ୍ୟରେ ୨୨୫ ପ୍ଲଟ୍‌ରେ ୨୨ ଟଙ୍କା ଏବା
୩୭ ପଳା ଥିଲେ । ଏଥି ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ୨୨୭ ଜାରି
ଭରତ ଦୋଇଥିଲେ । ଉପର ଲିଖିତ ୨୨୨
ଜାରି ମଧ୍ୟରେ ୧୫ ନିସଲମାନ ୨୪ ଦେଶୀ
ଖୁଣ୍ଡିଯୁକ୍ତ ୨ ଶାରସୀ ଓ ଅଜ୍ଞ ସମସ୍ତ ହିନ୍ଦୁ
ଥିଲେ ଯୁଗି ହିନ୍ଦୁ ମଧ୍ୟରେ କ୍ରାନ୍ତିଶ ଓ କାମ୍ପ୍ରେସ୍
ପଣ୍ଡା ଥିଲା । ଏମାକେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ
ଉଚ୍ଚୟ ବଜାପ୍ରଦେଶର ଲୋକ ୨୪ ପ୍ରାୟ ଅଧେ
ଏକମାତ୍ର ତଳିକବାବସୀ । ଡେଶାର ଲୋକ
ନଗରବର୍ଷ ଜ ୨୦ ଶତ ଏ ବର୍ଷ କ ୮ ଏ ଭରତ
ଦୋଇଥିଲେ । କାନା ବେଗରେ ପାଞ୍ଜିର ଥିବା
୨୨୪ ମୟ୍ୟ ଟ୍ରେନ୍ ଅବେଳେ ଏବା ୧୦୭ ବର୍ଷ

ପରମାଣୁରେ ସୁଧ୍ୟ ଦୋଷଥୁଲେ । ଅଧିକାଂଶର ବେଳ ସାଧାରଣ ଦୂରଳଗ୍ନ ଏବଂ ରକ୍ତଶବ୍ଦି ଦୂରଳଗ୍ନ ଏବଂ ଏମାନେ ବିଶେଷ ଉପହାର ପାଇ ଦୁଇରେ । ବୋଲିବା ବାହୁଦ୍ୟ ଯେ ସେଇଁମାତ୍ରେ ଘରେ ଚିତ୍ତରୀ କର ଭଲ ହୁଅନ୍ତିମ ନାହିଁ ଅଧିକାଂଶ ସେହି ପ୍ରକାର ଘେଣି ଦାରକିଳୁ ଅଶ୍ଵମର ଅଶ୍ଵୟ ନେଇନ୍ତି । ସେଠାରେ ବସ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତନ ଓ ଚିତ୍ତରୀଦ୍ୱାରା ସ୍ଵପ୍ନ ଲଭ ହୁଅଇ । ସୁଦିନ ଏହିଦ୍ୱାରା ବିଶେଷ ଉପହାର ଦେବାର ପାଞ୍ଚ ଜଣାଯାଉଥିଲା । ଠାରେ ଚିତ୍ତରୀ ଯଥେତି ସୁବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଅଛି ବେ ଗହି ପାଇଁ ପୁଅଳ୍କ ବନ୍ଦ ଦେବାରୁ ହୁଏ କାହିଁ ଗାହା ଓ ଶାରବା ଆରତି ଦେଇନିବ ଘରଭକ୍ତାର ଅନୁରଗ ଥିଲେ । ପରବାର କେଇ ରହିବାର ହୃଦୟ ପ୍ରାନ ଅଛି । କୃତି ଦର୍ଶନେ ଏହି ଅଶ୍ଵମର ଅସ୍ତ୍ର ଟ୍ୟୁକ୍‌ଟ୍ୟୁକ୍‌
ଟ୍ୟୁକ୍‌ଟ୍ୟୁକ୍‌ କ୍ଲା ହୋଇଥୁଲା । ମାତ୍ର ଗୁଡ଼ ଓ ଦ୍ରବ୍ୟଦର କ୍ଷୟର ଦୂର-
ଟ୍ୟୁକ୍‌ଟ୍ୟୁକ୍‌ କ୍ଲା ଦିଲି ମୋଟ ବାସ୍ତ୍ର ଟ୍ୟୁକ୍‌ଟ୍ୟୁକ୍‌ ହେବାରୁ ଟ୍ୟୁକ୍‌ଟ୍ୟୁକ୍‌ କ୍ଲା ହୋଇଥୁଲା ।
ପୂର୍ବ ବର୍ଣ୍ଣପକ୍ଷୀ ଏ କର୍ତ୍ତ୍ତବ୍ୟ କଲେବ ଆଶ୍ରମରେ ରହିବା ଦେଇ ଅସ୍ତ୍ର ଗାହା ଦୂରି ଦେଇଲା । ଆଦିର ବ୍ୟାପ୍ତି କରି ଦେଖାଯାଏ ।
ପୂର୍ବ ବର୍ଣ୍ଣପକ୍ଷୀ ଏ କର୍ତ୍ତ୍ତବ୍ୟ କଲେବ ଆଶ୍ରମରେ ରହିବା ଦେଇ ଅସ୍ତ୍ର ଗାହା ଦୂରି ଦେଇଲା । ଆଦିର ବ୍ୟାପ୍ତି କରି ଦେଖାଯାଏ ।
ପ୍ରାଚ୍ୟ ଦୂରଳସ ଟଙ୍କାର ପ୍ରମିଷର କୋଟି ସ୍ଵର୍ଗ ଏବଂ
ସାଧାରଣ ବାକର ଅସ୍ତ୍ର ନିଷାନ୍ତ ହୋଇଥୁଲା । ଯାଦା
ହୁଏ ପତ୍ରଥୁଲ ତାକ ପ୍ରମିଷର କୋଟ ସ୍ଵର୍ଗ ଏବଂ
ସାଧାରଣ ବାକର ଅସ୍ତ୍ର ନିଷାନ୍ତ ହୋଇଥୁଲା । ଏଥିର
ବିଶେଷ ଟ୍ୟୁକ୍‌ଟ୍ୟୁକ୍‌ କ୍ଲା ଦାତ କରିଥୁଲେ । ମାତ୍ର
୨୪ ଦିନାର ଟଙ୍କା ଆରତ ଦେବାରୁ ଅନଶ୍ଵର
ଟଙ୍କା ପ୍ରାର୍ଥକାମାନେ ଦାତ କରିଥୁଲେ । ସାଧାରଣ
ଆଗାମ ଗୁଡ଼ ବଢାଇବାର ଅନଶ୍ଵର, ସ୍ଵାକ୍ଷରନ
ଦେଇ ଅବେଳା ଲୋକର ଘରର ଦେବାର ପ୍ରାର୍ଥକ
ଅତ୍ରାଦ୍ୟ କରିବାର ହୋଇଥୁଲା । ଏଥରୁ ଯାତକ-
ମାନେ ଏହି ଅଶ୍ଵମର ଉପକାରିତା ଅକୁଳବ କର
ଯାଇବେ ଏବଂ ଯେ କେହି ଦେବାରୁ ଯାହା
ସାଧାରଣ କରିବେ ଗାହା ପ୍ରକୃତ ଦାତ ଦେବ ।

ପରିଚୟ

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ସରହେ ଓ ସେଟେମେନ୍ଟ
ବିଭାଗର ଗତ ବାର୍ଷକ ବିବରଣୀରେ ତେଣାକେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଲୁଚିଥ୍ଵା ଘରଭାଲ ବନ୍ଧୁବସ୍ତ୍ର ସମ୍ପଦ

ନରେ ଜମିଦାର ଏହି ପ୍ରଜାଙ୍କ ସମ୍ରକ୍ଷରେ ଉଦ୍‌ଦେଶୀ
ପ୍ରଧାନ ସଙ୍ଗ ବା କଠିନ କଥାର ବସୁର
ଦରଳା ଦର୍ଶିତେଷୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି ବନୋ-
ପ୍ରେ ଚର୍ମଶୀଳ ଲେଖିଥିଲୁଣ୍ଟ । ସଥା (୧)
ଦୂଆ ଅବାଦ ଜମିରେ ଜମିଦାର ଓ ପ୍ଲାଜାର ସହ
(୨) ରସକ ଜମିର ଫ୍ରେନ୍ଟର ଓ ଗହିର
ଦାଳର ଆବଳ ନିମନ୍ତେ ଜମିଦାରର ପେଶ ଏବଂ
(୩) ରୟୁଗ୍ରାସକ ରହିବ କବା ଷ୍ଟରେ
ଜମିଦାରର ଅଧିକାର । ଦୂଆ ଅବାଦ ଜମି
ମେଲରେ ନନୋନୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଲେଖିଥିଲୁଣ୍ଟ
ବେଳେ ସମସ୍ତ ଦୂଆ ଅବାଦ ଜମି ରୟୁଗ୍ରାସକ
ଜମିଦାରର ଅଧିକାର ବା ରଙ୍ଗପ୍ରକାର ରୂପ
କରିଥିଲୁଣ୍ଟ ସେ ସମସ୍ତ ଦୌଜାର ପ୍ରଚଳିତ
ଦରରେ ଗଜଣା ଦେଲେ ରୂପ କରିବାର ଅଧି-
କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ଦାଖି କରିଲୁ । ଜମିଦାରମାନଙ୍କର
ପଡ଼ା ଯେ ନୃଥ ଅବାଦ କବା ଜମିର ରୟୁଗ୍ରାସକ
ମାନେ ଜମିଦାରଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିୟମରେ ସମିତ
ନ ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଧାରିତାର ପ୍ରକରଣକାରୀ
ଜ୍ଞାନ କରିଯିବ । ଯୁଦ୍ଧ ଅବେଳା ଜମିଦାର ମନେ
କରିଲୁ ଯେ ନୃଥ ଅବାଦ ଜମି ସେମାନଙ୍କର
କଜର ଜମି ଓ ତାକା ରୂପରକତା ପ୍ରଜା ପସରିବ
ଭାଗ ଦେବା ଉଚ୍ଛାରିବ ରୟୁଗ୍ରାସ ବୋଲି ମେଖା-
ସିବା ଉପରି ।

ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ଲେଖିଥିଲୁଣି କି ରୂପ-
ବ୍ୟକ୍ତିର ଦ୍ୱାରା ଏକବେ ଗ୍ରହ ପ୍ରକଳନ
କୋରାଯାଇଛି । ହୁଙ୍କା ପରେ ଏହା ହତକର ବି-
ଅନିଷ୍ଟକର ଏ ଦର୍ଶକୁରେ ଦ୍ଵାନ ହୋଇପାରେ
ମାତ୍ର ଯେ ସ୍କଳେ ଜମିଦାରମାନେ ଏ ପ୍ରଥାବ୍ରତ
ପ୍ରକଳନ କରିଥିଲୁଣି ସେ ସ୍କଳେ ଦାଖଲ ଖାଇଲୁ
ପ୍ରେସ ଜମିଦାର କେବେ ପାଇବା ଉଚିତ ଏବଂ କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କରିବା ଅବଶ୍ୟକ । ସାଧାରଣତଃ ଶବ-
ଦିକର ୧୯୫୯ ବେଳେ ପ୍ରେସ ନିଆୟାଏମାତ୍ର କେହିଁ
କରିମନର ଅଧ୍ୟା ବା ମୁଖ୍ୟ ବାଣୀ କରିନାକି
ଶୁଣ୍ୟାବା । ବ୍ୟଥିତ କେବେ ରୂପ ସଥି
କରିମନକ ଲୁଗୁନ୍ତି ଅଥବା ପ୍ରେସରଦାର ପଣ୍ଡିତ
ବା ବନ୍ଦି ଦେବାର କଳ କରନ୍ତି । ଅତରମେ
ଦାଖଲ ଖାଇଲ ପ୍ରେସ ଉକ୍ତିପାଇମା ନିର୍ମାଣ
କରିବା ସବୁକାରିବା ଦୂରତା ।

କାନ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ରୟାଳ ସହ କଥା ରହିବାକୁ
ପ୍ରସଙ୍ଗ ଯେମନ୍ତ କଣ୍ଠ ଅନାଦି ଜମି ସଙ୍ଗେ
ଦେମନ୍ତ ଜମିଦାରର ନିଜ ଗୁଣ ଅଥବା ଶ୍ରାଵି
କୁରେ ଲିଖିଛି ‘ବକାସ୍ତ୍ର ରୟାଳ’ ଜମି ସଙ୍ଗେ
ସମ୍ମଳିତ ରଖେ । ପ୍ରଜାସତ୍ର ଅନୁକର ଧୀର୍ଘ କାଳ
ଡକ୍ଟରାବେ ଜାଣ ଦୋର ନ ଥିବା ଏବଂ
ଧା ୨୦ ଓ ୨୨ ବ୍ୟାମାନ ଜାଣିବାକୁ
ସକ ୧୩୫୫ ସାଲର ୧୦ ଅନୁକର ଧା ୨

ରହିବ ହୋଇ ନ ଥିବା ଦେଖୁଗେ ଜମିଦାର-
ମାନେ ରୟତଙ୍କଠାରୁ ସେ ସମସ୍ତ ଜମିର କରୁ
ଲିଯୁଗ ନେଇ ରୟତ ସର ରହିବ କରୁଥିଲାନ୍ତି ।
ସେବେ ଦେବାନୀ ଅଧିଳର ଏହା
ପ୍ରଦେଶ କରିବେ ଗେବେ 'ଆଜିକ କରିବା
ଅବଧିକ ମାତ୍ର ଏ ବିଷୟରେ ଆସୁଳୁ ଗାରେଟ
ସାହେବ ଉଦୟ କରିଥିବା ବିଷୟରେ ଆସୁଳୁ
ମାଛକସ ସାହେବଙ୍କର ରଖେଗ ଅସିବା ପରେ
ହେଉ ଦିକାନ୍ତ ଦେବ । ଏଥୁ ମଧ୍ୟରେ ଜମିଦାର
ମାନେ ଅପେ ଖୁବ କରିବା ଜମିର ପରମାଣ
ବଡ଼ାଇବାରେ ଚାଲ ଅଛନ୍ତି । ପରଗାଳରେ
ଯେଉଁ ଅଜ ସପ୍ରଦ ହୋଇଅଛି ତହିଁରୁ ପ୍ରବାଧ
ଯେ ନିଜ ଯୋଗ ଜମିର ପରମାଣ ଠିକ୍ ପୂର୍ଣ୍ଣପର
ରହିଥିଲୁ ମାତ୍ର ନିଜ ଖୁବ ଜମିର ପରମାଣ
୧୯୭୮ ରୁ ୨୭୩୯କୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଶତବିଂଶ ପ୍ରାୟ
୧୦ ବଢ଼ିଥିଲା । ଅବେଳା ଜମିଦାରମାତ୍ରେ ସେ
ଗୁହାଶ କରନ୍ତି ପରଗାଳ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ସେମା-
କଙ୍କର ନିଜ ଜୋଗ ଓ ଜିକ୍କାଶ ସହିନ୍ତି ନ
ମାନିବା ହେବୁ ସେମାନେ ଉଛିବ ହେଉଥିଲାନ୍ତି
ଗାହା ସ୍କଲ୍ ସଙ୍ଗତ ନୁହେ । ଏଥରୁ ଧାରିକ
ମାନେ ଦେଖିଲେ ସେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଜମିର-
ମାନେ ଗୋଟାପଣେ ପ୍ରଜା ସକାଶେ ବ୍ୟାସ୍ତ ।
ଜମିଦାର ମାନିକ ହେଉଥିବାସ୍ତଳେ ପଢ଼ିଥ ଜମି
ଆବା କଲେ ବା କଲେଲେ ରହିପଳିରେ
ଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ ରୟତଙ୍କମେ ସମନ୍ବନ୍ଧେ ଗାହାର
ସମ୍ମର୍ତ୍ତ ଅଧିକାର ଥିଲେଦେହେ ଦାଖିର ଘସ
ଅବସ୍ଥା ଦୁଇକେଇ ଥାରବ ନାହିଁ ଏହା ସେବେ
ଜମିଦାର ଫର କରିବା ନୁହେ ଗେବେ ବ
ବୋଲୁଯିବି ?

— 3 —

କବିତା

କର୍ଜନ ଉଥରିଲା ସାହେବ ଓ ତାଙ୍କୁ
ନାଲା ବାକିଛି ଦୟାଚାର୍ଯ୍ୟ ବିଲଗଠାରୁ ଏହି-
ଏହିନ୍ତା ଅଜିକାର ଲେଖିବାର ପ୍ରଧାକ ପର୍ବା
ଦେଇଥିଲୁ ଏବଂ ଲେବେ ଏମାକଙ୍କ ମୁଗ୍ଧରେ
ସେମନ୍ତ ଦୃଶ୍ୟର ଅଳ୍ପନୟୟ ଘାବକର ଗୁଡ଼ିର
ପାପକାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ଫେମନ୍ତ ମର୍ମହତ ହୋଇଥା-
ଇଲୁ । କର୍ଜନ ଉଥରିଲା ମହୋଦୟପ୍ରକଳି
ପୁଲ ଦଗାଦେବାବେଲେ ତାଙ୍କ ପଣୀ ସେଠାରେ
ନ ଥିଲେ । ତହିଁର ପଦ ଶୁଣି ସେଠାରୁ ବି
ଦେଲା ଦେଖିବାଲୁ ଯାର ମୁଗ୍ଧବ୍ୟକ୍ତି ଅଧିକାର
ସଦାଶୟ ସାମୀ ଥିବାର ତଳି ତାଙ୍କର ମୁହଁ-
ବୀରର ମସ୍ତକ ଅଧିକାର ଜାନୁରୂପରେ ରଖି
ବାନୁଥୁବାର ଦୃଶ୍ୟ ପାଖାଣ ହୃଦୟରୁ ମଧ୍ୟ
ବିଗନ୍ଧିତ କରିବ । ତହିଁନିକଟରେ ଶୁଦ୍ଧବିକ

ମୂର୍ଖ ତାକୁର ଲାଭକାରୀ ମହାଶୟ ଆଧା-
ଇକ ସହାରେ ଛଟଣ ଦେଉଥିବ ବଥା
ମତରେ ପଡ଼ିଲେ ହୃଦୟ ଦୟାର୍ଥୀ ଦୁଇ । ୧୦୯
ଜ୍ଞାନେ ଏଷ୍ଟିଲୁ ଅମୂଳକର କନ୍ଧାବରେ
କାର୍ଯ୍ୟକର ଅସୁଅଛନ୍ତି । ସେଇ କୃତିମସ୍ତରେ
ତାକୁର ବିଧାତା କାହିଁଦେବାଦ୍ଵାରା ସେମୋଷ-
ଧମର ବିଧାକ କଲେଗର ସେମାନଙ୍କର ଶାସକ-
କାର୍ଯ୍ୟର ହେତେବ କଥା ଅମୂଳକ ମନ୍ତ୍ର
ନ ଅପିଲେବୁବା ଗାହ ସେ ଅମୂଳକର
ମଙ୍ଗଳନମିତ୍ର ଏଥରେ ସନ୍ଦେହ କାହିଁ ।
ଅବଶ୍ୟ ବେଳେ ସେମାକେ ବୌଣସି କଥାରେ
ଦେଇ ବୁମକରେ ଗାହା କ୍ଷମାଯୁ କା ନାରବରେ
ସହବା ଉଚିତ ନ ହେଲେସୁବା ମନ୍ତ୍ରଶେଷ୍ୟରିତ
ଭାବରେ ଗାହା ଅପରିଜନକ ଥିବାର ଦୁଇଇ
ଦେଇ କିମ୍ବୟ କାର୍ଯ୍ୟକର ହେବ ମାତ୍ର ବହ-
ସତ୍ତାଶେ ମହା ପାପକଳକ ଅସୁଜନକ କାଣ୍ଡର
ଅରଜ୍ୟ କରିବା ନିରାକୁ ଗଢ଼େତ । ସେବୁପ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦେଶ ଉତ୍ସବାଥରେ ବଦପି ଅଗ୍ର-
ସର ହୋଇ ନ ପାରେ । ଅମେମାକେ ଅବଦ୍ୟା
ଅଭିଭାବରେ ନିରାକୁ ଦୁଇଶାର୍ପୁ ଥିବା ସମ-
ସ୍ତରେ ୧୦୯ଜ୍ଞାନେ ଅମୂଳକର ଜ୍ଞାନୋଦୟ
ନିରିତ ନାଳା ପ୍ରକାର ଉତ୍ସବ ଉଭାବକ ବର-
ଅଛନ୍ତି ଏବ ସେହିମାନଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟ ସେ ଅମେ-
ମାକେ କୃତମଶ୍ରନ୍ତିହ ଶତ ସମ୍ବାଦ୍ୟ ପୁରୁଷମାର
ପ୍ରତିଫଳର ଭାସ୍ୟାବଳୀ ଅବରତ ହୋଇ ଜ୍ଞାନ-
ମାର୍ଗ କଥା ଉନ୍ନତ ପଥରେ ଅଗ୍ରମ୍ଭ ଦେଉଥିବ
ଏଥରେ ସନ୍ଦେହ କାହିଁ । ସେ ଯୋଗୁଁ ଅମେ-
ମାକେ ସେ ବୃତ୍ତି ଅଛୁଁ ଏହା ସାହେବ
ମହୋଦୟକୁ ମୂରବାର୍ତ୍ତ ଭାବରେ ପ୍ରକରିତ
ଦେବା ସଙ୍ଗେ ନାହା ସରସରିତରୁ ସହାନ୍ତୁ
ଭୟକଳ ପ୍ରସ୍ତାବ ଓ କ୍ଷମା ଉଥରିବ ନିକଟ
ବାର୍ତ୍ତ ପ୍ରେରଣାଦତ୍ତାର ଭାବରେ ଦେଖାଯା-
ଉଥିବ । କେଣେ ତାକୁର ଲାଭକାକା ଉଥ-
ରିଲ ମହୋଦୟକୁ ଲାଭ କରିବାକୁ ଯାଇ ଅସୀମ
ସାହସିଦତ୍ତାର ପରିପ୍ରେସ୍ ଦେଇ ମୁଗ୍ନ୍ୟରେ
ପରିଦ ଦୋଷଥିବାରୁ ମୁଖର ଜାତ ଗାନ୍ଧାରୀରେ
କୃତି ଅନ୍ତି ଏବ ଗାହା ତାକୁର ଲାଭ
କାହାକ ଅନ୍ତେଷ୍ଟି କିମ୍ବାଦିତ ମୃଗ ଶଶରର
ଉଷରେ ପୁରୁଷାଳ ଉମ୍ମାକ ଦେବାଦ୍ଵାରା
ଦେଖାଗଲ । ଅପଦ୍ମ ସ୍ଥାନୀ ଶୋଭପାତିତ ।
ପହଳା କ୍ଷମା ଉଥରିଲ ଏ ଦାରୁଣ ଶୋଭ
ସମୟରେ ସୁଦା ଶୁନିର ଉତ୍ସବକବ ପ୍ରତି
କୃତିତା ଦେଖାଇବାକୁ ଦିଲ କାହାଟି । ମୁହଁ
ଏବ ଉଷରେ ଅବେଳିଷ୍ଠିତ ପୁରୁଷାଳ ଉମ୍ମିତ

ହୋଇଥିଲ ଏବ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭ ଉଆ
ନଳକ ସଂଗମାଳରେ ବାବର ସ୍ଵାମୀଙ୍କର ପ୍ରାଣ-
ଚକ୍ଷୁ ଅସମସାଦେହିନରା ଦେଖାଇଥିବାଦେଇ
ତହିଁର ବୃଦ୍ଧତାର ନିର୍ଦ୍ଦର୍ଶନ ସ୍ଵରୂପ ଗାନ୍ଧି
ପ୍ରଦର୍ଶ ହୋଇଥିବାର ହେତୁଥିଲା । ତାକୁର
ନଳକାହାଙ୍କ ଅନ୍ତ୍ରୋଷ୍ଟି ଦିଯା ଉତ୍ସମରେ
ଅବେଳ ରାଜକୁ ସଙ୍ଗେ ଅମ୍ବାଳକର
ଷ୍ଟେଟ ସେବେଟଥ ଲଞ୍ଚ ମଳ୍ଲ ମହୋଦୟ ମଧ୍ୟ
ପ୍ରକଳିନ୍ଦିଧାର ଉତ୍ସମରେ । ତକ୍ତ
ହରାକାଣ୍ଡ ଯେମନ୍ତ ହୃଦୟ ବିଦାରକ ଉତ୍ସମରେ
ମୁଦ୍ରଣ୍ଣକୁଳର ଅନ୍ଦେଖ୍ଷି କିମ୍ବା ମଧ୍ୟ ମେମନ୍ତ
ଶେକୋଦୀପକ ଅଟଇ । ଏକଦିନରେ ସଦାଶବ୍ଦୀ
ହରିଶ୍ଚା ବାନ୍ଧୁକୁ ଶହୀ ଜୀବନରେ ଦତ୍ତା କରି
ବୃତ୍ତସୁତାର ପରାତାଣ୍ଡା ଦେଖାଇବା ସଙ୍ଗେ
ଅନ୍ୟଦିକରେ ବଜାଳୟ ପରେପକାଣାପ୍ରକ ସ୍ଵାମୀ
ଦିବତଜନିତ ଅପଦ୍ଧ ଶୋଭ ଗାପ ରୂପ କୃତ
କୃତାର ନିର୍ଦ୍ଦର୍ଶନ ଦେଖାଇବା ତିଥି ପାଠକମାନେ
ଏହିପ୍ରାନ୍ତରେ ଦେଖନ୍ତୁ । ଏଥରୁ ସହା ମନ୍ଦିରଗାନ୍ଧା
ଶିଖା ବରବାକୁ ଥିଲେ ଉପଦରଶ ମେଲିବ
ଏବ ପ୍ରଗାଢ଼ ଚେଷ୍ଟାରେ ତାହା ଦିଶିବାହାରଣ
ଅମ୍ବାଳେ ଦେଖ ଲୋକଙ୍କୁ ଅନୁଭେଦ କରୁ
ଅଛି । ତୁର୍ମୟ ନାଦରମର ଧଙ୍ଗଙ୍ଗା ସାହେବ
ମହୋଦୟଙ୍କୁ ହରା କରିବାକୁ ମଲିବେଳେ
ଅଧ୍ୟତତା କରିବାହାରଣ କାହାପ୍ରକାର ଅନ୍ୟ
ସଙ୍ଗେରବିନ୍ଧୁ ମନ୍ତ୍ର ବଜୁହି ତାହାର କାର୍ଯ୍ୟରେ
ଲାଗିଲା ନହିଁ । ଏ ମହା ଶାପର ପ୍ରାୟସ୍ଥିତ୍ର
ସ୍ଵରୂପ ତାହାକୁ କେବେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସେଣ୍ଟର
କରିବାକୁ ଅଛି ବେଳେ ତାହାର କରିବ ।

ମାଧ୍ୟାଦ୍ଵିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ।

ବିଜ୍ଞାନ ସେବନ

ବନ୍ଦା ପରିବର ଅଧିକାରୀ ପ୍ରଧାନ ସେହେଠା
ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀପୁରୁଷ, ଏତ, ଉଦ୍‌ବିନ୍ଦ, ଉଦ୍‌ବିନ୍ଦ ଉପରେ
ବାର୍ତ୍ତାର ହେଲେ ।

ବନ୍ଦତା ମିଳିବିପାଇଇର ଚେଷ୍ଟାମୋହ ମାନ୍ୟକର
ଶ୍ରୀପ୍ରଧାନ ଗର୍ଭପଥରେତ ଶ୍ରୀପ୍ରଧାନ ବାହେବାଦ ଅର୍ପଣ
ପତି ବାହେ ଅଧିକା ସମ୍ମା ଅଧିକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବରଳ
ଅଧିକାର ପ୍ରାଥମିକ ସେବକଙ୍କ ବାର୍ତ୍ତାର ମୟୁନ୍ତ ହେଲେ ।
କଟକର ଅଧିକାରୀ ମା ଓ କରେବାଟ ମି ଏହର
ରୀ କିମ୍ବା ମୁଁ ୧୦୦ ମନୀଠା କିମ୍ବା ମାତ୍ର ୩୫୭
ମନୀ ସାହାର ଛାତା ପାଇଲେ ।

ବନ୍ଦର ଯମ୍ବାଣୀ ମା ଓ ହରିହର ମ, ସେ, ଉ
ତୁମେ କେବୁଟି ଲେବୁଦର ଶମତା ପାଇବେ ।
ବନ୍ଦମାଳାର ସବୁଛାଇଲାର ଯମ୍ବାଣୀ ମା ସ, ସେ, ତେବେ-
ହାତ କଷମାଳର ଓ ଅଳ୍ପକୁ ତୋ ମାରିବୁ ଓ ମିଳିବ,
ତାଙ୍କ ଅଗରର ସବୁର ସବୁ-ରେତ୍ତାର ହେଲେ ।

ବାରୁ ମେନାଥ ମହିଳା ଏହି କରିବାରେ ପ୍ରେରଣାର ମାନଦଙ୍କଷେଟ ହୋଇ ଦେବତାଗତ୍ତାର ସାଧାରଣ ଦେବତାର ସହି ହେଲେ ଓ ଶୌଭାଗ୍ୟ ମୋରମୋରେ ଯଥିବାରେ ଶାଖା ଜେନକାର କେମତା ପାଇଲେ ।

ଦ୍ୟାୟ ଉତ୍ସବର ଦୋଷା ଓ କାହା କୁଣ୍ଡଳି ଥାଏ ଠକର୍ଷ
ସକାଶେ ପୂର୍ବୀ ଗୋଟିଏ ମାନ୍ଦକେଟ ସୁନନ୍ଦର୍ମୁଦ୍ର ଚାଲ
ବାର୍ତ୍ତା ଧ୍ୟାନ କେବଳ ସବୁ ହେଲେ ।

ଅନ୍ତର୍ବାଦ-ଧାରୀପଦ ଦିଗନ୍ତ ପଣ୍ଡାର ରହିଥିବ
କାହା ଅଣୁଠୋଇ ବସୁ ଓ ତୁ ଯମ ପ୍ରେତର ପଦରୁଟିକିମୟ
କାହା ମୋହନମୋହନ ଘଟନୀ ଯଥାନ୍ତମେ ସନ୍ତୋଷମ୍ଭବ
କରିବ ମାସି କାହା ବନ୍ଦରୁ ଓ ଯୁଦ୍ଧ ମସି କା କାହା ରହିବୁ ଦୂର
ମାସର ଛଟା ପାଇଲେ ।

ସବୁରେପଣ୍ଡୀ କଲେବଟିର ଶାନ୍ତ ଦେଶରୁଙ୍ଗ ନାୟକ ହୁଏ
ମସର ହଣ୍ଡି ପାଇଲେ ।

ବାୟୁ ଦିକ୍ଷତର, ଗାୟକ ବୀ. ଏ, ସମ୍ମନସ୍ଥିତ ହାଇ
ପ୍ଲଟ ସହିତ ବିଶେଷ ନିୟମ ଦେଖିଲେ ।

ବାଲେଖର ଜୀବନ ଦେଇମାଟଙ୍କ ବାରୁ ଉପେକ୍ଷା
ଗାଇସୁ ଏହି ସ୍ଵପ୍ନ ଦୂମମାପକ ଝକ୍ତି ପାଇଲେ । ବାରୁ
ଦାଶ୍ୱରୀ ପଣିଶାଖା ସହାୟ ହେଉ ମାଟଙ୍କ, ଦେଇମାଟଙ୍କ
ଭାର୍ତ୍ତର ଓ ବାରୁ ହାତରତନ ସ୍ଵପ୍ନଧାର ହେଉ ମାଟ-
ଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣରେ ନୟତ୍ଵ ହେଲେ । ଯୌନମ ଅବହୁନ ମନ୍ଦିର
ସହିତ ଦିକ୍ଷର ନନ୍ଦାନ ନୟତ୍ଵ ହେଲେ ।

ମାର ୧୯୦୬ ମିଶନ୍‌କେ ପରେବିଳା ପରିଷାରେ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ହୋଇ ମେଲୁଖିଙ୍କ ଯତ୍ନମାନେ ବନ୍ଦ ଥାଇଥାଏ ।

ମେ ପ୍ରେଣ୍ଟ ଦତ୍ତ ଟ ୧୦ ଟଙ୍କା

ପ୍ରାଣକୃତ ପରିପା ରେବନସା କଲେଚିଟି ସ୍କଳ

୪ ମେଗା ଭବ ଟେଲିକା

ମୁଖରେ ଦୟା ରୋ ବା ସ୍ତର
କାହିଁଥା ଯାନାୟବ ରୋ ବା ସ୍ତର
ପିଲେକୁଳାଥ ଯୋଏ ତି ଏମ ଏବାତେମୀ ସ୍ତର
ଦ୍ୱୟାରଗନ୍ତ ଦୟା ରୋ ବା ସ୍ତର

ପ୍ରକାଶିତ ଦିନ ୧୯୮୫ ଜାନୁଆରୀ

ଦେବପୁନାଥ ଗରନାସ୍ତୁବ ରୋ ବା ହୃଦୟ

ପ୍ରମୋଦବିମାନ ହେ ” ” ”
ଦିନୋଦିତିଭାଷ୍ୟମହାତ୍ମା ” ” ”
ଭାବନାମଧ୍ୟ ବାନଟି ମୁଦ୍ରିତ ହାଇ ସ୍କ୍ରିପ୍ଟ
ପରିଚେତ ପ୍ରଧାନ ଦାସ ବାଲକର ହାତ ସ୍କ୍ରିପ୍ଟ

ଧର୍ମଜୀବନ ନିପାତି ପୁସ୍ତକ ହଲ

ଶିଳ୍ପଚରକ, ରେଜନ ସମ୍ବଲପୁର ହାର ପ୍ରକାଶନ
ମେଦିମୋଡ଼ିକ ପ୍ରକାଶନ ।

ବିମ୍ବାର୍ଥିତ ଦ୍ୱାରା କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର
କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର

ବାହୁ ଦେଖିବାକାଥ ବୋପ
 - ଦେମତନ ଦେ
 - ଲାଭପାଦାତର ସରକାର
 - ପଥାପୋଡ଼ିନ ଦାସ
 ଶୌଭଗ୍ୟ ମଧ୍ୟର ଘରୁସ ସମ୍ବନ୍ଧ
 ସବନ୍ଧରବହାର ଅତିସର ଦିନୀ
 ବାହୁ ଦକ୍ଷଗନ୍ଧାର ମହାପାତ୍ର
 - ସଂପଦ ବାସ

ପ୍ରକାଶ କେନ୍ଦ୍ର ସଙ୍କଟ ମେଲ୍ଲାହା ।

ରବନ୍ତ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାର୍ଥୀ ହୁଅଣ୍ଟି, ବଜା ମହୋଦୟ
ଉଳୁ ବିଷସ୍ଵର ବଦନ୍ତ ଘର ଘୋଲାଶ ଉପରେ
କ୍ୟାମ୍ବ ବରଦେଇ ତୁଳି ଦ୍ଵାର ବସନ୍ତ । ଶେଳିଶ
ମଳଦିମା ବଦନ୍ତ କରିବା କାରଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ
କର ସେବେ ତର୍ମର୍ଦ୍ଦ ଅଗର କରନ୍ତି । ପୁଣ୍ଡବାଲ
କର ଗୁଣାତ୍ମାକେ ଅନନ୍ତର ହଜା ଗମତା ଅଣ
କାନ୍ଦବାଦ୍ଵାର ଯେ କଣ ହେବ ଚନ୍ଦ୍ର ସତର୍ତ୍ତିରଣ
ମୁଦେଇ ନିଜନ୍ତରୁ ଦେବା ନାଶଣ ଧମନ
ଦେଇସେ ମୁଦେଇ ସେ ଉପରେ ମାମନ ରଜାଇବା
ନିମନ୍ତେ ଦକାଶ ହୋଇ ପଞ୍ଚବ ପତ ହୁଏ ।
ସୁତ୍ରଂ ଘୋଲାଶ ସେ ଶୋଣପିରୁପେ ବୋଟିଏ
ରୁପୋଟ ନାଶନ ବଜନଦରନାରେ ଦଖଲ କରି
ତୁଳି ହୁଅଣ୍ଟି । ରଜା ସମସ୍ତ ବିଷୟ ପ୍ରବାସନ୍ତରେ
ଜାରି ମଧ୍ୟ ତୁଳି ଦ୍ଵାର ରହନ୍ତି । ସେବେ ବେହ
କିଞ୍ଚିତା କରନ୍ତି ବି ଗଜା କାହିଁପାଇଁ ସ୍ଵର୍ଗ ବଦନ୍ତ
କରିବ ତୁଳି ହେଇ ରହନ୍ତି, ଗାନ୍ଧାର ମର୍ମ ଏହି ବି
ମେତା । ପୁଣ୍ଡବାଲ ଗଜାକ୍ଷର ବିଶେଷ ଅର୍ଥାତ୍
ହୋଇଥାଏ, ସୁତ୍ରଂ ଦିବିଷ୍ଵର ଦିଶେଷ ଅନୋଦ
ନିକ କଲେ ଗାନ୍ଧାର ଅର୍ଥାତ୍ ନର ହେବ
ଏହି ହେତୁରେ ଯେ ମୁହଁ ତୁଳି ହୋଇ ଦେଲି ।

ଅମ୍ବର ଧାରଣାଥୁଳ ସେ ଦୃକ୍ଲଗମନମାନେ
ମାସିତି ଚର୍ମ ଲେବରେ ଗୋବଧ କରିଥାଏନ୍ତି;
କହୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖା ଯାଇଥାଇ କି ହଜୁମନେ
ମାମାକେ ଅର୍ଥ ଦେବରେ ମୁଳଗମନଙ୍କ ସଦୃଶ
ପ୍ରକାଶକ୍ରିୟରେ ଗୋବଧ କରିଥାଏନ୍ତି । ମାରୁଆତ
ଜନମାନେ ଉଠି ଖେଳସୀମାନଙ୍କୁ ଛାକାର
ଯାହାଏ ଦେଇ ଏହି ପାପ ବନ୍ଦିଷାୟରେ ଉପାଦ
ଦେଇଥାଏନ୍ତି । ଯଥ ଗୋପାକାର ମଳ ଗୋରୁ
କର ତମତ୍ତା ବିବ୍ରତ କରୁଥାଏନ୍ତି । ଘରମାନେ
ଅର୍ଥଲୋବରେ ତମତ୍ତାର ଫୁଲ୍‌କେଇ ଗୋବଧ
ପାପ ଜୟ କରୁଥାଏନ୍ତି । ଏହିପ୍ରକାର ଅମ୍ବେ
ହଜୁ ତୃତୀୟ ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କୁ ଏହି ଉତ୍ତଳର
ସମ୍ମର ପଢିବାର ସଂଖ୍ୟାଦତ୍ତମାନଙ୍କ ଜଞ୍ଜାପା କରେ
ଅଛୁଟ ହଜୁ ଶଶାନ୍ତିଯାଏ ଚର୍ମବ୍ୟବସାୟି ଜଞ୍ଜା-
ମାନେ ଏହି ଛାକା ଫୁଲ୍‌କେ ଦେଇ ମାହାୟ ଦାତା
ଲାଭିହନ, ମାରୁଆତ ଜନମାନେ ବାହିକି ଗୋବଧ
ଜନିବ ପାପରେ ଲିପି ଓ ଦେବେ ଏହି ସେମାନେ
କାହିଁବ ପ୍ରାୟସ୍ଥିତୀ କି ଦେବେ ଏଥର ବ୍ୟବସାୟିଗୁରୁ
ପ୍ରକାପ କଲେ ସବସାଧାରଣକୁ ମହାରୁ ସନ୍ନେଦି
ଦର ଦେବ ।

ପ୍ରକାଶ ଆଦିବ ଅମେ କମଳା ଗଡ଼ିଜାର
ମଣ କର ମନ୍ତ୍ର ରହିଥା ପରିଚାପ୍ର କରିବା-
ଦ୍ୱାରା ଏହି ଭୁଲଟ ପାପକାରିକୁ ସମସ୍ତାଧିରଙ୍ଗକର
ଗୋରେବ ଅବେଳୀ । ଯଦି ।

ଜୀବନକଷତି ଓ ସାହେବକାରୀଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣନା
ଦିଲ୍ଲିଯିରେ ପରିଚୟ କରିବାକାରୀ

ଶ୍ରୀ ପାତ୍ର ପାତ୍ରଚାରୀ ପାତ୍ରଚାରୀ ପାତ୍ରଚାରୀ

ପକ୍ଷ ଅଟେର ଦର୍ଶା ।

୧। ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରକାଶକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରଦେଶର ପ୍ରକାଶକଙ୍କ ଅମେରିକା ବିଶ୍ୱତ୍ସମ୍ମନ
ତଥା ସହୃଦୟ ଓ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଅନ୍ତରି ଦିନ୍ତୁ ସେମାନ
କର ବନ୍ଦ ବନ୍ଦରେ ଉପାଦିତ ଓ ଗତୋଧ୍ୱାନ
ବନ୍ଦରେ ନ ଖଲ ନ ପର ସହିତ ଅର୍ଥର ଯେ
ବିଶ୍ୱାସ ପରିଚାଳନା ଅଧିକାର ହେଉ
ସ୍ଵାରାଜ୍ୟ ଦେଶାଭିଭବର ପରିପ୍ରେସ ଏବଂ
ପରିପ୍ରେସ ଓ ସହିତ ବିଶ୍ୱାସକ ବ୍ୟକ୍ତିମାଣୀଙ୍କ
ଏକାନ୍ତି ବାଧ୍ୟତା କରେ ରହିପାରିବେ ନାହିଁ ।
ରହାଦରଣ ସର୍ବତ୍ର ନିମ୍ନରେ କେବେଳ ଗୋଟିଏ
ବିଶ୍ୱାସ ବର୍ଣ୍ଣିତ ବିଶ୍ୱାସର ଅର୍ଥର ଯେ ବହୁ ପରି
ବର୍ତ୍ତିପଣ୍ଡକ ଦୃଷ୍ଟି ଅଛିରେ ଅକୁଣ୍ଠ ଦେବ
ସାଥୀ—ବଜୀୟ ପ୍ରକାଶିତ ଅଭିନନ୍ଦନ ଯେଉଁ
ଧାରମାଦକରେ ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରକାଶ ସହିତ
ଜଳଶା ହସାନର ଧର୍ମ କର୍ଦ୍ଦେଶ ନରଯାଦିଅର୍ଥ
ମେହି ଧାରମାନ ଶେଷରେ ଅନେକଙ୍କ ବର୍ଷ
କେଇ ଜାଣ ଦୋଷତ୍ୱରେ ମଧ୍ୟ ବାହା ଆଜି-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିବାନ୍ତି ସ୍ଵଲ୍ପରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଗତ
ହୋଇ ନାହିଁ । ଅମ୍ବାନଙ୍କ ଦୟାପ୍ରେସ ବର୍ଣ୍ଣି-
ମେହି ନାନା ପ୍ରେଣେର ବନ୍ଦିଶାଖ ନିୟମକୁ କର
ଦେଶର ଗାବନ୍ଧୀ ଅବ୍ୟକ୍ତରତା ଅବସ୍ଥା ଅଭି-
ବଦ ଜଳ ହେଉଥିବା ସ୍ଵଲ୍ପ ଜମିଦାରମାନେ
ପ୍ରକାଶିତ ଜଳଶା କେଇ ଗୋଲମାଳ ବର୍ତ୍ତ-
ସ୍ଵାରାଜ୍ୟ ଦୟାପ୍ରେସ ଯେ ଜଳଶା ନ ଥିବ ଏହା
କହାପି ଦୂହା ଯାଇ ନ ପାରେ । ଏ ହଥା
ଅବଶ୍ୟ ନିୟମ ଯେ ପ୍ରକାଶକଙ୍କ ଯେଉଁ ସ୍ଵଲ୍ପରେ
ଜମିଦାରମାନଙ୍କର ପାତ୍ରତ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଗୋଲମାଳ
ବିଶ୍ୱାସ ନେଇ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଅବାଲଗରେ ପରିଯୋଗ
କରିଅଛନ୍ତି ସେ ସ୍ଵଲ୍ପରେ ସେମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରକାଶରେ ଅବଶ୍ୟପ୍ରକାଶକର ପାଇଅଛନ୍ତି ସର୍ବେ
ଦିନ୍ତୁ ଗର୍ଭିମେହି ଏହା ନିୟମ ଜାଣନ୍ତି ଯେ
ଶେଷରେ ପ୍ରକାଶକ ସାମାଜିକ ପରିପାଦାନ
ନିର୍ବଳ, ଏବଂ ଉପାଦାନ ସ୍ଵାରାଜ୍ୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଅବସ୍ଥାଗୁରୁର ପ୍ରକାଶକ କରିବାକୁ ସାହସି ଦୃଢ଼ନ୍ତି
ନାହିଁ । ଗେଣ୍ଟନ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଯେ
କୌଣସି ପ୍ରକାଶକ ଅବସ୍ଥାର କଷା କେତେ ଜାହିଁ
ଏ ସେମାନେ ଶାନ୍ତିରେ କାଳ କଟାଇ ଅଛନ୍ତି
ଏ ହଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜଳଶାର କାହାରେ ପାରେ ।

୨ । ଜମେଦାର ଓ ବଡ଼ ଲକ୍ଷ୍ମୀନଦୀର
ମାକେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜେଣା ଓ ବେଥେଲା ଖଣ୍ଡ
ଅଦୟ କର ପ୍ରାମାଳ୍ଲ, ମାରୁତି ବଥନ୍ତି
ଗାହି । ଅଧିକାଂଶ ସ୍ରୁତରେ ଗାଲାହରେ ଓ
କେହି' ହିଣ୍ଡା ନକ୍ଷା କାଗଜରେ ପାରୁଛ ଦେଇ

ଆଥର୍ତ୍ତ । ଅଭ୍ୟ ଯେଉଁମାନେ କେବ ପାଞ୍ଚିବ
ଦେଇଥାଆନ୍ତି ମେମାନେ ବହୁରେ ଥିବା କମି
ଓ ହମାର ଗମାର ଏବଂ ସର୍ବତ୍ତ୍ଵରୁ ଖଜଣା
ଆଦୀଯଳ ପଦାଳିଲାଠ ପୂରଣ କରୁ ଓ ଥିବାରୁ
ତାହା ବାବନ ହୋଇ ଗାଳିପଦ ପାଞ୍ଚିବ ସାଙ୍ଗରେ
ସମବ ବୋଲି କହିଲା ଚଠପାରେ । ଏହି
କାରଣରୁ ଦିଲ୍ଲୀ ପାଇଛିମାତି ଓ ଦେଖୁଣ୍ଡାକି ବି
ଶୌଜନାମା ଅହି ବିଷେଷରେ ତମର ଉଲଜକ
ବଦୋବସ୍ତୁ ପାଇସ୍ତାନେ ରୁମାଣ ପୁରୁଷ ଗୁରୁତ
ଦୋଇ ଧାରୁ ନାହିଁ । ସେଥି ଯୋକୁ ଗମବ
ପ୍ରକାଶବକ୍ର ଓ ପରମାଣରେ କ୍ଷତି ଦେଇଥିଲା
ତାହା ଭାବିଲେ ଅଣ୍ଟୁ ସମରଣ କରି ବିହୁ
ଦେବ ନାହିଁ । ପ୍ରାଣୟ ଗଜ ବର୍ଣ୍ଣରୁମନବର
ଏ ବିଷେଷରେ ଜାତ୍ର ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବର ବିଧିମ
ରକ୍ଷିତେଷ୍ଟ କରିଥିଲେଓ ମେହି ବିଷେଷ ଦେହି-
ଦିତ ବା ଶାଶ୍ଵାଦିତ ପଶୋଟ ନିର୍ମିତିବାର
ବିବସ୍ତ୍ରା ଦୋଷଥିଲେ ଏପ୍ରକାର ଅଗ୍ର୍ୟକୁର
ଏତବାରେ ବନ ଓ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଅଫେବ
ପରମାଣରେ ପ୍ରକାଶବକ୍ର ପରିବ ଉପକାରରେ
ଅସୁଧାଆନ୍ତା । ତିଲ୍ଲ ବଜ୍ର ଦୁଃଖର ବିଷେଷ ସେ
ଦିତରେ ଗର୍ଭିତେଷ୍ଟ ଏ ବିଷେଷରେ ସମ୍ମିତି
ତଥାପିକ ଥିଲୁ ପରି ବୋଧ ଦେଇଥିଲା ।

କ । ଶ୍ରୀ ମୋଟିଏ ଥର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିବାରର
ବିଷୟ ସେ ଗବ୍ରୀମେଳେ କେବାର ବିଶ୍ଵରେ
ଜଳକର ଖଣଦା ହେଉ ତଳାମାତ୍ରେ ଯେଉଁ
ପାଇଁତ ପାଇଁଥରୁ ବହୁରେ ମଧ୍ୟ ଜନିର
ପରିମାଣ ଓ ଜଣନ ପାଇଁରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଅସତ୍ତା
ନମ୍ବର ଓ ଧ୍ୱାନାର ଘାନା କୌଣସି ଅଦଳକରେ
ପ୍ରମାଣ ଦୂରୁଷ ଜ୍ଞାନବିବରାତ ନ୍ଯୂନବି ବିଷୟ
ଅବେଳ କାମିମାନଙ୍କ ବୟକ୍ତି ପ୍ରବାଣ ପାଇଁଥରୁ
ସୁରକ୍ଷା ଜଳକର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଇଁତରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ
ତାଗଳ ଅଚିନ୍ତ୍ୟାୟୀ ଜ୍ଞାନବ୍ୟନ ବିଷୟମାନ ସମ୍ବନ୍ଧେ
କବ କବରେ ସେ ସମସ୍ତ ଜିନିଦାରମାନଙ୍କ ଟିପ୍ପା
ତାଗଳ ଓ ତାଳପଦ ପାଇଁତ ସଙ୍ଗରେ ଗଣକ
ପରିମାଣ ପାଇଁଠାରେ ଦ୍ୱିତୀୟମାନ

ନଳ୍ଜର ସ୍ବପ୍ନକୁ ଏହାତୁ ପ୍ରସ୍ଥେଜନ ଅଟେ ।
। ଉଚ । ଗ । ୩୨୭୦୯ ମଗିଦା ।

ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚିତ୍ ପ୍ରଳୀ

ଫ୍ରେଂ୍ଗ ପ୍ରାଣର ମୁର୍ଗା ଏହି ପଢ଼ିପାଇ ହୃଦ ପ୍ରଦ-
ବାନ କି ହେଲେ ଅନ୍ଧ ଅଥବା ବନ୍ଦିର ବଜାଯବାବାର
ସେମାନଙ୍କର ହୁଏ ହୁବୁଁ ହେଲା ନାହିଁ । ପଢ଼ିପାଇ ବିନ୍ଦୁ-
ମୁଖରେ ଏହି ହାତମ ମୋହରଙ୍ଗରେ ହୁଲୁବା ପଠାଏ
ପ୍ରାଣମାନେ ଅନ୍ୟାୟ ପଦରଙ୍ଗରୁ ରଖା ପାଇଁଲ କି ?
ଅନେକ ଜିନିହାର ପରା ପାଇଁଲ ଦେହେତ୍ର ଦେବଳ
ପ୍ରେତ, ଜିନିଗାର ଓ ପଦରଙ୍ଗଦାକ ବନ୍ଦିରଙ୍ଗା ପଢ଼ି କି
ଜାନିବା ଅଧିକ ପରାପରାଙ୍ଗ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ପଲାଇ ନ ହେବାନ୍ତି
ହେବୁ ବାହା ଦେଖାନ୍ତି ନାହାପାଇ ଦୋହା ଦେଖି କରିବା
ଅସମାନ କି ? ପା

३८४

ମୁଦ୍ରଣପ୍ରକାଶକ

ବାରୁ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ	ବିକଳ	ଟ ୦
ମହାତ୍ମା ପଦାର୍ଥ ମଠ	ବିକଳ	ଟ ୦
ବନ୍ଦିଶ୍ଵର ସାହେବ	ବିକଳ	ଟ ୦
ମହାତ୍ମା ଶ୍ରୀ ହରଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	ବୋାପ	ଟ ୦
ଶ୍ରୀ ବାରୁ ଦୂଲମନି ମିଶ୍ର	ମହାପଣ୍ଡି	ଟ ୦
" ଜନ୍ମଧାର ସାହୁ	ଦିନମଳ	ଟ ୦
" ଦୟାକାନ୍ଦ ମହାତ୍ମା	ଦିନମଳ	ଟ ୦
" ବନ୍ଦିଶ୍ଵର ଓଡ଼ିଆ	ଜଳେଶ୍ଵର	ଟ ୦
" ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତଜୀ ଦାସ	ବିକଳ	ଟ ୦
" ମହେଶ୍ୱରମ ମାତ୍ରାମ ମୟୁବବିଷ୍ଟ	ବିକଳ	ଟ ୦
ମୁଦ୍ରଣକେଟିଏ ବିବାହପଟ୍ଟନା କୁଳ		ଟ ୦
ଶ୍ରୀ ବାରୁ ଗୋଦିଙ୍ଗ କୌତୁକ ନବୀ		ଟ ୦
" ଶ୍ରୀ ସୁଧାମା ଗୁଣ୍ୟ ବିକଳ		ଟ ୦
" ଶ୍ରୀକଥା ଦାସ	ଦିନମଳ	ଟ ୦
" ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ	ବାରିଯ	ଟ ୦
" ହରଚନ୍ଦ୍ର ଦିଲ୍ଲୀ ସାତବାହିଯ		ଟ ୦
" ବନ୍ଦିଶ୍ଵର ଶତପଥୀ	ସତବାହିଯ	ଟ ୦
" ପଟ୍ଟମାନି ଯେଶା	ମହିମ	ଟ ୦
" ଗୋଦିଙ୍ଗନାନ କୌତୁକ ବିକଳ		ଟ ୦

ନିଳାମୀରେସ୍ତୁହାର ।

ନ ୧୪ ମୂର ଉକ୍ତିଜୀବି
ସତ ୧୯୦୯ ମସିଦା

କରିବ । ନୁହାମ ଯେ ଦକ୍ଷ ସପି ଅଦାରତ ।
ବାଧା
ବନ୍ଦେଶ୍ଵର ପରିଯା ।

ବେଳେର ଦେଖ୍ୟା ପ୍ରତିବାଦ
ଲାଭକୁ ଓଗେର ପାଇଶା ୮ ୨୩୯

ଅଦୟ ନିମନ୍ତେ ଶାରକ । ମୁ । ସାହିତ୍ୟବାକ
ଯହ ସଃ ତଃ ଓ ସକ ରେ । ମୁ । ଜଗଧିଦୟର
। ପ । ଦେଶଦାର ନ ୨୮୦ ମର ଗରଜ
। ଗ । ବାଗଧିର କୋଠୁଳ । ମୌ । ଦୂରଥକ
ଲୁକବାରେ ଥିବା ବନ୍ଦେ ମର । ସି । ବାନଚ
୧୦—୨୦ ଲୁଜମା ନ ୦ ୨୭ ନ ଧୂମର ସି
ବା । ୧୦—୨୫ ନଧ୍ୟରୁ ୧୦—୨୦ ଲୁଜମ
ଚଥାଳୀ ଏରୁ ଉଦୟ ସିଲୁ ବା । ୧୦—୨୦ ଲୁ
ଜମା ଟେଲେ ଏ ମେଲବମାରେ ନିଲମ ଦେବ
୦ ୨୫୦ ମର ଶେଷା ୧୦—୨୦ ଲୁ ମାଳଜ
ଗର । ଦଃ ଚର୍ଚାର ଗୁଣ କ୍ଷେତ୍ରର ଶୈଖ
୧୦—୨୫ ନଧ୍ୟରୁ ଶିବଚରଣ ପରଯାକ ଖର
ଦରେଲ ୧୦—୨୫ ବାତ ବାଲ ୧୦—୨୦
ଲୁ ନର ପାତ୍ର ଗୁଣ । ଦଃ କଣ୍ଠର ସତ୍ତ୍ଵ
ସର ୧୫୦୫ ମସିଦା ଅଗମ୍ବମାସ ତା ୨୭ ରା
ନିଲମ ଦେବ ।

୦.୨୭୪ମ୍ବର ଜାତ । ସନ୍ ୧୯୫ ମସିହା ।
ଶ୍ରୀବିଜୟଶ୍ରୀ ମେଣ । ସା । ରତ୍ନା । ପ୍ର । ଯାଜନ୍ଦ୍ର

ବନ୍ଦମ ।
ଦର ଦାସ ଓଗେର । ସା । ଦରତନବସ୍ତୁ
। ତ । ବନ୍ଦାହର । ପି । ସରଗଡ଼ା ହେ:
ଉଚ୍ଛ୍ଵାସ ପାଉଣା ଟ ୨୭୩/୨
କଟକ ଜଳ କଟକସ ଯାଇପୁର । ମୁ
ସବରେକଞ୍ଜଳୀ ଧର୍ମଶାଲ ଆମ ଅନୁରଂଧି । ପି
ସରଗଡ଼ା । ମୌ: ଦରତନବସ୍ତୁରେ ଥିବା
୦ ୨୨୨ ମର ରଃ ମଧ୍ୟରୁ ଲୋକଙ୍କ ନାୟାପି
୫୮—୩୯—୮ କୁ ଜମା ଟ ୧୫୫ / ମଧ୍ୟରୁ
। ତ । ୧୦୭ ଅନ୍ଧର ଏୟ—୧୫—୯ କୁ
ଜମା ଟ ୫୫/୨ ନିଲମ ହେବ ।

ତ ୧୯୫ ମୟ ଉଚ୍ଛାନାତ୍ । ସନ ୧୦୫ ମସିହା
ବକ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଥମ ମୁଖସପକ୍ଷ ଅଧାରବ ।
ବୃଦ୍ଧିଲଗରଣ ନାୟକ । ସା । ସେବାରସାମ୍ବ । ପ ।
ଆଶିଳ ବାଜା

ବନ୍ଦୀ କିମ୍ବା ତୁ ଏହାରେ ପ୍ରକାଶ
ଏ ମୋହଦମାରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଏହା ମୁଖ୍ୟ ମହାଦ୍ୱାରା ଅଗସ୍ତ୍ୟ ମାସ ରା ଶତାବ୍ଦୀ

ପବରେଜେଞ୍ଚୁର ଦିଲ୍ଲିହରସ୍ତର । ପ୍ର । ଖଣ୍ଡ
ମୌ । ଗନ୍ଧୀ ଥାକୁ ଶିଳୋର ୧୯୫୦୯୮ର
ଶର୍ଦ୍ଦା ଚମାବନୀ ମଧ୍ୟଭାଷାକୀ ଏକ ପରିଚାଳନା
ଜମିକୁ ଜମା ୮ ୧୨ ନିଲମ ଦେବ । ଅଃ ମୂ
୫୨୦ ଦେବ ।

- * -

ନ ଛୁଟ ମୂର ଜାଲ
ସତ ୧୯୦୯ ମସିହା

ଯାଇସୁର । ମୁ । ମୁଗସପକ୍ଷ ଅଦାନତ
ଶ୍ଵରକାଳୀ ଦେହ । ସା । ଚୋଟେବସ୍ତ୍ରସୁର । ପ୍ର
ଯାଇସୁର

ବନ୍ଦମ ।

ଦର ଦାସ ହେଲେ ଥା । ପୁରୁଷୋତ୍ତମପୂର୍ବ
ଧୀ ଯାଇପୁର୍ବ ।

ତକୀଦାରର ପାଉଣା ୨୨୨୫/୩

୧। ପ୍ରାୟାଜିଷ୍ଠର ନାହିଁ ମର ଦିଲା ଖାତି
ମୌ । ସୁରୁଷୋଭମୟର କଟିବାଶକ ବହି
ସଦର ଜମା ଟ ୨୫୮/୧୦୫ ଅଟେ ଗହି
ମଧ୍ୟରୁ । ୧। ଟ ୦ ୩୫୧୫୨ ପଦର ଜମା
ଟ ଗା ଚନିବାଲା ପ୍ରକାର ଉଠେ ନିଜ ସୁରୁଷୋଭମ୍-
ସର ମୌଳା ମଧ୍ୟରୁ । ୧। ଟ ୦ ୧୯୦୫୮
କିମ୍ବା ହେବ ।

୨ । ପ୍ର । ସାକ୍ଷିର । ମୌ । ସବୁବୋଇମ-
ସବରେ ସ୍ଵର୍ଗ ଦେବତା ଜମାଦନୀ ମା ୩୮

ମଧ୍ୟରୁ । ବି । ଟ । ୨୦/୨୩ ମା ଥାମ୍ବ ୧୯୫
ମଧ୍ୟରୁ ଦେଶବାରର ଗୁରୁତ୍ବ ଦସ୍ତଖତ । ବି ।
୨୦/୨୩ ମା ଏକ୍ଷଳ/୨୮ ଗୁରୁ ଜମା ଟ ୦୩/୦୮
୪୦/୧୯୫ ମଧ୍ୟେ ଦୂର୍ବାଧ ବହୁପରମାଣ ନିଲମ୍ବ
ହେବ ।

କ । ପ୍ର । ଯାଜଘୁର । ମୌ । ସୁରୁଷୋଭିମ-
ପୁରରେ ଶ୍ଵରା ଲଗବଳ ବାସନାତି ମା ୩୨୨୮
ମଧ୍ୟରୁ । କ । ଗ । ୧/ ଅଂଶର ମା ୩୨୨୯
ମଧ୍ୟରୁ ଦେଖଦାରର । କ । ଗ । ୧/କୁ ମା ୩୨୨୯-
୫୨୨୬ କୁ ମଥୋଟ ଜମା ଟ ୧୨୯୫୮, ମସେ-
ହତସିତ ବୁରାହ ନିଲମ ହେବ ।

କ ୨୫୭ ମୂର ଲାଲ୍ ସକ ୧୫୦୯ ମସିହା ।
ଗୋଦିନପ୍ରସାଦ ସିଂହ । ସା । ଗମକଗର । ପ
କାଟିଆ ।

ବନ୍ଦମ ।

ବିଜ୍ଞାନ ଦାସ । ସା । ସାମଲୟର । ପ୍ର
ତିଷ୍ଠାଣୀୟ । ଦେ

ଜରୁତକୀ ଓମେର ଉନ୍ନିଦାରର ପାଇବ
ଟ ୧୯୮୫/୯୮ ।

୧ । ପ୍ର । ଉଷାଶିଆ କ ୫୦୯ ମୂଲ ଦିଃ ବା
। ଖ । ମୌ । ସାମଳୁଗ ଜମିଦାର ରହି
ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଦେଶଦାରଙ୍କର ଜମା ଜମାବଦ
କ ୫୦୯ ମୂଲ ଦିଃ ଏ ୦—୨୩ ଜମା ଟୋଳ
ମଧ୍ୟ । କ । ଟ ୨୩ ଏ ୦—୦୨ ଜମି
ଜମା ଟ ୦/୧୦୫ ନିଲମ୍ବ ହେବ ।

୨। ପ୍ର । ଉତ୍ତାଶିଆ ଟ ୫୮୯ ମୂଲ୍ୟ ଗଣ ବା,
ପଦ୍ମରେ ବଂଶୀୟର ସାମ୍ନାଳୀ । ମୌ । ସାମ୍ନାଳୀ
କରବା ମଧ୍ୟରେ ସୁବା କ ୧୦୯, ମୂଲ୍ୟ ସଃ ନିଷ୍ଠ
ବାସ୍ୟାପ୍ରତି ଏ ୨—୩ କୁ ଜମା ଟ ୬୫୮ ୦୩
ମଧ୍ୟକୁ ଏ ୧—୧୦ ଡଃ ମଧ୍ୟକୁ । କ । ଟ ୨୦୯୯
ଏ ୦—୫୫ ଜମା ଟ ୦ ୧୭୨ ନିର୍ମାନ ଦେବ ।

୩। ପ୍ରାଚୀ ବିଶ୍ୱାସ କ ୧୮୯୮ ମର ଗଣ କା,
 ୪। ଦଶୀସୁର ସାନ୍ତିଳ ସାମଲଷ୍ଟର ବକବାଣୀ
 ଥିବା କ ୧୯୫୨ ମର ସିଃ କା, । ନାହିଁ ବାରାନ୍ଦୀ
 ନିର୍ମଳାଧିକାରୀ ଏ ୦—୧୯ କୁ ଜମା କ ୦୧୦
 ମଧ୍ୟରୁ । କ । କ ୦୨୯୯୫ କୁ ଏ ଇଂରେଜୀ
 ଜମା କ ୦୧୨ କିଲମ ହେବ ।

ପ୍ରାଚୀନାଶିଥିଲେ ମର ଗାଁ । ଯା
ବାହୀରୁ ସାମେର ସାମନ୍ୟରୁ ରହିବାରେ ସମ୍ମ
ତ କୁଣ୍ଡ ମର ସିଂହ କିମି ଦୟାପ୍ରତି ତ କୁଣ୍ଡ ମର
ଜପକା ଏ । — ଏ ଜମିକୁ ଜମା ଏ ।
ଦେଖିବାରେ । କାହା ଟଙ୍କା କୁ ଏ ।—
କିମିମ ହେବ ।

କୁଳ ତୀର୍ଥ । ।

The Star of Utkal in its last issue in commenting on the speech made by Mr. Das in the Bengal Legislative Council on the 13th of this month refers to *avas* and their ghost stories. We confess our inability to understand the cloudy allusions. It is strange that in quoting the Honorable the president's reply it omits the first portion of that reply. We give here from the Calcutta Gazette the first portion of His Honor's reply:—

" Gentlemen, the words which have fallen from Mr. Das this morning on the subject of the recent murders in London, will, I trust, find an echo in the hearts of all right-thinking men in Bengal. I will not detract from their impressiveness by adding any remarks of my own. Not only in this province, but also in many other parts of India, the press and public speakers alike hastened to denounce this outrage as well as others which preceded it. Some of these may have been less prominent in the public eye, but I doubt whether they were less insidious in their effects or less dangerous in the long run to public tranquility."

ମାର୍ଗାଲେଖରେ ପୈନ ହେଉ ଥିବାରୁ
ସେଠୀରୁ କୌଣସି ଜାହାଜ ଓଡ଼ିଶାରୁ ଅଧିକାର
ନିର୍ଦ୍ଦେଖିଲା ବିନିନ୍ଦା ଗୋଟିଏଟିରେ ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇଥାଏ ।

ଗତ ବା ୧୦ ଜାରେ ଶେଷ ହେବା ସପ୍ତା-
ହରେ ସମୟ ଭାବରେ ଥେଲେମ ବେଗରେ
୪୨୨ ମୁହଁ ଦୋଷକୁଳ ଯେ ଗହିମାଖିରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ-
ପ୍ରଦେଶର ମୁଖୀ ୧୫ ବା ବାନ୍ଧ ଥିଲା । ଗହିମାଖ
ସପ୍ତାହର ମୁଖୀ ୪୩୮ ଥିଲା । କିମେ ଉଣା
ପଡ଼ିଥିଲା ।

କବି ଟା ୧୦ ଉତ୍ତରେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତା-
ନରେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଧାରାୟ ପାନ୍ଦୁଙ୍କ ପୂର୍ବବଜାରେ
୧୫. ବଜାରେ ୩୬,୩୮, ସୁରାଦେଶରେ
୨୨, ୨୫ ଏବଂ ବିମ୍ବନରେ ୧୦୫୨ ଗା.ଏ
କ୍ଳ, ୧୦୫୯ ନିରା । ହୃଦୀ ସପ୍ତାହର ଅନ୍ତରେ
୨୨, ୨୩୨ ଥିଲା । ସପ୍ତାହ ପ୍ରତିବନ୍ଦରେ ଭଣା
ହୋଇଥିଲା ।

କରନ୍ତି ଅଷାଢ଼ ମାସରେ ବରୁଣୀ କାଷ୍ଟକ
ମାତ୍ରେ ଯଥାଧିକ ପ୍ରାୟସ୍ତ୍ରୀଶ୍ଵର ଉତ୍ତମ୍ୟ-
ପ୍ରଦତ୍ତ ଦେଇଥିଲୁଛି । କେନ୍ଦ୍ରପ୍ରଦେଶ ଅବେଳା
ଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରାଚୀନ ପଣ୍ଡିତ ଉତ୍ସବ ସ୍ଥଳେ ।
ଜୟନ୍ତୀ ଏ କାଷ୍ଟକ ମନୀଯାନାରଳେ ଉତ୍ସମାନ
ହୋଇଥିଲା । ଦେହାଂଶ୍ଚ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଘୋଷା

ବ୍ୟକ୍ତରେ ଜ ୩୦ ଏ ଓ ଲୁଣ୍ଠାରେ ଜ ୮ ଏ
କାସୁସୁ ଉପନୟନ ତୁଳଣ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହି
ବୀମାବଳୀ ଅଧିକାରୀ ଦିଶାରେ ବୀମା ଅଛନ୍ତି ।

ନାହିଁ ଏଣ୍ୟକ ହନ୍ତୁମାବ ରାଜରେ ପ୍ରକାଶ
ଦୋଷଥିଲେ ଯେ ରୟକୁ ଦିଶେ ଦିଶଦାସିନୀ
ମହାଶୟ ବିଲାଚରୁ ବାନ୍ଧୁମା ପଞ୍ଜାନେ
ରତ୍ନାଶ୍ରୀ ହୋଇ ଅଣା ବୈରୁ ଘେର ଆଜି-
ଆଗ୍ରାରୁ । ଏ ମଜାଶୟ ସେଇଦିନ ଥିଲା ଆଜି-
ଠାରେ ଥାଏଇ ଦର ପଢ଼ାଇଲେ ଖେଦନ
ଅଳକନ କାମ୍ପାର ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବିକା ଦାଖାରେ
ରେଜିକନ ଦରଥିଲେ ଏମନ୍ତ କି ପ୍ରାଣିକିର
ପୁଷ୍ପଙ୍କ ମଧ୍ୟ କେହି ପାଇଲେ କାହିଁ । ସମାଜ
ସ୍ଥାନରାଜ୍ୟମାନେ ଏ ସମ୍ବାଦରେ ଅବଧି
ଆଜିନାହିଁ ହେବେ ।

—*—
କଲିକତା ଦାନକୋଟିରେ ଥିବେବି ମୋ-
କବିମା ବାଜା ପତିବାରୁ ଗର ଶନିବାରଠାରୁ
ଦାନକୋଟିର ବିଶ୍ୱରାଷ୍ଟମୀନାଳେ କର୍ମ୍ମ କର
ଦାନ ସ୍ଵର୍ଗ ଲାଭପାଇନ୍ତି । ଏହାରହିଲ ଶନି-
ବାରଦିନ ଦାନକୋଟି ଏବୁବାର ବନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ରାର
ରହୁଥିଲା । ତେବେଳ ଦେମେରତ୍ତିର ଦିନାପ୍ରୀ-
ମାଳ ଥେବନ ବିଜୁର ହେଉଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ
ଶନିବାରଦିନ ହରିବ ଦେବମା ଓ ଧାର୍ଯ୍ୟ-
ଦର୍ଶକ ଅପ୍ରଳ ଓ ମୋଷକଯାନ ବିଜୁର
ଦେବାର ଗତ ଶନିବାରଠାରୁ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ
ଥିଲା ସୁଅର କର୍ବ୍ବ । ଏଥିରେ ବାଜା ପତିଥିବା
ଥିଲେକ ନୋଭଦମମାଳ ସେ ଶାନ୍ତ ଧର୍ମଲ
ଦେବାଦ୍ୱାର ମୋହନ୍ତିର ଅଶ୍ଵଧାରୀ ଦୂର ହେବ
ଏଥିରେ ଦୂରରେ ହାହିଁ ।

— ० —

ତୀର୍ଥକେବୁର ପାଦାଦୟ ଏ ନବରତ୍ନେ
ପଦାଧିନ କର ଏଠାର କଲେଖ ଏବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ବିଦ୍ୟାଲୟମାନ ପରଦର୍ଶନ କରିଅଛନ୍ତି । ରେନ
ନ୍ସା ଚଲେଇବେ ଲଭିତାସ ପଢାଇବାର
ଦିନାବସ୍ତୁ ନ ହେବାରୁ ଠାଳେକେ ଅଜାବ

ତରୁବ ଦୋଷଥର୍ତ୍ତୁ ଏବଂ ଗୁଣଅନ୍ତେ ସେଥିର
ଚାଳା ଲାଗେଥିଲା । କଲେଜକୁ ଯାଏ କେବେ
ମିଳି ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ପଢ଼ିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅନ୍ତର୍ଭୁବ କାହା
ସାହେବ ମନେବ ଦୟା ଟାଇଁ କରନ୍ତିଲେ
ଏବଂ ମନେବଙ୍କ ଅବସରେ ଯେ ଅନେକ
ଲୋକଙ୍କ ସଂଗ ସେ ବିଷୟର କଥାପଥକ
କରିଥିଲେ । ସାହେବ ମନେବଙ୍କର ଜଣ୍ଠିର
ଏ ବିଷୟରେ କହି ଫର୍ମିବ ହେବାର ଅମ୍ବାକ-
କର ଅଗାମନି ଅଛି ମତ ଫଳ ଜଗା ନ ଯିବା-
ସାଏ ହେବି ହୋଇଯାଇ କଥାରେ ।

ଏ କମରର କାଳ୍ପାନରେ ଦୋହାନମାନ-
କର କାଳ ସଙ୍ଗେ ସମ୍ବରେ ଖେଳିଯାନେ
ମେସା କରିବାର ଦେଖାଇଥିଲୁ । ତେରୁ
ପ୍ରାନରେ କବାଟରୁ ଛୁଟଣ୍ଟା ସଙ୍ଗେ ଅଳ୍ପ କାଳ
ମୋଳି କଥାର ମେସାନେ ପଳାଇ ଯାଇ-
ଥିଲା । ସହରର କାଳ ପ୍ରାନରେ ବିଟ ହୋଇ
ସୁଲକ୍ଷଣ ଚୌକାହାରିବନ୍ଦାର ପଦର ଦେବାର
ନନ୍ଦାକଣ୍ଠ ଦେଇଥିଲେବେବେ ଏହା ଘରକା
ପନ୍ଥ ଦେବାର କାଳର ବିଟ ପୂର୍ବାୟାତ କାହାର
ଦୋଧ ହୁଏ ଶବ୍ଦରେ ହୁଅଁ ଦେଇ ଚୌକାହା-
ରମାନେ ହୋଇଥିଲା କରଇ ଅଞ୍ଚଳ ଗେନ
ଶୋଇ ପଡ଼ିଗାରୁ ଥବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉତ୍ସମ୍ବନ୍ଧ କ
ହେଲାଯାଇ ଏ ଭଲ ମେସା ଦେଖାଯାଉଥିଲୁ ।
ପରିଷ ଦର୍ଶନ ସୁଲକ୍ଷଣ ନାତୁରମାତ୍ରେ ଚୌକା-
ହାରମାତ୍ରେ ଉତ୍ସମୁଦ୍ରିତେ ଦେଇ ପଦର
ଅନ୍ତରେ ସେଥିର ନନ୍ଦାକଣ୍ଠ ଲାଗିଲା ।

ଗାନ୍ଧେର ଜିଲ୍ଲା ବୋଡ଼ିର ଭୟବତ୍ତେସ୍ଥାର-
ମେଲ ନିୟମ ହେବା କାଗଜ ଯେଉଁମାକେ
ପ୍ରାଚୀ ଦୋଷଅଛନ୍ତି ସେମାକଳ ମଧ୍ୟରୁ ଥିଲେ-
ମାକେ ବାବୁ ଶଖା ଚରଣ ଦାସ ଥେବ,
ବୋଡ଼ିର ମେମର ଓ ତେବାରମାକଳ ସମୀକ୍ଷା
ଯେଉଁ ଲିପ ଠାରଙ୍ଗରୁ ବହିର ପ୍ରକଳପ
ଆଇଥିବୁ । ବେରୁଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉଚ୍ଚ ପଦର
ପ୍ରାଚୀ ଦୋଷଅଛନ୍ତି ଥମ୍ବାକଳ ଜଣା କାହିଁ ମଧ୍ୟ
ରଖାଗରେ ବାବୁ ସେ ସେବଦ ନିମିତ୍ତ ଘୋଲ
ବାହା ବେ ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ ଯେ ଖାଗାପହାର ରକ୍ତ
ପଦରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବାକାର ରତ୍ନମରୁପେ
ଦିଦିତ ଅଛି । ଆମ୍ବେମାକେ ରାଷ୍ଟ୍ରାଳ୍ପାତ୍ର କିମ୍ବା
ବୋଡ଼ିର ମେମରମାନେ କହଇ ଅନ୍ତରେ
ରୂପେଷ୍ଠ ପକି ଦୃଷ୍ଟିଧିକ କ କର ଚନ୍ଦ୍ରହାତ୍ର
ଶତ ସ୍ଵାଧୀନ ଭାବରେ ଉତ୍ସବକ, ମେଳ ବାବୁ
ଉତ୍ତର ପଦରେ ମକୋନାର ବରକେ ଯେମନ୍ତ
କ ସେମାକଳର ନିୟମକୁ ସବାଜଳ ସମନ ହେବା
ସଙ୍ଗେ ଜିଲ୍ଲା ବୋଡ଼ିର କାର୍ଯ୍ୟ ଦୃଢ଼ଭାବେ
ଦେବ ।

ବଜାଦେଶୀୟ ଶିଖବିଜ୍ଞାନର ଜାଗରଣକୁର
ମହୋଦୟ ଗତ ସୋମିବାରଙ୍କିନ ଏଠାରେ
ପଞ୍ଚଶିଥିଲା ଉପଲବ୍ଧ ଅମୂଳକର ଛକ୍ରାଣିତ
ମାଳାବର ମଧ୍ୟଦୂର ଦାସ ନନ୍ଦୋଦୟ ଭାକ୍
ସହି ଶିଆ ବିଷୟର ଚେତ୍ତିତ ଝବା ନତ୍ର-
ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମେଲାଇବା ଉଦେଶ୍ୟରେ ୯୮
ବୃଧବାର ଥପରହକାଳରେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଆବାସ-
ବୃଦ୍ଧି ଅବେଳା ବୃଦ୍ଧିଲେବକୁ ଅନୁଭବ କର-
ଥିଲେ । ବର୍ଣ୍ଣ ଦୋଷାତ୍ମକେ ଯୁଦ୍ଧ ଅଧିକାରୀ
ଲୋକେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭୟା କରିଥିଲା ମୁଖୀ

ଦସୟ । ଉପରୁଗ ବ୍ୟାମ୍ଭଲୀଙ୍କ ସହିତ ଜାଇ
ରେକୁର ମହୋଦୟ ମିଳିମଣି ବାକା ବନ୍ଧୟର
କଥା ଗାଈ କରିଥିଲେ ଏବ ପାହେନ ମହୋ-
ଦସ୍ଯ ସାଥୀବ୍ୟାଲୀଙ୍କ ଓ ଶିଖାଜିର ଦେଖି ସମୟେ
ପ୍ରାତ ଦୋର ଅଛନ୍ତି । ଏ ମଳକରେ ସମବେଳ
ବ୍ୟାଲେକବ୍ୟାଲ ଅଛିନାର ବିକ୍ରିମାତି ହିଁ
ଦେଖାଇ ବାହି । ଏହ ଦସ ମନ୍ଦଶୟ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ
ଶିଠଳେକର ଉଦେଶ୍ୟରେ ଏ ମିଳକ ସବରକ
କରିଥିବା ଦେଇ ଗାନ୍ଧି ଅମ୍ବେମାନେ ସବାନ୍ତି
କ ଉଣିଛେ ଧଳ୍ପାଦ ପ୍ରତାନ କରୁଥିଛୁ ।

କଟକ ରେହେନ୍ସା କଲେଜରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ
ଶ୍ଵେତମାଳକେ ବି ଏଲ ପଡ଼ିବା ସମାପ୍ତ ହୁଏ ପର-
ଅଛନ୍ତି ।

ଜୀଳକଷ୍ଟ ଦାସ
ଜୀରଧାକନ ଦାସ
ମଳାମର ମହାନ୍ତି
ରରହଚନ, ମାସୁକ
ମରହିଥେର ବୟସ
ଦିଦ୍ୟାଖର ମାଗାଦି

ପ୍ରଥମ ଦୂରଜଣ ତେଣୁ ଶ୍ଵର ଏବଦେଖୀୟ
ବଳାଳ ଓ ତେଣୁ ମଧ୍ୟରେ ପାରଦର୍ଶିଗାନ୍ଧୀଯାରେ
ଦୂର ପରିପରାନ୍ତିରୁ । କାହା ଶୁଭକଣ ତେଣୁ
ଦେବର କଥା ସୁବନ୍ଦୀ ଏ ବର୍ଷ ଛୁଅମୋହି ଦୂର
ତେଣୁ ସଙ୍କୁ ପ୍ରଦର୍ଶ ଦେଲା । ଅବା କାହାର
ଜୀବନେ ବଢ଼ିଲା ନାହିଁ ।

ଏହି ପ୍ରତିମାନେ ବୁଦ୍ଧ ସେନ କଲନବା
ଅଥବା ପରକା କଲେଚରରେ ଆଇନ ଶୈଖା କରି-
ପାରିବେ ।

ଅର୍ଥବ୍ୟମାଳ କରିବ ସାହେବଙ୍କୁ ପ୍ରାୟତ୍ତ କୁଣ୍ଡର ହନ୍ଦର୍ମର୍ଦ୍ଦରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କରିଥିବାରୁ ଅମ୍ବାଚଲର ସହିତୋଟି ମାଲାଗଲ ସମାଜର ଭାବା ପ୍ରଥମର୍ଥର ଦର ଓ ପାଇ ସ୍ଵର୍ଗ କହିଥାଇନ୍ତି ଯେ ଧର୍ମନ୍ତର ଗ୍ରହଣ କରିବା ଅବସ୍ଥା ଥିଲେ ଏବଂ କରି ସବୁ ଉତ୍ସବଦର୍ଶକର 'ସୁଧର୍ମେ ନିଧନଃ ଶୈୟଃ ପରଧର୍ମୀ ଦୟାବହ୍ୟ' ଶ୍ଲୋକ ଉଚ୍ଛିତ ଦରାଇଗ୍ରୁ । ଅମ୍ବାଜନେ ଏକ ଉପଧର୍ମରୁ ଅନ୍ୟ ଉପଧର୍ମର ପ୍ରହଳାଦ ହେଲେ-ଦେଖି ଅର୍ଥ ସମାଜର ଭାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ମନ୍ତି ବେଦ ସମ୍ବନ୍ଧର ଦ୍ୱାବା ଏବଂ ଦେବତା ଅମ୍ବାକଳର ସବ ପ୍ରଧାନ ଧର୍ମରକ୍ଷଣ ସବାରୁ ଅଭ୍ୟଧିର ଲୋକଙ୍କ ଦୋହା-ଦତ୍ତାବ ଦକ୍ଷ ଦରତଃ ଦିଷ୍ଟଅରୁ ବାଟରୁ ଅଶୀରବ ସବଧା ଅନୁମୋଦନୀୟ । ପରଳୁ ଉତ୍ସବଦର୍ଶକର ଉପବେଳୁ ଶ୍ଲୋକର ପ୍ରକଳ୍ପ ଅର୍ଥ ଉଚ୍ଛିତ ପ୍ରତାର । ହନ୍ଦସମାଜ ସମ୍ମନ୍ତି ମର ହେଉ ଦରାଇ

ଦୂରଳ ହୋଇ ପଡ଼ୁଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହାର
ଏବଂ ଉଦୟର ପମୟ ଥିବାରୁ ଉଦୟରମଣି
ଅକଳମୁକ୍ତ ପୃଷ୍ଠାକ ଦେବର ପଞ୍ଚା ଅଳ୍ପ ମୁଶରୀ
କରି ହିନ୍ଦୁପମାଳକ ପ୍ରସାରଣ କଥା ବଳ ଦୃଢ଼ି
କରିବା ଚାଲାଗୌଲ ନ୍ୟାକିମାନ୍ୟର ତର୍ତ୍ତିନ୍ୟ ।

ଅମ୍ବେମାନେ ଅଗଣ୍ଯକୁ ଦୁଃଖର ସହିତ ଥାଏ-
କବାକବୁ ଜଳାଉଥିବୁ ଯେ ତଳତମାସ ତା ୨୦ରେ
ସକଥା ଏ ପାଇଁ ସମୟରେ ଅଲାଟକାନ୍ଦର ଘର
ମହୋଦୟ ରହିଲାକା ସମୟର ଦିନଅଛନ୍ତି ।
ସାଧାରଣ ହିତ କର୍ମ୍ୟରେ ମୂର ମଦାରଜାକୁ
ଉଷ୍ଣଦ ଦୃଢ଼ପରଠାରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗାନ୍ଧିଜୀମାତ୍ର
ହୋଇ ରହିଥିଲା । ଅରଥାତ୍ ବଳ ପ୍ରଦେଶ ଏଠା
ଦେବନିଧା ବାଜକା ବିଦ୍ୟାଲୟରୁ ଯେ ଯେଉଁ
ସୁନ୍ଦର ଗାତ୍ର ଓ ବଡ଼ ବଡ଼ ଘୋଡ଼ା ଯୋଗିଏ
ଦେଇଅଛନ୍ତି ବାବା ଏଠାମେଲା ଚରକାଳ ମନେ
ରଖିବେ । ଏଠର ଶାର୍ଦ୍ଦର ଏ ମଦାସ୍ଵା ଉଦ୍‌ଧାରମରୁ
ବିଦୟୁତ୍ ହେଉଯିବେ ବୋଲି ଅମ୍ବେମାନେ
ସ୍ଵପ୍ନରେ ହୃଦୀ ଭାଲ ନ ଥିଲା । ମାତ୍ର କାବର
ଗରି ଅପ୍ରକଟିତ । ରଜା ମହୋଦୟ ବହୁମୂଳ୍ୟ
ଗେଗରେ ଦତ୍ତାତ୍ର ମୁଗ ମୁଖରେ ନିପଞ୍ଜିତ
ଦେଲେ । ଉଦ୍‌ଧର ବାଜର ଅସାର ସଦ୍ରତ୍ନ ଓ
ଶୋଇସର୍ପ ପରକାରକୁ ପାନ୍ଦୁକା ପ୍ରଦାନ
କରନ୍ତି ଏବକ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଗର୍ବ ଶନକାର ଅପରାହ୍ନ କାଳରେ ଏଠି
ଶାତକ ଲାଲବେଣୀ ଦଳରେ ଉଛଳ ସଜ୍ଜର
ଗେଟିଏ ଅଧୁବେଶକ ହୋଇଥିଲା । ବଲିତବ
ସର ଉଦ୍‌ଦିଲ୍ସୁମ କର୍ଣ୍ଣକ ଗାୟର ସାବେଳଙ୍କୁ
ଜୟବ୍ୟ ଦବ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଦେଇ ଦୂରା ପ୍ରକାଶ କହିବା
ସବୁ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ସୁବାରୁ ସମ୍ମାନକଳକ ଅହାଜ
ମନେ ସବସାଧାରଣ ଅନେକ ଲୋକେ ସମୁ-
ହୃଦୀ ହୋଇଥିଲେ । ସର୍ପାଚ ମାନ୍ୟବର
ଆୟୁକ୍ତ ମଧ୍ୟବ୍ୟବୀଦଳ ଦାସ ସ ୫ ଆହେଇୟ ମନେ,
ଦୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ କର୍ଣ୍ଣକ କାଳିଷାହେନ
ମହୋଦୟ ସାଧୁ ପ୍ରକୃତର ଲୋକ ସୁଲେ ଏବଂ
ସେ ସବାଦା ଭାବର କଲ୍ପାଣ ବାହା କରୁଥିଲେ ।
ଏହାର ମହିତ ଲୋକଙ୍କ ଯେଉଁ ଲୋକ ବନ୍ଧୁ-
ଭାବରେ କଥାବାର୍ତ୍ତ କରୁଥିଲୁ ମାରେ ଗାହାଠାରୁ
ଆମର ସଂସାରରେ ମାହିଁ । ଯାତକ କାହାର
ଲାଲ ଧନ୍ତା ଏ ଦବ୍ୟାକାଣ୍ଡ ସଂପଟକ କର
ସାରନ ପରେ ଗାହାର ସୁଲାର ଗାର ଗଜା
ତେମା ହେଉଁଠାରେ ଏତ ଯିବାରୁ ଗାହା
ଖେବେବାରେ ନ୍ୟୁତ ଥିଲା । ଆମଣ ବାରାନ୍ତି
ମହୋଦୟ ବନ୍ଧୁଭାବ ଫଳ ଶୁଣି ଆସ୍ ଅପଣା
ସାମୀ ମହିତଥାର ହେଉଥିବା ରଥା ନିରାମଳ

ହୃଦୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ତି ହୁଏ । କିମେ ଗ୍ରାନଟିଯୁ ଏ
ଏ ପାଶକା ଉଚ୍ଚିତର କୁଣ୍ଡଳିଗାରୀ ମା
ଲକ୍ଷ୍ମିତ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏବଳ ଜଗତ୍ୟ ୬
ନିର୍ଭିତ ଦୂରା ପ୍ରକାଶନ୍ୟକ ଗ୍ରାନଟି ବାହିନୀ
ମନ୍ଦିରାଦୟକୁ ପ୍ରତି ସବାକୁଠୁରୁ ପ୍ରକାଶ ଦିନବା
ବାହୁନ୍ୟ । ଅବସଥର ବାହୁ ପ୍ରିୟକାମୀ କୁର୍ମର୍ଯ୍ୟ
ମନୋଦୟ ରାତ୍ରା ସମ୍ରଥକ କଲକୁ ସର୍ବାତ୍ମକ
ନିବେ'ଆନ୍ଦୁସ୍ୟୀ ସମସ୍ତେ ଅବଳଗମସ୍ତକରେ
ଦଶ୍ୟମାନ ହୋଇ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ।
ଏଥୁ ଉତ୍ତରାବୁ ବାହୁ ବନବିଦାଶ ପାଇବ ମଦା
ଶୟ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ସେ ଲାକ୍ଷ୍ମିର ଲଳକାଳୀ
ମନୋଦୟ ଅପଣାର ଜୀବନକ ରକ୍ଷା ଦୟା ର
କୁଣ୍ଡଳ ସର କର୍ଜନ ବାରବିଜନ ଜୀବନକ ରକ୍ଷାବର-
ବାକୁ ଅଗ୍ରପର ମେଲ ଯେହିଁ ଭିତାର ମର
ଏବଂ ସାହସର ପରିଚୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଗାତ୍ର
ଅଙ୍ଗବ ପ୍ରଶଂସନ୍ୟ ସ୍ଵଭବଂ ଗାତ୍ରକ ବିଧବା
ପହାଳ ସମ୍ପର୍କ ସହାନ୍ତରୁ ପୃତକ ବାର୍ଷି
ପଠାନବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ବାହୁ ବୈଶ୍ଵିଷ ନାଥ ଦର
ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରୁ ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ବାହୁ ପ୍ରେକ୍ଷଣା
କୁର୍ମର୍ଯ୍ୟା ସମ୍ରଥକ କଲକୁ ସମସ୍ତେ ପୂର୍ବବହୁ
ଦଶ୍ୟମାନ ହୋଇ ଦାହା ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ । ସମ୍ପର୍କ
ମନୋଦୟ ଅପଣା ବର୍ତ୍ତାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠମତ
ମନୋଦୟକ ବଞ୍ଚ ନ୍ୟବସ୍ତ୍ରାପକ ମରାର ଲାକ୍ଷ୍ମିକ
ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦର ଅନନ୍ତକ କାଣ୍ଡ ଦମକ ବରବା
କାରଣ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ଗକ୍ଷିମେନ୍ତର ସହି
ଏବଂ ଯୋଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କାରଣ ରୁହୁାର
ଦେଇବ ।

ନଙ୍ଗଳା ଦସ୍ତରରେ କୁଳାମାତ୍ରର ରକ୍ତ

ବଜାଳା ସ୍ପୃହର ଚନ୍ଦମାସର କା ୯୩ ର
ଖର ସୁରାଲେ ବିଲାଗର ସର ଉତ୍ତରମୟ କର୍ଣ୍ଣର
ବାଲା ସାଦେନଙ୍କ ହୃଦ୍ୟାବାଙ୍ଗ ଲାଞ୍ଛେଷ କର
ଆମ୍ବମାକର୍କର ଶବ୍ଦାଶବ୍ଦ ମାଳିଖର ମଧ୍ୟମୂଳର
ବାସ ପ୍ରକାଶ କଲେ ପ୍ରାୟ ଦୂରବର୍ଧତରେ ପ୍ରେ
ବଲୁଗରେ ସାଦେନ ପ୍ରସଂଗିତକୁ ଦେଖିଥିବା
ଥିଲେ । ଏ ସେମନ୍ତ ସହାଯ୍ୟ ପ୍ରକରିତର ଲୋକ
ଦେମନ୍ତ ବଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ସହର କିମ୍ବା
ବନ୍ଧୁଭବରେ ନୀତିବାର କରୁଥିଲେ । ଏମନ୍ତ
ଲୋକଙ୍କୁ ଦର୍ଶା କରିବା ନିରାକ୍ରମ ସ୍ଵରିତ କାର୍ଯ୍ୟ
ତାତ୍କାର ଲୋକାଳା ଏହଠ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ
ବନ୍ଧୁଭବେ ଜୀବକ ରକ୍ଷା କରିବାରୁ ଘାର ଉପା-
ରଗର ପରଚିତ ଦେଖାଇଲୁ । ସ୍ଵତରଙ୍କ ବାଲାର
ସାଦେନ ୫ ତାତ୍କାର ଲୋକାଳାଙ୍କ ପରାମର୍ଶ
ହୃଦୟରେ ସହାନ୍ତୁତ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପରିଚ୍ୟ ।
ଏହା କହୁ ସେ ପ୍ରକାଶ ବିଲେ ଯେ ଅସୁଳକ
ବାଙ୍ଗ କାହିଁରେ ଦମନ ହେଉ କାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ
ପିଥର ମେହାମାରେ କମ୍ପିମ୍ବନି ଦେଇ

NOTICE

and an English knowing account-
sancy of Rs 20 per mensem
of i.e. Preference will be
given to who has sufficient know-
ledge of official business, mostly in
jatters. Applications will
be received by the 20th August next.

Raja and Feudatory Chief
of Pal Lahara

NOTICE.

ed a Head Clerk on
per mensem for the Murhi
visional office and a Clerk
20 per mensem for this
None need apply who
passed the Entrance
examination of the Calcutta
city and has no experience
ice work.
plications will be received
the undersigned up to the
instant.

ij office   } S. C. Bose
enkanal   }
-7-09   } Dewan

କୁଳ ବୀପିଳ ।

DEI VICE-CHAIRMAN

We draw the attention of rich Zamindars and other gentlemen of independent means to the commendable manner in which Samanta Radha Charan Das has done his duties as the Vice-Chairman of the District Board of Balasore. The duties attached to the office of a Vice-Chairman of a District Board demand much attention to the details of the actual work done by the Board. Non-official supervision to be effective should be undertaken by gentlemen who have not to work for their daily bread. One whose profession or other means of livelihood take up the greater and the better portion of the day cannot do justice to the responsibilities of the office. The success of Local Self-Government which is, we believe, in the near future to be granted in a larger measure to the country, will depend more on the time which those who are appointed to these offices are able to give them on their educational qualifications. Time is at the disposal of the rich, the man who has to work for his daily bread cannot afford to spare much of it. Time is of more value than literary qualifications to insure success.

We take this opportunity to correct an impression which prevails in certain quarters that Samant Radha Charan Das's tour in the interior of the District was unique in the history of District Boards. We are glad

that this has been appreciated by the Chairman—the District Magistrate of Balasore. But it was not "a departure from the traditions of the work of non-official Vice Chairman."

The first non-official Vice Chairman used to visit the schools, roads, buildings &c. in the interior. The touring was undertaken in the interests of District Board only without combining private work with it. We wish this practice had been kept up by his successors. We are not sure that the Chairman is not to some extent responsible for the contrary state of things.

The first non-official Vice-Chairman the Hon. Mr. M S. Das possessed all the powers of the Chairman. The Chairman had delegated them to him, so much so that the Chairman did not attend the meetings of the District Board for a long period till he was called upon to explain his absence from all meetings of the Board; and what was the Chairman's explanation? He said he had a Vice-chairman who toured in the District travelling at his own expense who worked very hard and the Chairman thought if it was the intention of Government to develop a self Government spirit it was but fair to a non-official Vice-chairman that his hands should be free and he should have the full share of the censure or credit for the results of the administration. We know an instance when the Vice-chairman's action was questioned by the Inspector of Schools and the Director of Public Instruction as being in excess of his powers. The Commissioner of the Division called upon the Vice-chairman to explain. The latter questioned the right of the Commissioner of the Division to demand an explanation and asked the Commissioner to refer the matter to Government for a decision on this preliminary point. The ultimate issue of this correspondence was that the Vice-Chairman was not required to submit an official explanation. We don't think the Chairman has reposed the same confidence in the subsequent incumbents of the office. If the Chairman wishes his Vice-Chairman to take an active interest in the work he should delegate his powers to the Vice-Chairman.

Give a man a free hand and hold him responsible for the work. Let man realize that he can earn either censure or praise and he will work. The situation will develop a public spirit, a spirit of self-sacrifice and energy and activity worthy of commendable discharge of duties.

We understand that the Hon. M. S. Das has been served with a notice by the anarchists to repent and retract his utterances in the Bengal Council in connection with Sir Curzon Wyllie's death, on penalty of meeting with a similar end. The notice is in the hands of the Calcutta Police with a view to trace the author.

We are sorry that Mr. M. S. Das's object in giving the officers of the Education Department and some other gentlemen who are interested in education in Orissa an opportunity to meet Mr. H. R. James the Director of Public Instruction, in a friendly manner, and utilize the opportunity in discussing in an informal manner the educational needs of Orissa has been misunderstood and misinterpreted by the Star of Utakal.

We are informed that the Editor of the Star of Utkal was not present there. Those who were present appreciated the spirit of the host and we are informed that some immediate educational needs of Orissa were talked over by the guests in an informal manner.

Mr. E. V. Levinge was present on the occasion. We are not Englishmen and we learn English Language and adopt to a certain degree European manners as facilities for intercourse with the ruling race. We are no Judge of the proper form of invitation suitable for an occasion like this, but we fail to see where the humiliation comes in the language used. The expression "pleasure of company" is used in speaking of Mr. James as well of other guests. "To meet" is an expression used on occasions when the guest of the occasion is a Lt. Governor or Viceroy or some person whose official position is higher than all other guests. This was not suitable to the occasion.

There is no analogy between the form of invitation issued by the Maharanees of Mourbhanj and that issued by Mr. Das. The objects were different. It is safe to judge a man by his intentions and objects than by the words he uses. Mr. Das's guests judged him by the former.

ଗତ ୩୨ ରାତରେ ଶେଷ ହେବା
ସପ୍ରାଦରେ ଭାରତରେ ପେଲେଗ ମୋରରେ
୨୯୯ ମୁଦ୍ରା ହୋଇଥିଲା । ଏହା ପୂର୍ବ ସପ୍ରାଦ-
ରେ ୪୨୨ ଡାରୁ ପ୍ରାୟ ଦେବତାଙ୍କ ଅଧିକ
ଥିଲେ । ଏହି ଦୃଢ଼ ସ୍ଵର୍ଗପଦେଶ ବ୍ରହ୍ମା
ମାନ୍ଦରଙ୍ଗ ଏବଂ ପଞ୍ଚାବରେ ଉଣ୍ଡିଥାଇଲା ।

ଗତ ତା ୨୭ ଜାନ୍ମରେ ଶେଷ ଦେବା
ସପ୍ରାହରେ ଦୂରୀଷ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଥୁଲେ ପୂର୍ବ
ବଜାରେ ୩୨ ବଜାରେ ୧୫୫୪ ସୁଲ୍ଲପଦେ
ଅରେ ୧୫୦୮୯ ଏକ ବମ୍ବେରେ ୨୨୭
ଗାଏ ୪୪୪୯ ଜଣ ପୂର୍ବ ସପ୍ରାହର ଅଳ୍ପି ଥିଲା
୧୫୦୫୨ ସୁରବୀ ଜଣ ପଢ଼ାଇଛନ୍ତି ।

ସଜତ୍ରୋହ ସ୍ଵରକ ପ୍ରବନ୍ଧ ଦେଇ ଏଠିବଳ
ସରେନ୍ଦ୍ରାକାଥ ଅଯାଏ ଚାରଦୟ ପାଇୟବା ବିଷୟ
ଶଠମନ ଫଳ୍ଗଣ ଅଛି । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅସୁ
ଦର୍ଶାର ଉଦ୍‌ଦେଶ କରୁଥିବା ଅପରାଧରେ
କରୁଥାଇବ ଅଛନ୍ତି । କିମ୍ବା ସମୟରେ ସେ
କହିଲେ ଯେ ଜୀବଜାନାର ଅବଧିଗୁର ହେଉ
ସେ ଅସୁଦରାକାର ଉଦ୍‌ଦେଶ କରୁଥିଲେ ।

କବ ତା ॥ ରଖିରେ ଶେଷ ଦେବ,
ସପ୍ତାଦରେ ଅରବିଷାଗରର ବର୍ଣ୍ଣାଗୋପ ନତ
ପ୍ରବଳ ସଳ । ହେଣୁ ଭରତର ଉଦ୍‌ବନ୍ଧ-

ମାୟଳରେ ଦିଶେଷ ବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା । ମାୟ
ପତିଷ୍ଠ-ଘରଗରେ ଅବସ୍ଥା କାରଣରେ ହୋଇ
ଥିଲା । ଜେବୁଚାନ୍, ମିରଟ, ନରେଲ ଓ ସବଳ
ଟିକ୍ଟରେ ଏହା ଦିନ ଏ ଯୁଧ ଏବଂ ମାର୍ଗାଧରୁରେ
ଏହିଦିନ ॥ ଯଥ ଜଳ ଭାବଥିଲା । ଦେଖାବେ
ମଧ୍ୟ ଏକଦିନ ଦିଶେଷ ଦୁଃ୍ଖ ହୋଇଥିଲା ।

ଗର ରହିବାର ଦଳ ଏଠା କୁମ୍ଭୟକାଶଙ୍କ
ସର୍ବରେ ବିଲକ୍ଷରେ ସର କର୍ଜଳ ବାଯଳ
ସାହେବ ଓ ତାକୁର ଶୀଘ୍ର ଲାଲତାବା
ମହୋଦୟର ନିରନ୍ତର ଦର୍ଶକାଣ୍ଡ ହେଉ ଘୁଣା
ପ୍ରତାପ ମମକୀୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।
ଉଚ୍ଛଳ ସର୍ବର ପ୍ରସ୍ତାବକୁୟୁଗୀ ଉଚ୍ଛଳ ବସିଲୁ
ଶକ୍ତରୁ ଜୀମଗ ବାଯଳ ଓ ତାକୁର ଲାଲକାଗାଳ
ଦାକାଳ ନିରତ ଶୋକ ସହାନ୍ତରୁତ ପୃତିତରାର
ବାର୍ତ୍ତା ପଠାଯାଇଥିବାରୁ ପୁତରାର ତାର ବାର୍ତ୍ତା
ପଠାଯିବା ଅଭାବଶକ୍ତ ବୋଖେ ସେବିଲ ବିତ୍ତ
ପ୍ରସ୍ତାବ ଏ ସର୍ବରେ ହୋଇ ଥାହିଁ ।

ଦାତମ ସେଣ ଉଥିଦେବ ଉତ୍ତା ଲେଖିଥିଲୁଗୁ
କି ଗାଳଦ୍ଵା କେବାଳ ମା ୨୮ ଇଲ ଶ୍ରୀରାଜ
ପାଟରେ ଗୋଟିଏ କୃଷ୍ଣ ରହିବାର ବିଧ ମାତ୍ର
ଅବେଳା ସମୟରେ କି ଆଏ କେଣ୍ଟ ବିଶେଷ
ଅସୁଦ୍ଧା ପାରେ । ପ୍ରାମବାଷିମାତ୍ରେ ଉପରୁ
ହାବିମକୁ ଜଣାଇ ସୁଦ୍ଧା ଏଷ୍ଟ୍ୟାନ୍ତ୍ର କଞ୍ଚକୁ ରାଜା
ପାଇ କି ଦାନ୍ତି । ଅଣାକରୁ ସେ ଏଲାକାର ଏକ
ନିର୍ମାଣିତ ରକ୍ତନିୟର ଶିତ୍ର ଏ ଗୁରୁତ୍ବାଳ୍ମୀ
ରୁହିବେ । ଫଳମ ଦେଲେ ପ୍ରାମବାଷିକର ସ୍ଵପ୍ନ-
ଶ୍ରେଣୀ କ୍ଷେତ୍ରନିୟନ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟରେ ଥାବେ
ଦିନ କରିବା ଉଚିତ ।

ରଜିତ ମାସ ଗା ୧୯ ଉତ୍ତରେ କୋଇନାହୁ
ଥାରେ ନିମ୍ନଗ ଦେବତାଙ୍କର କୃତିତରେକ ଶୁଦ୍ଧ
ମାତ୍ରାକ ମର୍ତ୍ତ୍ଵର ମଦୋପୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କର-
ଥିବାର ସମ୍ଭାବ ବାହାରଥାର । ଗବର୍ଣ୍ଣର ମହୋ-
ଦୟ ଅପଣା ବକ୍ତ୍ବାରେ ଧଂଘଳ ପାସକ ରୟକ-
ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନ୍ତରୁଲ ଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କହିଲେ
ଯେ ସେମାନେ ଅବ୍ୟାୟ ମକ୍କମାଦାୟକୁ ରସ,
ଫାଇ ସ୍ଵପ୍ନ ପାନ୍ତି, ଧର୍ମମନ୍ତ୍ରୀୟ ସାଖାବଗା, ନଗର-
ବାରିର ଅଧିକାର ଏବଂ ବ୍ୟାୟ ବିଶ୍ଵର ପାଇଅ-
ବନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଅର୍ଥକାନ୍ତର ମଧ୍ୟ ସରକାର
କ ଦୁଷ୍ଟ ପଥର ଅଗ୍ରତ ହୋଇ ନାହିଁ । ତତ୍କାଳ
କଲେଜ ଶୁଦ୍ଧ ନିର୍ମିଷକାର୍ଯ୍ୟରେ ୮ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ଦୟ ଦୋଇଅଛି ।

ତମିଦାରମାନେ ରସଗଠାର ଜନି କପୁଳିତ
ଚଢ଼େଇରୁଖୁଷୁଷୁ ଲେପଦେବା ମନ୍ତ୍ର ଯୋଗ
ନଞ୍ଚ କ ହେବାର ନୟିର ବାହ୍ରାନ୍ଧିଲା । ବର୍ତ୍ତ

ମାତ୍ର ସିଦ୍ଧମ ରସ୍ତାଗୟରେ ନାହିଁ ଦେବା ବିଷୟରେ
କର୍ତ୍ତା ଉଠିଲାଏ ଦାରବୋର୍ଡ୍ ପିକାନ୍ତୁ ବରାଞ୍ଜରୀ
ସେ ରସ୍ତାରୀରୁ ଦିଲା ପଞ୍ଚାବେ ସିଦ୍ଧମ ରସ୍ତା
ଜଦି ଧରଥିଲେ ଜମିଦାର ରସ୍ତାରୀ ସେ
ଯୋଗ କିଶି ସିଦ୍ଧମ ରସ୍ତାରୀ ଅନ୍ଧକାର
ପ୍ରକେଷକାଣ୍ଡ ଗୋଲ ଘଣାଛନ୍ତି ବେଦାଳ କର
କି ପାରନ୍ତି । ପ୍ରଧାନ ବିନ୍ଦୁରୂପ ଓ ବିନ୍ଦୁରୂପକ
ମୁଦ୍ର୍ୟାଙ୍କ ଏ କଣ୍ଠର ଦୟାଦଶଶ୍ରୀ ଉଦ୍‌ଦିନ
ଗୋଟିର ପୁ ଏଣେ ଖାରେ ଲିବ ।

ତାଗାଥିଲରନ ଓ ଶ୍ଵିଲ କଣ୍ଠାକି ଲିଟରେ-
ତର ତାରଖାଳା ସନାଶେ ସେହି କଣ୍ଠାକି
ବ୍ୟୟରେ ସରଜାର ପାଇଁ ୩୫୦୦ ଏକର ଜନ୍ମ
ଅରଦ ତରଗାର ଦିଲ୍ଲିପକ ମନ ଗା ୧୯ ରଙ୍ଗର
କଲିନଗା ନାଜେରରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଷାଥିଲୁ
ସେହି ଜମି ସେତୁମନିଲ ଧଳଦୂମ ପ୍ରଗନ୍ଧାର
ବେଳତିହି, ପାନ୍ଦେହି, ସୁଶନଗଡ଼ିପୁ ଓ ଯୋଗା
ସେଲାର ମୌଜାକଳରେ ଥିବୁବିତ । ଏହି
ଜନିର ଦଳପା ସିଦ୍ଧଦୂମର ତେଷଟିକମିଶନର
ଛର ଏବ ତାଗାକଣ୍ଠାକର ସାଙ୍ଗେହି ଅପେସରେ
ସାଧାର ଉଚ୍ଚା ସେ ଦେଖି ପାରବେ । ତାଜା
ବନ୍ଧୁର ଲୌଦ ଓ ସର୍ବାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କାର୍ଯ୍ୟ
ରମ୍ଭରେ ଥର୍ମ ବିଳମ୍ବ ବାହଁ ।

ସନ ୧୯୦୦୫ ମସିହର ଦେବତ୍ୟ କିମ୍ବା
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋକୁଳ ଯେଉଁ ନର୍ବାରଣୀ ବାହାର
ଅଛି ପର୍ବତ ରୁ ଫେରୁ କାହେ ଏ ୫୫,୮୮,୫୦-ଟଙ୍କା
ଅୟ ଦୋରଥୁବାର ପ୍ରକାଶ । ତହୁଁ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର
ଅୟ ଏ ୫୦,୩୫,୧୭୭ ଟା ଥିଲା । ଗୁର ଉତ୍ତର
ଶକ୍ତାର ରୂପୀ ସମ୍ମୋହକର ଅଗେ । ଏବଜଳାର
ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଏବ ଏ ୧୫୦ ଟାରୁ କୃତ୍ତିମ
ଯେଉଁ ମାନବର ବାବେ ଅୟ ଦେବତ୍ୟ
ଜ ୧୦୫୨୬ ଏ ଲୋକଙ୍କ ବିଷରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ
ବର୍ଣ୍ଣରେ କିମ୍ବା ବସିଥିଲା ମାତ୍ର ବହୁ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ
ଏ ବଳ ଲୋକଙ୍କ ଏ ଖଣ୍ଡା ଜ ୧୯୫୭ ଏ ଥିଲା
ବଞ୍ଚିତା, ଫୁଜଳୀ, ହାବତା, ସନ୍ଧାନର, ମୟ
ସାରଣ, ପୁରୀ ଓ ପାଲମୋଠାରେ ବନ୍ଦୁ
କିମ୍ବା ଦୋରଥୁଲା । ଅନ୍ତରୁ ବର୍ଷରେ ମନ
କୁମୁଦିକିମ୍ବା କଢିବା ଦିରିବ ନଦେ କ ?

ଅମେରାନେ ଅଜଳ ସହିତ ଜଣାଉଥି
ଯେ କରକ ନିବାସୀ ଖଣ୍ଡପଢ଼ାଇ ତଥିସବ
ମହିନଦିଲୟୁପ୍ତ ସାଧ କାମୁତା ଅବେଳାଗ୍ରେ ଦେବାର
ଅବାର୍ଥ ମନୌଷିଧ ଅବସର କର ଜଳପାଞ୍ଚ
ରଣକୁ ଉପରାଶର୍ଥେ ବିଳା ମୂଳରେ ବିବରଣ
କରୁଥିଲୁଣ୍ଠିବା । ଉଚ୍ଚ ଜୀବଧ ପ୍ରୟୋଗବାବ
ଅନେକ ବୈଶି ନିବାସରେ ଅବେଳା ଲାଗ

ବରବାର ଦୟାର ହୁଅର । ଏହି ୧୫
ପ୍ରମୂର ଅବସାରକ ମହାଶୟ ଆମ
ସେତୁମାନେ ଜୀବନ ଲୋଚନେ ୧୬
କଟକ ବାଲୁବଜାର ଅଗୁଣୋଦୟ ୧୭
କଟକ ପ୍ରିଭିଂକାନାଳ ସ୍ଥଳ
ଓ ଅମନ୍ଦିନ ବଜାର ରାଗିରଥ
ନିକଟରେ ଅନୁସନାକ ହଲେ ପାଇ

କଲି କଗା ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ ଲମ୍ବେ
ପୁଷ୍ପକାଳସୂର ରାଶି ବା ଜୀବନ୍ଦେଖୟ
କରନାଥ ହେ ସଞ୍ଚିତ ସରକାରୀ ସମ୍ମୁଦ୍ର
ସମ୍ବାନ ଉପାଧ ପଦକାରେ ପ୍ରଥମ
ବିଦ୍ୱାନ୍ ହୋଇ ଯଣିଯା ଗର୍ବମେ
ଟ ୫୦୦ ଟା ପୁରସ୍କାର ଲଭ କଲୁଛି
ମହାଶୟ ଜଣେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବିଦ୍ୱାନ୍, ୯
କୟୁସୁ କ ଲକ୍ଷ୍ମି ଏଥିମଧ୍ୟରେ ସେତିବ, ୯
ପାଲ, ବୈଦିକ ୫ ସାହଚାଳବସ୍ତୁର
ପାତ୍ର ଭାଗରେ ସକୋଟ ସନ୍ଧାନ, ୩୭୬
ଉଚ୍ଚତର ଅରବିନ୍ଦନ ଉପାଧ ଏବଂ ଜର
ପରସ୍ପି, ଶେନିବ ଓ ବୁଣୀୟ ଜ୍ଞାନରେ ସାଧ
ଯୋଗାଦା ପରାଶାମାନକରେ ଉତ୍ତରୀଣ୍ଠି ଦେ
ଥାଇନ୍ତି । ଏହିଉପରେ ଉପରିକା ଅଛି । ମାତୃ
ଦୂତା ଏବାରଭାବ ପରାଶାମାନ ଯୋଗ
ଦେଖାଇବା ପାଦକାରୀ ମୁଖ୍ୟମାର ବନ୍ଦେ

ଏ ଦେଶରେ ସେପର ବେଳେ ସ୍ଵାଦେଶ
କର ଠାକୁର ଫୋରା ସ୍ଲାଇରୁ ବାହାରିଣ୍ଟି ପାଞ୍ଚ-
ଟଙ୍କା ଶତ୍ରୁରେ ସେହର ମାର ଓ ସାଧୁର ପ୍ରକଳ୍ପରେ
ସ୍ଵପ୍ନଦେଶର ବାହାର ହୁଏ । ଅନ୍ତଦିନରିଲେ
ବୈମ ବଜଖରେ ସ୍ଵପ୍ନଦେଶ ଦେଇ ମାଟି ଗୋଲା-
ଖୋଲ କର ପ୍ରମ ଲୋକେ ଗୋଟିଏ ଝର ଓ
ମାରର ପ୍ରତିନ୍ଦ୍ରିୟ ପାରନେ । ଅବସର ସାଧୁ
ଥିଲୋକ ବାହାରବାର ସ୍ଵପ୍ନଦେଶ କେବାରୁ
ସ୍ଵାମ ଲୋକେ ଅପରାଧ ଦୁଃଖଧରୀ ଘନ୍ତ ହୁଏ
ତିରରେ ଉଲନ ଶାର୍ତ୍ତନ କର ଦବାଖଣ ମାଟି
ଖୋଲନେ । ମୁଣ୍ଡି ପାଇବାର ପଳ ଦେଉ ଅବା-
ନ ଦେଉ ଅକାରଣ ଥର୍ଥକାଣ ଓ ପୁରୁଷାର୍ଥର
ଦାନ ଦେଲା । ଅଛି କିଷ୍କଷରେ ମୂର୍ଖ ଲୋହେ
ଧୂର ଦେବା ସାହୁବ ମାତ୍ର ଯେଉଁମାତ୍ରେ
ଜାଣି ଶୁଣି ଏହନ ଅପରାଧ କଥାଜାର ହସ୍ତାର
କରିଥାଏଇ ବାକି ଧଳ୍ୟ ବୋଲିଯିବ ।

କଳିତ ମାସ ବା ୨୦ ରଖିରେ ବିଲ୍ଲବ ପାଇଁ
ଯୁଗେଷ୍ଟର ମେମର ମାହାର୍ତ୍ତେଷ ସାବେଳ
ପଦୋଦୟ ବଜାର ଅଶାନ୍ତିର ମୂଳ ହେଉ
ବଜ ବିଶ୍ୱାସ ରହିବ କରିବାକାବଶ ପ୍ରଶ୍ନ ଆଗର
ବୁଝନ୍ତି ପଥାକ ମଞ୍ଚ ମହୋତସ ଉତ୍ତର

ଦେବେ ସେ ଅଶ୍ଵାନ୍ତି ସହିତ ବଙ୍ଗ ଦରମର
ତୌଣେଷି ସମ୍ମର୍ତ୍ତ ବାହି ଏବଂ ବଙ୍ଗ ଦରମର
ଅତେବେ ଭାବ ଚିନ୍ତି ବିବସ୍ୟଥୁବା ସ୍ମଳେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଦିନୀ ଉଦ୍‌ବିଷ୍ୟରେ ବାଧା ପରମର୍ତ୍ତିତ
ହୋଇ କାମରେ ।— ଏଥୁରୁ ପାଠଟେ ଦେଖିବେ
ସେ ଦେଶ ଲୋକେ ଯେହେତୁ ଅଶ୍ଵାନ୍ତି ଦେବାର
ସୁକଃ ଘୁମୀ ବହୁଅନ୍ତର୍ମାନ୍ତି ବିଲଗରେ ମର୍ମବର
ବାଧା ସେନିବାରୁ ଅନିଛି । ଆରୁ ତେବେ
ବୁଦ୍ଧାର କରିବ ବାଧାଠାରେ ? ସର୍ବମେଷ୍ଟର
ଏରୁଷ ମତ ଯେ ଦୁଷ୍ଟ ଲୋକଙ୍କ ଅଧିକରୁଷେ
ପ୍ରବର୍ଣ୍ଣରୁବ ଏମନ୍ତ ବିଷ୍ୟର କରିବା ଅସଙ୍ଗତ
ନହେ । ମାତ୍ର ବଜ୍ର ଲୋକଙ୍କ ଉତ୍ତର କାହିଁ ।

ଭାବରକର୍ଷ ଓ ଦୃଷ୍ଟିଦେଶର ଶିଖା କାର୍ଯ୍ୟର
ବିପ୍ରର ସାଧ୍ୟ ଲେଖୁଥିବା ଦେଇ ଦୃଷ୍ଟିଦେଶର
ପ୍ରଧାନ ବନ୍ଦବସାୟୀ ଅବହୂଳ ବରମ କାଳ ଅବ-
ହୂଳ ସୁନ୍ଦର ଜ୍ଞାନା ମହୋଦୟକୁ ସନ୍ଧାନ ପ୍ରଦଶ-
କାର୍ତ୍ତ ଗୋଟିଏ ସାଧ୍ୟ ସନ୍ଧିଲକନରେ ରୌଷଣ-
ଧାରରେ ଅଭିନନ୍ଦପତ୍ର ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଥିଲା.
ମୁପରମାକ ଅନାଥାଶ୍ରମରେ ଏ ସନ୍ଧିଲକନ ହୋଇ-
ଥିବାରୁ ଅବହୂଳ ବରମ ମହାଦୟ ଚହିର ମୁହ
ନିର୍ମିଣ ବ୍ୟୟ ସକାଶେ * ଦଜାର ଟକା ଦାନ
ଦବାକୁ ପ୍ରଦିତ୍ତ ଦେଲେ । ଏକାକୁ ଧକର
ସଦ୍ବୟ ବୋଲାନ୍ତି ଏବଂ ଏକାକୁ ଧକର୍ତ୍ତନ
ସାର୍ଥକ ହୁଏବା ଦାନା ଦବାପ୍ଯ ଅଭିନନ୍ଦପତ୍ର
ପାଇ ଯେଉଁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଚହିରେ ମୁହିର-
ମାଦମାଠକୁ ବାଟିଜୀ ବନ୍ଦବସାୟରେ ରିଗଦେବ
କାରଣ ବାରମ୍ବାର ଅନୁରୋଧ କଲେ ଦୁଷ୍ଟଲକନା,
ମାତ୍ର ଅନେକରେ ବିଶିଖ ବ୍ୟକ୍ତାକୁର ରବ-
କୋର ବାକାପ୍ରକାର ଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟ ବରୁଆଙ୍କାନ୍ତି
ଏବା ମୁଲକମାକ ମାଟ୍ଟକ ସମ୍ପ୍ରଦୟ ଚାରି ତ ଶୈଖିର
ଲେବ ବାରିଜ୍ୟ ବନ୍ଦବସାୟରେ ମାଉଳ ମଙ୍ଗଳ ।

ଗତ ବା ୨୦ ଉପରେ ଗଣ୍ଡାମ ଗୁଣଦର୍ଶନରେ
ଆଜକ ସହିତ ୩୦ ଦିନୁଁ କି ସୁରଙ୍ଗୀ ବଜାଳ-
କର ଯତ୍ତାପରତାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଲୋଥର
ପେଟଗୁର ଦୂର ବୃଦ୍ଧର ଉଦ୍‌ବ୍ୟାଳନ କ୍ଷେତ୍ର ସମା-
ବେହ ସହିତ ସମ୍ମବ ହୋଇଥିବୁ (ବାରାଣୀ
ରେଖା ଗାନ୍ଧି) ଏ ଉପରେ ସୁରଙ୍ଗୀ ସମ୍ମବ
କରେ ଗୋଟିଏ ସର୍ବାଚ୍ଛବି କିନ୍ତୁ ହୋଇଥିଲେ
ଏବଂ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ସର୍ବାଚ୍ଛବି ହୋଇଥିଲେ ,
ଯୁଷ୍ମସର ଯତ୍ତାପର ମୁକ୍ତିପୁର ସୋମପେଶ୍ଵର ପ୍ରଭ-
ତିର ଅବେଳା ଉଦ୍‌ବ୍ୟାଳ ଅବ୍ୟାଳ ଦେଖାଯି ରଦ୍ଦ
ଲୋକ ଉପରେ ଥିଲେ । ସୁରଙ୍ଗୀ ବଜା ରଂଗ-
କରେ ସର୍ବାଚ୍ଛବି ଉଦ୍‌ବ୍ୟାଳ ବିଦ୍ୟାଳୀ ଏବଂ ଲାଖ ଲ
ବଦୁଲୋକ ବକ୍ତ୍ଵା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଉଦ୍‌ବ୍ୟାଳ ସର୍ବାଚ୍ଛବି

କଲେବକ୍ତର ସାହେବ ପାହାନ୍ତି ଧଳିବାର
ଦେଇ ସୁଲଭ ହାର ଉଦ୍‌ବାଚକ ବଲେ । ପରେ
ଜଳଯୋଗାଦି ହାର ଉତ୍ତାନ୍ତ ସମ୍ମ ଉଚ୍ଚ
ଚୋଇଥିଲ । ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
କ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଦିନର ଫୋରଅଛନ୍ତି । ଏବଂ
ଆଜନା ଶିଖର ନିୟମ ଫୋରଅଛନ୍ତି । ଆମେ
ମାନେ ଏହି ସୁଲ ସ୍ଥାପନ ସକାଶେ ସୁରକ୍ଷା
ବଳାନ୍ତ ଧଳାବତ ଦେଇ ବହୁର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଓ
ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରାଦୂର୍ବେ ବହୁର ଅନୁଭବବିନ୍ଦୁର
ବାମନା କାହୁଥିଲ ।

ଭାରତୀୟ ସରବରେ ମହିଳାର ସବ୍ବେଷ୍ୟ ଜେନରଲ ସେହି ବିଭାଗର ପ୍ରାଦେଶିକ ପର୍ମ-
ଗୁଡ଼ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଅଧୀନ ବା ଅପର ସବାତ୍ତିବେଳେ
ବର୍ମବୁଝ ନିଯୋଗ ଓ ମେତନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଭାରତ ଗବଣ୍ଟିମେଷ୍ଟରଙ୍କର ନୃତ୍ୟ ନିଦ୍ୱମବଳୀ
ପ୍ରଭୁବ ବରଥାନ୍ତିରୁ । ପ୍ରଦକ୍ଷିଣିକ ବା ପ୍ରାଦେ-
ଶିକ କର୍ମବସ୍ତ୍ରପଦ ନିମନ୍ତେ ବିଶେଷ ପଞ୍ଚଶାହୀର
ଅଧିକା ବି, ଲ, ଉପାଧ ବା ବୁରୁବ ବରେଜର
ରକ୍ଷଣୀୟର ସାର୍ଵତିବେଳେ । ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟାକ ମଧ୍ୟରୁ
ବସି ଦୋର ପ୍ରାର୍ଥୀ ବୁଝିଗ ହେବେ । ସେମାନେ
ପ୍ରଥମେ ସଥାନମେ ମାତ୍ର ଟ ୧୦ ଟା ଓ
ବିଶେଷ ପାଇସୁ ଟ ୫୦ ଟକା ବେଳକ
ପାଇବେ । ବର୍ତ୍ତନିଷ୍ଠାରୁ ଏହିକୁ ଅନିଯୁପ୍ରତି-
ପଦ୍ଧତି ହେଉ ଟ ୨୫୦ ଟାରୁ କମରୁ ବୁକ୍ସିପ୍ରାପ୍ତ
ଟ ୨୦ ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଇବେ । ବର୍ତ୍ତନିଷ୍ଠା
କେଷଟୀୟପ୍ରତିପଦ୍ଧତି ହେଉ ଟ ୨୦୦ ଟାରୁ
ଟ ୫୦୦ ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଠି ପାଇବେ । ଉଚ୍ଚ
ସବାତ୍ତିବେଳେ ସବରଷକୁ ନିମ୍ନ ସବାତ୍ତିବେଳେ ସବ-
ରଷକ ଘୋରା ବର୍ମବୁଝମାନେ ଉତ୍ତିଶ୍ୱାରଭେଦେ
ଏବଂ ମେଘମାନେ ଟାମସନ ସିଇନରକ୍ଷଣୀୟର
ବେଳକର ପ୍ରଦେଶିକା ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେବବାରୁ ଯୋଗୀ
ଅଧିକା ବେଳକର ଅନ୍ତପ୍ରତାରେ ଯୋଗ
ସେମାନକ ବୁଝିଗ ହେବେ । ନୃତ୍ୟ ବର୍ମବୁଝ-
ମାନେ ଦୂରବର୍ଷ ପିଣ୍ଡାବିଷରୁଷେ ମାପରୁ ଟ ୫୦୦
ଟା ପାଇବେ । ବର୍ତ୍ତନିଷ୍ଠାରୁ ବାହାର ଦୋର
ଟ ୮୦ ଟା ପାଇବେ । ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଉତ୍ତିଶ୍ୱାରୁ ଉଠିରେ
ଟ ୫୫ ଟା ଓ ବାହା ପୂର୍ବରୁ ମାଦ୍ୟମେ
ଟ ୧୦ ଟାରୁ ଥରମ କର କମେ ଟ ୨୦୦ଟା,
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଇବେ । ଏବରୁ ଦେବବାର ସେ
ସିଇଲ ଉତ୍ତିଶ୍ୱାର ବେଳକର ପଞ୍ଚଶାହୀରେ
ଉତ୍ତିଶ୍ୱାର କ ହେଲେ ଏ ବିଭାଗରେ ନୃତ୍ୟ
ଲୋକ ଭବତ ଦେବବାର ସୁଧାର କର୍ତ୍ତ ।

ବଡ଼କାତବାସିନୀ ଲେଖିଥିଲୁଣ୍ଠି ଓ ଅଛକାଳ
ମୋଦେରର ପ୍ରାମ୍ଯରେ ବୁଝବ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଏ ହୁଏ

ସମୟେ କିମ୍ବା କାହାରେ ପଢି ମରଣମ କରୁଥାଏନ୍ତି
ଓ ଦେବଳ ଶନିବାର ମଧ୍ୟରେ କେବେଳ ଅଳ-
ସୁଅ ସୁକଳ କିମ୍ବା କାହା ଅପରକ୍ ଜୀବ ଦେଇ
ପିଲା ଖରାମ ତୌଧାତରେ ବସି ଶୁଭବରେ
କାଳ କଟାନ୍ତି । ସଦଗେନିକର କଥାରୁ ବୋଧ
କୁଥର ଅଧିକାଂଶ ଉତ୍ସବ । ଅଳସୁଅ କୃତି
ଫର୍ଗ୍ରରେ ଅନ୍ତର୍ମୟର କାମକ ବଜାଳା ମସିବ
ପଦିକାରେ ଲାଶେ ବଜା ମହଳ, ଦେମରର
ତେଣା ପମ୍ବକୀୟ ଏବଂ ପ୍ରବଳରେ ଲେଖିଥାଏନ୍ତି
ବି ତେଣାର ଲେଖମାକେ ଅବଶ୍ରୀ ଦରଦ୍ଦ ।
ଦରଦ କାରଣ ଏହି ବି ତେଣ୍ଟମାନେ ଅଛ୍ୟା
ଅଳସୁଅ ଏବଲେଇ ମୁଠାଏ ଥନ୍ତର ସ୍ଵାକ
ଥୁବେ ଦର ଦୋଷରେ ପରିବହନ୍ତି । ଅମ୍ବେ-
ମାରେ ଶେଷଲ ଖର ମରକୁ ଅଧିକ ଦେବା କରୁ ।
ପାଶ ଯୋଗଦେଲେ କର୍ଷକ ସକାଶେ କିମ୍ବକ୍ର
ଦେବା ଅଣାରେ ଦିନାବେଳେ ପରାମର୍ଶ କରିବା
ମେଳକୁ ସଥାଧ ପରିଶରୀ ବୋଲିବାର ଅମ୍ବେ-
ମାରେ କୁଣ୍ଡଳ । ପୁଣି ଅଳିକାର ସେବେ ଲେହ
ଦିଲଙ୍କେ ପରାମର୍ଶ ଦରନ୍ତି ସେମାନେଁସମୟେ ମଞ୍ଚ
ଯଥାର୍ଥ ପରିଶରୀ ଦୁହନ୍ତି । ପ୍ରଥ୍ୟେ ଦେଖାଯାଇ
ଅଛି ବି ସେହିମାନେ ନିଜ ଦିଲରେ ବାର୍ଷା
ଦରନ୍ତି ସେମାକେ ମତ ପ୍ରାଣ ଦେଇ ପରାମର୍ଶ
ଦରନ୍ତି ମାତ୍ର ହେଠିଯା ଓ ଠିକ୍ ମୁଲିପାତ୍ର
ସେହିମା ଜାଇ ବି ବହିରେ ଉପସିତ ଦର୍ଶା
ପାଦବା ଦୁଷ୍ଟର । ପେମାରେ ଯେବେ ଅଳସ-
ପରାମର୍ଶ ପାରନ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟ ଦରନ୍ତି ଏବଂ ତାହା
ସେମନ୍ତ ଉତ୍ସବର ମନେ ଦରନ୍ତି । ଏଥିରୁ
ଦେଖାଯାଏ “ସେ ପ୍ରକୃତ ପରିଶରୀବର୍ତ୍ତି ଅଛି
ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ଅଳସୁଅ ଅଛନ୍ତି । ଅଳସୁଅବର୍ତ୍ତି
ରୁଦ୍ଧିରତା ଗେବୁ ଦରଦ୍ଦ । ଏହି ଅଳସୁଅ
ପ୍ରଥାତ କାରଣ ମୁଖ୍ୟତା ଏବଂ ଅତିକ୍ରମ ପଦି-
କାଳ ପ୍ରଦରଦର ଅଭ୍ୟାସ ରହିର ସହାୟ ଆବଶ୍ୟକ ।

ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ ଯେଉଁ ଶହ ପ୍ରଦୀପମାନେ ବଳୁ
ବଧାର ନାନା ବରେଳ ଓ ବିଦ୍ୟାଲୟରେ ପାଠ
ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତରେ ‘ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ’, ସେମାନଙ୍କର ନାମ
ବସାର ଠକଣା ଏବଂ ସେ ସେଇଠାରେ ପଢ଼ୁଥିଲୁ
ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାଶ ବରଅଛନ୍ତି । ବହୁରୁ ଅନନ୍ତ
ସହି ଅବଗତ ଦେଲୁ ଯେ ଶହ ଶହୀ ସଜ୍ଜ
କି ୫୦ ଟଙ୍କା । ଅର୍ଥାତ୍ ଶହ ଟଙ୍କା ଓ ଶହୀ କିମ୍ବା
ଦୁଇକଣ ଶହୀ ସଥା ମନୋରମା ଲାଗୁଥିଲା ଓ
ନର୍ମତା ଦର ବେଥୁବ ବଲେଜରେ ପଡ଼ୁଥିଲା ।
ଶହ କି ଟଙ୍କା ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ କି ୨୭ ଟଙ୍କା ବି, ଏବଂ
କି ୩ ଟଙ୍କା ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ ଜଗନ୍ନାଥମାୟରୁ କି ୧ ଟଙ୍କା
ମେତିବେଳ ବରେଳ କି ୧ ଟଙ୍କା ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଲୟ
କି ୧ ଟଙ୍କା ସୁଲା କି ୧ ଟଙ୍କା ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଲୟ

ଏବଂ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରସିଦ୍ଧେନ୍ତି ପୁରୁଷ କଲେ-
ଜରେ ପଡ଼ି ଥିଲୁଣ୍ଠିବା ଅବେଳା ପ୍ରାଚୀନ ମଧ୍ୟରେ
ଏହୁତ କଲେଜରେ ଦୁଇଜଣ ମାତ୍ର
ବେଦାନ୍ତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଉଚ୍ଚବାର ପ୍ରକାଶ । ଅନେକ
ପଦି ବାଦା ବିଦ୍ୟାଲୟ ସର୍ବତ୍ର ଶକ୍ତିବାସରେ
ଓ ହେବେବି ଅନ୍ୟାୟ ପ୍ରାକରେ ବାପ
ବରନ୍ତି । ସଂର ବିଷୟ ସେ ଉତ୍ତରାଯ୍ୟ ଶକ୍ତିକ
ସୁଧିକା ନିମନ୍ତେ ଗନ୍ଧିମେଘ କଲନଗା ପକିର-
ଗୁନ ଦିଶ ଗଲରେ ଗୋଟିଏ ଦୂର ଦ୍ଵିତିଲ
ଗୋଟା ମାସରୁ ଜୀବନରେ ଭାବା ନେଇଥିଲୁଣ୍ଠି
ଓ କଲିବାଟା ଦ୍ରୁଷ୍ଟାର ଜାଣେତିବିତ ସେହି ଶକ୍ତି
ବାସର ଚାହାବଧାରକ ନିୟମକୁ ଦୋରଥିଲୁଣ୍ଠି ।
ସେ ଘରେ ପ୍ରାକର ବାରବମ୍ବାଦୁଷାରେ ଜଣପ୍ରକାଶ
କରି ବୋଲି ଓ ଦୂର ଗବା ବଡ଼ା ଦେବାର ନିର୍ମାଣ
ପର ଦୋରଥିଲୁଣ୍ଠି । ଶକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ଅଦାଯା
ଦେବା ଗବା ଉତ୍ତରାଯ୍ୟ ଅଧିକ ଯାଦା ପଢିବ ବାଦ
ସରବାର ଦେବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜ ୧୧ ଶ
ସେଠାରେ ରହ ଅଧିକ କଲେଜରେ ପଡ଼ି
ଥିଲୁଣ୍ଠି । ସଦ୍ୟୋଗୀ ରେଖିଅଛନ୍ତି ବ ରେବନସ
କଲେଜରେ ଫଳ୍ପାର ସକ୍ଷିପ୍ତବା ଦେବୁ ଅନ୍ତର
ଅବେଳା ହିନ୍ଦ କଲିବାରୁ ଅଦେବାର ସମ୍ମାନବା ।
ଉତ୍ତରାଯ୍ୟ ଶକ୍ତି ନାହା ସକାଶେ ସରନାର
ଦ୍ୱାରା ଦେଖିବା କଲେ ଉତ୍ତରମ ଦେବ ।

ମ୍ୟାଥେସ୍ତୁରର ଚନ୍ଦ୍ରବାସୁନାକଳର ବଡ଼
ଦୁଃଖେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥାଏ । ବିଦେଶୀ
କାରାରେ ଅଛି ପ୍ରବୃତ୍ତି ସେମାକଳର ଲୁଗା
କଣ୍ଠେ ଥାଏ । ବସ୍ତୁ ଲୁଗା ଗୋଦାମରେ
କୋଣାର ରହିଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ସେଠାକାର
କଳ୍ପିତାକେ ଏକବାର ଓ ସେ ମବାର କଳ ବନ୍ଦ
ଦେଖିବା ପ୍ରିଯ ବନସ୍ବରେ । ଚନ୍ଦ୍ରବାସ୍ତୁ ସମିତିର
ପରିମାତ୍ରର ଗତ ତା ୧୦ ଦିନ ଜୁବ ମାସରେ
ପ୍ରିଯ ବନ୍ଦ୍ରୀ ଯେ, ଗତ ଜୁଲାଇ ମାସ ତା ୧୦
ଶତାବ୍ଦୀରୁ ଅସନ୍ତା ଗା ୨୨ ଦିନ ସେତେମେର
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତି ସତ୍ୟଦରେ ଶନି, ରବି ଓ ସୋମ-
ବାର କଳ ଗନ୍ଧ ରହିବ । ସେହି ଅନୁସାରେ
ଅଜକାଳ ସେଠାର ଲୁଗା କଳମାନ ବନ୍ଦ
ଥାଏ । ଏଥରେ ମେତାର ମଜିବଦାରମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ନିଷୟ ଅସମ୍ଭାବ ଜନ୍ମିଥାଏ । ସୁଶି
ରା ଯା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଆରନ୍ତ ଜାଗା ଦେବ-
ଘନରେ ମିତିଲେଣ୍ଡ ବୋଲି ଶଶିର ମଜୁର,
ଦାବମାତେ ଧର୍ମଗଟ କରଇଥାଏ । ନାଲକ
ମଜୁରଦାରମାତେ ଦଳ ବାଜି ପଥ ଧାରରେ
ଦୂର ଦୂର ଅଛନ୍ତି ଅଭି ଦେବମାନଙ୍କର ଜନ୍ମପ
ଫର୍ମ ଚାରିରପ କରୁଥିଲାନ୍ତି । ସମ୍ମାନ ସହିତରେ
ଏମାକବୁଦ୍ଧ ଦଙ୍ଗା ମଧ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ

ଅଣ୍ଟିର ମାଲକମାଳେ ବିଜ୍ଞାପକ ଦେଇଥିଲୁଛନ୍ତି
ସେ ଅଗାମୀ ତା ୧୭ ରଖ କୁଳରୀତାରୁ ସେମା
ହେ ମନ୍ତ୍ରବିଭାଗମାତ୍ରକ ବେବଳ ପବିତ୍ର
ଚ ୧୯୫ କା ହଷାବରେ ଲଗା କର ଦେବେ ।
ଏଥରେ ଅଣ୍ଟିର ମନ୍ତ୍ରବିଭାଗର ଅସ୍ତ୍ର
କମି ଯିବ । ଡଂଲଣ୍ଡରେ ଏହି ମନ୍ତ୍ରବିଭାଗ-
କର କଙ୍ଗାମା କମିଶଣ ଦୂରେ ଦେଇଥିଲୁ । ଏହି
ଶୁଣି ବିଦେଶୀ ପ୍ରିୟ ଭାରମାନଙ୍କର ମନ ପିହା
ପଡ଼ୁଥିବ ।

‘ଦେଶ ସେବତ’ କାମକ ମରହଟି ସମାଜ
ପହିର ସଙ୍ଗୀଦକ ଗୟକୁ ଅଚ୍ୟତ ଗୟ କୋଳ-
ହାତରେ ଦ, ଏ, ଏଲ, ବଜଦ୍ରୋହ ଥି,
ବଧରେ ମା ୧୫ ସ କଠିତ ପଦଶମ ସହିତ
ବାରବାଷ ଦଣ୍ଡ ପାଇ ପାଗପୁର ଜେଲରେ ବାହୁ
ଗୋଗ ହରୁଥିଲେ । ଗାହାକର ଅପରାଧ ଏହି
ଯେ ବଲିଗାର ବାରୁ ଅବଦିନ ଘୋଷକର
ଗୋଟିଏ ଝଙ୍ଗଳ ବକୁଳା ଅନ୍ୟ ସମାଜ ପଦରେ
ଦେଖି ରହିର ଅନୁବାଦ ‘ଦେଶ ସେବତ’ରେ
ପ୍ରକାଶ ଦର୍ଶନେ । ସେହି ବକୁଳା ବଜଦ୍ରୋହ
ୟକୁ ଥିବାର ନାଗପୁର ମଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସିବାନ୍ତ ବର
ଅଚ୍ୟତ ଗୟକୁ ଉପରଲିଖିତ ଦଣ୍ଡ ଦେଇଁ ।
ଏଣି ଅବଦିନ ଗାରୁ ଅଲିପୁର କୋମା ମୋତ
କମାରେ ସେହି ବକୁଳା ନିମଳେ ବଜଦ୍ରୋହ
ବୋଲି ଜଣେ ଅସାମୀ ହୋଇଥିଲେ । ମାତ୍ର
ଅଲିପୁର ଦର୍ଶ କିଛି ଗୟକୁ ବଚନପାତା
ସାହେବ ସେ ବକୁଳା ବଜଦ୍ରୋହ ସକ୍ଷମ
ଥିବାର ସିବାନ୍ତ ବର ବାକାନ୍ତ ମନ୍ତ୍ର ଦେଇଁ ।
ଫଳଟି ଯେଉଁ କିଥା ରଜଦ୍ରୋହ କୃତେ ବୋଲି
ବକୁଳ ଦଣ୍ମାୟ ହେବେ ବାହିରହିର ଅନୁବାଦ
ପ୍ରକାଶ ଦର୍ଶବା ଦୋଷରେ ଅଭି ଚିରେ ଦଣ୍ଡ
ଗୋଗ ବରୁଆଙ୍କରି । ଏଥରୁ ବଳ ଅବଗୁର ଆରୁ
ବକୁ ହୋଇ ପାରେ କି ? ଜ୍ୟୋତିବାକୁ ଝଙ୍ଗଳ
ସଂକଳନେ ଏପର ବିଗୁର ଦେଖି ଲୋକଙ୍କର
ମଳ ଅସ୍ତ୍ରିର କେବଳ ଏବ ଅଶାନ୍ତି ବଢ଼ିବା ବିଚିତ୍ର
ବୋଲାଯିବ କି ? ଅନ୍ତରେ ଅବଦିନ ବାରୁ ଝଙ୍ଗଳ
ପାଇବା ମାତ୍ରେ କୋଲିବାଟକର ମହାଦୟକୁ
ପଞ୍ଚଦେବା ଲୁଚିଗ ଥିଲା । ହୁଅର ବରସୁ ଯେ
ବାହିର ଦଶ ଏ ପର୍ବତୀ ଶକ ପାଇ କାହିଁ ।
ସେ ଦକ ବାକାନ୍ତ ନାଗପୁର ଜେଲଖାଗାରୁ ଅଚାର-
ବଳ ପୁଣ୍ୟ ଚଳାଇ କେନାହେଲେ ତାହାର
ବୈଜକର ପ୍ରଭାବ କି ଏ ଦେଖିଲେ ସେ ସେ
କିବାନ୍ତୁ ଜାରୀ ରୋଗୀ ପ୍ରାୟ ଦଶଅଙ୍ଗରୁ ଓ ପାଦ
ବସୁ ପୁଣ୍ୟକୁ ଅଥବା ଦେଖି ପେନାଇ ନିଅଶାର
ଅଛି । ଏ ପ୍ରକାର ଦେଖି ତିପି କମିଶବରକୁ ଅବେ-
ଦକ ପଢ଼ିବ ଜଣାଇବାରେ ମେ ଉଦ୍ଧର

ଦେଲେ ଯେ କୋଇ ହାତକରବ ଦେବ
ବୁଝାନ୍ତି । କାପୁଦରେ ନନ୍ଦ ଲେବନ୍ତୁ ଉଦ୍‌ବର
କାହିଁ ।

ସାଜ୍ଜୁର ମିର୍ଜନପିଧାଇଟିର ଟିକସଦାବେଳ ।
ବାହୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଘେଷ ଅପ୍ରେଲ ମାସ
ଗା ୩୦ ରଖିତାରୁ କୁଳ ଗା ୨୦ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଆସୁ ବେଳଥିବା ଟ ୨୦୦/୮ ଶେଷଲାଇଟ
ବାରଙ୍ଗରେ ଅଜଣାଗାନ୍ଧାରୁ ପଠିଥୁଲେ ।
ବିଲମ୍ବ ଦେବୁ ସେ ବିବ ବାଖର ହୋଇ କପର
ପିଲ ମୋହର ହୋଇ ରହୁ ଗା ୧୫ ରଖରେ
ବାଖର ହୋଇଥିଲା । ସେହି ଗା ୨୦ ରଖରେ
ସବ୍ରତବଜନ ଅଫ୍ସର ମିର୍ଜନପିଧାଇଟିର ଚେଅର୍‌
ମାନ ସ୍ଵରୂପ ଗାନ୍ଧାର ସିରପ୍ତା ଦିନକୁ କର ସଥା
ସମୟରେ ଟଙ୍କା ଦାଖଲ କ ଛାଇବା ଦୋଷରେ
ସ୍ଵର୍ଗପ୍ରେସ୍ କର କରିପିଯୁହ ଭଲବ କରଥୁଲେ ।
ମିର୍ଜନପିଧାଇ କମିଶରେ ଗହିର ବିଗ୍ରହ ଦେବା
କାଳରେ ମେମରମାନେ ଦେଖିରେ ଯେ ପ୍ରଭା-
ଦିନ ସେବେ ଟିକସ ଉଦ୍‌ବାଦ ଟଙ୍କା ଆସୁ
ଦେବ ସେହି ଦିନ ଅଥବା "ଗହି" ଅରଦିନ
ତ ସେଗା ଟେକରରେ ବାଖଲ କରିବାର ଦୃଢ଼
ନିୟମ ଥିବା ସ୍ଵଳେ ଗାନ୍ଧା କ କରିବା ଦାଖେଗାର
ଗରଞ୍ଜ ଦୋଷ ଏବଂ ଏକାବେଳେ ଦେଇମାପର
ବହବଲ ଦାଖରେ ରଖିବାର କୌଣସି ତାରଣ
ଦେବ କ ଥାରେ । ଅଗେବା ଗାନ୍ଧାର କରି
ପିଯୁଗରୁ ମେମରମାନେ ସତ୍ରୋଧଜଳକ କ
ଥିବାର ସ୍ଥିର କରେ । ମାତ୍ର ଦାଖେଗା ସମ୍ପଦକେ
କୌଣସି ଦୋଷ ଦର କ ଥିବା ଏବଂ ସିରପ୍ତା
ଗଦନ୍ତ ପୂର୍ବେ ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା ଟେକରନ୍ତୁ ପଠିର
ଦେଇଥିବା ବିବେଚନରେ ଦଠିନର ଶାପୁ
କ ଦେଇ ଟ ୫୦୧ ଟଙ୍କା ଦରମାନା କର ଗାନ୍ଧାରୁ
ଜୁନରରେ ଭାବିଥିଲୁଣ୍ଡି । ବାସ୍ତବରେ ଏଥିରେ
ଦାଖେଗାର କାହିଁ ବିଳା ଅସରଳ ଭାବ ପ୍ରକାଶ
ପାରୁ ଗହି । ଅନ୍ୟ ଦଗରେ ତେଥରମାନ୍ ଓ
ଭାବସ ତେଥରମାନ୍କର ଗାନ୍ଧାବନ୍ଧକର ବିଶେଷ
ଶିଥୁଳତା ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାରୁ ଏବଂ ଗାନ୍ଧା ଦାଖେ-
ଗଳର ଶିଥୁଳଗା ଦୂର୍ଜ କରିବା ଅସମ ନୁହେ ।
ଏ ସମସ୍ତ ବିବେଚନରେ କମିଶର ବିଗ୍ରହ
ଅସଥା ଦୟାଦିଗରୁ ବିନ୍ଦୁବାର ବୋଲିଯାଇ
କ ଥାରେ । ଅନ୍ତର ଦୂର୍ଜ ଏ ଘଟନା ଭାବୁରୁ
ସମସ୍ତ ଲାଗୁଗ ହେଇ ସନ୍ତା ନିୟମରେ ସା
କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ଓ କାହିଁ ଶମାନେ ନିୟମାନ୍ତ୍ର
ଥାରେ ସା ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପଳିବ କଲେ
ଅଧିତ୍ୱ କର୍ମଚାରୀମାନେ କର୍ମରେ ଦେଲା
କରିବେ କାହିଁ ।

ଶ୍ରୀପାଣି କଲିତଗାର ବାଚିକ୍ୟ ।
ସତ ୧୯୦୮ ସାଲ ଅପ୍ରେଲ ମାସ ୫ ସତ
୧୯୦୯ ସାଲ ମାରୁ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀପାଣିର
ବାନା ଛିଲ୍ଲରୁ କଲିତଗାରୁ ରେଇ ସତ୍ତବ ତାଳ
କବା ଓ ସତ୍ତବ ବାଟେ ଯେ ସମସ୍ତ ପ୍ରଧାନ
ତ୍ରୁବି ଯେତେ ମହିନ ସାମଧ୍ୟକ ଉହିର ପରିମାଣ
ଯଥା—

	ଶୁଭାଳ	ଧାନ	ରହି	ହୋଟ
ବିଟକ	୫୨୪୩୦	୧୨୦	୧୩୪୫୯	୫୮୫୭
ବାଲେସରଗ୍ରେନ୍‌ଗ୍ରେନ୍‌ଗ୍ରେନ୍			୨୦୦୨	
ପୁଣ୍ଡ	୨୮୨୫	୦	୦	୦
ସମ୍ମଲସ୍ତର	୧୨୭୦୩୪	୧୩	୧୪୩୭	୩୮୮
ମୟୁରଲଙ୍କ	*୨୬୭୭	୧୫୧୮	୦	୩୬

ଏଥରୁ ଦେଖାଯାଏ ସେ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତରାଜୁ
ଉପରଲିଖିତ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଗଲକ୍ଷ ଧେନ୍ଦର ମହାଶୀ
ଶୁରୁକ୍ଷ ପ୍ରାୟ ୨୫ ଦଳାର ମହାଶ ଧାର ଏବଂ
ଏବଲକ୍ଷ ୫୦ ଦଳାର ମହାଶ ଖୋଟ କଲିବା
କାରୁ ଯାଇଥିଲା । ରବ ସଙ୍ଗେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଆଦ୍ୟ
ସେ ଚିଅଛୁ ଏବ ସେ ପିଲ୍ଲସ୍ତର ପରିମଣ
୫୮ ଦଳାର ମହାଶର ଅଧିକ ନହେ ।

ଦୂର ଲିଖିତ ଚର୍ଚରେ କଳାତାରୁ ଓ-
ଶାର ନାକା କିମ୍ବା ସେ ମମ୍ପୁ ପ୍ରଧାନ କାଣି.
କୀ ଦୂର୍ବଳ ଅସିଥିଲା ଗହୁର ମୂଳ୍ୟ ସଥଃ—

କପା ଲୁଗି ।

ବିଳଗ	ଦେଖି	ଦେଖି
କୁଟକ	୧୮୨୧୫	୧୯୫୫୫
ବାଲେସ୍ରାମ, ପିତ୍ତ, ପାତ୍ର, ପାତ୍ରା	୧୮୨୨	୧୯୨୨
ପୁଣି	୧୯୧୪୫	୧୮୨୯
ସମ୍ବଲପୁର	୩୦୫୫୫	୩୮୫୫
ମୁସିରବଜ୍ର	୧୯୩୭୦	୧୯୦୮

ଏଥରୁ ପବାଣ ଯେ ଏକା କଲିକତାରୁ
ଏବର୍ଧୀୟ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉଚ୍ଚ ମୂଳ୍ୟର ବିଲଗ
ଲୁଗା ୫ ହେବଳ ଲୋକ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଦେଶୀ
ଲୁଗା ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟତଃ । ଏହା ଛଢା ଲୋକ
ଟଙ୍କାର ଲୁଗ ଏବଂ ୨୫ହଜାର ଟଙ୍କାର କେ-
ବେଶିକ ତେଣୁ ବାଲେଗରକୁ ଅମଦାନ ହୋ-
ଇଥିଲା । ମୟୂରବିଜ୍ଞାନ ମୟ ପାଇଁ ହଜାର ଟଙ୍କାର
ଲୁଗ ଅନ୍ୟତଃ । ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କିମ୍ବରେ
ବିଲଗଲୁଗ ଖରଚ ହୁଏ ନାହିଁ ବୋଲି ଅଧିକ
ଅମଦାନ ହୋଇ ନ ସୁଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନ
ସଙ୍ଗେ ଓଡ଼ିଶାର ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ଲାଭାର୍ଥୀ ହୋଇ
ଥାଏ । ଧାର ଗୁଡ଼କ ଅବ୍ୟାକ୍ଷ ସ୍ଥାନରୁ ସିବାର
ଜଣା ପାଇ । ମାତ୍ର ବିଲଗ ଲୁଗା ଏକା କଲିକତାରୁ
ଅନ୍ଦରାଇ ପ୍ରାୟ ସମୟେ ଜ ବାନ୍ଧି ଏବଂ ବର୍ଷିତ
କର୍ତ୍ତରେ ଅବତରଣ ହୋଇଥିବାର କଣା ନାହିଁ ।
ଏହର ଦର୍ଶରେ ଲକ୍ଷ ମହା ଗୁଡ଼କ ବାହାର

ମୀବା ଅଥର ୨୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବିଲଗ ଲୁଗ
ଖରଚ ଦେବା ବିତିହ ନୁହେ ବ ? ୨୫ ଲକ୍ଷ
ପୂର୍ବର ମୂଳ୍ୟ ପ୍ରାୟ ୨୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେବ ।
ସୁବସୁ ଶ୍ରୀଶାରୀମାନଙ୍କେ ପେଟ ଢାଟି ଯାହା
ଦିବରେ ଏହା ବିଦେଶୀ ଲୁଗା ବଣାରେ ତାହା
ଖରଚ ହୋଇଗଲା । ମାତ୍ର ସ୍ଵା ଏହି ଜାର ନିଜ
ପ୍ରତିଶା ମଧ୍ୟବ ବନ୍ଦୁମାନଙ୍କୁ ଗରାଇ ମାର ବିଦେ-
ଶୀ ଧନୀ ବନ୍ଦୁରୁଲ ପୋତିବା କେମନ୍ତ ଧର୍ମ ଓ
ବିଶ୍ୱର ଶଠକମାତେ ଚନ୍ଦ୍ର କଲେ ଦୂରେ ପାର-
ବେ । ସେ ଦେଶର ଲୋକବର ଏହି ଅବସ୍ଥା
ସେଠାରେ ଦୟାତ୍ମିତା ବାସ କରିବା ବିତିହ
ନୁହେ । ସୁଦେଶର ମନୋଲାକୁ ତୁମିଶକ୍ତି ଏ
ବିଷୟ ବିଶେଷରୂପେ ଅଲୋଚନା କରିବା ତାରଣ
ଅମ୍ବେମାନେ ବିଦେଶୀ ସହିତ ଅନ୍ଦରେଥେ କରୁ ।

କାପାନର ଟିକ୍ ଓ ବାଣିଜ୍ୟ ।

ଜୀବାଳ ରୁଦ୍ଧିଯା ସହିତ ସନ୍ଧରେ ମାଉବାରୁ
ଗାଦର ବିପ୍ରର ଅର୍ଥକ ଦୂରବସ୍ତା ଘଟିଥିଲୁ
ଏବଂ ସେଥିମବାଣେ ବାହାରୁ ସାର୍କ ସରର-
କୋଟି ପାଞ୍ଚଶ ରାଶ କରିବାରୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।
ଯାଥାଥି ଢାଢ଼ୁ ଏ ରାଶ ପରିଦେଖ କରିବା-
କରିବା ସେମନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟମେହି ତେମନ୍ତ ଦେଶ-
କାହିଁ ବ୍ୟାପ୍ତ ଛାଇଲା । ଏମ୍ବାବୁ ଦେଶରେ
ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ସେ ହିସେ ବ୍ୟବ୍ ହେଉଛି
ଅଛି ତାହା ସେମାନେ ସହିତେ ଅଦାରୁ ଦେବା
ସଙ୍ଗେଁ ସାଧାରଣ ଲୋକ ବ୍ୟାସ ବାହୁଦ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
ଏକାବେଳକେ ଘଟିଦେଇଥିଲା । ବିଜ୍ଞାନ
ଦେଶରେ ଦ୍ୱୀପର ସେ ଦିନର ଦେଇଥିଲା
ଅପଣା ଦେଶର ବ୍ୟକ୍ତିଦର୍ଶିଣ୍ଯ ଦ୍ୱାରା ତାହା ଶିଖି
ବାରୁ ବିଳମ୍ବ ଦେବାର ଦେଖି ସେମାନେ
ସେଉଁ ଦେଶରେ ସେ ଶିଳ୍ପ ଓ ବାଣିଜ୍ୟର
ବିଶେଷ ଉନ୍ନତି ହୋଇଥିଲା ୫୦୦୩ ଲୋକ
ଠାର ତାହା ଶିଖିଲେବା କରିବ ପୃଷ୍ଠା ଅଧ୍ୟ-
ବସାୟ ପ୍ରତିକାଣ କରିବା ବିଷୟ ସମସ୍ତକୁ ଗେରା ।
ସେମାନେ ସ୍ଵର୍ଗମସ୍ତରେ ଅପଣା ପର୍ଯ୍ୟ ଦେବାରେ
ଥମିଲର ସୁରଗଳ ଅୟାଦି ଏକାବେଳକେ ପର-
ଦ୍ୟାଗ କରି ପୁରୁଷର ସର୍ବଦେଶମାନଙ୍କରେ
ବାବହୁଦିଦି ଦେଇଥିବା ନୃତ୍ୟ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରଣା-
ଳାରେ ଠେବ ଅଧିମାନ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଏବଂ
ଫଳରେ ଜୀବାଳରେ ସେବା ନିର୍ମିତ ଦେବା
ସଙ୍ଗେଁ ବାଣିଜ୍ୟର ବିପ୍ରର ଉନ୍ନତ ସାଧର
ହୋଇଥିଲା । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟା ପୂର୍ବେ ଜୀବାଳର
ବାଣିଜ୍ୟର ସେ ଅଧିକା ଥିଲା ତାହା ସଙ୍ଗେ
ଗର ୧୯୦୮ ମଧ୍ୟଦର ଅଛି ମିଳାଇଲେ ସମସ୍ତେ
ଅଧିର୍ଥମାନଙ୍କ ଦେବେ । ୧୯୮୮ ମଧ୍ୟବାତାରୁ
ଜୀବାଳହିମାନେ ଅପଣାର ଶିଳ୍ପ ଏହାତମ

ଭାବୁ ସାଧନ କଲେ ସେ ସେବର୍ଷ ଜାପାନର
ଦ୍ରୁବ୍ୟ ୨୫,୨୦,୦୦୦ ଏକଣ୍ଠ ରହୁଳୀ ଦୋର-
ଥିବା ସ୍ଥଳେ ଗରବର୍ଷ ରହୁଳୀଦୂର ମୂଲ୍ୟ
୩,୮୮,୨୪,୦୦୦ ହୋଇଥିଲା । ସୁତରଙ୍ଗ ଜଣପିଲ
ଦେଖାବ କଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାପାନବାସୀ ପ୍ରାୟ
ଯାହାର ଅଧିକା ଲାଭ କରିଥିଲା । ଅମ୍ବଲା
ମୟ ୧୯୮୮ ମସିଦରେ ୨୫,୪୫,୦୦୦ ଏକଣ୍ଠ ରହୁଳୀ
ଗରବର୍ଷ ୩୨,୨୫,୦୦୦ ଏକଣ୍ଠ ଦୋରଥିଲା ଏବଂ
ଏଥିମଧ୍ୟରେ ବଳ ଉପ୍ରାଦୁର ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ
ଅଟେ । ୧୯୯୭ ମସିଦରେ ଜାପାନଦେଶରେ
ଖଲେ ଦ୍ରୁବ୍ୟ ସାହା ଉପ୍ରାଦୁ ଦୋରଅଛି ତାହା
୨୫୯୮ ମସିଦର ଉପ୍ରାଦୁ ୧୫୫ ମିଲିଅବ୍ଦ
ଦେଖିଲେ ପାଠକେ ଅର୍ଥର୍ଥାନ୍ତର ଦେବେ ।
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଇଁ ର ଗାଲିକା ଦିଅଗଲା, ଯଥା—

੧੫.੭	੯੮੬
ਪਾਇੰ	ਪਾਇੰ
੯੯੨.੦	੧੪੩.੦
੧੨੬੬੦	੨੨੪੦
੩੦੯੮੦	੫੧੭੦
੨੭੭੮੦	੩੭੯੦
੧੫੮੮੦	੧੬੯੮੮
੧੫੮੮	੧੮੮

ଜୟନର ଦାରଖାନାମନଙ୍କରେ ୧୫୮-
ମସିଦରେ ୪୬୭୦୦ ଜଣ ଲେବ କର୍ଯ୍ୟ କରୁ-
ଥିଲେ ୧୫୦୭ ମସିଦରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦରୁଥିବା
ଲେବଙ୍କର ସମ୍ବା ଗ୍ରହୀଣ ୨୪୯୦୦୦ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
ଏଥମଧ୍ୟ ଲୁଗରୁବା କର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗିଥିବା
ଲେବଙ୍କର ସମ୍ବା ୩,୫୮,୦୦୦ ଥିଲା । ସେହି
ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ରେସମରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଇଥିବା
ଦୃବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ୨୩୬୨୩୫୪୦୦ ରୁ ୧୮୭୫୦୦ ପାଇ-
ଗ୍ରହ ବଢ଼ିଥିଲା । ସେହିପର ସ୍ଵାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହୋଇଥିଲା ଦୃବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ୪୮୧୩୦୦ ରୁ
୧୦୦୫୭୦୦ ଦିଅସିଲି ୨୪୮୦୦୦ ରୁ ୨୫୫୦୦୦
ଏବଂ ଚିନମାଟି ବାସନ ଶତ୍ରୁଷୀଳ ୧୫୨୦୦୦ ରୁ ୧୫୪୦୦୦
ପାଇୟାକୁ ବନ୍ଦିଗ ଦୋଇଥିଲା । ୧୫୦୦ ମସି-
ଦରେ ଜୟାକରେ କେବଳ ତେ ୧୫୯ କୁଣ୍ଡଳ
(Co-operative society) ଥିବାପ୍ରତିକାଳେ
୧୫୦୮ ମସିଦାରେ ଗହର ସମ୍ବା ଛାପିଲା
ହୋଇଥିଲା । ଏଥରୁ ପାଠକମନ୍ ଦେଖିବେ
ଯେ ଦୂରି ଓ ଏକବିଧ ଥିଲେ କେମନ୍ତ ଅଧିକଷାୟ
କଲାରେ ଜାଗମୟ ଉଦ୍‌ଦିଷ୍ଟ ସାଧକ ହୋଇଥାରେ ।
ଶିଳ୍ପ ଓ ବାଣିଜ୍ୟ ଦେଶର ପ୍ରଧାକ ଧକ୍କାମମର
ଉପାୟ ଏବଂ ମନୁଷ୍ୟ ଦେଲେ ଦୃଆ ବ୍ୟାପ୍କ ଜଳକ
ଜାଗା ଏବଂ କୁଷସାଇମାଳ ଦୂର କର ସବ୍ୟ-
ଧାର କିମ୍ବଗମ ପ୍ରାକରୁ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଚ ଅଧିକାର
କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୁଅଥାବାନ ଏଥର ଜଳନ୍

ଛିଦ୍ରାକରଣ ଏବଂ ଦେଶ ଲୋକଙ୍କ, ଅମ୍ବେଳାଙ୍କ,
ଗାହା ସନ୍ତଥା ଅନୁକୂଳର କରିବାକୁ ପରମଣ
ଦେଇଥାଏ ।

— 5 —

ସୁରପାନ କିବାରଣୀ ସର୍ବ ।

ଏଠା ସୁରପାକ ନିବାରଣୀ ସର୍ବର ଉଦୟରେ
ଗତ ଦୃଷ୍ଟିବାର ଟାଙ୍କଳ ଲହତ୍ରେଣ୍ଟ କିମରେ
ପଞ୍ଚ୍ୟ ପମ୍ପରେ ଏକ ସର୍ବ ଦୋଳଥିଲା । କଲି-
କରାର ସୁଖଜୀବାର ପରଲୋକର ବାବୁ ବୃଦ୍ଧ
ମୋହବ କାନ୍ଦୁର୍ଯ୍ୟାଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ର ଆଶା ମହିମାହିନୀ
କୁରବର ସୁରପାକ ନିବାରଣ ସମ୍ଭଲେ ବକ୍ତୁବ,
ପ୍ରଦାକ ବରିବା ସର୍ବର ଉଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ସନ୍ଧି
ଦ ଦ୍ୟ ଆ ମେୟରେ ସର୍ବର ବିଜ୍ଞାପକ ଦୟା
ଯାଇଥିଲେହେଁ ବହୁର ଅର୍କଦୟା । ପୂର୍ବରୁ
ବିଦ୍ୟାଳୟର ବାଳଦୟର ଓ ବୃଦ୍ଧଲୋକମାନେ
ସରସ୍ଵତକୁ ଅସିବାରୁ ଥରମ୍ କଲେ ଏମନ୍ତ କି
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦରଶ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା ଏବଂ
ଅନେହିଁ ବାଧଦୋର କାହାରେ ଠିଆବୋଇ
ବକ୍ତୁବା ଶୁଣିଲେ । ବକ୍ତୁବା ମଧ୍ୟ ଅଶାବ ଉମଣୀୟ
ଏବଂ ଫେରସ୍ତର ଦୋଇଥିଲା । ମାନ୍ୟବର
ଝୟକୁ ନିଃସ୍ଥ ଦବ ଦାସ ସି, ଅଲ୍, ର ବଜ୍ରାକି
ପରତୟ ବସନ୍ତଦେଲ ଉତ୍ତରରୁ ଆମଣ ଫୁରନର
ମହୋଦୟ ବିଲାପ ପ୍ରଭତ ଲାକାପ୍ରାକର ହତା
ଦେଇବ ହେଲାଇ ସୁରପାକର ବିଷମପୃଷ୍ଠ ଫଳ
ପ୍ରତିହନ କଲେ । ଭାରବରଷର ଦଶିରାଥିଲର
ଏବଂ ଅସବ୍ୟ ଜାତିର ଲୋକମାତଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧେ
କହିଲେ ଯେ ସେବାନେ ମନ୍ୟାନକର ଅଧିକା-
ଚାରୀ ଦେଖି ବାକ୍ ଜାତର ଲୋକେ ମନ୍ୟାକ
କଲେ ପ୍ରଥମେ ବିଶେଷ ଅର୍ଥଦର୍ଶ ଓ ପରେ
ଲାକିତ୍ୟର ବିଧାନ ହରବାରୁ ବାକ୍ରର ଜାତର
ଲୋକ ହେଲେ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଏକାବେଳକେ ଦିନର
ଦେଇଲେ । ସୁରଙ୍ଗ ମଦ୍ଦ ଦିନ୍ଦେତାର ଦୋକାନ
ପତ୍ର ପଡ଼ିବାରୁ ସେ ହାବିମଙ୍କ ନିବାରଣେ
ବାହା ଦେ ତାନରେ ଦିନ୍ମାତ୍ର ବିକ୍ଷେପ ସୁରଙ୍ଗ
ଲାହ ଦେଇ ଓ ଅମାର ଗୁମାଣ ବଳ । ଏଥବୁ
ହାବିମ ବାହାରୁ ଗତଦେଇ ବିହିଲେ ଯେ
ଲୋକଙ୍କ ମହୁଥ କର ଉତ୍ୟ ଦର୍ଶକ କରିବା ଧ୍ୟ-
ମାୟତାରୁ ଅନ୍ୟ ଭଲକାରୀ କରିବା ଜୁଗିବ ।
ଅସବ୍ୟ ଜାତି ଏହା ଦିନାରଥ୍ୟବା ପୁରୁଷ ଧରଣ-
ଜାତି ଅବଶ୍ୟ ବାହା ଦିନାରଥ୍ୟରେ, ପିଲାମାତେ
ଅନିରାଲ ବନେମାତରଙ୍ଗ ଭାଜାରଣ ଦରିବ,
ସଙ୍ଗେ ପବନକ ଦିନାକାନ୍ତମାନ କରୁଥିବ,
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୂରର ଦିନପୃଷ୍ଠ । ‘ ଦିନେମରଙ୍ଗ
ଅନ୍ତରୁ ମରାନ୍ ପ୍ରଶାମ ବା ଅଭିନାଦନ ଅଚାନ୍ତ୍ର
ବନବାୟ ମାତ୍ର ପବନଙ୍କ ଅଶିଜନ କାଣ୍ଟ ସମ୍,
ଏଇ କରିବା ନିପାନ୍ତ୍ର ଅନୁଭବ । ବାହା ନ ଦିନ

ପିଲାମାଳେ ଗହଁର ଉତ୍ତାରଣ ସଙ୍ଗେ କରିବାରୀ
ଦର ଅପଣାର ମନୁଷ୍ୟର ରହି ଦରବା ରହିଛି
ଏବଂ ତାହା ଦରନାରୁ ଦେଲେ ଶଥର ଓ
ମତର ପକଟିର ରକ୍ଷା କରିବା ସବାରେ
ଚର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସେ ଯଦିତର ସରକୁ ନିମିତ୍ତ ବୌଧିରେ
ମାଦବ ଦ୍ୱାରି ସେବନ ଦରବା ନିଷିଦ୍ଧ । ବିଲାପ-
ପରି ଶାରସ୍ତଧାର ଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ନଦ୍ୟବାନ-
ଦିତା ଲୋକେ ରହିଥାରୁ ମାତ୍ର ଜୀବତରେ ଉତ୍ସ
ପ୍ରଧାର ଦେଶରେ ସୁରଘାତର ବିହୁ ମାତ୍ର
ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ବର୍ଷା ମହୋଦୟା କଲାବ-
ଗାର ସରାଗର ନବରିଣୀ ସମ୍ମାନ୍ୟ ଥି ସରବରୁ
ଏଠାରୁ ଫେରିବ ଦେଇ ଥେଣେ ଅର୍ଥାତ୍ ଏବଂ
ସେଇମାନେ ସୁର ଏବଂ ଅପରି ସେବନ ତ ରହି-
ବାରୁ ପ୍ରତିକ୍ରିଯାଦକ ଦେବାରୁ ଉଚ୍ଛବ ଅଛିନ୍ତି
ସେମାନେ ପ୍ରତିକ୍ରିଯା ପରି ସାକ୍ଷର କରିବେ ।
ଏହା କହ ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଧେଷଜଲରୁ ସରାହି
ମହାସ୍ଥ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଧର୍ମବାଦ ଦେଇ ପ୍ରକାଶ
କରେ ସେ ଅବେଳା ଜ୍ଞାନରେ ସୁର ମିଶ୍ରିତ
ଦେଉଥିବାରୁ ଅନନ୍ତର ସମ୍ମର୍ତ୍ତିରୁ ପୂର୍ବପା-
ଦରୁ ଦରବ ଦେବା କଷ୍ଟକର ବସାପାଇ ଏବଂ
ସୁରେଣ୍ଟିଯ ଦ୍ୱାରିଦରର ସହାର କରିବାର
ଦେଲେ ଅନୁରାଗ ଗାନ୍ଧିଦ୍ସ ଦେଇ ସମ୍ମାନ କରି-
ଗାନ୍ଧିଦ୍ସକେ । ଅନ୍ତରୁ ପାଦ୍ମି ଉତ୍ତାରକିନ୍ସ ମହୋ
ଦୟ କହିଲେ ସେ ଜ୍ଞାନ ନିମିତ୍ତ ତାଙ୍କୁରକ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମନେ ପୁର ମେଣିତ ଜ୍ଞାନର ଦୂଷ-
ଣୀୟ କୁହା । ନିଷା ଖାଇବା ଅଭିଯାପନେ
ସୁର ସେବନାରୁ ଦୋଷ ଜନନ ଏବଂ ଗେଡ଼ିବ
କଲେ ସମ୍ମର୍ତ୍ତିରୁ ଏବଂ ଆଜାନ୍ତର ଦରବାର
ଦେବାଲ୍ୟିବ । ଅନ୍ତରକ କିମ୍ବା ଗଜାମଠାରେ
ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ ସେଠା କଲେକ୍ଟରଙ୍କୁ
ବିଦୟୁ ଦେବା କାରଣ ଏବଂ ସମ୍ମିଳନ କର-
ଥିଲେ । କାର୍ଯ୍ୟ ଧେଷରେ କେହି ସୁରେଣ୍ଟିଯ
ମଦିଗ ଲୋକଙ୍କୁ ଭାତ୍ର ନିରାଳେ ସେ ଦେଶୀୟ
ଲୋକେ ମଦିଗ ସେବନ କରୁ ନ ଥିବା ଦେବ
ସେଠାରେ ମଦିଗର ନାମଗ୍ରହ ଦେଇ ନାହିଁ ।
ଏହା ଶୁଣି ସେ ବନ୍ଧୁ ଅନନ୍ତର ଦେଲେ । ସେ
ମଦିଗ ସେବନ ନ କରନ୍ତି ଗାନ୍ଧି ଘରକୁ କେହି
ଗଲେ ସେ ମଦିଗ ଦେବାର ଥାଣା ଦର ଯାଇ
ନ ପାରେ । ପୁରସ୍ଵାମୀ ସେ ଅପଣା ଘରେ ମଦିଗ
ନ ରଖିବାହିଁ ରହିଛି । ଅନ୍ତରକ ଗାଇକ
ସାହେବ ମହୋଦୟ ବିଷଟ ନାତ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ
କଲା ତର ଅନେକ ଉତ୍ସ ଲୋକ ଓ ବାଲକଦୟ
ମଦିଗ ଓ ଅପରି ସେବନ ତ ନରବା କାରଣ
ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେଇ ସାକ୍ଷର କରିବେନେ । ଏ ଦିନର
ବାର୍ଷିକାଳ ଦେଖିଲାମୁଗାନଙ୍କର କଣେଷ ଅନନ୍ତ
ଜାତି ଦେଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଦ୍ୟାଲୟର
ସୁବିଧା ଓ ଉତ୍ସମ୍ମାନି ସାଥରେ ଯୁଗମାନ ଦ୍ୱାରା

ଦୋର ଅସୁମ୍ପଲେହେ ସମୟେ ଏହି ସାର
ଦୋର ଗର୍ଭର ଚର୍ଚା ଦେବା ଉଚିତ । ଅମ୍ବା-
ତଳର ବାହୀର ସମସ୍ତ ସମ୍ମାନୀୟ ଧର୍ମପୂର୍ବରେ
ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ସେବକ ଭବିତ ଏବଂ ଦେବରେ
ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ସେବକ କରିବାର ଏତାବେଳକେ
ମନ୍ଦିର ଅଛି । କାଳା ପ୍ରଥାର, ସରଳା ଚକରେ
ଏହି ଜୀବରରେ ଶାକିତ ମରର ପ୍ରାତିଧି
ଘୋଗେ ଧର୍ମ ସଙ୍ଗେ ସୁର ପଦ ସଂଶୋଭ୍ୟ
ଦେବାରୁ ଯଦିତ ସମାଜ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଵର ପ୍ରବେଶ
କରିଥିଲୁ ପଞ୍ଚାପି ଗାହା କମେ କମେ ନିବାରଣ
ଦେଉଥିଲି ମାତ୍ର ମାତ୍ରକ ଦୁଃଖର ବିକ୍ଷେପାର
ଯେତେ କାଳ ମନ୍ତ୍ରମେଷକର ଥୟ ଦୂର୍ବିର
ଚେଷ୍ଟା ଥିବ ଗେବେକାଳ ମାଦକ ଦୃଢ଼ି ନିବା-
ରଣୀ ସରର ଚେଷ୍ଟା ସଫଳ ଦେବା ସହଜ
ନୁହେ । ଲେଖକ ଖୋଜନ୍ତି ବୋଲି ମାଦକ
ଦ୍ରବ୍ୟର ଦୋହାତ ବଢ଼ାଇବାର କେବେ ସର-
ବାଣ କରିବା କମ୍ପିଲେ କମ୍ପିଲ ଓ ଗାହା କି କରେ
ଶୈର ମାଦକ ଦୃଢ଼ି ଅଧିକ ବିକ୍ଷେପାର ଅନିଷ୍ଟା
ବଢ଼ିବାର ସକ୍ରି ଦେଖାନ୍ତି । ମାତ୍ର ପରିଶାମ ନ
ଜଣି ଲୋକେ ବିଷ ଲୋତିଲେ ବର୍ତ୍ତର ସହି,
ଦୟନେବା ଉଚିତ କ ? ସରହାରର ବଳ ଅସୀମ
ଦୃଢ଼ ପ୍ରଭିଜ୍ଞ ଦୋର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଲେ ଶୈର
ହାରିବାର ନିବାରଣ ଦେବା ବିତର ନହେ ।
ବିଚିର ପ୍ରଧାନାର ବରଂ ଶୈର ବଢ଼ିବାର
ସମ୍ବାଦମ କାରଣ ପାନ ଶକ୍ତି ଯେବେ ବଢ଼ିବ
ଲେଖାନ୍ତାରା ଗାହା ସଲବରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବାର
ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଗେବେ ଦିଦି । ପ୍ରଭୁରରେ ବାଧା
ଦେବା ସହୃଦୟ ଅଟେ ।

ଜାଗପୁ ଚିତ୍ରା ଛଲେଜ ।

କଲାହଳରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଥିବା ଜାଗାଯୁ
ଚିତ୍ରା ଦଲେଜ ପ୍ରାଣୀବକାଶ ପରେ ଖୋଲିବା
ଉପରିକ୍ଷରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୃହରେ ଏକ ସମ୍ମ
ନଠିତ ହୋଇ ରହିରେ ଦ୍ଵାରବଙ୍ଗର ମହାରାଜ
ଜାନ୍ମ ଅଭିନନ୍ଦନ ପତ୍ର ଦିଅପାଇଥିବା ବିଷୟ
ଆଜିନ ସହକାରେ ଥାଠକମାଳକୁ ଜଣାଉଥିବୁ ।
ସରସଳରେ ଦବଶ ପ୍ରମଦାର ଦଲେନ୍ଦ୍ରର
ଗୋଟୀଏ ସାହେବ ଏବଂ ଧନେଜ ଦେଖିଯୁ
ମାନ୍ୟଗଣ୍ୟ ଲୋକେ ଦିପଟିତ ଥିଲେ । ହାର-
କଙ୍ଗର ମହାରାଜା ପୂର୍ବ ଏବଂ ପଟ୍ଟିମ ଲକ୍ଷ୍ମୀର
ଧର୍ମସମନ୍ୟ କରିବା କାରଣ ଭାବତ ଧର୍ମ ମହା-
ମଣ୍ଡଳ କାମରେ ସେବୁପ ମହାଧର୍ମ ସର୍ବ ପଗୁ
ଠିଗ କର ରହିର ସର୍ବପଦ ଦୋହା ଚଳାଇ
ଅଛନ୍ତି ସେହିପର ଦଲେଜ ଏବଂ ଦେଖି ଚିତ୍ରାର
ସମନ୍ୟ କରିବା ଦାରଶ ସହବାଦ ଥିବା ଓ
ସେହି କଲେଜରେ ଦଳଶ ଚିତ୍ରାର ଦେଖା
ପରେ ଅସମ୍ଭେଦ୍ୟ ଚିତ୍ରା ଶରୀର କାରଣ

ଶ୍ରେଣୀ ପିଟା ହୋଇଥିବା ଏବଂ ସୁଦେଶର ଘନ-
କେଇବ ସମାଜିତ ଓ ଧର୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ
ବିଷୟକ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ମହାବଜା ସମୟ ଓ ବାମର୍ଥୀ
ବ୍ୟସ ବରାରେ ଲୁହିତ ନ ଥିବା ବିଷୟ
ଅଭିଜନନ ପଥରେ ଉତ୍ତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ।
ମହାବଜା ମହୋଦୟ ତହିଁର ଉତ୍ତରରେ
ବିଦ୍ୟାଳୟର ମେସରମାନଙ୍କୁ ଅଭିଜନନ ପଥ
ନିମିତ୍ତ ଧର୍ମବାଦ ସ୍ଵଦାନ କର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ଯେ
ଚନ୍ଦ୍ର ଧର୍ମ ମହାମଣ୍ଡଳ ଭାବରେ ଗୋଟାବ
ପ୍ରଧାନ ଧର୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ରହିବୁ ଭବଷ୍ୟତ
ଆଶାପୂର୍ବ ବାଜିକ ଓ ସୁବଳବୁନ ପକ୍ଷକ ଧର-
କାଳ ପ୍ରତିକର ଧର୍ମମାତ୍ର ତୁଦିଣ ଧୂକକ ଆପଣା
ଚନ୍ଦ୍ରଗଠନ ଭାବରେ ମନୋଯୋଗୀ ହେବେ
ସେ ବିଶେଷ ଅନନ୍ତର ହେବେ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ-
ସାୟକାର ମନ୍ଦିର ଜାଇବ କ୍ଲେଶ ନିବାରତ
ହୋଇ ସେମାନେ ଅବେଳୀ ଲଭ କରନ୍ତି
ବାହାତୀରୁ ଅଧିକରି ଉଦ୍‌ବାର ବ୍ୟକସାୟ ନାହିଁ ।
ଅମ୍ବମନଙ୍କ ହେବେର ଚକସକର ନିରାକୃ
ଅଭିନ ଏବଂ ଲୋକସଂଗ୍ରହ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରଭ
ଏଗାର ଦଜାର ଲେବରେ ଜଣେ ମାତ୍ର ତିକି-
ସବ ଅରନ୍ତି । ବିଲକତାରେ ସେଉଁ ସରକାରୀ
ଚକସା କଲେଜ ଥରୁ ଗାହା ଚକସା ଶାସ୍ତ୍ର
ଶିଖାର୍ଥୀ ଯଥାସାଧ ତେଜ୍ଜ୍ଵା କରୁଥିଲେବେ
ଏବଂ ବର୍ଷାଫୁଲାଭବ ହେବୁ ଜ ୨୦୦ ଏ ଶତାବ୍ଦୀ
ପେଇଲା ଦେଲେ । ସୁତଃ ଅଧିକାରୀ ଚକସକ
ହୁଗଠନ କରିବା କାରଣ ଜାଗପୁ ଚକସା କଲେଜ
ହର ଅନ୍ତର୍ଭାବମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅମ୍ବମନଙ୍କର
ନିର୍ଭର ରହିବ । ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଯେ ଅୟୁ
ଦେବସ୍ଵ ଚକସା ଶିଖୀ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଉତ୍ସମ
ଦୋଷଅଛୁଟାରା ଅମ୍ବ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଅକ-
ର୍ତ୍ତମା କରିଥିଲୁ । ଅୟୁଦେବସ୍ଵ ଚକସା ଯୁଦ୍ଧରେ
ଏବଂ ଅମ୍ବମନଙ୍କରେ ବିଶେଷ ଫଳପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦୋଷ
ଅଛୁ । ଦେଶରେ ଚକସକର ବିଶେଷ ଅଭିନ
ଥିବାରୁ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଧ୍ୟନ କରୁଥିବା ଶତ-
ମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷନର କରିବା କାରଣ ସମିକ୍ଷନ ଅଗ୍ର-
କାନ୍ତର ଦୋଷ ଦିଦ୍ୟାଳୟ ବାହାରେ ସହାରଣ
ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା କାରଣ ମନୋଯୋଗୀ ଦୋଷ
ମନୁଷ୍ୟର ଲଭ କରିବା ସକାଶେ ପାଠ୍ୟମାନଙ୍କ
ଜୟଦେଶ ଦେଲ ଅଧ୍ୟନ କରୁଥିଲା ଶିଖ
କଲେ । — ମହାବଜା ମନୋଦୟଙ୍କ ବଥା ଗୁଡ଼କ
ଯେ କୁଳିଙ୍ଗ ଏଥରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଅମ୍ବାନଙ୍କ ଦେଶରେ ଅଦ୍ୟାପି ଅନେକ ଲୋକେ
ଅଛନ୍ତି । ସେଉଁମାନେ ବିଲଗ ଜୀବଧ ହୁଏବାକୁ
ନିଗାନ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ବାନଙ୍କ ଦେଶିଥିରୁ
ପୂର୍ବେ ମୁସଲମାନଙ୍କୁ ହୁଏଲେ ଲୋକେ
ଲୁଗା ବଦଳାଇଥିଲେ । ଏବେ ସେ ଭାବ ଶୈଶା
ସ୍ତ୍ରୋଚରେ ଅନେକ ପରମାଣୁରେ ଜଣା ହୋଇ
ଯାଉଥିଲା । ବିଲଗ ଜୀବଧ ପୂର୍ବେ ସେଉଁମାନେ
ହୁଏବାକୁ କାବଳ ଥିଲେ ଏବେ ସେମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟ ଅବେଳେ ସେ ଭାବ ବ୍ୟାଗ କରିଥିଲୁଣ୍ଡି ।
ତଥାପି ଏବେ ସେତେ ଲୋକ ବିଲଗ ଜୀବଧ
ବ୍ୟବହାର ବରବାକୁ ଅନିଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ
ସଂଖ୍ୟା ନିଗାନ୍ତ କମ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଏ ଭାବ
ନିଗରୁ ବଢିଦେବା ନିଗାନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସେଉଁ
ମୂର୍ଖମାନେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଉପର୍ଜନନ କରିବାକୁ
ନିଗାନ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତ ସେହି ସାର୍ଥପର ଲୋକମାନେ
ଲୋକକୁ ହୃଦୟ ଦେଇଥିଲେ ସେ ବିଲଗ ଜୀବଧ
ଥିରେ ମଦ ଦିଶା ହୋଇଥିଲୁ ସୁରବଂ ଗାହା
ସେବନୟ କୁହି । ବିଲଗ ଜୀବଧରେ ମଦର
ମୁଣ୍ଡିଥିବା କଥା ମିଆ ଏବେ ଗାହା ସବ୍ୟ ହେଲେ
ସୁଦା ଅମ୍ବାନଙ୍କ ଶାଶ୍ଵରେ ଜୀବଧାର୍ଥ ସ୍ତର
ପାନର ବିଧିଥିବା ସ୍ତରରେ ଗାହା ବ୍ୟବହାର କରି
ନାରେ କୌଣସି ଆପରି ହୋଇ ନ ପାରେ ।
ଅତ୍ର ଲୋଟିବ କଥା ଅଛି । ତିବିହା ଶାଶ୍ଵର ଅମ୍ବା
ନାନଙ୍କ ଦେଶର ମହାଧିକ ଥିଲେ । ପାଞ୍ଚାଶ୍ଵ
ତିବିହା ଶାଶ୍ଵର ଅମ୍ବାନଙ୍କଠାରୁ ହୃଦୟ ନ ଥାଇ
ନରଂ ଅମ୍ବାନଙ୍କ ଶାଶ୍ଵରୁ ନିର୍ବାଚିତଥିଲୁ ।
ଅମ୍ବାନଙ୍କର ମୁନ୍ଦ ବ୍ୟବନାଳେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜୀବଧ-
ନାଳ ଦେଖିଲାନକ ପ୍ରକିମ୍ଭରେ ପରଶୋଧଗ କର
ପାଷାଣ ବା ବିଲଗ ଜୀବଧ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ହୁଅଥିଲା
ନାନ୍କାଜିର ତୁଳପୂର୍ବ ଗର୍ବନ୍ତର ଲର୍ଜ ଧଙ୍ଗ
ଥିଲୁ ମହୋଦୟ ଏ ନଥା କେବେଳ ବର୍ଷ
ପୂର୍ବେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ସୁରବଂ ଅମ୍ବା
ମରେ ଅଶ୍ରୁ ଅଛନ୍ତା ହୋଇରୁ ପ୍ରକାରକାମ
କରି କଥାରେ ପଢ଼ି ବିଲଗ ଜୀବଧକୁ ଉପରେ
ବେଶୋଧନର ହାନି ହେଲୁ ଲୋକ ସବ୍ୟ
କରିଥିଲୁ । ଦେଖିଯୁ ଅସୁବେଳାୟ ତିବିହା ଯେ
ସମ୍ବନ୍ଧର ପଳକୁଦ କ୍ଷେତ୍ରେ ସନ୍ଦେଶ ଦିଲାଇ ନ
ପାରେ । ମାତ୍ର ଗାହା ତିବିହାକା ଲୋକ ଏବେ
ଶିଖ ଦଖାଇର ଏକାନ୍ତ ଅଭିନ ଦେଇରୁ କିମ୍ବ
ଜୀବଧ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ହୋଇ ପାର କାହିଁ ଏବେ ସେହି
କାରଣରୁ ଲୋକଙ୍କ କିମଣି ବିଲଗ ଜୀବଧ
ଦାର କରିବାକୁ ଅପ୍ରସର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ପଦାର୍ଥ
ତଥି ଜୀବଧ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ରହିବା ଏବେ ସେମ ତଥି
ଜୀବଧର କାହିଁ ର ପଥ୍ୟର କିମ୍ବ ଅର୍ଜନକେ

ଶିଶ୍ରାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଥୁମ୍ବ । ବଲବଗାର-ଜୀବଶୂ
କଲେଜ ବହୁର ବନୋବସ୍ତୁ ବରସିଥିବା ଅଶ୍ଵବ
ଅନନ୍ଦର ବସ୍ତୁ । ଅମ୍ବୋଦିତ ରଷ୍ଟା ବର୍ତ୍ତ
ଅମ୍ବ ଦେଶର ଲେଖମାନେ ବହୁରେ ଚିତ୍ରି,
ଶାନ୍ତ ଅଧୟକ୍ଷ କରିବା ଏବଂ ଧନୀ ବଜାରମେ
ଦାର ମହାକଳ ପ୍ରଭୃତି ବହୁରେ ଶିଖ ନାର
କରିବା କାରଣ ଦେଶର ପିଲାକୁ ପଠାଇବାକୁ
ଏକାନ୍ତ ସହବାଦ୍ର ହେବେ । ଯାତ୍ରାଦ ବୃଥା
ଅମୋଦ ଓ ବିବାହାଦର ଅନ୍ତରରେ ସେ
ଅକାରଣ ବ୍ୟକ୍ତ ହେଉଥିବା ତାହା ଲୋକ ହିତ
କାରିବ ଏବହୁର ଉଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବିତ ହେଲେ
ଦେଶର ପ୍ରଭୃତି ଉପକାର ହେବ ।

NOTICE.

URGENTLY WANTED

A General Assistant for the Utkal
Tannery Co Limited.
Duties—

To keep stores, accounts & correspondence.

Will have to furnish security of
\$1,000 of which

Pay Rs 100 to an experienced and competent man.

Apply with copies of testimonials to
the undersigned.

M. S. DAS
Managing Director
Cuttack

30-7--09

ସାହୁବ୍ରତ ସମ୍ବାଦ ।

କଲିକତା ରଗନ୍ଦେଶ

ବାୟ ପାଞ୍ଜିକରନ୍ତି ଜଳ, ଏ ମହେତର ତୋ ମା ଓ
ତା କଲେବଟର ଦିୟୁକ୍ତ ହୋଇ ବନ୍ଧକ ସଦା ମହାମାରୋ
ଦ୍ୟାତିତ ହେଲେ ଓ କୃତ୍ୟୁଗେମି ମନ୍ତ୍ରସ୍ଥର ଶମତ
ପରେ ।

ଯାଇପରିବର୍ତ୍ତନ ଅଛିବିଷ୍ଟ । ସବୁରେତେକୁଳ ବାବୁ ଦଗୋବ-
ହାବ ଦେ ବନ୍ଦ ୫୦୦୫ ମିନୀ । ଜନମାସ କା ୧୯ ଦରକୁ
କୁମାର ହେଲି ପାରିଲେ ।

ବାହୁ ଲବନମୋହିତ ମୁଖ୍ୟୀ ଦେବିଙ୍କ ସବାରେ ଯାଇ,
ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବା !

କୁଟିକ ସନ୍ଦର୍ଭେ ମାରି ହେଲେ ।
କୁଟିକ ସନ୍ଦର୍ଭେ ମାରି ହେଲେ ।

ମନ୍ତ୍ରସାମର ସ୍ଵଳ୍ପକିଣିଶେବୁର ସୈଂହ ଅବଦ୍ୱାର
ଏବଂ ବଟିକାର ଯୁଦ୍ଧକଲ୍ପିଣୀଶେବୁର ହାର୍ଦ୍ଦୀ ଜାଗରୁକ ।

କଟକ ଟ୍ରେନିଂସ୍ ମୁହଁ ପଦବୀରେ ତିଆର ବାବୁ ଗେବଳ
ଯାଦ କୋଷ ସେହି ପଲାର ଚଢ଼ିମାଟୁରାର ଓ ବାବୁ ଦର
ଏହି ପଲାର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ବାରୁ ବାଲାଙ୍ଗଣ ଦାସ ହଟୀର କେଉଁଥିବା ଜରଳାଯିଥିବା

କୁର ସହାୟ କିଷକ ହେବେ ।
କାରୁ ଅନ୍ତର ମିଶ ଏବଳୁଳ ସନ୍ଦରନ୍ଧେବଟର ସଠରେ

ଦ୍ୱାରା ହେଲେ ।
ନମ୍ରାଶିତ କିନ୍ତୁବାଚିମାନେ ବାଲେସୁର ମାତ୍ରିପାଇଟ୍‌ର

ନିଶଚୀର ନିସ୍ତର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ । ସଥା ।—
କୁଳ ସକର୍ତ୍ତା

ପ୍ରମାଣ ପୁସ୍ତକଟିକା

ବାଲ୍ମୀକିର କନ୍ଦର ଏକଟିକୁ କଣ୍ଠକଥିତ

ପ୍ରଦେଶକ ପତ୍ର ।

ଦେଖ—ଜାମ ଧାନୀଠ ପରିଚୟ କେବା ନ ଥିଲା ବିଶ୍ଵାସ ଯତ୍ନର ପରିଚୟ ହେଲା ।

ଶ୍ରୀମତୀରାମ ମହିଦାର—ଅମ୍ବର ପଠାମହିନୀ
ବିଷୟରେ ସେଇଲମେଣ୍ଟ ଅର୍ଥିବରଙ୍ଗ ନିରାକାର କରେବା
ପ୍ରକାଶେ ବରଷାପୁ ପଠାମହିନୀ ଅର୍ଥ ଲେଖିଏଛନ୍ତି
ବିର୍ଦ୍ଧ ତିବରତା ଅର୍ଥରେ ଶାଶ୍ଵତରେ ଅମ୍ବମାନ
ପାଠରେ ସମ୍ମାନ କରାଯାଏ ।

ଦୀର୍ଘମ ସେଇ ଓ ଏକ ପାଇଁ ତଥା—ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚନ୍ଦ୍ର
ପକ୍ଷ ପ୍ରାଣିର ହୃଦୟ ଉପରେ ଦେଇ ।

ଶ୍ରୀ ପତ୍ରର ମିଶ୍ର—ବାବା ପାତ୍ରଙ୍କେ ଯୁଧ କାଷ୍ଟ ଅର୍ଥର
ନହେ ବାବାର ପାତ୍ରଙ୍କେ ସାହୁଙ୍କ ଓ ମଳୀଠ ଦିଲାଗେ
ପ୍ରାଚୀନ ସାହୁଙ୍କର ଚର୍ଚାଦେଖିବାର ଉପରାନ କହି ବାବା
ରେ ବିପରୀତ । କିନ୍ତୁ କଣ୍ଠମାନ ସନ୍ଧା ଯୁଧର ଗନ୍ଧର
ପ୍ରାଦୂରର ହେବୁ ଏବର ପୂଜ୍ୟ ମହିଦିଲେ ପାସିଲାହିବୋ—
ଅଛ ଲେଖିବ ବିନ୍ଦୁ କରେ ଗୁଡ଼ି ପାଇନେ । ଏବେ ସାହୁଙ୍କ
ଓ ସଙ୍କାଳମୟୁ ବାଟୁମାରେ ଗାନ୍ଧର ମୁଣ୍ଡ ଗାନ୍ଧିଯି
ଦେଖିବାରେ । ଏବେ ବୈଷଣ୍ଵ ଦେଖାଯାଏ କି ?

୩୭୭ ପତ୍ର

ପଦ୍ମପୂର୍ବକ ମହାମତ ନିମିତ୍ତ ଅମ୍ବେମାନେ
ତାଣୀ କୋଷ୍ଟ ।

TO THE EDITOR OF UTKAL DIPIKA

I beg to state that since the last April the grants of the most of M. E. and M. V. Schools are in abeyance pending their fresh renewal. I think though nearly four months have elapsed still the papers are not yet ready to be placed on the table of the District Board for approval. Highly paid officers will deem it a great hardship to have their pay stopped for a month and now fancy the condition of the poor ill-paid teachers. Some of whom are paid less than the remuneration granted to a sweeper or a mail runner and whose prospects are gloomy than that of a village Chaukidar and less lucrative than a village carpenter or a brick layer. These are the persons on whom we have entrusted the life of the coming generation and I cannot understand how sincerely they are working all the while under such starved condition. I most humbly and respectfully beg to draw the kind and prompt attention of the authorities (both educational and of the District Board) to the matter.

Further I am very sorry to say that authorities suspend and deduct the grants of the aided schools for slightest causes and trifling irregularities even without hearing any thing in defence and also their dealings with these institutions are very unsympathetic. Frequent suspensions of grants of the aided schools, instead of doing any good strikes heavily on their very stability and retard their progress and I earnestly pray that such suspensions and deductions ought to be discontinued. They are very dangerous weapons and they ought not to be used so often and so hastily by the authorities.

Government pouring money like
waters on the wretched thatchings
of the U. P. and L. P. Schools
(of course I do not grudge that) but
unforuntately they have closed their
purse strings very tightly for these
much deserving institutions. M. E. and
M. V. Schools are of much value
to the cause of education especially
in the backward Orissa as H. E.
Schools in engal and so they must
not be roughly handled in every
matter. They richly deserve a sym-
pathetic and courteous treatment from
the hands of the authorities.

I trust my humble appeal will evoke
due and sympathetic response from
the quarters concerned.

Yours truly
Gopal Prasad Singh
Rambag Jajpore S. Dn
27-7-09.

ମଦାଶୟ,

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରମାଣ ଅନୁର୍ଦ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚତାକୁ ପ୍ରାମକାପିତା
ସମ୍ମଗ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶ୍ଵାସ ବହୁବିଷ୍ଟ ମୋଟିଏ ଅପ-
ବ୍ୟାପକମେଣ୍ଡ ସ୍ଥଳ ସ୍ଥାପନ କରିବାର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟାବଳୀ
ହୋଇ କରିବାଯୀ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ଏ କହାନୀ-
କନ ମହାନ୍ତି ବିଶ୍ଵାସ ପ୍ରାମକାପିତା ବିକାଶାଦ୍ୱାରା
ଶର୍ମାକବି ପ୍ରେସ୍‌ରେ ଗୋଟିଏ ନିମ୍ନ ପ୍ରାପମେଣ୍ଡ
ସ୍ଥଳ ସ୍ଥାପନ କର, ଦୂରବର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ କିମ୍ବା
ପ୍ରାପମେଣ୍ଡ ବୁଝି ପରିଷାକୁ ଶବ୍ଦ ଶୋଗାଇ
ଥିଲେ; ପରିଷାରୀ ଶୁଣ ଜୀ ସହୃଦୟ ମହାପାତ୍ର
ଗତ ଜାନ୍ମଥାର ମାସରୁ ମାସିକ ରେ ୧୯୯୫ ବ୍ୟବ୍ୟାପକ
ବୁଝି ପପ ଦେଇଥାଏ ।

ଗଣ୍ଠବ ତିଷକ ସେହି ନିମ୍ନପ୍ରାଦିମେଣ୍ଟ ସୁଲ୍ଲି
ଶୈଳୀ ଏବଂ ଜାନୁଆରୀ ମାସଠାରୁ ଅପରାଧମେଣ୍ଟ
ସୁଲ୍ଲିରେ ପରିଣାମ କରି ପ୍ରାଚ୍ବାସୀ ଓ ସ୍ଥାନପ୍ରାଦିମେଣ୍ଟ
ପରାମର୍ଶ ନଶକର ଆଂଶିକ ସାହାଯ୍ୟରେ ନିଜ
ଅର୍ଥବ୍ୟୟ ଓ ବହୁକ୍ଳେଶରେ ଗୋଟିଏ ନୂତନ
ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରି, ସୁଲ୍ଲ ସ୍ଥାପନ ବରାଅଧିକ
ଏବଂ ଗଢି ଏପ୍ରେଲ ମାସଠାରୁ ଜିଲ୍ଲା ବୋର୍ଡ
ଏହି ସୁଲ୍ଲରୁ ମଧ୍ୟ ଟ ୨୯୯ କା ସାହାଯ୍ୟ
ପରାମର୍ଶ ତଥା ୫୨୨ର୍ଥାର ଯାହି କୋଟିଅଧିକ

ଶିରବଦ୍ଧ କ୍ଲୋଷପ୍ରତି ଦିଷ୍ଟରକ ବୃଧାରେ
କଳ ତେଷୁଟ କହଣେକୁର ମନୋଦୟ ଓ
କଳ ବୋର୍ଡ ସେ ଧନ୍ୟବଦ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି
ଦଦ୍ଦୀଶ୍ୱାରେ ଧିନର ମହାଧୟ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କ
ଅନ୍ତରେଖ ବରନ୍ତି ସେ ସୂର୍ଯ୍ୟର ସ୍ଥାନକୁ ପକ୍ଷେ
ଘରାଳକ୍ଷେତ୍ରେ ଭାବା ବନ୍ଧୁଦରବ ଚଳନ ଓ
ବିଦ୍ୟାଲୟର ପ୍ରତି ଉତ୍ସାହ ଦେଲେ ବାଜବମାନ-
କୁ ମର୍ଗଦା ଦିଇ ହେବ ।

ବିଶ୍ୱାସ	କଣ୍ଠରେ
ତା ୨୫୧୦୯	ଆ ମାୟାଧର ମହାଗାନ୍ଧି ବିଶ୍ୱାସ ଉପାୟାଃ ଦୂର ପ୍ରେସି ।

ମହାଶୟ

୧୮ । ମରିପୁରେ ସାହୁ ଦ୍ୱାରା ଅଧାରଗରେ
ଆଗକ ନାମରେ ସେ ନାଲାଶ ଅଳ୍ପ ଦାଏର
ବରୁଥୁରେ ଗାତା ଦେବଳ ମଜ୍ଜାର ଚିଠ୍ଠୋଟ
ହାତ ଚଢ଼ିଥିଲା । ମାତ୍ର ସଙ୍ଗୀର ଉଳ୍ଳ ନିୟମ
ରହିବ ଦୋର ସାହୁଙ୍କୁ ବିଧିତ ଓଡ଼ିଲାଭନାମ
ଏ ପସ ଦେବାରୁ ପଡ଼ିଥିଲା । କାଷ୍ଟିତ ଖର୍ଚ୍ଛ
ଆଗକଠାରୁ ପାଇଲେବେଳେ ସହୁଙ୍କ ଅଳ୍ପ ଦାଏର
କିନବା ସେମନ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତ ସାପେକ୍ଷ, ଆଗକରୁ
ଶର୍ତ୍ତାଗର ଫେମନ୍ତ ଅପଦ୍ୟ ଦୋର ହତଥିଲା ।
ଦୃଢ଼ ବ୍ୟକ୍ତରେ ସହୃଦୟମାନ୍ୟ ବ୍ୟସ୍ତରେ ଉକ୍ତ
ବାର୍ଯ୍ୟ ସଙ୍ଗୀର ଦେଉଥିବା ପ୍ରକ୍ଳେ ସଙ୍ଗୀର ନବ
ପ୍ରତିବନ୍ଦ ନିୟମ ବିଦୃଷ ଉତ୍ସୁଦ୍ଧାୟିତ ଗାତା
କାହାତକୁ ଅବଦିତ କାହିଁ । ଦେବଳ ଓଡ଼ିଲ
ଭୟଦର ସୁଅବା'ର ମାତ୍ର ଯେଉଁ ଆଗହ ସୁ-
ଲିଖିତ ଦସ୍ତାବିଜର ସର୍ବ, ଆଜରା ବନ୍ଦରୀ ପ୍ରତି
ଶାଳକ ଦରି ନ ପାଇବାରୁ ଥାହୁ କା ପୂର୍ବ
ଦୟକୁ ଦୋର ଅଧାରତ ଅଗ୍ରୟ ଦେଲେ ସେହି
ବ୍ୟକ୍ତି ଉଠିରେ ଶର୍ତ୍ତା ଉପରେ ଶର୍ତ୍ତା ଉତ୍ତରା
ବେଳେ ଉପରେ ଉତ୍ତରାଦିତା ସେଲା ? ଉବସା
ତରେ ଲାଣ୍ଡିଗ୍ରେ ଏହାର ସୁନବିଶ୍ଵର କରିବେ ।

କୀ ୧୮୦୭୦୯ } ଶର୍ଵାନ୍ତାଳିଥ ବଦ୍ରପଣ
ଲଗନସାହ ପଟ୍ଟକ

ନୀଳାମୀରସ୍ତାତ୍ରାର

କ ୪୫ ମର ତଃ ଜାର ସକ ୧୫୦୯
ମସିହା କଠେ ମହାମ ଶ୍ଵର ମୁଦ୍ରଣ ଅଦ୍ୱାରତ
ବାଲକୁଷ ମାତ୍ର । ସା । ତାହୁମ । ପ୍ର
ସୁଏଡ଼ା

(ବଚାମ)

ବଦିମାଳୀ ବାଲୁଗୋର ଓରେ । ସା । ଧର୍ମ-
ଗତସ୍ଵର । ପ୍ର । ସୁଏଡ଼ା ଦେଶଦାରମାନେ
ତଣୀଦାରଙ୍କ ପାଉଣା କରିଛା ଓରେ
କ ୨୨୫୪ ଅଦ୍ୱା ସବାଶେ ଦେଶଦାର
ମାନଙ୍କର ଥୁବା ଥାତା ସାରେସ୍ତର । ପ୍ର । ସୁଏ
ଡ଼ା । ମୌ । ଧର୍ମଗତସ୍ଵରେ ଥୁବା ଦେଶଦାର
ମାନଙ୍କର ପାହ ପ୍ରତିବାନ୍ । ମା । ୨୨୫୫ କୁ
ଏ ୨—୩ ତଃ କୁ ଜମା କ ୨୯ କା ସକ
୧୫୦୯ ମସିହା ଅଗଣ୍ଠ ମାସ ତା ୨୭ ଉପରେ
ଏ ମୋକଦମାରେ ନିରମ ଦେବ ଭକ୍ତ ସଙ୍ଗର
ର ଅନୁମାନକ ମୂଲ୍ୟ କ ୧୦୦ କା

କ ୧୯୨୮ ମର । ସା । ସକ ୧୫୦୯

କ ୨୦୨୫ ମର ସକ ୧୫୦୯

କଟକ । ମୁ । ପ୍ରଥମ ମୁଦ୍ରଣ ଅଦ୍ୱାର
୨ ଜୟକାରବେଶ ସୁଆଳ ଓ , ମହାନ୍ତିକାବ-
ଦ୍ଵ ସୁଆଳ ଓ ୩ ସତକ୍ରାନ୍ତାରୀଯା ପୁଆଳ
କାଳମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥାବକ ଶୁଭୁତ୍ତା ଶତକ
ସୁଆଳ ଓ ୪ ଜଗନ୍ନାଥ ସୁଆଳ ଓ * କାଙ୍କାଳ
ସୁଆଳ । ସା । ପାଦାଳ ପଣେଣା । ପ୍ର । ରେମ୍ବା
ତଣୀଦାର ।

ବଚାମ

୨ ରହିଦାନନ୍ଦ ମଲିକ ସାବାରଗ ୫ ,
ସତକ୍ରାନ୍ତାର ମଲିକ ଓ ୧ ବନନଦିଦାର ମଲିକ
କାବାଲମାନଙ୍କର ବଜରେ ଅବସ୍ଥାବକ ରସ-
ତାଳନ ମଲିକ ଓ ୨ ଗନ୍ଧବିଦାସ ମଲିକ
କାବାଲମର ଅବସ୍ଥାବକ ବାର ଜର୍ବାଥବନ୍ଦ
ସ୍ଵର୍ଗ ତାଏବ ତାଳର । ସା । ପାଦାଳ ପଣେ
ପ୍ର । ରେମ୍ବୁ ଦେଶଦାରା

ଏ ମୋକଦମାର ପାଉଣା କବା ଅଦ୍ୱା
ସବାଶେ ଦେଶଦାରମାନଙ୍କର କଳିଶିତ
ସଙ୍ଗର ସକ ୧୫୦୯ ମସିହା ଅଗଣ୍ଠ ମାସ ତା ୨୭
ରେଣେ ନିରମ ଦେବ ।

ପଣେଶ

ବରେସର କଲ ବରେସର ଓ ସବରେଜେ-
ଜୁର ରଲିତାର । ପ୍ର । ମୁଲାଙ୍କ । କ ୨୨୯ ମର
ଭରିବୁକୁ । କା । ଧାଡ଼ା ଜମିଦାର ଓ ବଜରେ
ସାବକ ସବର ଜମା କ ୨୨୦/୫ ଓ ଦାର
ସବର ଜମା କ ୧୦୦/୫ କା ଅଟେ ବଜରେ ମଧ୍ୟ
। କ ୧୯୦ । ମଧ୍ୟ । କ ୧୦ ୯ କୁ

ମଥୋଟ ସାବକ ସବର ଜମା କ ୧୦୯ ୨୨୮
ଓ ଦାର ମଥୋଟ ସବର ଜମା କ ୨୨୧/୮
ଦେଉଥିବ ଭକ୍ତ । କ । କ ୧୦ ୯ ଅଂଶ ଜମି-
ଦାଶ ମଦ ବଜରେ ଭାବନାୟ ସବୁ ଲାବ ସହିତ
ବଜର ଅଛୁ ନିରମ ଦେବ ବଜରେ ଅନୁମାନକ
ମୂଲ୍ୟ କ ୨୨୨୦ କା

—*—

କ ୨୧୯ ମର ତଣୀଦାର ସକ ୧୫୦୯ ମସିହା
ଦେବ । ମୁ । ସବାତ୍ରିଦେବ କଳିଶିତକ
ଅଦ୍ୱାର

୧ ଭଜନେ ଅଧିକ ଓ , ଭଜନେ ପୋମନ,
ସା । ଦାର ଦେଖେନ ବଜର ଦେବ ତଣୀଦାର
ବଚାମ

। କ । ସମୁଦ୍ର ଦାସ । ସା । ଭଜାରସ୍ତର
ପ୍ର । ତମାତଦେଶ ଦେଶଦାର ଏ ମୋକଦମର
ପାଉଣା କକ୍ଷା ଦେଶଦାରଙ୍କ କଳିଶିତ
ସମ୍ମଦି ସକ ୧୫୦୯ ମସିହା ଅଗଣ୍ଠ ମାସ
ତା ୨୭ ରେଣେ ନିରମ ଦେବ ।

ରପେଲ ସଙ୍ଗର

ଦେବ ଲେ ଭଜହବିଦୟର ସବରେଜ୍ଞ-
ବକ ରଲିତାର । ପ୍ର । ସାଇଦର କ ୨୨୨୭
ମର ଭରିବ । କା । ଗା । ସାଇଦର ଜମିଦାଶ
କ ବଜରେ ମୋଟ ସବର ଜମା କ ୨୨୨୮/୮
ମଧ୍ୟ ଦେଶଦାରଙ୍କ ଅଂଶ ମୁଲିବୁ । କ ।
କ ୨୦୯ ପହିଲୁ ମଥୋଟ ସବର ଜମା
କ ୨୨୨୮/୮ ରେ ଦେଉଥିବ ଭକ୍ତ । କା ଜମିଦାଶ
ମଦ ବଜରେ ତମାତଦେଶ ସବୁ ନିରମ ଦେବ
ରହିର ଅନୁମାନକ ମୂଲ୍ୟ କ ୧୦୦୦ କା ।

କଳକ । ମୁ । ପ୍ରଥମ । ମୁ । ଅଦ୍ୱାର
ସକ ୧୫୦୯ ମସିହାର କ ୨୨୨୯ ମର ତଃ
ମୋକଦମା ।

ସାଇତରଣ ପଣ୍ଡା ଓରେ । ସା । ଅଯୋଧ୍ୟ-
ପୁର । ପ୍ର । ବାଲୁଦିଶି ବାଦା ତଃ ମାନେ
(ବଚାମ)

ଦାମୋଦର ବିଷେଇ । ସା । ସାଇପୁରୁଷୀ
ପ୍ର । ପାଦାଳ । ପ୍ରତିବାଦା କ ୨୨୧

ମୋଟ ଜରିତାର କ ୨୨୨୯ କା ପାଉଣା
ଅଦ୍ୱା ସବାଶେ ନିମୁଖିତ ବଜର ସଙ୍ଗର
ତା ୨୨୨୮/୧୫ ରେଣେ ନିରମ ଦେବ ।

୨ ମର : ପୁ : ସାଇପୁରୁଷ ଓ ସବରେଜ୍ଞ-
ବକ ସବର ଭକ୍ତକ ଅକ୍ରମର । ପ୍ର । ପାଦାଳ
। କା । ପଦବିଜ୍ଞାନ । ମୌ । ରଜାଣୀ କ୍ରିଷ୍ଣପୁର
କ ୨୨୨୯ ମର କ ୨୨୨୯ ମର ଭକ୍ତ କ ୨୨୨୯
ବାବତ ପ୍ରତିବାଦା ମଜକୁରର ନିରଦରଳ ପ୍ରତି
ବାବ ଆଜା ଏ ୦-୨୮ । ତ ୧ କୁ ମା ୧୯୬୫
ବିଦ୍ୟା ବଜରେ ସାଇପୁରୁଷ ଅଦ୍ୱା ଜମା କ ୨୨୧
ଅଟେ ଭକ୍ତ କୁରି ଏ ମୋକଦମା ତଣୀରେ

ଅବକ ଅଛୁ ଗହିର ଅ : ମୁ : କ ୨୨୧ କା
ଅଟେ ନିରମ ଦେବାର

କ ୨୨୨୭ ମର ତଃ ସକ ୧୫୦୯ ମସିହା ।

କଟକ ମୁହାମ ଶ୍ଵର ମୁଦ୍ରଣ ଅଦ୍ୱାର
ସମ୍ମଦି ସେଠି । ସା । ଲରଗାନ । ପ୍ର ।
ସୁଏଡ଼ା । କା

ତକାଲ ବକ ଓରେ

ତକାଲାର ମାରଣ ତକ୍ଷା ଓରେ ଦେବା
ଅଦ୍ୱା ସବାଶେ ପ୍ରତିବାଦମ ବଜର ନିମୁଖିତ
ସମ୍ମଦି ସକ ୧୫୦୯ ମସିହା ଅଗସ୍ତ୍ୟ ମାସ
ତା ୨୭ ରେଣେ ନିରମ ଦେବ ।

। କ । ବଟକ ପୁଲସ୍ତ୍ରସ୍ତ୍ରସ୍ତ୍ରସ୍ତ୍ର ଓ ସବ-
ରେଜ୍ଞ୍ଞବ ମୁହାମ ସାଇପୁରୁଷ । ପ୍ର । କଟକ
କ ୨୨୨୯ ମର । ମୌ । ସାଇଦର ଜାରକ
ଦେଶର । ମୌ । ମିର୍ଦାକାନର । ପ୍ର । ଅଦିତ
କ ୨୨୨୯ ମର ଭକ୍ତକ କ ୨୨୨୯ ମର ସିରିର
ବାବତ ଲକ୍ଷଣବଜାପାତ୍ର ଏ ୦-୨୭ କୁ ବାବତ ପ୍ରତି
କାମ କ ୨୦୮/୫ ଅଟେ ଆନୁମାନକ ମୂଲ୍ୟ
କ ୧୦୯ କା

ନୂନ ତଟକୁର ଉପକାଶ ! ନୂନ
ତଟକୁର ଉପକାଶ !! ନୂନ ତଟକୁର
ଉପକାଶ !!!

ପୁଲୀଶ କୋଣଳ ।

ନୂନ—ଟ ୦ ୮

ତାକ ମାସିଲ ମୁଦ୍ରଣ ।

ଶ୍ରୀବ ବହ ରଃ ପଃ କୁର ଦେବ ଅପୋଷ
କ ୨୦୨୭ ମୂଲ୍ୟର ତାବଦିକଟ ପଠାଇବ,
ଦେବାକର ପଣେ ସବଧାନନବ ।

ଏ ରହେନ୍ଦ୍ରିକୁମାର ଗୁପ୍ତ ପ୍ରତିକ ।
ବୀଷମ ଦାନାତାଗ୍ର । ବୈମଦର୍ଶନବାପାର ।
ତଳାନ୍ତି ପାଢ଼ି ଭବରେ ବରିବେଳେ କୌଣ୍ଠରେ
ନିରେ ଦୁଷ୍ଟଲେବ ଉପର ଗୁଣ କରି ତେବେ
ନିରସଦରେ । ନୂନପଲ ଏବ ସେ ଦୟାକୁ
ପ୍ରେସ୍ତାର କରିବାପାର । ଏ ପୁଲୀଶର ଦାବୀ-
ମାନକେ କରୁଥେ ଅଧିକ ଜାକକର ବହଦୁର୍ଦ୍ଵାର
କର ଭକ୍ତର ପଣେତ୍ୟ ଦେବ ଭାବରୁ ପ୍ରେସ୍ତାର
କରିଥିଲେ, ସେ ସମସ୍ତ ଅଛ କୌଣ୍ଠର
ସହି ଲକ୍ଷଣ ଦୋଷାକୁ । ପ୍ରେସ୍ତାର ଏବି
ଭାବୁ ଅର୍ଥ ଦିଲେ ଶେଷ ନ ଦେବା ପଣ୍ଡକ
ମଳ ଦେବେ ଶାନ୍ତ ଦେବ କାହାଂ । ଏକା
ବିତବ କିମ୍ବ ଜାଣିବାପାର ମଳ ଭକ୍ତରେ
ଦେବ । କାହା

ପ୍ରେସ୍ତାର—ଦରକ ପ୍ରତିକ୍ରିଯାକାର ପ୍ରସ୍ତର
ଦୋକାନ ଓ ବଟକର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁପ୍ରଦାନ୍ୟ
ଏବ ପ୍ରତିକ୍ରିଯା—ଶା ଉପେନ୍ଦ୍ରିକୁମାର ଗୁପ୍ତ
ମନେଶ ପାଠ, ଯୋଗ ଅଥ ରହନଗ୍ରେବ କରିବ,

him to get one ready. Complaints can be verbal, but I can not accept them unless the complainant is very poor in which case I remit the court fee." When on the following day the man appeared with a petition what importance did the Magistrate attach to it? We shall let the Magistrate describe his action. I did not read nor have read over to me the petition of complaint. There was no Amla of my Court when I received complaint and recorded the complaint on oath. I did not read it over to the complainant and I can't say if any body in my office read it over to him."

Young officers imagine that they can administer justice by disregarding the formalities of a judicial trial, but it is their duty to administer justice according to law. The Honourable Judges of the High Court would shrink from combining the function of the Legislature with administration of Justice. What would the English public say of a Magistrate who indulged in irregularities of the kind noted above? What would the public say if His Lordship the Chief Justice committed these irregularities in an original suit in the High Court. What would the Calcutta public say if the Presidency Magistrate had done all the Sub-Divisional Magistrate has done in this case?

Should a Deputy Magistrate in charge of a Sub-Division be allowed a larger share of discretion in the matter of compliance with rules of evidence or law of procedure.

There has been a tendency of late among some Deputy Magistrates in Orissa to disregard the formalities which are calculated to impress the public with a solemnity which ought to be attached to the functions of a Court of Law. We have learnt on credible information that some of them smoke cigars and cigarettes while trying cases on the Bench. Some use unparliamentary language towards witnesses and parties to cases. We knew a District Magistrate who used habitually to smoke while listening to arguments and who never cared to have a coat on his back and preferred to have his shirt open and expose his white chest.

It is time that these things should be brought to the notice of the authorities with a view to a salutary check being exercised over the mofussil Courts. We propose to resume this subject in a future issue.

ଶୋଭାନ୍ତିର ପଦାର୍ଥ ବିଷୟର ସଂ ୧୯୦୫ ସାଲର ୨ ଅତିଥ ସମସ୍ତ ଅନ୍ତର୍ଗୁଳ ଜଳରେ ଏବ ତମାଦ ବିଷୟର ସଂ ୧୯୦୫ ସାଲର ୫ ଅତିଥ ଅନ୍ତର୍ଗୁଳ ଜଳର ସଦର ସବଚିହନ-କରେ ନାହିଁ ହେବାର ମାନ୍ୟବର କଣେ ଏବ ଅଦେଶ ପ୍ରକାର ବରାରି ।

ବଳକରରେ ପେଲେଗ ସେବ ପ୍ରବଳ ଦେବା ଦେବ ମେଠାର ଓଡ଼ିଶାର ବନର ସମ୍ମଳିତ ଅସିବା ଗୌରାତ ପ୍ରକାର ପେଲେଗ ଦମନ ସମ୍ମଳିତ ନିଯମାବଳୀ ପ୍ରତିକରିତ ଦେବ ।

ଗତ ତା ୧୪ ଡିସେମ୍ବର ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ରାଦରେ ଭାବରେ ପେଲେଗଦେବରେ ୨୧୯ ମର୍ଗ କୋର୍ଟ୍‌ଖଲ ଗହି ଦ୍ୱାରା ପାଦାଦର ମୂର ଗୁଣ ଥିଲା । ଗମ୍ଭୀର ଓ ମାନ୍ୟବରେ ସାମାଜିକ ଦର୍ଶକ ଦୋଷାର୍ଥୀ ।

—*—
ଗତ ତା ୧୪ ଡିସେମ୍ବର ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ରାଦରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସାହୀଯା, ପାଇଥୁଲେ ପ୍ରକାର ଜଳରେ ୩୫ ବଜରେ ୨୦୧୯ ସୁକୃତିଦେବ । ଶରେ ୧୮୨୫ ଏବ କମ୍ପ୍ୟୁଟରେ ୧୯ ଗାବ ୪୭୦୫ ଡିବ ପୂର୍ବ ପାଦାଦର ଅକ୍ଷ ଥିଲା ୪୮୫୬ ।

—*—
ବଜାଳାର ମାନ୍ୟବର ଲେଖନେଶ୍ୱର ଗବ୍ରୀର ଅଗାମୀ ତା ୧୯ ଉତ୍ତର ଧୂବାର ବଳକ-ବାରୁ ଯାହା କଥ ମଙ୍ଗେଇ, ଭାଗରସ୍ତର, ଆଜିମ-ଗର୍ଜ, ମୁରିଦିବାବାଦ, ବରଦମପୁର ଓ ପଲ୍ଲେ କରରମାକ ପରଦର୍ଶନ କଥ ତା ୧୪ ଉତ୍ତର ସହରେ ବଳକତାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କରବାର ବିଜ୍ଞାପନ କାହାରାର୍ଥୀ ।

—*—
ବାଲଦଶ୍ତା ଦେବାର ନ ୧୯ ମର ଶାଖା ମାଳ ମା ୨ ରାତ ଦଢ଼ିଯବା ନିମନ୍ତେ ବରଧନ ଏବ ଭରଣ ପ୍ରମାଣ କାଳପଦା ଦେବମାନ ସ୍ତର, ମୂର୍ଦ୍ଵଶର, ପଦବୀ ପାଇବସ୍ତୁ କେନ୍ଦ୍ରିକ୍ୟ ହୋଗାଗୋଟ ପ୍ରତିକ ମୌର୍ଚୀରେ ପ୍ରାୟ ୩୮ ମାଣ ଜମି ସରବାର ଦନ୍ତ କରବାର ବିଜ୍ଞାପନ ବଳକର ଗଜରେ ଦାନାରାର୍ଥୀ ।

—*—
ଗତ ତା ୧୫ ଡିସେମ୍ବର ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ରାଦରେ ବରବା, ଅଧିକାରୀ ଉତ୍ତର ପ୍ରକାର ମର୍ଗ ଏବ ମାନ୍ୟବର ପ୍ରଦେଶରେ ନିଯମିତ ପରମାଣୁ ଅଧିକ ଏବ ଉତ୍ତରପୂର୍ବ ଭାବରେ ଅକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ବେବରରେ ଅକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ବୋଇଥିଲା । ୨୫ ଓ ଓଡ଼ିଶାରେ ସାମାଜିକ ଦ୍ୱାରା ବୋଇଥିଲା । ଜଳର ପରମାଣ ତା ୨୫ ରାତରେ କଳରେ ୨.୨୨ ମର, ତା ୨୫ ରାତରେ ସମ୍ମଳପୁରରେ ୨.୨୭ ମର ଥିଲା । ସବାପେକ୍ଷା ଏହିଦନରେ ଅଧିକଳ ବଳକରେ ୨.୨୯ ମର ହୋଇଗାବାବରେ ୨.୨୫ ମର ସ୍ତର ।

—*—

ଓଡ଼ିଶା ବିଭାଗର ସରବାର ଓ ସାହୀଯକୁ ସୁଲବେ ମଂବଜା ଏବ ଓଡ଼ିଶା ନିଯମନକୁ ଶିଖା ଦେବାର ପୋକାର ପରାମର୍ଶ ସାମାଜିକ ଏହମାସର ତା ୨୦ ଓ ୨୧ ରାତରେ ଏବନିର ମିଶନ ଦାସ୍ତବ୍ର ଗୁହରେ ଗୁହର ଦେବ । ପଞ୍ଚାଶୀର୍ଥାବେ ଅସନ୍ତ୍ରୀ ତା ୧୦ ରାତରେ ପଞ୍ଚାଶୀ ବିଭାଗର ସୁଲବେ ମନ୍ଦିରକୁ ବିଭାଗର ନିଯମକୁ ଅବେଦନ ପଢ଼ିପଠିବେ ।

—*—
ପାଞ୍ଚ ଧରାକ୍ତା ଦେବରେ ଦର ଦୋମୁଖ, ମହାମା ବର୍ଜିନ ନାମରିକର ଶୋଭାରୁ ପାଞ୍ଚାଶୀର ନିମନ୍ତେ ବିଭାଗର ସାମାଜିକ ସତି ବାର୍ଷିକ ୫୦୦ ଟାର୍ଟର୍ (ଟ ୨୫୦୦ ଟା) ଫେରସବ ଦେବାର ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ମୂର ଦେବାମ୍ବା ଅମାବାସ୍ୟ ଦାରଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ସତରଂ ବାରଗୟ ସତକାପରି ଦାରାକୁ ବିଭାଗର ଦୁଇଦେବା ବ୍ୟାୟମଙ୍ଗଳ ଦେବାର ଅଛି ।

—*—
ଇତ୍ୟାମାତି ଗୁରୁଟ୍ରେ ସୁଲବେ ଦେବପଣ୍ଡିତ ନିଯମକର ସୁପରଫେଣ୍ଟ୍‌ର କାହିଁ ଗୌରିଶ୍ରୀମାତ୍ର ସଂଖ୍ୟାବିଧି ଅନ୍ତିର୍ଦ୍ଦୟ କରିବାର ଅଛନ୍ତି । ସେହି ଦାରତା ଦେବ ବା ଭାବ ଭୋକିତ ହେଲା । ଗୌରିଶ୍ରୀମାତ୍ରବାବୁ ଜଣେ ସ୍ଥାନରେ କରିବାର କରିବାର କରିବାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର । ସେ ସେମନ୍ତ ଗଜନାମାତ୍ରର ରେମନ୍ତ ସ୍ଥର୍ମ ପାଲକରେ ସବାଦା ମହିମାମାତ୍ର । ଧର୍ମରେ ଯାହାର ମରି ଓ ଭାବି ଅଛି ସେ ଅଧିକାର ଦାରିରୁ ହୁଏ ଧର୍ମରେ ଦୁଇରୂପେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଲକ କରିବ ଏହା ବୋଲିବା ବାହୁନ୍ୟ ।

—*—
ଓଡ଼ିଶା ବିଭାଗ ପ୍ରତିକଳା ପଂକ୍ତି ୧୯୦୫ ସାଲ ମନ୍ଦିରାବର କହ ମୂର ବିବରଣ ସାମାଜିକ କାହାର କାହାର କାହାର ।

କହ	ମୂର
ବର୍ଗକ	୨୫୨୨
ବାଲେଶ୍ୱର	୨୦୧୮
ପୁରୀ	୨୨୪୫
ସମ୍ମଳପୁର	୨୧୨୭
ସଲମେ ଅଧିକାରୀ ମୂର ଦ୍ୱାରେ ପାତ୍ର	୨୫୦୮
ଅଧିକାରୀ ମୂର ଦ୍ୱାରେ ପାତ୍ର	୨୫୦୯
ଅଧିକାରୀ ମୂର ଦ୍ୱାରେ ପାତ୍ର	୨୫୧୦
ଅଧିକାରୀ ମୂର ଦ୍ୱାରେ ପାତ୍ର	୨୫୧୧

ପ୍ରାଚୀ ଦେଖଇ କ୍ଷୟକୁ କ୍ରୋମ୍ସ୍ଟଟ ସାହେବ
ପ୍ରାଚୀ ଓ ଡାକ୍ତର ମଧ୍ୟେର ମଧ୍ୟେର ଲଙ୍ଘନରେକାର
ସଂଗର ଦେଖି ମଜାକବାର ଅକାଶମାର୍ଗରେ ପାଇ
ଦୋଇ ଯିବାର ଦେଖି ପୁରୋପରେ ହୁଲସ୍ତଳ
ବ୍ୟାଘାର ଉଥୁପ୍ରତି ହୋଇଥାଇ । ଏ ମହାପ୍ରେସ୍
୧୦ ମାରାଇ ବାଟ କ୍ଷୟ ନିଜରେ ଅଭିଭମ
କରିଗଲେ । ବିଲାପର ଲଥମ ସାହେବ କୁଠ
ଅର ଉତ୍ତର ସାମର ପାରଦେବାର ଚେଷ୍ଟା କରି
ଦୂରଥର୍ଯ୍ୟାକ ସମ୍ମତରେ ପଢ଼ିଲେ । ସୁରଗଂ
ବିଲାପର ତେଜିମେଲ ନାମକ ସମ୍ମାଦିଧନ ଯେଉଁ
୧୦୦ ପାଇଁ ପୁରସ୍କାର ପାଇଥିଲେ ତାହା
ଏହି ପରାଷ୍ଟର ପଣ୍ଡବଙ୍କ ଭାଗରେ ପଳଳ
ସାହେବ ମହୋଦୟକର ବିଲାପରେ ଭାଗ
ଅଭ୍ୟାସିନୀ ହେଲାଥାଇ ।

କଲିବନର ଶ୍ରୀପୁଣ୍ଡର ପାଦମେଷ୍ଟାଙ୍କ ବ ୨
ବସୁମ ପୁଣକୁ ତଣେ ସାହେବଙ୍କର କୁକୁର
କାମତାଗୁ ସେ ହାତକୋଠରେ ଯତ୍ତପୂରଣ
ଦିଗ୍ନାରେ ଜାଲସ କରିଥିଲେ । ବିଳୁରପଥ ଶ୍ରୀପୁଣ୍ଡ
ପ୍ରେତର ମହୋଦୟ ବାଦିକ ହଜରେ ଏକଥିନ୍ତି
ଟଙ୍କାର ଯତ୍ତପୂରଣ ତହିଁ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅସାମୀ
ଜିବାବ ଦେଇଥିଲେ ଯେ କୁକୁର ଦେଖି ପଳ
ପାଠ କର କାନିବାରୁ କୁକୁର ସଗାନ୍ତି ହୋଇ
କାମୁତ ପକାଇଲା ଧାରିଦେଖିଲାହିଁ । ଏଥରୁ
ବିଳୁରପଥ ଯଥାର୍ଥ କହିଅଛନ୍ତି ଯେ ଏହଜ
କାମୁତା କୁକୁର ପାଇ ସେଉଁ ବାଟୁ କୁଳାଇ
ରଖେ ପିଲମାତେ ସାହେବଙ୍କ ପାଠ କର କାନ୍ଦୁ
ଥୁଳା ସ୍ରଳେ ସେ କୁକୁର ପିଲକୁ କାମୁତିଲେ
ସେବେ ଦୋଷ ହେବ କାହିଁ ଗେବେ ରୟାନିକ
ଅନ୍ତପୂର କଥା । ଉଚ୍ଚା କରୁଁ ଏଣିକି କୁକୁର
ପାଇବା ଲୋକେ ସାବଧାନ ହେବାକୁ କିମ୍ବା
କରିବେ ।

ଏହି ଚନ୍ଦେଳ ପ୍ରତ୍ୟାବ ବିଷୟ ବଣୀୟ ଲାଗୁ
ବନ୍ଦ ବେଳଦେତର ପ୍ରାପ୍ତାଦରେ ଗର ଶଳ
ବାର ଗୋଟିଏ ଦେଂକ ହୋଇଥିଲା । ମାନ୍ୟନ୍ଦର
ବଙ୍ଗରୁକୁ ଏହି ଦେଂକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରୁହାଇ
ଦେଇ ପ୍ରତ୍ୟାବ କରନ୍ତେ ବଧୁଦବ୍ୟାଳସ୍ଥର ଭାଇ-
ସତେଷଭାଇ ମାନ୍ୟନ୍ଦର ବିଶ୍ଵରପତି ଅଶ୍ଵ-
ଗୋପ ମଞ୍ଜୁରୀ ସର୍ପଦର ଅସକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦରେ ।
ସବ ସନ୍ଧିକରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲ କ ବସୁରେ
ତଥେଳ ଗୁହ ନିର୍ମାଣାର୍ଥ ଯେତେ ଟକା ପ୍ରୟୋ-
ଜକ ବବର୍ତ୍ତମେଖକ ବାତରେ ଦେବେ ଟକା
କ ଥୁକା ଦେବୁ ଏହି ପ୍ରତ୍ୟାବ ଅନିତ୍ୱ ଜୀବରେ
ପ୍ରବନ୍ଧ ଭାଗ୍ୟରୁ । ସଂଗ୍ରହିତ ଟକା ଅକ୍ଷୟନ୍ତି
ହଜର ଧାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇବା ତାରିଖ ଦେହୁ

ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିଲେ । ଏଥରୁ ଦେଖାଗଲ ଯେ
କେହି ଦାଗା ସେପରି ଦିଇ ଜଣାଇ ମାହାନ୍ତି ।
ସହାଯି କେହି ଦେବାଦାଗା ସେପରି ରାଶ
କରିବେ ତେବେ ତାହା ସେ ଅକାୟୁସରେ କର
ପାରନ୍ତି ।

ସଦେଶୀ ପ୍ରହରଣ ଓ ବିଦେଶୀ ବର୍ଜନ ପ୍ରତିକ
ଯେଉଁ ବାର୍ଷିକ ୧୩ ଅଛି କଲିତଥାରେ ଦେବ
ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମାନବର ବଙ୍ଗେଶ୍ୱରର
ଏବଂ ନିର୍ବିରଣ ବାହାରଥାର । ଗର୍ହରେ ସମସ୍ତ
କଲେଜ ଓ ସ୍କୁଲର ପ୍ରଧାକ କର୍ମଚାରୀମାତ୍ରକୁ
ଏବଂ ଶ୍ରଦ୍ଧାରୀର ପଢା ଓ ଅଭିଭବନକ ବର୍ଷ ଏବଂ
ଅଳ୍ପାଳ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସାବଧାକ ବର , ଦଥ ଯାଇ
ଅଛି ଯେ ସେମାନେ ବୌଣସି ସ୍କୁଲ ପଳ ଓ
ଅଠ୍ୟ ଶ୍ରଦ୍ଧାରୀ ସେହି ପବ ସମକ୍ଷୀୟ ଜଳକାରେ
ସୋନ ଦେବାକୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାବେ କାହିଁ । ସଜନ୍ଦେଶକ
ଅନ୍ଦେଲକ ଓ ଗର୍ହ ସଙ୍ଗେ ଜଡ଼ିବ ଉତ୍ତେଜନା
ଓ ଗଣ୍ଡଗୋଲରେ ଅପଦ୍ମମଳକାବ୍ରର ଯୋଗ
ବାହ୍ୟମୟ ଦୁହେ । ଅଛେବ ମାନବର ମହୋ-
ଦୟ ଅଣା କରନ୍ତି ବ ସ୍କୁଲ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ପାଠ୍ୟବ୍ୟକ୍ତି
ଶିକ୍ଷାନିମନ୍ତ୍ରେ ସେଉଁମାନେ ଦାସୀ ସେମାନେ
ଆପଣା ଖାଟକ ବୌଣସି ପ୍ରତାର ସଜନ୍ଦେଶକ
ପକ୍ଷାଦରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା ଅନ୍ତବା ବହୁ
କରବାକୁ କ ଦେବାପ୍ରତି ସଥାଧାନ ସହ
ରହିବେ ।

ନୂରତ ଶାମକ ସ୍ଵାର ଦିନକା ସମୟରେ
ଜମିଦାରଙ୍କର ସାର୍ଥକାର ଉପୟ ନିର୍ଣ୍ଣାରଣ
କାରଣ ତେ ସୁଧା ଶୁଭକାର ଦଲକତାର ନଳୀୟ
ବନ୍ଦଗ୍ରାହୀଙ୍କ ସତ୍ର ଶୁଭରେ ଜମିଦାର ଗଣର
ପ୍ରତିନିଧି ସ୍ଵରୂପ କେତେକ ପ୍ରଧାନ କଟିଦାରଙ୍କର
ଏକ ଦୈଠୀଙ୍କ ହୋଇଥିଲା । ନର୍ବମାନର ମହା-
ବଜାଖୀସଙ୍କ ଦରବଜାର ମହାବଜା ବାହାଦୁର
ପ୍ରତିକଳ ସହିତ ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ଵାଗର କମଳା ଘର
ଏବଂ ଘରୀ ଦୌଲୁଷ୍ଟଗାଥ ଦେ ବାହାଦୁରମାନେ
ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ମାନ୍ୟବର ତତ୍ତ୍ଵ ସାହେବ
ସମ୍ମାନ ଦୋହରୁଥିଲେ । ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ ଯେ
ଏକଥିବ ଜମିଦାର କିମ୍ବାଚକ ଦଳ ମକୋମାତ
ଦେବେ ଯେ ସେମାନଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟତା ଓ ଅଧି-
କାର ଏ ପଛେ କଟିବ ଦେବ । ନିକାରତ ସକାଳ
ସେ ସମସ୍ତ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନରେ ବିଦିକ୍ଷା-
ଦେବ ଯେ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି ଓ ବର୍କମାନ ବିଶ୍ଵାମା-
ନର ଜମିଦାରମାନେ ଦୂରଜାଣ; ପାଟିଆ, ହିନ୍ଦୁ
ଓ ଶେର ତାଙ୍ଗପ୍ରଦେଶ ବିଶ୍ଵାମାନର ଜମିଦାରମା-
ନେ ଦୂରଜାଣ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ନମଦାରମାନେ
ଏକଥିବ ପ୍ରତିନିଧି କିମ୍ବାଚକ ଦରବେ । ଜମି

ଦାର ଗେର ପ୍ରତିନିଧି ଏକଜଣ ବଡ଼ଲାଟ
ସାବେ ଅସଙ୍ଗ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ହେବେ

ଗତ ବା ୨୭ ଜାନ୍ମ ସନିବାରକଳ ସୁଖ
ମିଛନ୍ତିପାଲିଟିର କୁଠବ କର୍ମଶଳର ନିବାଚିତ
ଦୋରଥୟନ୍ତି । କେବଳ ୪ ଏଣ୍ ଉଥର୍ ଓଡ଼ିଆ
ଓ ବଙ୍ଗାଳୀ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକର୍ଷନ୍ତିର ଦେଖାସାଇ-
ଥିଲା । ଏହି ବଞ୍ଚିଗରେ ଅବେଳା ବଙ୍ଗାଳୀ
ବାସ ବର୍ତ୍ତନ୍ତି । ସେଇ ଦେବା ସମସ୍ତରେ ବଡ଼
ମୋଲମଳ ହୋଇଥିଲା । ପରଶେଷରେ ଏକ-
ଜଣ ଓଡ଼ିଆ ଓ ଏକଜଣ ବଙ୍ଗାଳୀ ପ୍ରାଣୀ
ବୈଚାରିକ୍ୟକେବୁ ନିବାଚିତ ହେଲେ । ବଢ଼-
ମେବ ପ୍ରେଟରକ ନିକରଙ୍ଗୁ ଫଳିଷ୍ଟ, ଘୋଡ଼ା-
ଗାନ୍ଧ ପ୍ରତିତି ଧାରିବା ମରଣିମାତ୍ରେ ଉଚ୍ଚ-
କତି ଫଣାଟେଣ୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାପାରର ହୃଦୟର
ଥିଲା, କେହି କରଦାଗା ଯାହିମାକୁ ପଣ୍ଡା-
ମାନେ ବେଳିମଣ୍ଡାୟ ଅଥବାକୁ ଯାହା ଜୀବ-
କର “ ଦାମାରେ ପ୍ରାୟ ବଜେ ଦିହଦର ”
ବୋଲି ଉପଦାସ କରିଥିଲେ । ନିବାଚିତ ଚନ୍ଦ-
ରମାବବିର କାମ ଯଥା—

୧ ମ ଉଥର୍ତ୍ତ ଗୀୟାଳୁ କରନାଥ ମହାପାତ୍ର

”	”	ବାରୁ ସଧାକୃଷ୍ଟ ବାନ୍ଦବରୋ
୨ ସ୍ଥ	”	ବନ୍ଦିଶ୍ଵର ମାଳକଷ୍ଣ ଶୁଦ୍ଧିଥ
”	”	ବାରୁ ଅର୍ଥ୍ୟ
୩ ସ୍ଥ	”	ଭାବାର ମିଶ୍ର
”	”	ବନ୍ଦିଶ୍ଵର ଘୋଷ
୪ ସ୍ଥ	”	ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ମିଶ୍ର
”	”	ନଧାଶୀମ ମହାନ୍ତି
୫ ମ	”	ବବବଶୋଭ ଦାସ
”	”	ମହେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦତ୍ତ

କଳ୍ପନାଶୁଳ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଗୋଟିଏ ମୋହଦମା
ଅନୁଦିତରଙ୍ଗେ ମାନ୍ତ୍ରାଳ ହାଇବୋର୍ଟରେ ଅଗର
ହୋଇ ଦର୍ଶକଙ୍କ ମାପଦର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିବେଶ-
ନରେ ନିଷର୍ତ୍ତ ପାଇଥିଲୁ । ଭାଇମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ପୈଗୁକ ସମ୍ମର ବିରାଗ ହେବା ସମୟରେ ଜଳ-
ମାଳ ଧକ୍କୁ ଅବ୍ୟାୟମାନେ ବିବାହ ହୋଇ
ଥିବାରୁ ଯେଉଁ ଦ୍ୱାରାଲେବିମାନେ ଗାନ୍ଧି
ସମ୍ମର ରାଗ କରିଦେଇଲେ ସେମାନେ ନିଷର୍ତ୍ତ
କରିଥିଲେ ସେ ଏହି ମୃତ୍ୟୁର ରାମର ବିବା-
ହରେ ପେଣେ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବି କଳ୍ପନାଶୁଳ
ଦେବାରୁ ଏତିବ ସେଷତ୍ତ ସେ ଆତା ଭାଇମାନ-
କଠାରୁ ପାଇବ । ଉତ୍ତର ରାଜ ବିବାହ ଦେବାରେ
ବାହାରୁ କଳ୍ପନାଶୁଳ ଦେବାରୁ ଏତିଲ ଏବି
ବିବାହ ଏରେ ସେବାର୍ତ୍ତ ଏବି କଳ୍ପନାଶୁଳର
ଅଧିକ ପାଇବା ଦୀର୍ଘ ଏହି ରାଜ ବାମରେ

ମୋତବା ଅଗର ଦେଲ । ବିଜୁର ସଂସ୍କରେ
ପ୍ରତିବାଣା ସବାବ ଦେଲ ସେ କଳ୍ପାଶୁନ୍ଦର ମାତ୍ର
ଦିବୁକ୍ଷ; ଏଣୁ ତାହା କବା ପାଇ ବ ପରେ ।
ବିନ୍ଦୁରପକ୍ଷମାନେ ଚନ୍ଦ୍ର ଅନୁକର ଖା ଗୁଣ ଏ
ଅନୁସାରୀ ତାହା ଅନ୍ତାୟ ଓ ସାଧିଲାଙ୍ଘ ସୁମାରିର
ଦିପଶ୍ଵଳ ଥୁବା ଦେବୁ ତାହା ପାଇ ନ ପାରିବାର
ଖାଯା କଲେ । ସେମନ୍ତ କଳ୍ପାପଣ ତେମନ୍ତ
ଦରପାର ସୁନ୍ଦର ଦିପଶ୍ଵଳ । ଅମ୍ବେମାକେ
ଭରପା କରୁଁ ଦେଖିବାସିଏ ଥରୁ ଏହାର ବେଆ-
ଇମା ଏବଂ ଅନ୍ତାୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମରିବେ ନାହିଁ ।
ଏଥୁରେ ସମାଜର ଅମଙ୍ଗଳ ବିଦା କହାପ ମଞ୍ଜଳ
କ ଦେଲାର ଲେବେ ଦୃଶ୍ୟ କେ ଯେ ତହିଁରେ
ଲାଗି ବହିଅଛନ୍ତି ଏଥୁ ଅଧିକ ପରାପର ବିଷୟ
ବ ହୋଇପାରେ ? ପ୍ରକରରେ ଅମ୍ବାନକରି
ମନସ୍ୟବାଦେବାକୁ ଅତ୍ୱା ଅନେକବ କଣ ଅଛି

ଗତନାମ ଲା ୨୩ ଇଣ୍ଡରେ ବିଲାବର ବିଶ୍ୱା-
ଲସ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ ହଜାର ପାଇଁ ପାଇଁ
ଅଛି । ବିଶ୍ୱାସର ପ୍ରାଣରୁରେ ଆଜ୍ଞା ବିଲାବ
ଆସିଥିବା ଅବତରନ ରୂପରେ ବକ୍ତୁ ଧର୍ଯ୍ୟାଦି
ଦେଇ ଦେଖ ଦେବୁ ପ୍ରାଣ ଦେବାରେ ସେ ସୁଖୀ
ହୋଇଥିବାର ପ୍ରକାଶ କଲା । ତନଙ୍କ ମାତ୍ର
ବା ୨୭ ସଂଖ୍ୟରେ କାହାର ଶାଶୀ ଦେବ । ତର
ମଧ୍ୟରେ ବିଲାବରେ ବିଶ୍ୱାସର ପ୍ରାଣରେ
ସାବସ୍ଥିତିକର ହୃଦୟରେ ଦୟା ଦେଇଗର ଅବେଳା
ଦେଇଥିଲେ ଦେହେ, ସହାଯି ଦେଇଥିଲେ ।
ସେମାନଙ୍କର ଦେହେ ଏହି ବିଶ୍ୱାସକିରଣ ଓ
ପାଦରିର ପ୍ରାଣଦୟ ଅବେଳା ମାନ୍ୟିବାର କାହା
କାମ ହୃଦି ଦୟ । କେବେ ଗାନ୍ଧାର ମର
ଫେରିଲେ ସେ ନିଜକୁ ପପ କଲାରେ ଦୂରର
ଦୁଇ ପାଦର ଏବଂ ଘର୍ଷିତକ ଧେ ବାର୍ଷିକାର ଅନୁ-
ବାପ ଦେବ । ଦୟା ଶାରବା ଦେଇଲେ ସେ ଯନ୍ତ୍ରା
କହିଲ ହର୍ଷକୁ ବାହାର ମାରୁଚିତାପ୍ରାଣ ଧାର-
ଅଛି । ଅନୁଥ ବା ଚିତୌରୁ ଦେଖିବା ସକାଳେ
ସେ ବାହାରୁ ବାସ୍ତ୍ଵ ବିନା ଯାଇବି ନୋହିୟିବ ?
ନିଜର ଏବଂ ଦେଖନ ପରମ ନନ୍ଦି ଓ ଉପ-
ବାହାରୁ ବନ୍ଦଟରେ ଦ୍ୱାରା କରିବା ସମନ୍ଧାପ
ତାହା ସୁଧି ଏ ଶାର୍ଯ୍ୟବାବ ସଦେଶର ମହା
କଳକ ଓ ଅନିଷ୍ଟ ବହାର ଯେ ଦେଖ ସକାଳେ
ପ୍ରାଣ ଦେଲ ବୋଲି ଦିଦି ବାହାର ପ୍ରବୃତ୍ତ
ନିଷ୍ଠ୍ୟ ଦରିବା ସହଜ ଦୂରେ । ପରକୁ ଯେ
ପ୍ରାଣଦୟ ଶାରବ ବୋଲି ଜାରି ପ୍ରତାପ୍ୟ
ସ୍ଥାନରେ ଦ୍ୱାରା କରେ ସେ ଦୟ ବାହାର
ଦ୍ୱାରା ଅଧିକ ଦୂରେ । ଅଧିକ ଦୟରେ ଏହିତି
ଅଧିକ କମନ୍ଦେ ସକୋର ଦୟ ଅନ୍ୟ ମାତ୍ର

କର ଶିଖା ନିମନ୍ତେ ଅବସ୍ଥାର ବୋଧ ଦେଉଥି
ଏଥୁର ମୀମାଂସା ବି ଦେବ କିମେ ଜଣାଯିବ ।
ଅଛିବାଲ ବେବେ ଜଣ ପିଷ୍ଟେପଦ୍ମବାର ଯେଷାର
ମତତ୍ତ୍ଵମ ସହିତ ରହିର ବହୁ ପ୍ରଭକାର
କଳ୍ପବା କରବା ବଠିବ ଦୋରଥାର । ଗ୍ରାର୍ଥନ
କରୁ ଉଚ୍ଚସମାଜର ନିନା ଓ ଘୁଣା ଏବ ସମ-
ତତ ବଳଦୃଷ୍ଟାବ ଏମାକର ମିଥ୍ୟା ଓ
ଅବ୍ୟାକ୍ରମ ଅଭିମାନ ଧୀର୍ଦ୍ଧ ଘୁଷ୍ଟିବ ।

ବଜୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ପତ୍ରର ନାମ ଅଧିବେ-
ଷନରେ ପୁସ୍ତକ ବିମନ ରଥଯାତ୍ରା ସମୟରେ
ଯାହିମାନଙ୍କୁ ମାଲଗାଡ଼ରେ ପୂର୍ବ ଦେଇବିବ
ଦର୍ଶକ ଦିବସ ଅମ୍ବଳକର ଶବାପଦ ମାଳକ-
ବର ଘରୁଠ ମଧ୍ୟସହିତ ଦାସ କେତେବେ ପ୍ରଣ୍ଟ
କରିଥିଲେ । ବର୍ଣ୍ଣମେଘ ବଜାଳା ମାଲଗର
ରେଲବେଠାରୁ ଉଦ୍‌ଦର ଅଶାର ଏହିରୂପେ
ପ୍ରକାଶ କଲେ ବି ଗତ ଅସ୍ତ୍ର ପମ୍ପରେ
ପାଇକୁ ପ୍ରାୟ ୫୦୦୦୦ ଯାହି ରେଲରେ ଯାଇ
ଥିଲେ ଏବ ଷ୍ଟେସକଠାରେ ଯାହିମାନଙ୍କର
ଭାଷ ରଚି ଦେଇଥିଲା ନିୟମିତ ଛାତ୍ରା ୨୫
ଜାପ ଟ୍ରେନ ଯାଗାୟାତ କରିଥିଲା । ରେଲ ଚର୍ଚୀ
ପଞ୍ଚମାତ୍ରକ ଥର୍ମ ରେଲଜଳକାରୁ ଥିଲେ
ଦେଖା କମେସ୍ତବା କେବଳ ଟ ୫୦ ଟ ମାତ୍ର
ଧରିଥିଲେ । ସୁରା ବା ଧରେ ମାଲଗାଡ଼ରେ
ସାହିକ୍ ନିଆଗାଥିଥିଲା । କାହା ଷ୍ଟେସକଠରେ
ଯାହାମନଙ୍କ ଧାରି ଯୋଗାଇବା କାରଣ ଡିଗ୍ରେ
ଅଭିନ୍ନ ପିପାଗେ ଲିପୁକୁ ଦୋଜିଥିଲେ
ଖୁଲ୍ଲାଯିବା ରେଲରେ ଜାହ ଶ ଏବ ପ୍ରେରଣ
ରେଲରେ ଜ ୫୫ ଶ ମନ୍ତ୍ରିଥିଲେ । କୌଣସି
ଓଲାଟା ଯାହି ରେଲରେ ଯାବସ୍ଥାତ କର ୧୦
ଟ୍ରେନ୍ ଏବ ଟେଲ ଦେଖାଗଲେ କାନ୍ଦାର
ରେଲରେ ଚଢିବାକୁ ଦିଅୟାଏ କହି
ଷ୍ଟେସକଠର ତାଳର ରଖାଯାଇଥିଲା
ଦ୍ରେଗୀ ଷ୍ଟେସବରେ ପର୍ତ୍ତିଥିଲା ମାତ୍ରନେ ଚିବହ୍ନି
ଦେଇଥିଲେ । ଲୁଗା କାଟିବା ସକାମେ ଗାଡ଼ିରେ
ଧୋରାର କମୋବିଲ୍ କରିବା ଅସମର ଖବର
ଦେଇ ହୋଇ ପ ରାଗାର୍ଥ । —କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରଧ
ସ ହା ଏବ ଥର୍ମ ଭବ ସମୟରେ ଯାହିମାନ
ବସବର ମାଲଗାଡ଼ରେ କେବାର ଦେଶଯାତ୍ର
ବର୍ତ୍ତମାତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସର୍ବରେ ଏ ବିଷୟ
ଅବଗାରଣ୍ୟର ଅଣ୍ଟ କୌଣସି ଫଳ
ଦେଇସ ସକା ବହିଥିବା ଯାହିକ୍ ସଖେମା
ନବା ପ୍ରତି ରେଲମର୍ମରମାନେ ବିଧେସ ଦୁ
ରଖିବାର ଅଧା ତରାୟାଏ । ମାଲଗାଡ଼ରେ
ମନ୍ଦିରକୁ କଲ୍ପନାୟ ଦେବା କହାପି ଅନୁମୋଦ
ହୋଇ କାହାରେ ଏବ ପଥ ମାସର ବେ

ଗାନ୍ଧୀ ଏବନ ଦୟା ହେବା ଅଧିକ ଉନ୍ନତ୍ୟ
ଅଟେ । ଶିବର ବିଶିବାର କଷ୍ଟ ପୃଷ୍ଠାଖରେ ଓ
ଥିବାରୁ ସେ ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଜୀବାଣୁଲ
ଗାହ । ଶିବର ବିଶିବା ଓ ଗାନ୍ଧୀରେ ଚଢ଼ିବା
ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟଚର ଓ ପୀଡ଼ାଦାୟକ । କିନ୍ତୁ
ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିବି ?

- 10 -

ଗଭିରାତ ଗନ୍ଧୀ

ଅବକାସ ଅଇନର ଦିଗ୍ବିର ବଙ୍ଗୀୟ ବ୍ୟବ-
ସ୍ଥାପକ ସମ୍ବାଦରେ ମହ ପ୍ରାଦୁରେ ହେବାମୟ-
ରେ ଶେଷାର ପ୍ରତିନିଧି ମାନ୍ୟନର ମଧ୍ୟରେ
ଦାସ ଗଡ଼ିଜାଣ ଗଞ୍ଜେର ପରିଷମ୍ବରେ ଯାହା
କହିଥୁଲେ ଚର୍ଛିର ସାର ମର୍ମ ଏଠାରେ ପ୍ରତାପ
କଲୁ ଯଥା; ଗଡ଼ିଜାତ ଗଞ୍ଜ ଏପ୍ରତେଷକୁ
ଅମଦାମା ହେବାରେ ଅଇନ ସଙ୍ଗର ବିଳା
ତାଦା ସେ କହି କି ଧାରନ୍ତି କାରଣ ପ୍ରେସ୍‌
ଅଇନରେ ବର୍ଣ୍ଣେଗା ଅବକାସ ଦ୍ୱାରର
ଗାଲିବା ଗାହିଁ । ପୂର୍ବର ସମ୍ବାଦ ଏବ ପଥ୍ରେ-
ଶିର ଲୋକମନେ ଗଡ଼ିଜାତଙ୍କ ଭାଙ୍ଗଦର
ଦିନବାକୁ ଦରପାନ୍ତି ଏବ ସରକାର ରଜନୀଷ୍ଠ
ଗଞ୍ଜା ଚଳଇ ଗଡ଼ିଜାତମନରେ ଗଞ୍ଜାର
ଦୂଷ ନିଷେଖ ବରବାରୁ ଗଞ୍ଜାର ମୂଳ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି
ସଙ୍ଗେ ଲୋକେ ଦରବରରେ ଥିଲେ ।
ଦେବେ ଅପଣା ଉଚିମତ ମାତବ ଦ୍ୱାର
ସେବକ ଦରବା ସମବରେ ଗର୍ବମେଦ୍ୟାଙ୍କ
ଦ୍ଵୀରୁ ବାହ୍ୟମୟ ଦୁର୍ଲଭ । ଗର୍ବମେଦ୍ୟାଙ୍କ ହେ-
ବଳ ମାତବଦ୍ୱାର୍ୟ ଦେଇ ଏବ ଅହିତକର
ନ ହେବା ପ୍ରତି ଦୁଷ୍ଟି ରଖି ଧାରନ୍ତି ।
ଗଡ଼ିଜାଣ ଗଞ୍ଜାର ଅମଦାମା ରହିବ କରିବାକୁ
ସୁଦାର ଲୋକେ ସେ ଅଳକଟ ଗଞ୍ଜା ଗର୍ଜ
କର ସୁନ୍ଦା ଗଡ଼ିଜର ଲୋକା ଗଞ୍ଜା ଅଣି
ଅପଣାର ତତ୍ତ୍ଵ ଦରଶାର୍ଥ କରୁଥିଲୁଣ୍ଟି ଏବା
ସରକାର ବର୍ଣ୍ଣମଙ୍କ ଜଣା ନ ଆବଶ୍ୟକେ ।
ଏହିକୁଣ୍ଡ ଦିନର ଅଇନ ବା ନିର୍ମାନ କରେ
ଲୋକରୁ ଗାହା ଲିଖନ ବରବାର ଉତ୍ସମ୍ଭ
ଦେଇବାରୁ ଏବ ଏ ସୁଲେ ଚାହାହିଁ ଦେଉ
ଅଛି । ଉତ୍ସମ୍ଭ ସମାବ ପଦମାନବରେ ଏଥର
ଦ୍ୱୀରୁ ଅନୋକନ ଲଗଥାରୁ ଏବ ସେ ରବଷା
କରନ୍ତି ଅଇନ ଚଳାଇବାର ଘରପ୍ରାପ୍ତ ବର୍ମନ୍‌ତ.
ମାତେ ଲୋକବର ଅଇଲାବ ପ୍ରତି ସମ୍ଭାବ
ଦୁଷ୍ଟିଗତ କରିବେ । ଏହା ଶୁଣି ଉତ୍ସ ଅଇନର
ଘରପ୍ରାପ୍ତ ଶୁଣି ମାତ୍ରା ସିଂହ ସହେବ ମହୋ-
ଦୟ ଅବକାସ ମହାନାମାରୁ ଏ ବିଷୟପ୍ରବିତ ଉତ୍ସ
ସୁଲେ ଦୁଷ୍ଟିଗତ ହେବାର ଘରଷା ଦେଇବେ ।
ଏଥରୁ ପାଠମାତେ ଦେଖିବେ ସେ ଗଡ଼ିଜାତ
ବନ୍ଦେଶ୍ଵର ଏକବିଷୟରେ ଶେଷାର ଦିଶେଷତଃ

ପୁଷ୍ପବାହୀନର ସ୍ଵତାନ୍ତ ଗର୍ଭମେଘକୁ ଜୀବାନ
କାରେ ତେଣାର ପ୍ରତିନିଧି ଯଥାସାଧ ହେଲା
ତର ବାହାରୁ ଏବଂ ସେ ଗନ୍ଧାରୀ ଦ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ
ସ୍ଵତାନ୍ତ ଅଭାବେ ସ୍ଵର୍ଗବ୍ରାତ ପ୍ରତିପଦ କର
ଥିଲା । ଗର୍ଭମେଘ ଧର୍ମରୁ ଚହିଁ ର ପ୍ରତିବାଦ
ତ ଦୋଷ ଅବକାଶ ଦିଲୁଗରେ ଦିଲିବ
ଦେବାର ବହୁଅନ୍ତରୁ ଏହା କାର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ
ଅଛେ । ଆଜିକରେ ସେ ସନ୍ତତରେ ଉଛି ବିଧାନ
ଦେବାର ନ ଥିଲା ଏକା ସମସ୍ତେ ଜୀବାନ୍ତି । ମାତ୍ର
ପ୍ରତିକାଳ ବିଶ୍ଵର କିମେ ତେଣାର ପ୍ରତିନିଧି
ନ୍ୟାୟପୂର୍ବକ ସମ୍ବଲରେ ସେ ବିଷୟ ଗର୍ଭମେଘଙ୍କ
କ୍ଷରାତରରେ ଥାଣି ଯୁଦ୍ଧଦେଶତାର କାର୍ଯ୍ୟ
କରିଥିଲା । ବିରାଗୀୟ ଅଦେଶରେ ଗର୍ଭମେଘ
ଏଥର ସୁଦିଗ୍ଦ ଚରକେ ବୋଲି ସମ୍ମାନୀ
ଅଧିକ ଦେହଅଛି । ଶୁଭୁ ଅଦ୍ୟବ୍ରାତ ମାତ୍ରକ
ପ୍ରତିକାଳ ବ୍ୟାହରାର ସୀମାନ୍ତକ କରିବା ଗର୍ଭମେ
ଘରର ଭାର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର ସେହି ମାତ୍ରକଦିବ୍ୟ ଲୋହେ
ସୁଧାରିତ ମତେ କରିଲା ତହିଁରୁ ପେମାକକୁ
ଦସ୍ତର କର ଅସାଧ୍ୟକର ଦ୍ୱିଦିବ୍ୟ ଯୋଗାରବାର
ବ୍ୟାପା କୌଣସି ମତେ ଦ୍ୟାୟସଙ୍ଗାଗ କୁହେ
ଓ ବଜେଶାହ ଜ୍ଞାନ ତେଣାର ଜ୍ଞାନଠାରୁ
ସୁଧାରିତ ଏବଂ ୧୦୦ ଲୋହକର ଚହିଁ ବିଷ
ଶତ ଧାରଣା ରୂପ ଏହା ପୃତିପଦ କରିବ
ଦୀର୍ଘମେ ସରକାରକର ଦ୍ୟାୟସେ ଅତ୍ୟାୟ
ବୋଲି ହେଁ କିମ୍ବା ?

ରେବେନ୍‌ସା ବାଜର ଉଦ୍‌ଘାତ୍ୟ ।

ବ୍ୟକ୍ତ ବିବାଦ ଦିଷ୍ଟମାତ୍ର ପରେ ଏହେବକରେ
ରେହେଦୟା ଗାନ୍ଧା ବିଦ୍ୟାଲୟ ଦୃଢ଼ ଜର୍ବି
ଉପରେ ଥିଆ ଦେଲ । ଏଣିଠ ପଢ଼ିମାନରେ
ଚ ୧୦୧୯ରେଖାର୍ଥ ସାହୀଯ ଟମବା । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ବୁନ୍ଦା-ସାହୀଯରେ ଦ୍ୱାରା ଯୀଳ ଅସ୍ଥିତି
ଗତ ଦେବରୁଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଆମଙ୍ଗ ବୁନ୍ଦାଶାହୀ
ଚ ୧୦୧୯ ସୁଲ ନିମିତ୍ତ ବୁନ୍ଦା ସର୍ବତ୍ର ଦିନ
ଥିଲା । ଉନ୍ତା ଗନ୍ଧା ସର୍ବଦରେ ବାହାରର
ଯେପରି ଅଧ୍ୟବସାୟ, ସୁଲ ପରି ପ୍ରମାତ୍ର ମମତି,
ଏବ ନିଃସାର୍ଥ ଦେଶ ସେବାର ଉଚ୍ଛଳ ପ୍ରମାଣ
ପ୍ରକଳିତ ଦୋରିଅଛି ସେଇପରି ଦିଲ୍ଲିଯି ଦ୍ୱାରା
ମଣ୍ଡଳକ ହୃଦୟରୁ ଝାଣିଶା ପ୍ରଭ ଅବାଦର ରାଜ
ଛଠି ଯାଇଥିବର ସଂଥେଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ କିଥିରୁ,
ତମିଗୀ ନିୟକ୍ତ ସମନ୍ଵୟରେ ସ୍ଵାନୟ ମାଜିଶ୍ରେଷ୍ଠକ
ସହିତ ମଚରେଦ ଦେବାକୁ ଅଜ୍ଞାଯା ଏବରାଜାରକ
ମନ୍ତ୍ରର ଟଙ୍କା ମେଲ କି ଥିଲ । ମାତ୍ର ଆମଙ୍ଗ ମେହି-
ଦସ ଏବ କରିଯୁ ଦ୍ୱାରାକିମାନ ଉପରେତୁ
ପୁଲର ମନ୍ତ୍ର ସର ନେବା ଘାଁ ଉପରେକାରକ
ପରିଜ୍ଞା ପଦ ଲେଖି ଦେବାକୁ ଉଚ୍ଚ ମନୋଦର୍ଶ

ବହୁାଳ୍ୟର ଜୀବର ଅଣୟରେ ସମସ୍ତ ଶର
ଅମଗିସି ଦାଖଲ ଠାରେ ଅର୍ପଣ କରି ଅପାରକ୍ଷଣ
ଟ ୫୦୦୯ ଲା ମଞ୍ଚର କରିଥିଲା । ମୁଁ ଦାସଙ୍କ
ଅକ୍ଷୟର କମେ ଜୀବ ମେମର କେଇ ଗୋଟିଏ
ଛକଟି ତମିଣା ନିୟମ କେ ଯଥିଲୁ । ସେଇମାନେ
ଦୂରର ଉତ୍ତର ଧାର୍ଯ୍ୟ ରହିଲା ଏବଂ ରହିଲା ଶାର୍ଯ୍ୟ
ଶାକାର କରିବେ । ସେହିମାନେ ଏଥରେ ମେମର
ଦୋଷ ପାରିବେ । ଏବଦ ବ୍ୟାଙ୍ଗର ସ୍ଵରର ସମ୍ପଦ
ସାଧାରଣକର ସହାଦିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଗୋଟିଏ
କେମେରେଲୁ କମିଣୀ ନିୟମ କୋରିଥିଲା ।
ସେଇମାନେ ସହାଦିତ ପ୍ରକରଣ ମାନିକ ଅର୍ଥ
ସହସ୍ର କରିବେ ଯେହିମାନେ ହି ଉକ୍ତ ବିଟିର
ମେମର ଦୋଷ ପାରିବେ । ଏତିକି ଦଶଙ୍କ
ମେମର ଦେଉ ଗୋଟିଏ ମନାକେନଂ କମିଟି
ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ମେମରମନେ
କେମେରେଲୁ କମିଟିହୁଏ ନିୟମ ଦେଇ
ଅଛି ।

କ୍ଷୟ ଦ୍ୱାରା କୁରେ କୁର ଗତମାସ ତା ୨୦
ରଖରେ ବିଦ୍ୟାଲୟ ପରଦର୍ଶନ କର ଯେଉଁ
ମନ୍ତ୍ରବନ୍ୟ ଲାହୁବକ କରିଅଛନ୍ତି ଗହି ପ୍ରତି ସାଧ୍ୟ-
ରଣକର ଦୃଷ୍ଟି ଅବର୍ଦ୍ଦିନ କରିଅଛନ୍ତି । ସେ ବିଦ୍ୟା
ଲୟାର ପଠନୀ କର ଯାଦା ଲୋକିଥାଏନ୍ତି ଗାନ୍ଧି ।
୧୦ ରେ ପୃଥିବୀ କରନା ଅନ୍ତରିକ୍ଷରେ । ସମ୍ପ୍ରଦୟ
ଦେଖି ଗୁରୀ ଏବ ଥଥ୍ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଧରେଜା ଏ ସୂର୍ଯ୍ୟର
ଉଚ୍ଚ କାଷରେ ଅଳ୍ପ ବାବକା ଶୁଭା ସହେ
ସେହେବେଳେ ଅକ୍ଷ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରାସ କର କର
ଦିଲେକୁର ଉଚ୍ଚ ସୂର୍ଯ୍ୟ ସକାପେ ଟକା ମଞ୍ଜର
କରିଅଛନ୍ତି ଗହିରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଦଳରେ ହନ୍ତିର
ଦେବ । ସୁତରଂ ଯେହିଁ ସହ ହୃଦୀ ଦେଖାଇ
ଅଛନ୍ତି ଗାନ୍ଧି ଯୁଗାବାକୁ ସବୁବାକ ହେବା
ଜିନ୍ଦାବାଦାରଙ୍କର ଦର୍ଶନ । ଏଣୁ ତାହା
ଏଠାରେ ଭିନ୍ନ କରିଅଛନ୍ତି ।

“ଶୁଣିବୁବୁ ବଢାଇନା ନିରାକ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ
ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁଠାରେ ସୁଲ ତତ୍ତ୍ଵ
ପେଠାରେ ଥିଲେ ବଢାଇବାରୁ ପ୍ରାକ୍ ଅଧିକ
ଏଥରେ ଅମ୍ବର ସନ୍ଦେହ । ୧୯୦୮ ଖେଳମାନଙ୍କ
ଦାର ରିପୋର୍ଟର କମିଟି ଗାନ୍ଧାରୀର ଯେଉଁ
ଉଦେଶ୍ୟମାନର ବ୍ୟକ୍ତି ବରିଷ୍ଣାନ୍ତି ଯେବେଳେ ସେହି
ଉଦେଶ୍ୟମାନର ବ୍ୟକ୍ତି ସେମାନେ ଧିନର
ପ୍ରଥମ୍ଭ ଗାନ୍ଧାରେଲେ ବି ଉପସ୍ଥିରେ ଗୋଟିଏ
ଉପଦ୍ରତ୍ତ ଅସୁରକର ସୁଲ ଗୁହ ନିର୍ମିତ
ହେଲେ ସେମାନେ ଚାହିଁ ଦୃଢ଼ିଦ୍ଧାଳ ନହିଁବେ ।
ସେହି ଉଦେଶ୍ୟମାନ ସଙ୍ଗର ବି ଅଥର୍ଜଗର ତାହା
ଅଲୋଚନା ବନବାର ପ୍ରାତି ଏ ନୁହେ । ତେବେ
ଆମ୍ ବନେଇକାରେ ଶିଶୁଶେଣୀର ସଂଗ୍ରହ ସାମା-
ଦକ୍ଷ କର ରଖି ଉଚ୍ଛବେଣୀ ମାବନ୍ଦର ଉନ୍ନତି

ସାଧକ ହିଂଦେ ଭଲହେବ । ବାରଣ ନର୍ତ୍ତମେଣ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ଖନା ଦେଉଥାଇନ୍ତି ଗାହା
ଦେଳନ ଉଚ୍ଛ୍ଵେଣୀ (ଦମସ୍ତର) ଦେବୁ କଥ
ଥାଉଥାଇ । ପଣ୍ଡାଟରେ ଉଚ୍ଛ୍ଵେଣ ଥିବା କଳ-
ଗୋଟି ଉଦେଶ୍ୟ ସହି ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତର
ଉଦେଶ୍ୟ ଯୋଗ କରୁଥାଇଅଛୁ । ଗାହାହେ-
ଇଅଛୁ ଶର୍ଷପୃଷ୍ଠି ମାତ୍ରକୁ ଦୀର୍ଘବାଲୀ ପଣ୍ଡ
ଦେବା । ମିସ୍ ଦାସ ଏକାଶ ଏ କାମ୍ୟ ଯେଉଁ
ମନ ପଣ ଦେଇ କରୁଥାଇନ୍ତି ତାହା ସାଧାରଣଙ୍କ
ଦିଲେ । ଗେବେ ସ୍ଵର ସମୟ ପୂର୍ବକୁ ଶିଳ୍ପୀଙ୍କି
ମାତ୍ରକ ଶିକ୍ଷା ଦେବାରୁ ପଡ଼ୁଥାଇ । ଯେ ଏହି
ଯର ଜବରେ ଅଚିନ୍ତ୍ୟ ପରଶ୍ରମ କରୁଥିବେ କି
ଗାନ୍ଧି ପର ଥାଇ ଏକଜଣ ଉତ୍ସମ୍ଭାବ ଉପଯୁକ୍ତ
ପଦ୍ମାଳି ନିଯନ୍ତ୍ରଣ ବିଶ୍ୱାସ ବାକା ଦିନରୀ ବିଶ୍ୱର
କରିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ଭଲମନ ଉତ୍ସମ୍ଭାବ
ଅଛି ଦେଖିବାରୁ ଦେବା । ମୋର ଉତ୍ସରେ
ଦିବେଚତା କରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଉତ୍ସମ୍ଭାବ
ଆପ୍ରତି ଥାଏ । ସ୍ଵର ସହି ଯେତମାକେ
ସସ୍ପନ୍ତ୍ର ସେମାନେ ଉତ୍ସାହିତ ଦେଇ ନବ ବଳ-
ରେ ଚେଷ୍ଟା କରିବାର କରିବ ସଥେଷ୍ଟ ଅଛୁ ।
ସମନ ଦାଶ ମେଇ କଟିବରେ ଧୂରଟି ସ୍ଵର ର
ପ୍ରଦିନିବା ଦେବୁ ତୌରେ ସେବି ସାହିତ୍ୟ
ଦେବାର ପ୍ରତି ଦରବାର ନନ୍ଦ ପଦକ ହାତା ନୁହେ ।
ଦୂରଟି ସ୍ଵରକୁ ଲିାଇ ଦେବାର ଚେଷ୍ଟା ବିଶ୍ଵଳ
ଦେଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ରେତେକୁନ୍ତୁ ସ୍ଵର
ସମୟ ସାଧାର୍ୟ ଦର୍ଶକ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମ୍ବେ
ନିଃପଦେବରେ କହିପାରୁ ଯେ ବଦ୍ୟକଲୟର
ପୁଣ୍ୟପେ କରିମାକେ ବର୍ତ୍ତମାନକ ପ୍ରଦତ୍ତ ସ୍ଵି-
ଧାର ସବୁନାର କର ଗାହାକ ନିଃତିର
ସାର୍ଥାର୍ଥ ପ୍ରତିଷ୍ଠାଦକ କରିବେ । ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି-
ବାରୁ ଅମ୍ବେ ଚେଷ୍ଟା କର ବହୁ । ତାନ୍ତ୍ର ଅମ୍ବେ
ସାହାରୁ ଦେଖିଲୁ କହିରେ ନନ୍ଦ ପ୍ରାତିହାତ୍କୁ
ସୁନ୍ଦରିଳା ଓ ସୁବନସ୍ତା ବୁଝିଥାଏ ହିନ୍ଦୁମାକ
ଦେଉଥିଲା ।

ତରେକୁର ମହୋଦୟ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଗୃହ ବଢାଇବା
ପାଇଁ ଶାକା ରେଖିଅଛନ୍ତି ତାଦା ଯଥାର୍ଥ ମାତ୍ର
ଶାକା ବିଶେଷ ସମୟ ଓ ଅର୍ଥ ସାପେକ୍ଷ । ବନ୍ଦୀଙ୍କ
ଲୟଟ ଯେଉଁଠାରେ ଅଛି ତାଦାର ବନ୍ଦୀଙ୍କରେ
ସରକାରଙ୍କର ପ୍ରାକ ଅଛି । ସବ ସରକାର ବାହା-
ଦୂର ଦୂର ପ୍ରାକ ଶୁଣି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଗୃହ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରଦାକ କବନ୍ତି ତାହାକେବେ ଅସୁରଳ ବନ୍ଦୀଙ୍କରେ
ପଥରେ ବିଶେଷ ସୁଧା ହେବ । ସବ ତାହା
କହୁଏ ବେବେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବେଳ୍ପା ଦର୍ଶିବ । ଏହି
କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାୟ ୫୦ । ୫୦ ଦନାର ଟର୍ମି
ଅବଶ୍ୟକ । ଏଥୁବୁ ସରକାର ଯାହା ହେବେ

ଅବଦେଶ୍ୟ କୋ ପାଖାରଗ ବୃଦ୍ଧମଣ୍ଡଳୀବିଦ୍ୟାରୁ
ଯତକାର ଅଶା ସମ୍ମୁଦ୍ର ଅଛି । କର୍ତ୍ତରମାତ୍ର ସେବେ-
ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନୂତନ ସ୍ଥଳ ବୃଦ୍ଧ ଜିମ୍ବା ଦେଇ-
ଦାହିଁ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଲବା ଆର୍ଦ୍ଦ ସ୍ଥଳ
କବା ମଧ୍ୟରେ ସେ ସ୍ଥାନ ଅଛି ତହିଁରେ କେ-
ତୋଟି ସବ ଉଥର ବନ୍ଦରିବ । ସେଷ୍ଟରେ ଯାତା
କୋ ଲାଗିବ ତହିଁରୁ ତରେକୁର ଏ । * ଦକ୍ଷାର
ଦକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଅଳ୍ପିତାକ ବର୍ଷାରୁଣ୍ୟ । ଅଥ-
ବିଷ୍ଣୁ କୋ କୁମାର ଦାସ ବନିଶି ସଙ୍ଗେ ପରମାଣୁ
ଦର ପରିନ କରିବେ ।

ପଦ ମାତ୍ର ୨୭ ଟାଇପରେ ଯାଃ ଦେଖିବାକୁ
ପୁକାହୁ ୨୫ ଟାଠୀରୁ ଅପରାଧ ଏ ଶାପର୍ଦ୍ଦିଗ୍ରୂପ୍‌ରୁ
ପରିଦର୍ଶନ ଦରି ପ୍ରାଚିଲାର ବରିଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶ
ଦରାପର୍ଦ୍ଦିଗ୍ରୂପ୍ । ସେ ଉତ୍ତାପନକୁ ଯେ ତଳକାରେ
ଯେହର ଗୋଟିଏ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଖୋଲାଅଛି ହେ
ରେ ଦେବକ ହଜା, ବିଧବାମାତ୍ରେ ପରିଷକ୍ରମୀ,
ଶ୍ରୀମତୀ ସରଜାବାଲା ମିଶ୍ର (ଯେହ ସିଂ ଦସ୍ତଖତ
ଦିଲାତ ଯାଇଥିଲେ) ଶିଶୁଦ୍ଵାରା ନିଯୁକ୍ତ
ଦୋଷଅଷ୍ଟକୁ ଏଠାରେମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଖୋଲାଇ
ଟ୍ରେନଙ୍କ କୁଣ୍ଡ ଖୋଲାଯାଉଛି । ସେଇଁ ବିଧବା ଭାଇ-
ଭୀମାକେ ଏଥିରେ ପଢ଼ିବେ ସେମାକବର
ଅବସେଧପ୍ରଥା ଅନ୍ତର୍ଭୁବନ ଏବଂ ସେମକେ
ମାତ୍ରିତ ଦସ୍ତଖତ ଦରି ହୁତି ଥାଇବେ ।

—※—

ସୟ ଅନ୍ତରେ ୯୩ ବାହାଦୁରଙ୍କ ଅଧ୍ୟାର୍ଥୀ ,
ଏଠାର ସ୍ପୃଷ୍ଟକ ତାତ୍ତ୍ଵର ଅନ୍ତରେ କଷ୍ଟ
ମହୋଦୟ ମଦ୍ରୀମେସାନ ତତ୍ତ୍ଵର ସ୍ଵାବାହାଦୁର
ପଦରେ ଚାଲୁଛି ହୋଇଥିବାରୁ ଗାନ୍ଧୀ ଅଧ୍ୟାର୍ଥୀ ,
ବିଦିବା ବାବିଶ ମତ ପନ୍ଥିବାର ଏହି ଚାପ୍ରକା
ସୁନ୍ଦର ଦନ ଏଠା ଫାଇର ଲୁବ ଏବଂ ମୁଣ୍ଡ
ସ୍ଵକ କୁଳର ମେମରମାତେ ଶାତ୍ରବ ଲମ୍ବେସ୍ତା
ଦର ଓ ଶୁଭେସକ କୁବ ଶୁଦ୍ଧରେ ଯାତ୍ରାକରେ
ସାଜନ ମିଳିବ ବରଞ୍ଚିଲେ । ଉଦୟ ପ୍ରକାଶରେ
ଦେବଳ ଦେଖିଯୁ ଲୋକ ଅମରତ ହୋଇଥିବା
ହେଉ ଉଦୟେ ମିଶି ବେଶ୍‌ବାନରେ ସବା ତର-
ଞ୍ଚିଲେ ଶୁଦ୍ଧ ଦିଷ୍ଟାନ୍ତ୍ର । ତଥାପି ପ୍ରେସ୍‌କ୍ରୁ ବୟସ
ବାହାଦୁର ମହାଶ୍ଵର ମୁଣ୍ଡରୁକ୍ତ କୁଳର ମେମର
ମୁହାରୁ ବହିର ମେମରମାତେ ଗାନ୍ଧୀ ମୁଗ୍ଧରୁକ୍ତି
ସମ୍ମାନର ଦରବା ସାବଦିବ । ସେ ଯାହା ହେଉ
ଛିବୁ କିମର କାର୍ଯ୍ୟ ସୁରକ୍ଷାରୁକ୍ତେ ନିର୍ବିଶ୍ଵରେ
ପଦସମାପ୍ତ ଦେବା ସୁଲଭ ବିଷୟ । ଶୁଦ୍ଧବାର
ଏହି ଅଶ୍ଵହୁରେ ଦୁଷ୍ଟ ହୋଇ ନ ଥିବା ହେଉ
ମୁଣ୍ଡରୁ କୁଳରୀରେ ସମ୍ମାନିତ ରଦ୍ଦଲୋକମତେ
ବୟସିତାର କଥାକାର୍ତ୍ତ ହରେ ବାଦାରେ ସମା-
ପିବ ଦେବରୁ ପକାଇବ ମାନ୍ୟବର ମଧ୍ୟପଦନ
ଦିଲ ଦି, ଅର, ର, ସୁଲଭର ପାଶରେ ଅନ୍ତର

ବର୍ତ୍ତକ ଅଧିକଷାୟ ଓ ସମୀଳନାତଥ ଗୁଣମାତ୍ରକର
ବର୍ତ୍ତନା ପର ପ୍ରକାଶ ଦିଲେ ସେ ବର୍ତ୍ତିମେଷ
ଅତେବ ସମୟରେ ଯେଉଁ ଏହି ପ୍ରକାଶ ଚରଣୀ
କ ସବାରେ ତାହା ପ୍ରଦତ୍ତ ଦେଇ ସେଥିର
କାରଣ ଲେଖେ ଜାଣି କି ପାରନ୍ତୁ ମାତ୍ର ଆବଶ୍ୟକ
ବର୍ତ୍ତକ ସମ୍ମାନର ଉତ୍ତରାବରେ ସମୟ ଲୋକ
ଅନନ୍ତ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯୋଗନା ଦୁଷ୍ଟିରେ
ଆସାନିତ ସ୍ଵରରେ ସେ ସମ୍ମାନ ପଞ୍ଚଶିରା ଅତ୍ୟନ୍ତ
ସୁଅର କଥ୍ୟ । ଏଥୁ ଉତ୍ତରକୁ ବର୍ତ୍ତକ କାବଳ୍ୟାଥ
ବ୍ୟା ଅନେକ ବାବୁଙ୍କ ସମ୍ମାନାବ୍ୟ ଦେଖିଗୋଲା
ବାହୁଦିନ ଏବଂ ସେ ପ୍ରାଚୀ କୁବର ମେମର
ଥିବାରୁ କୁବ ସମ୍ମାନ ହୋଇଥିବାର ପ୍ରକାଶ
କଲା ପର ମୁଖଲମାତି ସମ୍ମାନାୟକ ପଞ୍ଚଶିର ମନସ୍ତ
ସ୍ଵଦିତ କୁରାଜ ଦିଲା ବନ୍ଦିମେଷଙ୍କର ଏହାର୍ଯ୍ୟ
ହାବ ମୁଖଲମାତି ସମ୍ମାନାୟ ଅନନ୍ତର ହୋଇ
ଥିବା ଏବଂ ଉତ୍ସମ୍ମାନ ପାଦିଲେ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦତ୍ତର
ହୋଇଥିବାର ବ୍ୟାନ୍ତ ନାହିଁ । କୁରାଜରେ ସମ୍ମାନ
ଅନନ୍ତକାଳ ବ୍ୟା କାହାଦୁଇ ଗନ୍ଦୋଦୟ ମାଧ୍ୟା-
ଥାବ ପୂର୍ବକ ଗନ୍ଧିମେଷଙ୍କଠାରେ ଅପଣାର
ଦୃଷ୍ଟିଗତି ପ୍ରକାଶ ତରି ଗାନ୍ଧୀ ଅଭିବାଦନ
କରିବା କାବଣ ମେନ୍ତ୍ର ସୁନ୍ଦର ଅୟୋଜନ ଦେଇ
ଥିବା ହେଉ ସମସ୍ତକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ ଦିଲେ
ପରେ ମାନନ୍ଦର ଦାସ ମହାଶୟ ସୁରୁତି ସମ୍ମାନ
ସନର ସୁଧମାଳାଟିଏ ଗାର୍ଦାୟ ଏବଂ ଉତ୍ସବେତ୍ରର
ସମ୍ମାନ ଦୃଷ୍ଟିର ବାମଳା ସହି ଦ୍ଵିତୀ ବସ୍ତୁ
ବନ୍ଦ ଦୂରକ ଗଲିଦେଖରେ ଲମ୍ବମାତି ଦିଲେ
ଏବଂ ସମବେତ ଉତ୍ସଲେଜମାତେ ଯତ୍ତାତ୍ତ୍ଵ
ପାଇ ଭୋଜନ କର ସ୍ଵ ସ ଅବାସଳ ପ୍ରତ୍ୟାନିର
ଦେଇଲେ । ସେହି ଦିନ ଶତ ଦୂରପ୍ରଦର ସମସ୍ତକୁ
ଝକ୍ତି ଅଭିମ ହୋଇ ପରିଦରି ଦିନମର ଦେଖା
ଥିବାରୁ କାନ୍ତି ଦିଲଠରେ ଆୟୁଚିତ ଦେଇ
ଥିବା ସନ୍ଧାନ ମିଳନ ଅର୍ଦ୍ଦମଣୀ ଦେଇ ଯିବାର
ଦୟ ପମସ୍ତକ ମନରେ ଉଦୟ ହୋଇଥିବା ମନ
ଦେଖି ବୟ ବାହାଦୁର ଦେବତା ସୁରାବର ଚର-
ମ୍ବାନ୍ ମୋକ ଏବଂ ସମସ୍ତବଦତ୍ତରେ ସବାଦ-
ଦୂଷେ ବନ୍ଦୁଶବରେ ଜନ୍ମିତ ଥିବାରୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଖ
ସ୍ଵସ୍ତରେ ଶାତ୍ରବ ଦିନ ଦ୍ୱାମଣ୍ଡିଲାରେ ପୃଷ୍ଠ
ଦୋହରାଳ । ଦିନର ଦୂରଦୂର ଏବଂ ସୁରମଣୀର
ଶାର୍ଣ୍ଣ ପତାଦାଦିରେ ଦ୍ୱାଷିତ ଦେଇ ସୁରାବରଙ୍ଗ
ସୁନ୍ଦର ଦିନ ଅପ୍ରକାଶ ଖାରଣ କରିଥିଲା ଏବଂ
ଥାକ ଭୋଜନାର୍ଥୀ ମୋ ୨୫ ପଦ୍ମ ଗଢ଼ି ନିର-
ଦେଖେ ପଡ଼ିଥିବା ଦେଇ ଦୁଷ୍ଟକିରମାଣୀୟ ଦୋହ
ଥିଲା । ସମ୍ମା ପରେ ହମସ୍ତେ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ
ଉତ୍ସମ୍ମା କେଲାରୁ ଦିନରଠଠ ଗାରିଷିଏ ଗାତ୍ର
ଦେଇଲେ । ତହିଁ ଉତ୍ସମ୍ମା ବାବୁ ପ୍ରେସ୍‌ବ୍ୟାପାର କର୍ମଚାରୀ
ପାଇଲା ଅପରିହାନ ବିଷୟରେ ଏବଂ ପରିଦରି

ବାନ୍ଦବ ସହକ ଲବହାର ସମସ୍ତେ ସୁଖି ହେଉ-
ଥିବାର ପ୍ରତାପ ବହ ପ୍ରାଚ୍ଛିଳେତିବ ଅଣୀବାଦ
ସଙ୍ଗେ ଦିବ୍ୟ ପୂଜୁମାଲ ପଢ଼ାଇ ଦେଲେ । ସ୍ଵର୍ଗାବାହିରୁ
ମହାଶୟ ସ୍ଵର୍ଗରେ ବିବ୍ୟାନ୍ତ ବାହ୍ୟବିଜହାର
ଆପଣାର କୃତକ୍ଷମା ଜ୍ଞାପନ
ଶୂନ୍ୟବ ସମବେଳ ଦ୍ରୁତ ପଦୋଧୟୁକ୍ତ ଧର୍ମରତନ
ପ୍ରଦାତ ବଲେ । ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଉତ୍ସବର ବସନ୍ତେ-
ମାତ୍ରେ ସହବିହୁ ଲଜ୍ଜାମ ବହ ରହ ପ୍ରାୟ
ଅଠବା ସମୟରେ ସୁ ଅବାସକୁ ଗାହୁକୁରେ
ଅନନ୍ଦବାହୁ ଏ ଦେଶୀୟ ଲଜ୍ଜାର ଏହ ଅତେବଳ
କର ଏଠାରେ ଆଉ ଆପଣାର ଚିଶ୍ରେ ବୁଝରେ
ସମସ୍ତରେ ପ୍ରିୟାନ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ହଟା ହଟ
କରିବାରେ ସେ ସେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଏହା ବଜାର
ତାଙ୍କୁ ପାହେବମାତ୍ରେ ହେଉି ଶ୍ରୀକାର ଲଭ
ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଏବଳ ଲେବ ଯେ ପଦ ପାନ-
ବାର ଉତ୍ସବର ଏସବେ ବାହାର ବିଧା ଦୋହର
ପାରେ ଏହ ବର୍ଣ୍ଣିମେଣ୍ଡ ଏ ପଦ ସ୍ଵଦାନ
ପୂର୍ବବ ଯୋଗ୍ୟତାର କିମ୍ପୁକୁ ପୁରସ୍କାର ଦିଲ
ପାତରେ ପ୍ରଦାତ କରିଅଛନ୍ତି । ଏବଳାବ ଦେଶ-
ବାସିଙ୍କର ନିଜ ଶୁଣନ୍ତାର ସଂଶେଳନ କରିବା
ପରେ ସୁରକ୍ଷା ଦିଲ୍ଲିର ଏବଂ ତେବେଳ ଦେଲେ
ଅମ୍ବେଜନ ଅଜକ ଯୁଦ୍ଧ ହେବୁ । ଭରସୁ
ପ୍ରକଳ ଅର୍ଥାତାର ଅଣୀବାଦ ସହି ଅମ୍ବ-
ମାତ୍ରେ ଯୋଗ ଦେଇ ଶିଷ୍ଟରକ୍ଷଣ ରେ ପ୍ରାର୍ଥନ,
ବୁଝିବୁ ସେ ଅନନ୍ଦବାହୁ ଏର୍ଦ୍ଦାଗ ହେଇ
ଉପାଧି ପ୍ରେମ ସଙ୍ଗେ ଲେବିଲୁ ବେମୋ-
ଅଶ୍ରମ ପଥା ସେମାନକୁ ବେଗ ମୁକ୍ତି ପଠିବ
ଅନୁପମ ସୁଖ ପ୍ରଦାତ କରିବା ହାର୍ଦିକରେ ଦୂର
ଦେଉଛନ୍ତି ।

ପାଦ୍ରାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ପ୍ରକାଶନ ମେଳେ

ପ୍ରେସରି ଏକାତ୍ମ ସହାୟ ସାନ୍ ଉଦ୍‌ଘଟଣା ଏବଂ
ମିଶ୍ରତଥୀ ବାବ ନୟ ପ୍ରେସରି ଏକାତ୍ମ ବର୍ଣ୍ଣା ଓ ଫୋଟୋ
ଲେମାନ୍ ପଲାର ସାନ୍ ଉଦ୍‌ଘଟଣା ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ହେଲା ।

ଦେବ ସାନନ୍ଦ ପ୍ରୟାତିଶୀଳ ଓ କମଳାନାଥ ପେହା ଅକ୍ଷ୍ୟା
ଦସବର ନେଟ୍ରି ପାଇସନମାଲାରୁ ଏ କବାର ସାହିତ୍ୟରେ
ଦେବାର ଓ କବି ମୁଖ୍ୟ ଗାୟତ୍ରୀର ଏକ ଯାତ୍ରା ।

ତୋ ମା ଓ ତୋ କଲେବଟିର ବାବୁ ସଥାନିଧିକ ବାସିବ
ସନ୍ ୧୦୮ ମୟୀତା ଅଗ୍ରେଲ ଠା ୧୦ ରଜର ମା ୯ ସ ହୃଦୟ
ପାରିବେଁ

ଚାନ୍ଦେଶ୍ବର ସୁମଧୁର ପ୍ରେସ୍ ମି. ୧୦୦, ୧,
୧୨, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ୧୦୦ ପିଲାମ ରା ୫ ରଷ୍ଟମା ୧୦୦ ଟଙ୍କା
ଦୁଇ ମାର୍ଗରେ ।

ଶ୍ରେଦ୍ଧିତେବେଳସି ବର୍ଷମାନ ତେ ଡେଢ଼ିଆ ଚକ୍ରମାନଙ୍କର ସୁଲଭ
ମହାବିଜ୍ଞାପନ ମିଥ୍ରଲିପିକ ବୁବ ସନ ୧୯୯୫ ଅଗଷ୍ଟ
୩୧ ଦିନରେ ମାୟା ବିରୁଦ୍ଧ ପାଇଲେ ।

ହାଇକୋଟ ସ୍ୱର୍ଗ ଦୟାପୁରୁଷ ଓ ଏତିବ ଏବ ଅଧିକାରୀ
କର ଦେବମାନେ ଖୋଜିବ ପଦଗ୍ରା ଦେବଗାନ୍ଧିନେ ଥାଇ
ହୋଇଲେ ବରତ ହୋଇଗପବେ । ଏବେଳେ ହାଇକୋଟ
ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବସ୍ଥାପିତ ।

ଏସୁକୁ ଦର୍ଶନ ମହିଳା ଯେ କି ବର୍ତ୍ତମାନ ଦିନପଦ୍ଧତି
ଦରମୋଡ଼ର ଦାସଙ୍କ ସକା ଶେ ବରଟିଂ ଦିନପଦ୍ଧତି ହୋଇ
ଥାଏ ଏ ହାତେବାଟିର । * ଏ ଦିନପଦ୍ଧତି ଦେବେ-
ମୋର ଦବ୍ବାଏ ଦୋଷାପାତ୍ର ।

ପ୍ରକଳନ ହେଉଥିଲା କାହାର ମୁଣ୍ଡାତ ହୋଇ
ଏହି ଠାହା ସବ ଉଦୟମେଳିକିର୍ତ୍ତିର ସହି ସାହେବଙ୍କ
ହତ୍ୟାରେ ପରିଗତ ହୋଇଥାଏ ଓ ହାରୀ ପାଞ୍ଜିଯାମେଳିର
ମେଲକ କେଅଳ ହାରୀ ମହାଦେଵଙ୍କ କଢ଼ା ହରେତୋଟା
ବରଦିବା ଶତ୍ରୁଗୁରୁ ଦେବତଙ୍କର ବାହେବ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ
ବନ୍ଦିକାରେ ଉତ୍ତାପ କରିବାରୁ କେବଳ ହାରୀ ମହାଦେଵ
ତାଙ୍କ ମାନରେ ଅପରାଧକାରୀ ମୋହିତମା ଅପରାଧକି-
ବାର ଉତ୍ସବର ଭରୁଷାତ୍ତିରେ । ପାଇଁ ଅଧିକାରୀ ଏଥିର
ନିଷ୍ଠକ ଜୀବାଧାରକ ଗୋତରରେ ଅସିବ ।

ପଞ୍ଚପ୍ରେରନ୍ଦ୍ର ପତ୍ର ।

ତୁମ ରାଜେ ସୁଖ ସେନାପତି—ଅପରାଧ ଗ୍ରେହ
ସ୍ଵାତମାନ ପ୍ରସ୍ତରକୟ ଦିବାଳି ନ ଚଢା ହେଉ
ଦିଶେଇଛୁ ।

ପ୍ରେସ ପତ୍ର ।

ପଦ୍ମତ୍ରେରକବ୍ଜ ମତାମତ ନିମିତ୍ତ ଅମ୍ବେମ ନେ
ଦାସୀ ଲୋଡ଼ ।

ମନ୍ଦିରରୁ ଶାସ୍ତ୍ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନକାର ସଙ୍ଗ ଦଳ
ମହୋଦୟ ମହମ୍ମଦ ଚରଣଚେଷ୍ଟୁ
ମହମ୍ମଦ !

ନର୍ପୁକେ ଅମ୍ବେ ଅପରାହ୍ନ ପଞ୍ଚିଳା ସାନ୍ତ୍ବା
ସ୍ଥରେ ଉଛଳର ସମ୍ବନ୍ଧ ବୃଦ୍ଧିଶ ପଣ୍ଡିତମାତ୍ରଙ୍କ
ଗୋଟିର୍ ବିବସାୟୀ ବଂସାର ମୁସଲମ ନମାଦଙ୍କ
ଅଟ୍ଟ ସାକ୍ଷୀଯତାକ ତରିବା ମାରିବାତମାତ୍ରେ ଏବଂ
ପ୍ରକାଶକୁରେ ଗୋଟିର୍ ବିବସାୟୀରେ ଲିପ୍ତଖବା
ମତ୍ତାଜର ସଜାମନେ ପଢ଼ିବ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଯୋଗୀ ହେବା ବିଷୟରେ ବିବନ୍ଦ୍ରା ସ୍ଵନୟ
ପଞ୍ଚିଳାମନ୍ଦରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଥକୁବେଧ
କରୁଥିଲୁଁ । ବିନ୍ଦୁ ଦ୍ୱାରା ବିଷୟ ଅବଧ ଗର୍ହିର
ତୌରେ କୃଷ୍ଣ ଦେଲ ପାହି ; ସବୁଙ୍କ ଅମ୍ବେ
ପୁନର୍ବୟ ସେମାନଙ୍କ ନିବଟରେ ବୁଦ୍ଧଙ୍କଳ-
ପୁରରେ ବିନାତ ପ୍ରାର୍ଥକ ବରୁଅଛି ବି ମହୋଦୟ-
ମର କେବଳ ମାଗୁସ୍ତାମାୟ ପରିମାତ୍ରାରଣୀ
ବୋରାତରର ରସାଦନେ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ଅଲୋଚନ
କର ବାରଷ୍ଟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଶାନ୍ତ ସରେଖା
ଦେଉନ୍ତୁ ଥୁରେ ଶିଥିଲବା ପ୍ରକାଶ କଲେ
ସେମାତେ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ନିଷୟ ଏ ମାପରେ ଲିପ୍ର
ଦେବେ ଏବଂ ଅମ୍ବେ ସେମାକିନ୍ତୁ ଗୋଟିର୍
ବିବସାୟୀ ବଂସାର ଶ୍ରେଣୀରୁକ୍ତ ବିଭବାର
କିଷ୍ଟ୍ ନାଥ ହେବି ।

ପୁରୁଷାଳରେ ଅମେ ସେବେଦୂର, ହନ୍ତୁ
ମନ୍ଦ ନିରତରୁ ଅଗମଗ ହେଉଥିବୁ ବୃକ୍ଷଶାଖା
ମାଳେ ସମସ୍ତ ତାର୍ଯ୍ୟର ଦେଶ ଥିଲେ, ବିନ୍ତୁ
ସେମାନେ ସେଉଁ ଦିନରୁ ବେଦଶାସ୍ତ୍ର ଅଳୋଚନା
ଶକ୍ତି ଉପାଦତି ଅବରମ୍ବନ କରେଥ ସେହି
ଦିନରୁ ହନ୍ତୁର କମେ ଅଧୋଙ୍କ ହେଉଥିଲା ।
ଉଚ୍ଚ ମାତ୍ର ବିନ୍ତ ଦିବେରତା କି ଦର ସାମାଜିକ
ପରିଷା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷଶାଖାକେ ସମସ୍ତ ଘରେ
ଆବଦି କର୍ଯ୍ୟରେ ଝାଇନ ବରୁଅଛନ୍ତି
ତର୍ମଣ୍ଣକାଶୀଳ, ସାହାଯ୍ୟଦାତା ଆପି ମାରୁ
ଅତି ଶୁଭମାନଙ୍କ ଘରେ ଏହି ସନ୍ଧାନାତଙ୍କ
ଘରେ ମେମାନଙ୍କୁ ସ୍ଵନ ହାର୍ଯ୍ୟରେ ଦୃଶ୍ୟ
ଦେବାର ଜାଣି ଶୁଣି ମଧ୍ୟ ଆକାଶରେ ସେମାନଙ୍କ
ଘରେ ବୃକ୍ଷଶାଖାକେ ଝୋଜନାଦି କରି-
ବାରେ ଲୁଣିଷ ହେଉ ପାବନ୍ତି । ସେମାନେ
ଯେବେ ଏ ବିଷୟରେ ଦୃଢ଼ ପ୍ରଦିବାଦ କରନ୍ତେ
ସେମାନଙ୍କ ଦସ୍ତରୁ ଜଳ ପ୍ରତିକ ନ ପଥନ୍ତି
ଏବି ଅନ୍ୟକାହିନ୍ତମାନଙ୍କୁ ବେମାନକ ସହ
ପଞ୍ଜିବ ନ ବରିଗାରୁ ବାରଣ କରନ୍ତେ ନିଷ୍ଠ
ଏଥର ଗୋଟିଏ ବିହିବ ପ୍ରତିକାଳ ହୋଇ
ଥରନ୍ତି । ଏବି ଗୋଟାର ରଣ ଦେବାହାର
ଦେଶର ପ୍ରଭୁତ ଉପହାର ହୁଅନ୍ତା । ଅବେ
ହିନ୍ଦ ଭାଷମତେ ! ଏ ବିଷୟରେ ଟିକେ
ମନୋଯୋଗୀ ଦେବେ କି ? ଏବି ସାନ୍ତୁମୟ
ପାର୍ଥକା । ଯତ

ମହାଶ୍ରୀ

ବେଙ୍ଗାର ପାଗପୁର ବେଳକେ ହେତୁଶାଲିନୀରକ
ବୋଲି ସାଧାରଣରେ ପ୍ରତାପ । କଞ୍ଚାମା ମଦାପୁଷ୍ପ
ସାଧାରଣ ଯାହିଁ କିମନ୍ତେ ପାକା ପ୍ରକାର
ସୁରନୋବସ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ସାମାଜିକ ଅଭାବରେ
ଯାହିଁ ମାନେ ଅଧିକ ଅଶ୍ୱଦଧା ବୋଧ କରିବାକୁ ବା
ପାକା ପ୍ରକାର ବନ୍ଧତ ଓ ମଜ୍ଜପୁଷ୍ପ ଦେଉଥିଲୁ ।
ଓଡ଼ିଆ ଯାହିଁ ମାନେ ଆଧାରବତ୍ତ ରଂରେଳ ଓ
ହିନୀ ଭାଷା ଜାରିନ୍ତି କାହିଁ । ଏପରିପ୍ରକଳ କଞ୍ଚାମା
ମଦାପୁଷ୍ପ ରେଳ ହିକଟର ଦେବଲ
ରଂରେଳ ଓ ହିନୀ ଭାଷାରେ ମୂର୍ଖ ଓ କ୍ଷେତ୍ର
ସକର ନାମ ଉଦ୍‌ଦେଶ ଦୋଷାତ୍ମକ । ଯାହା ବି
ସାଧାରଣ ଓଡ଼ିଆ ଯାହିଁ ମାନକର ସମ୍ମୁଦ୍ର ଅଗମ
ଭାଷା ।

ସାହିମାତ୍ରେ କେତେ ବିଶ୍ଵା ଦିନକୁ
ଷ୍ଟେସନର କୁଳମାତ୍ରକୁ ହିନ୍ଦର ଦାର ହେବେ
ପରିବାରୁ ପାଠେଥାରୁ ଦେମାନେ ଏହି
ସୁଧାରେ ଏବନକା ସ୍ଥଳେ ଅଠରାଶା ଚତୁର୍ଦ୍ର
ପରିବା କେଇ ହିନ୍ଦ କର ଦିନ୍ତରୁ । ସେଥିରେ
ଲେଖାଧ୍ୱବା ମୂର୍ଖ ପଡ଼ି ଓ ପାର କୁଳମାତ୍ରକୁ-
ଧ୍ୱବାରଣା ହିନ୍ଦ ନ ପାର ଚରଂ ସେମାତ୍ରକୁ
ଠାରେ ଉତ୍ତରାର ଶୀକାର କରି ଅସ୍ତରୁ, ଏହି
ପରିକଲିପନା ହାବନ୍ତା ଷ୍ଟେସନରେ ହେବେ
ଶୁଭେ ରଞ୍ଜିଟ୍‌ଯିଙ୍କ ରମଣୀ କେତେ ବକ୍ଷା-
ବାର୍ଯ୍ୟରେ ନିସ୍ତର୍ଣ୍ଣ ଅପ୍ରକ୍ରିୟାପୂର୍ବ ସାହିମାନେ
କେତେକ୍ଷୟ କରିବାବେଳେ ଗାନ୍ଧରିମାତ୍ରକୁ କଥା
ଦୁଇ ସଙ୍ଗ୍ୟନ୍ତି ନିର୍ଭେଦ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ
ଆଥାରୁ । ଅଚିବନ କଳ୍ପନା ମହାୟୁ ସାଧାରଣ
କୁ ସୁରିଥା ନିଷ୍ଟେ କେଇ ହିନ୍ଦରେ ତେଣୁ
କାଷାରେ ଷ୍ଟେସନର ମାନ ଓ ହିନ୍ଦରେ ତୃତୀୟ
ଉଦ୍ଦେଶ କରି ସାଧାରଣ ସାହିମାତ୍ରକୁ ଧର୍ଯ୍ୟ-
ବାଦପୂର୍ବକ ହେଉଛନ୍ତି ।

ଦ୍ୱାରାକୋଟ }   ବନ୍ଧମତ
ନୂଡ଼ିଷ୍ଟୀଇକ୍ତିପାଠମେହୁ }   ଅବେଳିଶ୍ଵରାଥ ଦାସ

ମୁଦ୍ରଣପ୍ରକାଶକ

ବାରୁ ଶା ମହେବଳ ଦାସ ପୋଟ	କ୍ଲ୍ଲୋବାର	ଟ ୫
„ ତରେକୁଣ୍ଡ ସନ୍ତା	ସହାଗୋଦ	ଟ ୫
„ ଦାରିଦ୍ର୍ଯ୍ୟ ସାନ୍ତା	ବମୋ	ଟ ୫
„ ମୋଖାଳିତରମିତି ଦବ୍ଦାହାତ ଦିଲ୍ଲେବନ୍ଧୁର	ଟ ୫	
„ କିବିଏତ ଦବ୍ଦାସିତ ଦେବ ଦାମଗା	ଟ ୫	
„ ଜଳାଧର ଦାସ	ପୂର୍ବ	ଟ ୫
ଦରା । ୧ । ସୁକତା		ଟ ୫
ବାରୁ ଶା ଦ୍ୱା ଚନ୍ଦନଳ	କଟକ	ଟ ୫
„ ବାସୁଦେବ ଲିଲି ମୋଖାମୀ ଲକ୍ଷ୍ମାପତ୍ରା		ଟ ୫
„ ଉରବାଳ ମହାମାନ ବିତାନ୍ତା		ଟ ୫
ଜମର ସନ୍ତ ଦ୍ୱାମାର ଦାସ	କେନ୍ଦ୍ରିକ	ଟ ୫
ବାରୁ ଶା ଜଳାଧର ନନ୍ଦ ବାଲେବନ୍ଦ		ଟ ୫
„ ଚୌଥିପ ଗେପଦବୁ ଦାର ପରିବନ୍ଧୁର		ଟ ୫
„ ବୌଧିପ ଜଗଦାର ଦାସ ଗନ୍ଧବନ୍ଧୁର		ଟ ୫
„ ବାଲକୁଣ୍ଡ ପାତ୍ରା	କଟକ	ଟ ୫
„ ବୈଶର ରଜମାହାତ ନ ପଦଭୋଗା		ଟ ୫

କଲେ ରସିଦାଳ

ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଇଥିର । ମୁଁ ମୂଳସହି ଅଦା-
ଲଗରେ ଉଚ୍ଚ ମନ୍ଦିରମାର ମାଜରକଟାର
ସତ୍ତା ୧୫୦୫ ମଧ୍ୟକା ଅଗ୍ରପୁ ମାସ ଶା ୧୭ ଉଚ୍ଚ
ଦିନ ଏ ୫୧ ଦିନ ସମସ୍ତେ କଲାନ୍ତିର ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦ
ବିଲ୍ଲେ ହରାଯିର ।

କ ୪୨୬ ମୟ ସନ ୧୯୦୫ ମହିନା
କାଳର କାଷ୍ଟକ । ସା । ମହାକାଳପଡ଼ା । ପ୍ରା ।
ବାରଗୀ । ୩୫
ମଣି ସାମଲ । ସା । ଶମ୍ଭୁର । ପ୍ରା । ବାରଗୀ । ୩୬

'WARNING'

I will not hold myself responsible for any debts from 1-8-09 incurred by Mrs. M. G. Ridsdale now living at Cuttack as she is allowed an allowance monthly.

A. S. B. RIDSDALE.

Wanted an Uriya-knowing Sub-Inspector of Schools for the District of Singhbhum, on a salary of Rs 50 a month, besides traveling allowance at the rates admissible under the Civil Service Regulations, though preference will be given to graduates, nevertheless, Uriya candidates, who have passed the F. A. Examination, are eligible for the appointment.

Applications with testimonials will be received by the undersigned up to the 20th August 1909.

Purulia, } John Arthur Cunningham
                  } Inspector of Schools.
1-8-09 } Chota Nagpur Division.

Wanted a Sub-inspector for this District Board on a salary of rupees thirty (30) plus Rs. 15 Horse allowance. No one need apply who is not qualified under Government Rules and have no experience in Roads and Buildings works for at least three years.

Applications will be received from qualified candidates upto 10th September 1909. The candidates will have to join positively on 30th September 1909.

Cuttack Dist. Job No. Andra Nath Mitra
Engineer's Office, Cuttack. 12-8-1909

In the Court of the District Judge
of Cuttack.

Notice is hereby given, under Clause (2) Section 12 of the Provincial Insolvency Act, 1907, that I am concerned that the petition filed by Uday Chandra, of Baruti, Ph. Sunhat, District Balasore, to be declared, insolvent, has been admitted and registered as Miscellaneous Case No. 5 of 1909 and that the 30th day of August, 09 has been fixed for hearing thereof.

Persons desirous to be represented in the matter should attend in person or by duly inscribed plowers on that day. The particulars of debt alleged in the petition to be due are as follows:-

1. Srimati Mohammadi Dasi Rs. 300
  2. Far miswar Bi wal Rs. 250
  3. Raghu Nath Parida Rs. 100
  4. Biswanath Parida Rs. 300
  5. Bhagu Buriki Rs. 200
  6. Tillottama Jibya Rs. 250
  7. Chou J. Jan Prodad Das Rs. 100
  8. Srimati Relia moni Dasi Rs. 400
  9. Jagannath Satpasti Rs. 900
  10. Purastam Bardhan Rs. 100
- L. C. ADAMI,
District Judge,
2-8-09.

ବିଜ୍ଞାନାଳ୍ପଦ୍ମ ।

ଆମୁଖୀୟ ପୁରାଣ ମଧ୍ୟରେ କାରବ ପ୍ରବରତ
ବୋଟିଏ ପ୍ରଧାକ ପୁରାଣ । କୁଳର ଶାଶ୍ଵତ ମହି
ଦେବ ପରମ ଭଲ୍ଲ ଦେବତି ନାରଦକ ପରମ
ଚରଣକ ଓ ରତ୍ନରଷ୍ଟିକା ଦେବଅର୍ଥ । ହିନ୍ଦୁ
ମାନୁଷଙ୍କ ସ୍ମୃତି, ଜୟଥାବର ବିଧ; ହିନ୍ଦୁମୁଖୀ
ମନୁଷଙ୍କ କବିତାର ଗାନ୍ଧି, ଘରେପଳ ଓ ଶାଶ୍ଵତ
ଧନ୍ୟକ କରସଦ୍ବୁଦ୍ଧିକ ମ, ଯାହା ହନ୍ଦୁମାନବଙ୍କ କାଳରେ
ନାରଦ ଦେବ, ତାହା ଏଥରେ ସନ୍ଦରଶର ଅଛି ।
ଅମ୍ବେ ଏହି ଅୟାର ଓ ଏହି ବ୍ୟଥରେ ଏହି
ବସ୍ତୁ, କିମ୍ବା ସାଧାରଣକ ମୋଧୁମାନ ସହାୟ
କରିଲ ପଦାରେ ଅବାଦ କର ଏହା ଏହି
ମୂଳରେ ବହାଶ କରୁ । ତହେ ଏଣ୍ଟ ସ୍ମୃତି
ଶ୍ଵରେ ସମସ୍ତ ଦେବଅର୍ଥ । ମୂଳ ଓ ଏହା
ମନ୍ତ୍ର ।

ଏ ତେବେ ତେବେ ପ୍ରେରଣା, ପ୍ରିଯିତୋଢ଼ି ର
କୁଳ ଓ ଅନୁଗେ ଦୟା ସଦ ଲମ୍ବାନନ୍ଦରେ । ଏ
ପ୍ରକଶକ ନିର୍ବିତରେ ପ୍ରପାଣି ।

ମନ୍ତ୍ର । } ଶବ୍ଦରୀକ କନ୍ଦମୁଖ ବୈଧ,
କାଳିକ ରାଜୀ } କାଳିକ କନ୍ଦମୁଖ ବୈଧ,
ଧାରାକୁଳ } ଧାରାକୁଳ

ରାମପାଦା ।

RAMADHUV SUDAN
R. O. PAHAOOR

On Saturday last, the Town Library Hall was the scene of a joyous and edifying social function. The friends and admirers of Rai Madhu Sudan R. O. Pahadoor met to congratulate him on his retirement from pension after a successful official career. The Chairman of the Cuttack Municipality and the Vice-Chairman of the Cuttack District Board acted as hosts on the occasion.

The Rai Pahadoor and his services are well known in Orissa. We share in the felicitous and complimentary sentiments which find expression in the speeches of his hosts who represented the general public on the occasion, and we appreciate highly the reply of the guest of the evening. We commend his reply to the attention, if not, the serious study of the student community. It was marked with that humility which is befitting of a serious study of one's self. The natural result of such study is a consciousness of one's weakness and frailties, of hopes in noble causes frustrated, of noble ambition thwarted and of ground lost in the battle of life. We cannot too strongly recommend to the rising generation, in whose education the Rai Pahadoor has spent

the best portion of his life, the tone of his reply. His weighty word suggest the following advice:—"Think of the ground before you, and not of what you have travelled over. Think of the battles lost; not of the medals won. Let your failings and failures engage your attention and the public will never withhold the reward of your merits."

It was suggested that a "welcome to the non-official world" would have been a more appropriate form of giving expression to public feelings regarding the guest of the evening. The non-official sphere of action, with its thousand drawbacks, has its attractions to one who works for his country. The atmosphere around is clear, there is nothing to obstruct one's vision. The hand works under the guidance of conscience, the tongue speaks as the heart dictates. There is no tight bandage of red tape to obstruct the communication between these.

Non-official Orissa is very much in need of the services of men like the Rai Bahadoor.

The congratulatory gathering of Saturday last was preceded by two similar functions in connection with the official re-union of Rai Anand Lal Rose Pahadoor's eminent services in the interests of suffering humanity. These are indications of the growth of an appreciative merit which promises well for the future of Orissa. Public opinion should not be a spur in the race of life. It is the owner's pat on the neck of the winner after the goal is reached. It renovates the exhausted nerves, the overworked muscles and strengthens them for future action. The man who works for his country is its servant of the public. He is not a "public servant" which is defined in legislative enactments and which has reference to public funds from which his services are paid for, or of which he is a custodian. The man who works for his country accepts his countrymen as his masters. The approval of one's master is always of value to the servant.

Both the Rai Pahadoors who were the guests at the recent social functions belong to the domiciled community of Orissa. It is gratifying to contemplate that these functions had the cordial support of all classes, Bengalees, Uriyas domiciled or otherwise, not only heartily joined but worked to make the occasions enjoyable and successful. Those who labour under a false impression that there is race feeling among us and it is growing in recent times ought to find here reasons to change their opinion. Facts speak in unequivocal language. We are apt sometimes to mistake individual differences for race or class animosity.

Such mistakes are traceable to hasty general conclusions from individual cases. Such hasty conclusions are innocuous when they die in the individual mind where they were born; but to give them a currency under the hall-mark of public opinion is really creating race feelings where none exists. "Blessed are the peace makers for they shall be called the children of God."

GLIMPSE OF A MOFUSSIL COURT

Our object in discussing the evidence of the Dy. Magistrate last week and in resuming the subject now is not to bring into discredit the work of any particular official. We have kept the personal element out of sight. We have used the concrete to point out the evils of a practice common in the mussafis, at least in Orissa.

The complainant in his deposition stated that he went only once to the bungalow of the Dy. Magistrate, that is, on the day he presented his petition of complaint and his statement on oath was recorded. The complainant further said that he did not show any marks of injury to the Dy. Magistrate.

Rules of procedure and evidence are the accumulated result of the experience of ages—the experience of men of erudition, of careful observation and of the highest integrity. This experience has subsequently been codified under legislative authority. Legislative sanction means approval by the Sovereign.

Laws and rules are safeguards against the tendency of the human mind to draw conclusions from insufficient data, to attach undue importance to the results of careless observation, to mistake inferences and impressions for facts observed and to trust one's memory too much.

An officer entrusted with administration of justice represents His Majesty the King Emperor. It is no insignificant part of his duty to maintain in the eyes of the illiterate millions the majesty the dignity and the integrity of His Majesty.

The principle which ought to regulate the conduct of judicial officers is laid down by an eminent Judge in the following extract:—

"The Law has regard not so much perhaps to the motives which might be supposed to bias the Judge as to the susceptibilities of the litigant parties. One important object, at all events, is to clear away every thing, which engender suspicion and distrust of the tribunal, and so to promote the feeling of confidence in the administration of justice so essential to social order and security".

In the light of the above remarks how would the susceptibilities of the accused be affected in the case we have referred to ? The accused knew there was no assault and consequently no marks of injury, but the magistrate improved the complainant's case by a note that he had seen marks of injury. Were not these sufficient to distrust the tribunal ?

We quote a portion of the Court's finding on the conflicting evidence of the complainant and the magistrate, witness:- 'The struggle between certainty and uncertainty of his (Dy Magistrate's) having noticed the marks on the 31st, as gathered from five passages in his deposition, and the oath of the complainant against his (Dy Magistrate's) being shown the injuries on the 30th—all leads to the probability of a failing memory. In coming to this conclusion I can not overlook the fact that a large number of people come to his bungalow, on Sundays and holidays particularly, and lodge complaints or represent their grievances; he says in his explanation to the Magistrate "I see one or two every day") and so it is probable that on the 30th he saw some other man with swellings on his back'

Such mistakes would be impossible if magistrates follow the law of Procedure and do their judicial work in open Court.

We have heard complaints of Sub-Divisional Officers being overburdened with work. But a good portion of the work is of an executive nature; such work may be done at home. His Lordship the Chief Justice has to attend to very important work of an executive and quasi-judicial nature, but his Lordship would never for a moment think of doing judicial work at home. We have learnt on credible information that it was the practice of a Sub-Divisional Officer in Orissa to come to Court at or after 4 p. m. and do his judicial work till a late hour in the evening. There can be no reasonable excuse for this practice. The executive work concerns the officer and his superiors, but in the judicial work the public are concerned. The people of Orissa are poor and uneducated, hence they do not bring these irregularities to the notice of the higher authorities.

Just at the present moment the authorities are anxious to put a stop to a spirit of lawlessness which is growing in the country. Nothing is more calculated to foster a spirit of lawlessness than a disregard for law by those who have to administer law.

A Judge's mind is meant to be a well of justice undefiled. Its outlets are numerous and wide, but the chan-

nel which feeds it is narrow on account of its being provided with a filter to guard against the inflow of matters injurious to the public. That filter is an open Court and the rules of procedure and rules for recording evidence. No other feeder-channel is safe, as it is likely to admit germs injurious to third persons. Extra judicial information is a dangerous germ when it finds access to the judge's mind. It is more dangerous than the cholera or plague microbe. Both work insidiously, but while the disease germ first injures the man and then the public by infection; the poisonous germ of extrajudicial knowledge first injures the public and then by a kind of reflex action brings about a moral degradation of the recipient of the germ.

The records of this case have brought to light certain other facts regarding the practice in mafusil Courts. We hope to refer to this case again in a future issue.

ନାହିଁ ତା କଥରେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତ! ଫଳେ ଘୁରବରେ ପେଲେଗଣ୍ଡାଗରେ ୨୦୯ ମୂର୍ଖ ହୋଇଥିଲା । ତମ୍ଭରେ ନମେଇ ୧୫୯, ମାନ୍ଦାଜି ୧୦୦ ମୂର୍ଖଗ୍ରହଣରେ ୨୫୮ ବରମା ୧୩୯ ଓ ମରୁଶୂର ୨୫ ଧର୍ତ୍ତରୀ ଥାଏ । ନାହିଁ ସପ୍ତବରେ ଘେଗର କୋଣ କଢିବାର ଦେଖା�ାଏ ।

ଗତ ତା ହୁ ଦିନରେ ଶେଷ ହେବା ସପ୍ତା-
ବଳେ ଧୂର୍ମିଷ ସାହାରିଙ୍ ପାଇଥିଲେ ପୂର୍ବବଜା-
ରେ ୮, ବର୍ଷରେ ୧୦୫୧, ମାତ୍ର ପ୍ରତେଶରେ
୮୦୩୫୯ ଏକ ବର୍ଷରେ ୧୩ ମାତ୍ର ୧୦୩୫୦
କରା । ପୂର୍ବ ସପ୍ତାବଳୀ ଅଜ କିମ୍ ୫୨୦୫୦ ।
କାର୍ଯ୍ୟର ସାହାରି ଉଠିଯାଉ ଏଣିକି କେନାଳ
ଅବଳିର ଦିଧ୍ୟାତ୍ମକାରୀ । ଏଥିରୁ ହେଶର
ଅବଶ୍ୟକ ସଜ୍ଜି ଅସ୍ଥିବାର ଜୀବାପାଦ ।

କଲିକଟା ବର୍ଷବିଦ୍ୟାଳୟର ଗତ କୁଳାର
ମାସରେ ପେର୍ଚି ବି, ଏଲ, ପଣ୍ଡା ହୋଇଥିଲା
ବହିର ଫଳ ବାହାରାନ୍ତିର । ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ
ଏକା ଉପା କଲେଜର ଶିକ୍ଷଣରେ ମୁଖ୍ୟ
ଓ ଶ୍ରେଣୀରେ କୃତ ଗାଏ ଜ ଶ୍ରୀ ପାପ
କରାଯାଇଛନ୍ତି । ଏହି ଶ୍ରେଣୀରେ ଏ କଗରର
ପରିନିଧି ମହିଳା ସାମାଜିକ ପ୍ରଥମମୂଳକ ଏକ
ନିଧେଯର ଚନ୍ଦ୍ର ଗନ୍ଧ ଶ୍ରୀ ସ୍ଵାମୀ ପାତାର
ଦେଖି ବଢ଼ି ଅବହିନୀ ହେଲୁ ।

ପର ଗା ୫ ଜନରେ ଶେଷହେବା ସ୍ପ୍ରାହରେ
ମୋଟିୟ ଝଡ଼ ବଳୋପସାରୁରୁ ଉଠି ଥିଲେ
ଗା ୩୫ କଥରେ ବାଲେଖିବରେ ପ୍ରବେଶ କର
ଦୂରୀ ଧର୍ମ ନିଃଶ୍ଵରେ ବାହାରୀଯାଇ ଗା ୩ ର-

ପ୍ରକାଶକ ଅଗ୍ରହୀ ସଂଖ୍ୟା ୧୯୦୯ ମାର୍ଚ୍ଚିଦା

କରେ ସନ୍ଧିତାକାରେ ଭାଲେମଳ । ଏହାହାବୁ
ତେଣା, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ, ମଧ୍ୟଭାରତ, ପ୍ରକଟ ଓ
ପଞ୍ଜାବକାରେ ସାଧାରଣ ଅପେକ୍ଷା ବରୁ ଅଧିକ
ଦୂରୀ ଦୋଷମଳ । ଦରମାର କେବେ ସ୍ଥାନରେ
ମଧ୍ୟ ଭାବ ଦୂରୀ ଦେଇମଳ । କିନ୍ତୁ ଅପ୍ରେଇ ମାତ୍ର
ତା ୨୦ ରଖିବାରୁ ଏମର୍ଗନ୍ତ ଭାବରେ ସତଳ
ପ୍ରଦେଶରେ ଶତକରୀ ୨୦ ଅଧିକ ଦୂରୀ ଦୋଷ
ଅଛି । ବେଳକି ଶୈତାନ କାଗଜର ଏବଂ ବେଳୁଚି
ଯାକରେ ଶତକରୀ ୨୦ ଉବ୍ଧାଅଛି ।

ସୁଲୋପଠୀ, ପୁରସ୍କାର ଏବଂ ସୁପ୍ରକଳସ୍ଵର
ଭିଷମୋଗି ସମସ୍ତ ସୁପ୍ରକ ସମ୍ମନର ଗୋଟିଏ
ଶାଲିତା ପଞ୍ଜିତ୍ତରେଷ ରଚିତ ତା ଏ ଉଣ୍ଡର କଲି
ବିବାହ ଗନ୍ଧେରରେ ସୁକାଶ ବରାଥେନ୍ଦ୍ରିୟ । ବହଁରେ
ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଓତ୍ତେ ସୁପ୍ରକଳାକ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିବା
ସମ୍ଭାବନା—ପଦ୍ମଚରଣ ହତ୍ସାୟକର ଜୟତ୍ତୁଥବଧ
ତାବା; ସ୍ଵତଃ ଅବହୂଳ ଜଳଳର ଆରଧ୍ୟ
ଉତ୍ସନ୍ଧ୍ୟସ, ଦରବର ରଥଳ ଶକ୍ତୁଳାବାହକ,
ବୈଶିଷ୍ଟଦର ନାଟକ ଓ ଗନ୍ଧକ୍ଷେ ପାତକ,
ମହାଶବ୍ଦା ଚରମିତ୍ରଦୟତ୍ତ ଦୂର ଅଭିଜ୍ଞାନ
ପର୍ବତୀକା ଦୃଢ଼କ ଓ ଦ୍ଵୀପାଳୀ, ମରୀତରଣ
ମହାପତ୍ରର କ୍ରିକନ୍ଦନ, ଦିଦକ, ମର୍ଯ୍ୟାଦ୍ୟ ରଥର
ମୁକ୍ତବ୍ରତେଧନା ଓ ପାତକାପରସ୍ପର ସୁଲଭ
ଜ୍ୟୋତିଷ ଏ ସମ୍ପ୍ରଦୟ କେବଳ ପୁରସ୍କାର ଓ
ସୁପ୍ରକଳାଗାରର ଖୋଜା ।

ସୁଦେଶୀ ପ୍ରଦେଶ ଓ ବିଦେଶୀ ଦର୍ଜରେ
ଚାର୍ଯ୍ୟ ବାର୍ଷିକ ପବ୍ଲିକ ପନ୍ଡିତଙ୍କର ବଳିଗୁଣରେ
ଓ ବଜଳାର ଅବ୍ୟାୟ ଥିଲେ ତାଙ୍କ ପ୍ରାକରେ
ସମ୍ବନ୍ଧମୁଣ୍ଡରେ ପ୍ରତିକାଳିତ ହେଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ
ତଥାରେ ଏ କ୍ରିସ୍ତିନାନ୍ଦ ସର୍ବତ୍ର ବଳିମାନ
ବ୍ୟକ୍ତିରେ ପରିପାତ୍ତ ଏହି ଆ ମେଳେ
ବନ୍ଦାର ନନ୍ଦାଟେ ଏ ଏ ଆ ବେଳେ ସମ୍ମାନ
ପ୍ରାକ ଗ୍ରୀକର ଉତ୍ସବରେ ସମ୍ମିଳିତ ହେଲେ ।
ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶି ଏକ ଶତାବ୍ଦୀର ନିଷେଖ ଦେଇ
ସଂଭାବିତ ବଳମବ ଖେଳେ ପୁଣ୍ୟ ଦେଇ ନ
ସୁଲା । ମାତ୍ର ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ ହଜାର ମେଳେ
ବଢ଼ିଛି ବୋଲିଥିଲେ । ବରୁ ବୁଝେନାଥ
ବୋପ ସମ୍ବନ୍ଧର ମନେ ଲାଗି ଦୋଷ ପନ୍ଥ ଦର୍ଶି
ତାରେ ବୃତ୍ତର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ରହୁଥିଲା
ଦେଇଥିଲେ ଯେ କୌଣସି ହେବ ଦେଖିଲାବ
ପରିପାତ୍ତରେ ବଠିଲ ହୋଇଥିଲା । ଏବେଳେକି
ଏତିବିତ ହୋଇ ଏକାନ୍ତ ଶାନ୍ତି ଓ ସୁଖଲାଗ
ଦେଖିଲାବା କବି ସନ୍ଦର୍ଭ ଦୃଶ୍ୟ । ସୁମଦିଦ ସୁଲାଗନ
ଦଳ ବିଧମତେ ଏକ ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କର
ଲୋକା କାହିଁ ହୋଇ କାହିଁ । ସୁମଦିଦ ଅବୀ ନ ଥିଲେ ଏକାନ୍ତ ନହେ ମାତ୍ର ସେ ଦଳ

ନିରାକୁ ଉଣ୍ଡା ଥିଲା । ସାହୀପାତ୍ର ଦିଲମାନଙ୍କ,
ଏକାବେଳେ ଅନ୍ତର ରଖିବା ଦାହାର ସାଧ କି ?

ଏ ଜୀବ ଦୟାଧ୍ୟତର ନିମନ୍ତର ସଙ୍ଗବିଷ୍ଣୁର
କଲିକତା ନିକଟ ସେଣ୍ଟରେ ବାହୁ ଉଧେନ୍ଦ୍ର-
ନାଥ ମିଶନ୍ସ ବିନ୍ଦୁରେ ମର କାମ କରୁଥିଲ
ସେ ଦରମା ନିମନ୍ତେ ଜମର ତରବାରେ ବାହୁ
ଓ ପାହାଙ୍କ ଭାଇ ଓ ବଣଜା ଯୋଗାରେ
ଏମନ୍ତ ପ୍ରଦାର କଲେ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଷ ପାହାଙ୍କ
ମୂଳ ଦେଲା । ସିଂହାଦିବର କେସିଟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
ବାହୁ ତଣ୍ଡରାସ୍ ଯୋଗଦିବିନ୍ଦୁରେ ଉଠେନ୍ତୁ
ନାଥ ଉପରେ ଟ ୫୦ ଟା ଚରମାକା ଓ ଗହି
ମଞ୍ଚରୁ ଟ ୩୦ ଟା ପରମ୍ପରାଦିକୁ କେତେବେଳ କଞ୍ଚ
ଯିବାର ଅନେକ ହେଲା ଓ ଅକ୍ଷ୍ୟ ଦୂର ଅସାମୀ
ଅନ୍ତର ପାଇଲେ । କଲିବିହାର ‘ଜାହାଙ୍ଗବାର୍ତ୍ତ’
ଏ ବିନ୍ଦୁରେ ଅଧିକାରୀ ହୋଇ ଲେଖିଥିଲେନ୍ତି
ତେସିକୁ ବଜାନ ଯୋଗାମାର ବଧ କଲେ
ଅନ୍ତର୍ଦୟରେ ଅଭ୍ୟାସର ପାଇବ । ଗୋଟିଏ
ମୋଜବମର ବିନ୍ଦୁ ଭବି ଉପରେ ପେର
ଜାଣ୍ଯୁ ବହେଷ ମଦିବା ଅମ୍ବେଗଳେ ନିଗନ୍ତ
ଅଗୋରୀକୃତ ପତେ କରୁଁ । ଏକସକରେ ବିନ୍ଦୁର
ବିବୁଟ ଘଟିବା ଦିନ ଦୁହେ ମାତ୍ର ଘାଟା
ଦେଖାଇବା ସକାଧେ ନିଷଦ୍ଧର କଲା ଅଥବା
ଗହିର ପ୍ରଧାନ ସୁଲିମାନ ଟ୍ରିକାଶ ଦରଗା ପଦ
ଯୋଗିବର ଉଚ୍ଚତ ସ୍ଵର ଓ ଲାକା ନିରବାନ
ଅମ୍ବେଗଳେ ସହାୟ କିମ୍ବା ଅନୁଯେତ ଭବୁଅଛି ।

- 10 -

ଅସ୍ତ୍ରକୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ରମାଣ ବନ୍ଦେୟାଶାଖାୟ ବନ୍ଦେଶ୍ଵର
ପ୍ରତିକାନିକ ହୋଇ । ଏବଂ ୨ ଦିନ ପ୍ରାତି-
କାଳରେ ଗୋମୁଖର ପଢ଼ୁଲେ । ରାତ୍ରି
ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚନ୍ଦବା ହାରିଥିଲେ ଗୋମୁଖର ପ୍ରଧାନ
ଲୋକେ ବନ୍ଦରଠରେ ସମବେତ ହୋଇଥିଲେ
ଏବଂ ଜନଗାର ଶୀମା ନ ଥିଲା । ପାତ୍ର ରକ୍ଷା
କରଣାରେ ପ୍ରତିକୁ ପୁଣ୍ୟ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ହୋଇ,
ଥିଲା । ସେହିଦଳ ସେଠାର ସଂଦେହୀ ବଣ୍ଣାର
ଶୁଭ ଏ ମନୋଦୟକ କରୁଥିବ ପରିଶ୍ରୀ ହେଲା ।
ଏହିଶୁଣ୍ୟରେ ସେ ବାଙ୍ଗୁ କଲେ ସେ ବିଲାପରେ
ବର୍ଣ୍ଣକୁ ବର୍ଷ ଅଧ୍ୟେତର ମାସରେ ଏ ଦେହର
ଅନୁରକ୍ଷଣ ୫୦ ଶ ପ୍ରତିନିଧି ଯାଇ କଞ୍ଚ୍ଚିତ
କଲେ ଅସ୍ତିତ୍ବ ପଳକ ପଳକ ଏବଂ ରହିରେ ଲକ୍ଷେ
ଟଙ୍କା ୯୮ ହେବ । ସେଥି ସହାୟ କଲାଳ
ଟ ୩୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ହେବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୀ ହୋଇ
ପାରନ୍ତି ଏବଂ ଗୋମୁଖ ବେଳତଃ ଟଙ୍କା ଦେବାର
ସେ ଆଖା କରନ୍ତି । ସେ ଅନ୍ତର କହିଲେ ଯେ
ଦିଦେଶୀ ବର୍ତ୍ତନ ଉଂଘଳ ବାଣୀଯେଶ୍ଵର ବିବୁଦ୍ଧ-
ସୁବଜନକ ନହେ । କେବଳ ଦଙ୍ଗ ବିବୁଦ୍ଧ

ନକର ବଜାରାର ମହ ଅଗ୍ରାଦ୍ୟଦେବାରେ ତତ୍ତ୍ଵ
ପ୍ରତି ରଂସଙ୍କ ମବୁର୍ମେଷଚ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଶେଷରୂପେ
ଅବର୍ଣ୍ଣ ବରାବା ତାରଣ ଗହା ଅବଲମ୍ବିତ
ହୋଇଥାଏ । ମହ ମଜଳବାର ଦିନ ବାନ୍ଧୁରୀ
ମହୋଦୟ ବଳିକତାରେ ପ୍ରଦେଶ କରେ । ଗନ୍ଧୀ
ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବନ୍ଦବ ତାରଣ ଦାତାପ୍ରେସର
ଠାରେ ରାଶ ଉଡ଼ି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସନ୍ତୁରୁଷ,
ତାରଣ ଗୋପ ସ୍ଵଲ୍ପମଧ୍ୟ ଉତ୍ସବି ହୋଇ-
ଥିଲେ । ଏ ସନ୍ଧାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୋଇଥାଏ ।

ମତ ପୂର୍ବ ରୂଧକାର ଅନେକବ୍ଦୀ କାଳରେ
ଉଜ୍ଜଳ ସର୍ବର ଏକ ଅଧିବେଶନରେ ଗାଁ ସର
ବାସୁଦାଳ ବଦ୍ଯା କୁମାର ନିର୍ଲାଭାଳା ପାୟ-
କଳ ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରାର୍ଥନର ଅବେଦନପଦ୍ଧତି ଅଗର
ହୋଇଥିଲା । କଲିତଥା ବିଷବଦ୍ୟାଳୟର ଗତ
ଇଶ୍ଵରମିତିଏଣ ପରାଶରେ ଏ ପ୍ରଥିତ ଉତ୍ତରାଣୀ
ହୋଇ ବିଦ ପଢ଼ିବାକୁ ଅଛି ଚାରିଟା ମୁଲେହେଠେ
ଅର୍ଥାତ୍ ବିଷବଦ୍ୟାଳୟର ଯାଇ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
ବରନାକୁ ଅନ୍ତମ ଥିଲା । ବିଷୟ ନିରାକୃତିର
ମହିମାମେତ୍ତାରୁ ଗୋଟିଏ ବୁଝି ପରିଚାର ପ୍ରାର୍ଥନ
କରୁଥିଲେ । ଏ ବିଷୟର ବିନ୍ଦୁ ଦେବା ପର-
ଧ୍ୟରେ ବାବୁ ବୃଦ୍ଧମନର ଦସ ଏଠା ରେବନଜସା
ବାଳଙ୍ଗା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କୁମାର ନମ୍ବାରର
ପ୍ରବେଶିବା ପରାଶରେ ଉତ୍ତରାଣୀ କୋରସିନାରୁ
ମହିମାମେତ୍ତାରୁ ଅନ୍ତର୍ଗତ ତେଣୁ ଏକାଶେ
ଗୋଟିଏ ଇଶ୍ଵରମିତିଏଣ ଏବି ଗୋଟିଏ ବିଦ
ପଢ଼ିବା ଏବୁପି ଗୋଟିଏ ବିଦ ଏକାଶେ ହେବା
କାରଣ ଅବେଦନ କରିବାର ପ୍ରତିକ କଲେ
ଏବି ସବ ସନ୍ତତ କମେ କାହା ବର୍ଣ୍ଣ ଦେଲା ।
ପୂର୍ବ କଙ୍ଗଳା ଓ ବେଦାରର ଶା ଶିଖାର ଇବରୁ
ପଦାଶେ ମହିମାମେତ୍ତା ଅଭାବରେରେ ବୁଝି ଆହୁ
ଅନ୍ତର୍ଗତ । ତେଣୁରେ ଶିଖର ନିରାକ୍ରମ ଅନ୍ତର୍ଗତ
ଅବସ୍ଥା ଥିଲେ । ଅମ୍ବେଳାରେ ଏକ କ୍ରୁଅ ଶାକରୁ
ଯେ ଉଜ୍ଜଳିତ୍ୟ ଶେଷକ ଏକାଶ ମହିମାମେତ୍ତା
ପେହପର ଉତ୍ତାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦୂର ଅଞ୍ଚଳକ
ଶୈଖ ହେବେ ଗାହି । ଏ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅନ୍ତର୍ଗତ
ବକ୍ରତା ଯେ ଏ ଦୂର ଅଞ୍ଚଳକ ଦେଇଲେ ମହିମାମେତ୍ତା
ଦେଖି ଦୟା ପୂର୍ବର ତେଣୁ ଏବି ଏଣାପାଇୟ
ବଜ୍ରାଦକ ମଧ୍ୟରେ ପଥକଥାନ ରଖିବେ ।

ଅତ୍ୟନ୍ତ ହୁଏରେ ଚାଲିଥିବା କି ଏଠି
ବୃଦ୍ଧିଶକ୍ରମରେ ଦେଖିଲାମ୍ ଓ ଦେଖିପାର
ବରୁ ଜଳ ସମସେକ ଘରର ଦୂରଦିକ୍ ଦେଖିଲାମ୍
ମତ ବୃଦ୍ଧିକାର ଉତ୍ତର ଦେଖିଲାମ୍ ଏବେ ମର୍ଯ୍ୟାଦା
ତର ବିଦ୍ୟୁ ଦେଇଗଲାମ୍ । ବରୁ ମହାଶ୍ୟ ଉଛି
ଲାଇୟ ଶ୍ରୀଶ୍ଵରମାଣ ପରିମାଣ ପଥରେ ଚାଲେ ପ୍ରଧାନ
ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ ଏବଂ ରାହାନ୍ତର ମାନା ସହିତ

ଦେବ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମାଜର କଣ୍ଠୀ ମାତ୍ରେ ହାତୁଙ୍କ,
ଶ୍ରବାଣ ଥିବା ବୁଝୁଥିଲେ । ସେ ଏଠା ଦାର
ସୁଲଭରେ ଧୀରା ଲାଭକର ୧୦୨ ମନ୍ଦୀରରେ
ଏହି ଏ, ପାପ ହର ସକଳଟଙ୍ଗ ସାଇରେ ଜୀବି
ଯକ୍ଷେନ୍ଦ୍ରିୟ ପରିମିତରେ ବର୍ଣ୍ଣାଖର ପରେ କମିଶ୍ଵର
ଅତ୍ୟନ୍ତରେ ଚାହୁଁ ହା ଦେବକରେ ବିବନ୍ଦା ହୋଇ
ଦି, ଏ, ପଞ୍ଚମା ଦେଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଦିପଳ ହେଲେ ।
କ୍ରମେ ଉଚ୍ଚର ନିର୍ମାଣ ପାଇରେ ହେଉ
ବିବନ୍ଦା ପିଇପ୍ରାଦିତ ହୋଇ ନିଯମାବ୍ୟାପରେ
ସମ୍ବୋଧ ଦେବକ ୧୦୦ ଧାରବାରୁ ସହିତ
ଦେଇଥିଲେ ଓ ବନ୍ଦର ନୟର ବ ୧୨୯
ହୋଇଥିଲ ତାପି ସଳକ ଥିଲେ ଓ ବାବ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ହାତମ ଧନ୍ୟା ଥିଲେ । ତାଙ୍କ
ଏହି ଛଣେ ସରଦାର କେବଳ ଅତି ବିରଳ ଏ
ବାବ ଦେବର ବନ୍ଦର ସଙ୍ଗୀ କର୍ମଚାରୀମାତ୍ରେ
ବଜା ହୁଏବିଠ ହେଲାଇଅଛି ଓ କନିଶିଳର ସା-
ଦେବ ମନୋଦୟ ସେମାନଙ୍କ ଦୁଃଖରେ ଦୁଃଖିତ
ହୋଇ ମେବନ୍ଦି ଗର ଶୁଭବାର ହୁଏ
ପ୍ରଥାବ ନିଷୟିଲେ । ସମସେନ ବାବୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ
ଆନ୍ତି ବର୍ଦ୍ଧନ ପରିପୂରଣ ଓ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତିରେ
ସରତାଳା ବାଯା ଛିଡା ସମ୍ଭବ ଶାସନ
ଅଭୟମୁକ୍ତ ଦ୍ୱାରାଦିଲେ କରିପରି କାର୍ଯ୍ୟକର
ଅସ୍ଥିରେ ଏବଂ ଗର୍ଭରେ ବିଶେଷ ଯୋଗିଦା
ଦେଖାଇଥିଲେ । ବାବର କୁର ପୁଣ ଓ ଭୂର
କିନଖ ଅନ୍ତର୍ଭାବ । ସମ୍ପ୍ରଦୟ ଅବିନାହିତ ନାହିଁ
ସୁତମାତ୍ର ସେମା ହୋଇ ଜଣେ ପୁଲଶ
ଯକ୍ଷେନ୍ଦ୍ରିୟରେ ଜଣେ କୃତ ଯକ୍ଷେନ୍ଦ୍ରିୟ
ହୋଇଥିଲାନ୍ତି । ଏହାର ଫଳ ଦୈଶ୍ୟ ସର୍ବ-
ବିବକ୍ଷ ଦୁର୍ବିରେ ବିଲବ ପ୍ରେରଣ ହୋଇଥିଲାନ୍ତି
ଓ ବର୍ତ୍ତୟ ଏମ୍ ଏ ଅଧ୍ୟକ୍ଷଣ କରୁଥାଇଲାନ୍ତି । ବାବର
ସରବାରବର୍ଣ୍ଣର ସତ୍ରୁତା ଓ ଅୟାର ସଦଗତ
ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରେଷ୍ଠବାବୀରେ ଗ୍ରାନ୍ଥଜୀ ।

ଧ୍ୟାନକୋଟ ଅଧୀନରୁ ସାହାଯ୍ୟରେ
ସେଠାର କେଣ୍ଟାପ୍ରେସରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଷଥିବା
‘ଶ୍ରୀଚର୍ଚର୍ଚ’ ଲାମର ଖ୍ୟାତ ମନ୍ତ୍ରପତ୍ର ପାଇଁ
ଥିବାର ଭୂଗତ୍ତା ପହଞ୍ଚି ଥିଲାର କନ୍ଦୁଅଛୁଁ ।
ଏକିନ୍ତାମଣି ମହାନ୍ତି ଦ୍ୱାରା ସମ୍ମାନିତ । ଏଥିରେ
ଅନେକବୃତ୍ତିର ପ୍ରଥମଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ ଲେଖାଯାଇଛି
ଏବଂ ପଢ଼ିଗାରୁ ଧ୍ୟାନର କୋରିଥାରୁ । ଉତ୍ତର-
ଲିଙ୍ଗର ସମୟେ ଅନେକବି ମନ୍ତ୍ରିକଥା ବାଦରୀ
କେବେବେ ହଜାର ହରାଯୁ ଅନ୍ତରଦର
ଦେବାର ଦେଖିଯାଏ । ଏଥିର ମଧ୍ୟାନ ଦାରିଦ୍ରା
ମୁଲେଶ୍ଵରଙ୍କ ଅନ୍ତର । ପ୍ରମୋଦୀ ବରସମାତର
ଅଳେଇନା ପ୍ରତି ଥାରାମାଗେମ ଏବଂ ନେବି
କର ଧାରରେ କରିଗ । ହିକ୍ଳିରେ ପାହିଦି
ବୁଦ୍ଧର ମୋହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକପ୍ରଭାବ କରିଗ

କୋଣାରାଇ ପାରେ । ଏମନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି
ଏହି ଅଥବା ଦୂରଗା ଗୋଟାଏ ଶାଶ ଅଥବା
ପଣେ ଉପର୍ଯ୍ୟତ ଦୂରଗାରୁ ସମ୍ମ ଦେଖିବୁ
ସୁରକ୍ଷାକେ ଅପରାଧ ଜଣେ ମନେକର
ମାତୃଭୂଷାର ଉନ୍ନତ ନିମିତ୍ତ କହିରେ ପ୍ରବନ୍ଧାଦ
ଲେଖିବା ଉପର୍ଯ୍ୟାମ ଦେଖି, ବରଂ କେବେ-
ଲେବ ମାତୃଭୂଷାରେ ପ୍ରବନ୍ଧାଦ ଲେଖିବାରୁ
ସୁରା ଦୂରଗା କହିରେ ଲେଖିବାର ଯୋଗାଗା ଆଏ
ବାତାହେଲେ ମାତୃଭୂଷାରେ ନ ଲେଖିବା ଦୋଷ
କମାଯୁ ହୋଇଥାରେ ମାତ୍ର ସେପକ ଓ ଥାର
ଓଡ଼ୟାରେ ଦୂରପଦ ଲେଖିବାରୁ କି ପାରିବୀ
କମା ଚେଷ୍ଟା ନ ଦୂରବା ନିନମୟ । ପୁଣି
ସେତୁମାତେ ଲେଖିବାରୁ ଚେଷ୍ଟା କହିଲୁ
ସେମାତେ ଦେହି ବିଦ୍ୟା ଦେଖିବେ ଲେବକି
ମନକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେଖିବ ଏବଂ ସେମନକୁ
ଉଦ୍‌ଦିର ଦ୍ୱାର ମୁକ୍ତ ରଖିବ କହିଲୁ କହିଲୁ
ଦେଇ ଅପରାଧ ପ୍ରତିକଷା ବା ବାଦାକୁଣ୍ଡ ଦେଖା-
ଇବାକୁ ଯାନ୍ତି । ଗେବେ କାଗଜର ପରମାଳିକ-
ମାତେ ସୁଦ୍ଧା ସେହିକ ଦୁଆ କି ରଖି ଯେତେ-
ଦେଇ ପ୍ରଦାରେଣ ଦୂରପର୍ମା ପୂରବ କମାରୁ
ଯାର ଅପରାଧ ଲାଗଦିଲୁ ଅନିତ୍ୟ ଦୂରଗା
ଦୂରସ୍ଥିଦେଖିବାପରିବର ଅଳସାରୁ ପାଠରେ
ଏବାନ୍ତୁ ଦୂରଗ । ଝଙ୍ଗଜମାତେ ସ୍ମୁ ଗୁଡ଼ିଲେ
ପାଠ ଅରମ୍ଭ ଦେବାର ମଣି ଲାବନ୍ଧସାକ ପାଠରେ
ଅତ୍ୱାହପ୍ରେବନ ମନ୍ଦସ୍ତ୍ର ଦେବାକୁ ଦେଖିଲୁ
ଦୂରନ୍ତ ମାତ୍ର ଅମ୍ବେମାତେ ବିଦ୍ୟାକୟ ଗୁଡ଼ିଲେ
ପାଠରେ ତୋର ଦେଇ କୌଣସିତେ ଦୂର
ଅଳସା ଅରଜିରେ ଶର ପୂରିଲ ଦୂର । ସୁରଷ୍ଟି
ପାଠରେ ଅଭିଭବ ନେବାର ଯେ ଲେଖିବ
ଦୂରର ଲେଖା ପଢିବାକୁ ଲେବର ଥିଲୁବ
ନାତିତିରେ ଅଛି ‘କି’ କଷେନ୍ଦ୍ର ନାତାର
ଶ୍ରୋତା ଯାଏ ନ ବିଦ୍ୟାରେ ?’ ଦେଶର ନାନା
ପ୍ରକରେ ନାନାପ୍ରକାର ମାତୃଭୂଷା ବାଦାରୁବାର
କେବ ଉପାୟ ପଛି ମାତ୍ର ଉପରେକ
କାରଣ ଦେଇ କୌଣସି ଏକପ୍ରାକର ପଦିକା
ପର୍ଯ୍ୟାମ ରହି ଥାଏ ନାହିଁ । ଅମ୍ବେମାତେ ଜୀବ
ଦ୍ୱାରର ପ୍ରକାଶିତ ଦୋହରୁବା ସବେକୁଣ୍ଡିବ
ସମ୍ବେଦ୍ୟଯୋଗୀ ବୃଦ୍ଧ ଶିକ୍ଷକ ଦିଶେଣ୍ଟିଯୁ ପ୍ରବନ୍ଧ
ପାଠ କର ଅବନିତ ଦୋର କହିର ବାର୍ଷିକାରକ
ବାନନା ଦୂରଥି ଏବଂ ଗାହା ପଢିବା କାରଣ
ସାଧ ରମଣ୍ଡୁ ଅନ୍ତରେଷ ଦୂରଥି । ଏଥିର
ବାର୍ଷିକ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଏବନନା ଅଭିନାଶ ପାଇବ ଅଛେ ।

—○—

ପ୍ରକାଶକ ପତ୍ରିକା ଛନ୍ଦୀ ।

୪୦। ରେବକଷା କଲେଜରେ ଶଙ୍କା ଦେବ,
ମୋ ୨ ମା ହାତି ଛାତ୍ର ସଖା ହାତା ଏବଂ

ତେବେ କାହାର ପାଦରେ ରହ ବାବୁ । ତା ତେବେ
ଏ ଜଙ୍ଗାଳୀ ଘନକ ପ୍ରକିଯୋଗିତାରେ କରି
ଯିବାର ଗବ୍ରୀମେଘ ବ୍ୟକ୍ଷଣ କରିଥିଲୁଗା
ସେହି ଅଦେଶ ପ୍ରକାରତି ଦେଇଥିବୁ ମାତ୍ର
ଏଥର ଗୋଟିଏ ଜଙ୍ଗାଳୀ ଶୁଣି ଭାଗରେ ଏ
ପତିବାରୁ ସଫଳରେ ଦେଇ ଥାର ପରେ ଏ
ଯେଉଁ କି ଏ ଦୂରି ପରିମାଣ ସେମାନଙ୍କ
ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅଥବା ସେଇ କବ ମଧ୍ୟରେ କାହାର
ଠାରୁ ସରସ ହେତୁ ଜଙ୍ଗାଳୀ ନ ଥିଲେ
ଅବଶ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସିତାକୁ ବି, ଏ, ସମ୍ମାନ
ପଳାକୃଷ୍ଣାରେ ଉଚ୍ଛଵ୍ସ ପରିତ୍ୱାଳ ଶତମାନ
ଦୂରି ପାଇଥିବାର ଅନୁମାନ ଦ୍ୱାରା ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଆ
କବ ସମ୍ବାଦର ଲେଖାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଦୂରି
ସହାଯେ ଶୁଣି ନିବାଚିକରିବେ ଗୋଟିଏ ଗାଁ
ବର୍ତ୍ତମାନରେ ଏକ ଶୈଳୀର ଶୁଣି ଏକାବେଳେ
ନିଷଣ ହୋଇଥିଲା । ରହସ୍ୟଟି ଏହି ଏ
ପ୍ରଥମେ ରୂପକଣ ଓଡ଼ିଆ ଶହରୁ ହି
ନିମନ୍ତେ ମନେ ଲାଗିଥାଏ କିମିତାରୁ ପଠନ
ଦିଅଗରଥିଲା । ତାରେ ବିଜ୍ଞାନୀଯକୁ ସହିତ
ପ୍ରକିଯେମ ବାର ଅଦେଶ ଅସନ୍ତ୍ରେ ସେହି ନିରାକାର
କଣ ମଧ୍ୟରୁ ଉଚ୍ଛବରକୁ ଏ ଏ ସଂଖେ ବଜା
ଶୁଣିର ଯୋଗତ । ତୁଳ ଜଙ୍ଗାଳୀ ନିରାକାର
ବାରେ ପରିପାତ୍ର ହେବେ ଏବଂ ଅବଶ୍ୟକ
ଦୂରି ଦୂରି ଓଡ଼ିଆ ଦିଅଗଲା । ଏହା ଯେବେ
ସତ୍ୟଦ୍ଵାରା ଗେବେ ଦୂରି ବାରିକା ହରମଣ୍ଡଳକ
କାର୍ଯ୍ୟ ଭୂମିଷକ ବୋଲିବାରୁ ଦେବ ଓ ବେଳେ
ଦୂରି ଧେ ଯେମନ୍ତ ଦୂରିଥିଲୁଗା ଯେ ପାପ କାହାରେ
ନଜାଳୀ ଶୁଣି ସକେତ୍ତୁ ସ୍ଵାକ୍ଷର କପାଇଲେ
ଦୂରି ପାଇବାର ଅଣା ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଗବ୍ରୀମେଘର
ଅଦେଶ ସେପରି ଦେବ । ମାତ୍ରବର କରି
ସରକର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହି ଜଣାଯାଏ ଯେ ଆଜେ
କି ଏ ଓଡ଼ିଆ ଶୁଣି ଦୂରି ପାଇବେ ଏବେ
ଦୂରି ଦୂରି ଓଡ଼ିଆ ଓ ମଙ୍ଗଳକାରୀ
ପରିପାତ୍ର ଗୋଟିଏ କାହାର କାହାର କାହାର
ଯେଦେବ ସରସ ହେବେ ସୁଦା ଏହାରୁ ଅଧିକ
ପାଇବେ କାହାର ଏବଂ କାହାର ଏହି ଓଡ଼ିଆର ତମେ
ରହିବେ ଏକାବେଳେ ନିରାକାର ହେବେ । ପ୍ରାତିକ
ଦିନରେ ସବୋରିଗ୍ରାମ ପାଦରେ କେହି ଜଙ୍ଗାଳୀ
ଦୂରି ପାଇବ କାହାର । ଗବ୍ରୀମେଘ ଅଦେଶର
ଅଧିକ ଅର୍ଥ କରିବା ଅଣୌତ୍ତ୍ରିତ ଏବଂ ଅପ୍ରକାଶ
ଅଟେ । ଗବ୍ରୀମେଘ ଦୂରି ବିବରଣୀରେ ଏହି
ଦେଶର ଏକ ଅନୁଗ୍ରାହକ ଭାବୁ, ଜାର
ମଧ୍ୟରେ ଦେବ ରାତି ସଦ୍ୟାପି କି ସମ୍ମାନ
ଉଦ୍‌ବାର କାହାର ରାତି କାହାର ସମ୍ମାନ

ମାତ୍ର ଗାଢାକୁ ଅହେଥ ପାଇବର କୁର ସାହାକୁ
ଦାରରେ ନ୍ୟୁଟ୍ ସେମାକେ ଅନ୍ତର ସକ୍ଷିଣୀ
ହୃଦୟକୁ ଦେଖାଯଥରୁ ଏବଂ ଚକ୍ରାବ ଉନ୍ନତ
ସମାଜମଧ୍ୟରେ ଦେବ ଶ୍ରଦ୍ଧାରୀଙ୍କାର ସହାୟତା
ଦରଥରୁ । ଏ ପ୍ରକାର ଦ୍ୱାରା ଦେଖି ସେବେ
ଦକ୍ଷାକିଶ୍ଚମାଳେ ମନେ ଦରନ୍ତି ସେ ସେମା
କବ୍ର, ସରକାର ଅନାଦର ଓ ଅସର୍ବ ଦରନ୍ତି
ଦେବେ ଚର୍ଚାର ଅକ୍ୟାମ୍ଭାବରେ ସହଜ
ଦୁଇ । ମାତ୍ର ଅଧ୍ୟେମାଳେ ମନେକରୁଁ ସେ
ଗର୍ବପ୍ରେସେର ମହା ଗାହା ଲୁହେ । ଦେବଳ
ଲକ ସରମାର ଅନୁଯାୟ ଧର ୨୩ ଦୂରିରେ
ଦଙ୍ଗାକର ଭାଗ ଉପିଥରୁ ଏବଂ ମୁସଲମାନ,
ଦରିଶୀ, ଷୟମା, ମରଦହୁ ପ୍ରତିକଳୁ ଓ ଅଧି
ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ୟ ତର ବଜାଳକ ପ୍ରତି ସଥୋତର
ଦୟା କରଥିଲୁ । ବରଂ ଦେବଳ ପ୍ରତିଯୋଗି
ଗିବା ଭୂପରେ ବଜାଳକର ଦାମ ସ୍ଵାପନ କର
ଅଧିକ ଦୟା ପ୍ରକାଶ ଦରଥରୁ । ଏହାକୁବେ
ଦଙ୍ଗାକମାଳେ ଭୂତ ଶିଖାରେ ସମ୍ବନ୍ଧକ ଦେଖୁା
ଓ ସମ୍ଭବ କରିବେ ଓ ଚର୍ଚାର ବଦ୍ୟର ଫଳ
ଅଧିକ ମଜଳକର ହେବ ।

ଅବଧାସ ଅଇନ

ବଜୀୟ ଅବକାଶ ଅରଇ ସଂଶୋଧନାଟ
ସେହି ପାଞ୍ଚଲିପି ପ୍ରସ୍ତୁତିହୋଇ କରୁଥିଲାକାହା
ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ବାଦେ ଅଳଚି ହୋଇଥିଲା ପାଦ
ରେ ଦୂର ଦୂରବାର କଥ ବିଧବଦି ହୋଇଗଲା
ଏହି ଅରଇ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦେସରକାଶ ସଦସ୍ୟ
ମାତ୍ର ନାହା ପ୍ରକାର ସଂଶୋଧନର ପ୍ରସ୍ତୁତି
କରିଥିଲେ ମାତ୍ର କହିବେ ଯା ସାମାଜିକ ବିଷୟ
ପ୍ରକାଶ ସେ ହର ଅଗ୍ରାହୀ ହେଉଅଛି । ପୂର୍ବେ
ମିଶ୍ରନିହିପାଳିଟ ପ୍ରତି ଅବକାଶ ହୋଇଥିଲା
ପ୍ରାକ କିଣ୍ଟୁ ବରବା ବାରିଣ ସେହି ଘର ଅର
ଦରେ ସ୍ଵଳ ପଦା ଦୂରକ ଅନ୍ତରେ ପରିପଥକୁ
ବୋଇଥିବାକୁ ଦେବେହ ମେମର ସେପର ବିଧି-
ବରବାର ରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତରାର
ସଦସ୍ୟ ମଧ୍ୟବଳ ମଧ୍ୟସ୍ଵଦକ ଦାସ ମିଶ୍ରନିହିପା
ଲିଙ୍ଗମାତ୍ର ଅବଧି ସେ ଘର ଚଳାଇବାକ ବମଧ୍ୟ
ଓ ଖୁବାର ଜ୍ଞାପନ କରେ ଏବଂ ବନ୍ଦିମେଧ୍ୟମଧ୍ୟ
ପର୍ମରେ ବିବିଧ ଦେବାକୁ ସେ ପ୍ରାକ ଅଗ୍ରାହୀ
ଦେଲା । ଅବକାଶ ମଧ୍ୟକୁ ମାଆପଣାର ଅୟ ପ୍ରତି
ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ହୋଇବାମାତ୍ର ଯଥା କଥା ପ୍ରକଳ୍ପକ
ବରବାର ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ ଜଳ ସାଧାରଣ ପରି
ହୋଇବାକ ବସାରବାର ପ୍ରାକ ନିର୍ମିତ କରିବାର
ଘର ଦେଲେ ଅୟ ଅବଧି ରଖା ହୋଇଯିବି ।
ଏ ଅଭିଜ୍ଞା ସ୍ଵାକ୍ଷରିତ ଏବଂ ବନ୍ଦିମେଧ୍ୟମଧ୍ୟ
ବାରରେ ହୋଇବାମାତ୍ର ରଖିବାକୁ କିମ୍ବା ନ
କହୁବ ଯେ ସରକାରକର ଅବକାଶ ଅୟ ଦେବି

ବିଧବୀ ବିଦ୍ୟାନ୍ତର ପୋଷକତା

ବିଧକା ବିବାଦ ସେଣ ବଲିକଟାରେ କାୟସ୍ତ
ମାନଙ୍କମଧ୍ୟରେ ଦଳାଦଳ ହୋଇଥିବା ପରେୟକେ

ବଲିହତାର ଦେଶେତ ପ୍ରଧାକ ମାନ୍ୟଗଣ୍ୟ କାସୁ-
ସ୍ରୀମାନେ ମୋଟି ଏ ବିଷକା ବିବାହରେ ଯୋଗଦାନ
ପୂର୍ବକ ପାଦା ସମ୍ବୁଦ୍ଧତେ ସମ୍ମାନ ଦର୍ଶକା
ପ୍ରସଙ୍ଗ ପାଠ୍ୟମାନକୁ ଏଥୁପକ୍ଷେ କରାଯାଇଛି ।
ଏହି ଉତ୍ସବରେ କୃତ୍ତା ଦେଶସ୍ତ ରଜନ ପବ-
ରରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତ “ନନ୍ଦରହୁ” ତାମ୍ଭେ ସମ୍ବାଦ
ମୋଟି ବିଶେଷ ଅଧିବେଶନ ନିବରରେ
ହୋଇଥିଲ ସେଥିରେ ସମ୍ବନ୍ଧତ କିମେ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ଦେଇ ଓ ହୁକୁ ବିଷକା ବିବାହର ଯୋଗଦାନାତ୍ମକ
ବଳୀୟ ଚାପୁସ୍ତ ସମାଜର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତ
ରଖେ ସମ୍ମାନ କିଞ୍ଚିତାରୁ ଏହି ଏହା ଅଛି
ଅବଧିଗ୍ରହୀ ସାମାଜିକ ସମ୍ବାଦର ଉତ୍ସବମାନଙ୍କ ତେ
ଉତ୍ସବ ଦାତାମାନଙ୍କ ଜାରୀର ଦେଶସାରୁ କି ହୁନ୍
ବିଷକାମାନଙ୍କୁ କିମ୍ବୁ ରତା ପୂର୍ବକ ଅବଧିଗ୍ରହୀ
କିମ୍ବୁ ସମ୍ବନ୍ଧର ସୁକାର ଏ ସର୍ବ ବିବେଚନା
କରନ୍ତି । ଏଥୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଏ ଦେଶୀୟ ବିଷକ
ବାଜାର ପ୍ରତି ବିଦେଶୀୟ ବସ୍ତୁବାଜୁକ ତିରରେ
ଦୟା ଓ ସହାନୁଦୂଦ ଜାର ଦେଉଥିଲ ମାତ୍ର ଏ
ଦେଶୀୟ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ମହରେ ଲେଖ ମାତ୍ର
ଦୟାର ଉତ୍ସେବ ଦେଇ ନାହିଁ ଓ ସେମାନେ
ଏହା ନିଶ୍ଚିର ହୋଇଥିଲା ବଜା ଅନୁଭବର
ଦିଶ୍ୟ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ଅପରି ଏହି
ଯେ ପୂର୍ବରୁ ଯାହା ବାହି ଯାହା ବିଶର ହେବ ।
ଏଥିର ନେଇ ବିଦୟୁ ଫୁଲେ କି ଧଳ ଓ ଗାଢା
ଦୂରିର ଓ ଆହୁ କିବୁଦ୍ଧ ଥିଲେ । ଯାଥରେ ପ୍ରମାଣ
ଅଛି କି କଣା କଣା ଉଦରେ ଉଚ୍ଚିରା ପୁରୁ
ଶ୍ରୀଧକାର ନୁହେ ଏବ କଣା ବିନ୍ଦୋ ଓ
କେତୋ ଉଦୟବର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବରଦମାରୀ
ଥିଲା । ଏହା ଦୂରିର ବାର୍ଯ୍ୟ ଏବେ ଅନେକ
ଜାତରେ ବିଶେଷତା କୃତ୍ତା କାହରେ ଅଧିକ
ପ୍ରତିକଳ ହୋଇଥିଲା । ଏଥୁତି ସମାଜକ ଦେଶୀ
ମାନଙ୍କର ଦୟା ପଡ଼ୁଗାହିଁ କାହିଁବିଳି ସେ ପାପିତ୍
ଶ୍ରୀମାନେ ଅଟକ ଅଟକ ହେଉ ନାହିଁନ୍ତି କାହିଁ
କି ? ବିଷକା ବିବାହ କେବଳ ଯୁଧ୍ୟ ସମତ୍ରେ
କିନ୍ତୁ ଦସ୍ତ ! । କେହାର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା ଅନେକ ପ୍ରତିକଳ ହୋଇ ଲମ୍ବଣି । ଅନେକ
ଦେଲି ବିଶର ? ପୁଅମେଳ ମୋଟିଏ ଦୟୋତି
କିମ୍ବା କିମ୍ବା । ସେମେବେଳେ ଅପରି ଏଟକ
ଏବଂ କ ହେଲ କାହିଁ କ ? ବୋଧକୁଏ
ଲକ୍ଷଣ ମନେ କରେ କି ଆଜ ସେମାନ କିମ୍ବା
ଏବ କଲ କାଲ ମୁଁ ବରକ ଏହି ସାଂଘରତା
ଏବ ହେଲ ଅପରି ହେଲ କାହିଁ ପର ! ଯେ
କାରଣ ଦେଇ କଲା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କରି ସେପରି ଅର୍ଥ ଅନେକ ହୋଇଗଲ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ମୋଟିଏ ହେଉଁ ପାଇନମେ ପୁରଳ ହୋଇ-
ଯିବ । ସେବେବେଳେ ତର୍ହୀର ଉପକାରିଗୀ
ଲେବେ ଦୁଃଖାର ବର୍ତ୍ତମାନର ଉତ୍ସମକାରିମା
କବୁ ଧନ୍ୟବାଦ ହେବେ । ଏଥୁର ଅଧି କର୍ତ୍ତା
ପ୍ରତିତ ଧୟରଚନ, ବିଦ୍ୟାବାଚର ଅଣ୍ଟି ସେବା
ଏହି ସମୟରୁ ଧନ୍ୟବାଦ ପାଇଲେଶି-ସେ ପୃଥିମେ
ଏ କାର୍ଯ୍ୟ କଲାବେଳେ ଅଛବ ଓ ଉତ୍ସବାସ୍ୟର ପାତ୍ର
ଦୋଷମୁଖୀର ଏବେବେଳେ ଗାସର ସବୁ ଗୁଣ
ଓ କାର୍ଯ୍ୟମାତ୍ର ସେବନ ଗାନ୍ଧି ମୂର୍ଖ ଦିବସର ବାର୍ଷିକ
କୃଷ୍ଣ ସର୍ବ ସତିଦ୍ଵାରା ଲେବେ କରୁଥିଲୁଛି ।
ଗାନ୍ଧି ମୂର୍ଖ ଅଞ୍ଚଳବିଷୟ ବାର୍ଷିକ କୃଷ୍ଣର ସର୍ବ
ଗରମାସ ଗା ୨୫ ତଥାରେ କଲିବିବାରେ ଗାନ୍ଧି
ଦିବସ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବ ବାବାତୁଳଙ୍କ ସର୍ବପତିଷ୍ଠବେ
ହୋଇଥିଲା ।

ବୟ ମଧ୍ୟଦିନ ରାତି ବାହାଦୁରଙ୍କ ସମ୍ରକ୍ଷଣ ।
ବୟ ନିଃସ୍ଵରୂପ ରାତି ବାହାଦୁର ଉତ୍ତରା
ହୁଲ ସମ୍ମଦର ଯନଶେଖରୀ କାର୍ଯ୍ୟ କଲ ପରେ
ଅବସର ପ୍ରହଳା କରନ୍ତେ ବାହାଦୁର ସମ୍ରକ୍ଷଣ
ନିମିତ୍ତ ଏତ ଶକ୍ତିବାର ସନ୍ଧା ସମୟରେ
ଏଠା ଶାରୀର ଲାଗ୍ରେଟ୍ରୋଲ୍ ହଲରେ କେତେବେ
ଦ୍ୱାରାକର୍ତ୍ତା ଯହରେ ଗେଟିଏ ସାନ୍ଧା ମିଳଇ
ହୋଇଥିଲା । ବାହାଦୁର ଜାକଶାରାଥ ବୟ ଓ ବାହା
ଗୋବୁଲାନନ୍ଦ ଚୌଧୁରୀଙ୍କ ଅନ୍ତରୀଳ ମତେ
ଅନେବି ଦେଖିଯୁ ମାନ୍ୟ ଗଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ରାତି
ଏଠା ବରେହର ପ୍ରିନ୍ସିପିଆଲ ଆୟୁକ୍ତ ସା ପାଦେବ
ପାଦର ମୟୁଂଶାହେବ ହୁଲ ଆଖି ରାତି ପାଦେବ
ବମାନେ ମିଳଇ ପ୍ରଳାଭ ସମାଗତ ହୋଇଥିଲେ ।
ଶାମଦିନ ଥୁବାରୁ ମିଳଦର ଅମେଦ ପ୍ରମୋଦରେ
ଚୌଣୟ ବାଧା ଜାଗ ହୋଇ କ ଥିଲା ଏବଂ
ଉତ୍ସନ୍ନ ହନ୍ତ ମଣ୍ଡଳ ସେହାମତ ବାହାରେ
ଏବଂ ଭାବରେ ବିଚରଣପୂର୍ବକ ପରାର ମଧ୍ୟରେ
ହୃଦୟର ଦୂଢ଼ ବିଚାର ଦୃଶ୍ୟ
ଦେଖିବାରୁ ଅଛନ୍ତି ରମଣୀୟ ହୋଇଥିଲା
ସନ୍ଧାର ଦୟାର ପୂର୍ବରେ ସମସ୍ତେ ଦଲ ମଧ୍ୟରେ
ସମାସିତ ହେଲାରୁ ବାହା ଜାକଶାରାଥ ବନ୍ଦ
ଦହିଲେ ଯେ ବୟ ନିଃସ୍ଵରୂପ ରାତି ବାହାଦୁରର
ଅଧିକାର ବନ୍ଦ ଶୁଣରେ ସମସ୍ତକର ଟିକ୍ଟାମାନ
ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ସେ ନିହାଳ ସରକାର ଲାଭକ
କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସର ପ୍ରତିଶ ବରୁଥିବାର
ସବୁ ସାଧାରଣ ସତ୍ୟ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦେବ ବାକ୍ଷର
ସମ୍ରକ୍ଷଣ ନିମିତ୍ତ ଏ ଅୟୋଜନ କରାଯାଇନ୍ତି
ସବୁ ହୁଲରେ ସବୁ ଶୈଳୀର ଏବଂ ସବୁ ଜାଗର
ଲୋକେ ହୃଦୟ ଉତ୍ସନ୍ନ ହନ୍ତରେ ଉପର୍ତ୍ତିତ ଦେବା ଚାହୁଁ
ପରମ୍ୟକ ଅଟେ । ସେ ଦହିଲେ ଯେ ମଧ୍ୟ ବାହା
ଯେ ଏହା ଦସତା ସନ୍ଧାତ ସରକାର ଲାଭକ
ନିଃସ୍ଵରୂପ କରୁଥିବା ଅଥବା ଶିରା ଫିରାଯାଇଲେ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବା ବିଷ୍ଟ ବନ୍ଧୁକାଳ କୃତକାର୍ଯ୍ୟକାଳ
ସହି ସାହୁତ ସେବାରେ ରହ ଦୋଷଥିବା
ଅବା କୌଣସି ଧ୍ୱରେ ରହ ଏହିରଙ୍କ ପ୍ରବୃତ୍ତି
ପ୍ରଗାଢ଼ ଦ୍ଵାରା ଦେଖାଇଥିବା ଦେବୁ ଏ ସମ୍ମିଳନରେ
ବାକାପ୍ରକାର ଲେବେ ସମାଗମ,
ଦୋଷଅନ୍ତରୁ ଗାହା କନେ ଗାହର ଅଦର୍ଶ
ସ୍ଵର୍ଗାୟ ପଦିତ ଧାର୍ଥ ଚରଣରୁ ସମସ୍ତକୁ ଜାଣ
ଅଶିଥୁବା । ମଧୁବାହୁକ ଚରଣ ବଦ୍ଧାତ୍ମ
ଅଶାପ୍ରକ ସୁବର୍ଣ୍ଣମାଳକର ସବଧା ଅନୁକରଣ
ଶୀଘ୍ର । ପରେ ମୋଟିଏ ସ୍ଵର୍ଗ ଏବଂ ମୋଟିଏ
ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ପାଠ ଦେଲାକୁ ବାରୁ ମୋରୁଲାଙ୍ଘା
କନ କୈପ୍ରଧ୍ୟା ମଳକ ବାମପାରେ ସମସ୍ତକର
ପ୍ରକାର ଉପହର ସ୍ଵର୍ଗ ସୁଷମାଳା ପୟ ବାହା-
ଦୂରଙ୍କ ଗଳଦେଶରେ ଲମ୍ବମାନ ଭଲେ । ସ୍ଵର୍ଗ
ବାଦାହୁର ମହୋଦୟ ସମସ୍ତକୁ ଧର୍ମବାଦ ଦେଇ
ବ୍ୟକ୍ତ ବଲେ ଯେ ସେ ବ ୨୭ ର୍ଦ୍ଦ ଗର୍ଭିମେଘ-
କର ସେବା କର ଅଥବା ସହିତ ସେବା ଅବା
ଅତ୍ୟ ରୂପେ ଦେଶର ଗୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକେ
ସମ୍ମର୍ତ୍ତରୂପେ ସଫଳ ଦୋଷପରାବର ଜ୍ଞାନ ଓ
ଦଳେ ସ୍ଵକ୍ଷା ସବସଧାରଣର ତାତ୍କ ପ୍ରତି ଏବ-
ମୁଗ୍ଧ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦେବୁ ସେ ଅପଣାରୁ ଭାଗ୍ୟବାନ
ମନ୍ତ୍ର ଅନ୍ତରୁ । ସାଧାରଣକର ତାତ୍କ ପ୍ରତି ଏ
ଉଦ୍ବାଦ ଜୀବ ସେ ଆବଦରେ ଦୁଲିବେ ନାହିଁ
ଅଛେଇ ସମାଗର ଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନଲିଙ୍ଗମାନେ ଉପ-
ପ୍ରିତ ଥିବା ଜଳଧାରରେ ଯୋଗ ଦେଇ ପାର୍ବତୀ
ସାତ ସଦ୍ଧା ସମୟରେ ଯେ ଯାହାର ଅକାଶରୁ
ପ୍ରଗାଢ଼ର ଦେଲେ । ଏ ଦନର କାର୍ଯ୍ୟବାହି
ଦେଖି ଅମେମାକେ ପରମାହାତ୍ମିତି ଦୋଷଅନ୍ତରୁ
ଦେଶର ଗୌରବ ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କର
ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧିକାରେ ସେମାକକୁ ସ୍ଵନ୍ଦର ଗୀରାନଙ୍କର
ଚର୍ଚାତ୍ମାର ଯେଉଁ ପଳ ଲବ ହୁଏ ଗାହା
ସ୍ଵଦତ୍ତ ଏବଂ ସେଇମାନେ ବହୁରେ ଯେବା
ଦଅନ୍ତି ସେମାକେ ପ୍ରବୃତ୍ତରେ ମନୁଷ୍ୟବାର
ପରିଚୟ ଦଅନ୍ତି । ମଧୁବାହୁ ଶିଶ୍ରାଦ୍ଧାଗରେ
ଆର୍ଦ୍ର ବାଲକବୁନଙ୍କ ସହିତ ବିଶେଷରୂପେ
ପରିଚିତ ଏବଂ ସେ ବାଲକମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତ୍ତମା
ଯେମନ୍ତ ସମାଦୂଷ ଦେମନ୍ତ ସେମାକବର ପ୍ରକାଶ
ପରେ ଅଦର୍ଶ ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ଥିବାକୁ ଏ ସାକ୍ଷ
ମିଳକରେ ବାଲକମାନଙ୍କ ତଥାର ସେମାକବର
ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦର ବ୍ୟକ୍ତି ବନ୍ଦ ସମ୍ବାଦାଦୁ
ରକ୍ଷଣାତ୍ମକ ସତରିତର ଗାହା ଉଦ୍ବାଦରର ତାତ୍କ
ଦେଶର ଦେବାର ବ୍ୟକ୍ତି ଦୋଷଥିଲେ
ଅମେମାକେ ସମ୍ମଧକ ଅନ୍ତନର ଦୋଷଅନ୍ତ
ତହୁଁ ପ୍ରଶନ୍ତ ଜୁଲି ପାର୍କରେ ସଫେଞ୍ଚ ସ୍ଵାମୀ
ଥିଲ ଏବଂ ଗାହା ଦୋଷଥିଲେ କାର୍ଯ୍ୟବାରୁ
କଥାଗତିକ ସାର୍ଥକ ଦୋଷଥାବା । ବକାର

ତାମନୀ ମତେ ଅମ୍ବୋବେ ସକାଳୁ-
ଦରଶରେ ଉଦ୍‌ଦିଲୀରେ ଘୟକାହାତୁରକ
ବନ୍ଧୁମୂର୍ଖ ଏବଂ ଅବଧି ଜାବତ ପାର୍ଶ୍ଵ ହେବାର
ତାମନୀ କରୁଥିଲୁ ।

ବନ୍ଦର ହବରସ୍

ଏହି କିମ୍ବା ନାମରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରବଳ
ଗଡ଼ଜାର ବାସିଲାରେ ବାହାରମ୍ବତ୍ର । ଗର୍ଭରେ
ଲେଖାଅଛି ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ମୋଗଲନନ୍ଦ ତଥା
ଗଡ଼ଜାରର ବନ୍ଧୁମାତ୍ରେ ନିଷ୍ଠବ୍ଧସ୍ଵାୟତ୍ତ ବେଗରେ
ବୁଲିବେଇ ସମସ୍ତକୁ ଫୋଇଅନ୍ତର୍ଭୂତ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଜାଇର ବାହବ୍ସ୍ଵାୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବନ୍ଧୁକର ବଣେଷ
ଅବଦତ ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ ବିଦେଶୀ ଲୁଗାର
ବନ୍ଧୁକ ପ୍ରତିକଳ ଏ ଦେଶୀୟ ବନ୍ଧୁକର ବାହବ୍ସ୍ଵାୟର
ପଥ ସେଇ ଦୟାରେ । ଓଡ଼ିଶା ବାସିର
ହୃଦୟରୁ ସବେଳ ପ୍ରିଯ ସେପର ଭବବେ
ନିମ୍ନତମ ପ୍ରଦେଶକୁ କଷେଯାଇଥାନ୍ତି ସେପର ବନ୍ଧୁ,
ବୁଲ ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଛବ ହେଉଥାନ୍ତି । ସବେଶୀ ଅବଦ
ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ମରେ ବସନ୍ତବାହବ୍ସ୍ଵାୟର
ଅମେ ନଜର ପଢିବା ଭାବର ବାହବ
ଲୋକମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ବାବଦାଶ୍ଵାୟତେ ଅବଦର
ଜିନିଷ । ବିଦେଶୀ ବସନ୍ତ ପ୍ରଭାବରେ ସହୃଦ
ବିଦେଶୀ ବସନ୍ତର ଅକାଦର ହେଲା ବନ୍ଧୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ବିଦେଶୀ କବ ଲୋପ ପାଇ ଦେଶର ଅବସ୍ଥା
ମନ୍ଦ ଅନ୍ତରୁ ଘରଥାନ୍ତି । କେବଳ ତେଣ-
ବାହିକର ଅବଦେଶା ଗର୍ଭର ବାରଣ ଅଟି ।
ଏ ଦେଶର ବନ୍ଧୁକର ଅବସ୍ଥା ଗେମନ୍ତ ଭର
କୁଣ୍ଡେ ଯେ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉନ୍ନତ ଦେଖାଇ
ଲୋକର ସବେଶୀ ଶାରକୁ ଅହର୍ଷଣ କରିବେ ।
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶରେ ବୌଦ୍ଧବି ଜାତ ବ୍ୟବବା-
ସ୍ଥାର ଅଧ୍ୟେତତ ଦେଖିରେ ସାଧାରଣ ପ୍ରାଣ-
ପଣେ ଚେଷ୍ଟା କର ବାହାରୁ ଉଠାଇ କେବାର
ସହ ବରନ୍ତି ଓଡ଼ିଶାରେ ସେ କାବ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ବରଳ ଦେଖାଇ ଉଥାନ୍ତି । ଓ ଉତ୍ସାହରେ ଏ
ମାନ୍ୟ ବ୍ୟବବାହସ୍ଵାୟର ପଢିବ ଦୟାରୁ ଭକ୍ତାର
ଜନଗାନ୍ତ ଦେବ ଏ ବିଷୟର ଚିନ୍ତା କରିବା
ଉଚିତ । ସହିତ୍ୟ ଗେବ ବିଦେଶନାରେ ଗଡ଼ଜାର
ବଜାମାତ୍ରକ ଦ୍ୱା ଚେଷ୍ଟାରେ ଚୌର୍ବି କାର୍ଯ୍ୟ
ସମାଧା ହୋଇ କି ଥରେ । ବଜାମାତ୍ରେ
ଉଦୟଦର ସହିତ ନିଜ ରାଜ୍ୟର ଗର୍ଭବ ବନ୍ଧୁ
ମାନ୍ୟର ମଧ୍ୟରୁ ଡିକର୍ଷ ଗାନ୍ଧ ଜଣକୁ ଦୂର୍ଭି
ଦେଇ ନୁହଳ ବସୁନ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିଖା କରିବାରେ
ପ୍ରାକାନ୍ତରକୁ ଘଟିଲେ ବ ଖାଲ ର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ
ଆନେବେ ନୁହଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିଖି ବନ୍ଧୁମାନେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ରୁଚିଅନ୍ଦୟାରେ ଥାଇବା ବ୍ୟବବାହସ୍ଵାୟର
ଉଦୟ କର ଜନବାଧାରଣକର ମନ ଅନ୍ତରେ
ଉଦୟାକ ସମର୍ଥ ହେବେ ଏବଂ ସବେଳ ସେପର

କଣେହେବ ଦୋର ଦେଶର ବିଳାଗୀ ଦେବ ।
ଏପ୍ରସାଦକ ଅଛି ଅଛି ଏବ ରଜାମାକେ ସେବେ
ଏହା ଘେନଗେ ହେବେ ଅଛୁ ବୟସରେ ଅଛି
ହାଲରେ ସୁନ୍ଦରୀର କହିଲେଣୀର ବିଷନ୍ଵ ଶ୍ରୀ
ଜୀବ ଓ ତହିସଙ୍ଗ ଅକ୍ଷୟାଖ ଅଛେବ ଦୂର
ପ୍ରକାର ଦୂରପ୍ରା ଦୂରାର ଦେବେ । ବଳିତରା
ତଳ ଶ୍ରୀମଧ୍ୟରେ ସରକାରୀ ବୟସ ବିଦ୍ୟା
କୟ ପ୍ରାପିତ ହୋଇ କୁମାରୀର ରଜାବ ବିଶାର
ଦିଶେଷ ସୁଦିଖା ହୋଇଥାର । ସେଠାରେ ମାଧ୍ୟମ
ପ୍ରାୟ ୯ ୯୦ ବ୍ରା ବ୍ୟସରେ ଉଚ୍ଚେ ବର୍ତ୍ତି
ଅବୟାସରେ ଶାର ଟିର ବିଶା ତର ପାରବ ।
ବାରିବ ଚ ୨୫୦ ବ୍ରା ବ୍ୟସରେ ଏହୀ ଗଜା
ଅବୟାସରେ ପ୍ରଦିବର୍ଷ ଦୂର ଜଳ ବର୍ଷ ପ୍ରସ୍ତୁତ
କର ଅଣି ପାରବେ । ଏହ ସାମାନ୍ୟ ବ୍ୟସ
ହୌଣିଶି ଗଜା ଅବୟାସରେ ଉଚ୍ଚପାରନ୍ତି ଏବ
ଏହା କରେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ବିଦ୍ୟାଲୟ ଏବ
ହଦିଶ୍ଵରାରେ ଯୋଗ ଦେଲାଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠା
କ୍ଷତିକ ଦେବେ । ଗଢ଼ିତାର ଜଳାମାକେ ପୃଷ୍ଠେ
ନିଜେ ଓ ରଜିଷ୍ଟ୍ରେ ରଜେ ଦେଶୀ ଲୁହ
ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ ବେଳି ମାରିଥବନ୍ତା
ରଜାବ ବ୍ୟବସ୍ଥ ରଜ ଚତୁର୍ଥ । ଅବ୍ୟା
ମଧ୍ୟ ଅନେକ ପରମାଣରେ ଅଛି ମାତ୍ର ଶୁଭର
ନାହର ଓ ବାଜେ ଶରତ ନିମନ୍ତ୍ରେ ଶମ୍ଭୁ
କିଦେଶୀ କୁଳା ଦିଶେଷ ବିଶିବାର ଦେଶାୟାବ ।
ଏହା ବଲ ନୁହେ । ସାମାନ୍ୟ ବ୍ୟସ ଲାଘବ
ସତାଶେ ସୁଦେଶର ବର୍ତ୍ତିକୁ ତାର ମାରବା
ବଜ୍ଜେତିତ ହାର୍ଯ୍ୟ ବ ? ସରଷିତାରରେ
ଦେଶୀ ଲଗାର ଅଦର ଦେଲେ ପ୍ରକାରର୍ବତାକା
ଶୀଘ୍ର ଅନୁକୂଳନ କରିଲେ ଏବ ଦେଶୀ ଲୁଗାର
ବ୍ୟବହାର କରିଲେ କଣ ଶୁଷ୍ଟ ଓ ସୁତକଟ,
ରଜାବ ବ୍ୟବସ୍ଥ ବଳି ଦେବ । ଏକ ସୂତ୍ର
ହଜାରେ ଦେଶେ ନିରାପ୍ତ ବିଧା ଓ ଅନ୍ୟାୟ
ଗଣାର ଶୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ହେ ଥିଲେ । ସେମାନୀ
କଳକ ଚିତ୍ରା ବଜାକୁ ଲିଗେ କାହିଁ କ ? ଅନ୍ତରୁ
କଷ୍ଟର ପ୍ରତିକର ଅଣାରେ ଶଥ ରଜଗାନ
ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ପଥ ବିଦେଶୀଲୁଗା ଆମଦାନ
ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇଲେ ଏବ ବ୍ୟ ବିଦେଶାକ
ଦେଶୀ କୁଳା ବିଶବାର ଉତ୍ସବ ଦେଲେ ଅନେକ
ଲୁଧିର ଦେବ । ଲେକମାଦିର ପ୍ରବାହର
ଦେଶୀଲୁଗା ବ୍ୟବାର କଲାକାରିତାର । ଦୁରାର
ଅଦର ଦେଲେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଶବା ବ୍ୟକ୍ତିମାକଳର
ଉତ୍ସବ ବଢ଼ିବ ଓ ରଲୀ କୁଳା ଦିନାରକ
ଅଣିବ । ଚତୁର୍ଥାତର ୪ର ସମିତିରେ ଏଥିର
କହୁଲ ଚର୍ଚା ହେବା ଉଚିତ । ପିଲାବା ଲୁଗ
ନିମନ୍ତ୍ରେ ସେ ଦେଶାୟା ପରମାଣୁଶେଷୀ ସେ
ଦେଶର ଉନ୍ଦର ବଥା ଫେଣିବ ଆର ବର
ଇତ୍ତବା କିମିମା ।

ପାଇଁଯୁମେଷ୍ଟରେ ଭାରତୀୟ ବନେଟ
ପୂର୍ବ ଲିର୍ଡେଶ୍ମରେ ଭଲଭ ପାଇଁଯୁମେଷ୍ଟ
ମହାସଙ୍ଗରେ ତଳକ ମାସ ତା ଓ ଜିଲ୍ଲା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
କାଳରେ ଖେଳ ସେବନେଷ୍ଟକ ପରିଚ୍ଛା ଏଇବା-
ଦର ମାନ୍ଦ୍ରାବ କଳକ ବର୍ଣ୍ଣର ଭାରତୀୟ ବନେଟ
ଅବଶ କରିବା ସମୟରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ସେ
ପରିଚ ବର୍ଣ୍ଣର ଅଭିମର୍ଦ୍ଦ ଭାରତର ଅବସ୍ଥା
ଉଦ୍‌ଦିତ ଲାଭ କରିଥିଲା । ମାତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣଶେଷରେ
୨୩୦୦୦୦ ପାଇଁଗ୍ରେ ଉଦ୍‌ଦିତ ବହିବାର ମାତ୍ରା
ଅନୁଚ୍ଛିତ ହୋଇଥିଲା ଅଧିମ ବଜାୟ ଭାବା ପଞ୍ଚବା
ସମ୍ବକ ଝାବାରୁ ମହା ପଟିଲିପର ଜଣା ଯାଇ
ଲାହା । ସେକାପରି ଲାହା ବିଭକ୍ତ ସେବାନି-
ବେଶର ଯେଉଁ ନୃତ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲୁଛି
ତାହା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନୀୟ ଅଟେ ଏବଂ ସାମରଦ ସାମରୀ
ଯୋଗଭାବର ମେମର ପତ୍ର ଉତ୍ସିବାରୁ
ସେକାପରି ସ୍ଵପ୍ନ ଅଧିକ ମସ୍ତ୍ର କରିବା ମୁଖର
ବିଷୟ । ଭାରତ ଗବର୍ନ୍ମେନ୍ଟର ସ୍ଵପ୍ନ୍ୟ ବିଧାନ
ଏବଂ ମନୁଷ୍ୟେରିତ ବାର୍ଷିକ ଯୋଗେ ଫେର
ଏବଂ ଦୂରସର ଦାରୁ ଭାବା ପଢିଥିଲା । କିନ୍ତୁ-
ତଥା ଏବଂ କାଶିନ୍ୟ ପମ୍ପାଯୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯୋଗେ
ଦେଶର ଧନ ଧୂନିଯିବା ଦେଇ ଭାରତର
ଦାତତ୍ୱ କରୁଥୁବାର ଯେଉଁ ଅଭିଯୋଗ ଅଗର
ହୋଇଥିଲା ତାହା ଅର୍ଥାର୍ଥ । ସବୁ ଉଚ୍ଚନ୍ଦିକ
ଦରମା ଦେଇ ବନ୍ଦ ବିଧବାକ ପ୍ରତି ପାଇଁଯୁ
ମେଷ୍ଟର ସହାନ୍ୟରୁ ଥାଇ ଏବଂ ତାକୁର କର
ତାହାକ କୁରାହ ପଲ୍ଲୀଯୁମେଷ୍ଟ ଅନୁବବ କରୁ-
ଥିଲା । ତାକୁର ଦରାକାଣ୍ଟ ଏକ ଶାଗଲର
କାର୍ଯ୍ୟ ଅରେ ଏବଂ ତାହା ସହିତ ବସ୍ତୁର ଉତ୍ତରି-
ଦର ତୌରେ ସଙ୍କଳିତ ନାହା ମଧ୍ୟ ଅଳ୍ପ କେ-
ରେବ ଉର୍ଧ୍ଵାଦ୍ଵାରା ବିଦ୍ୱାନ୍ତ କଲେବ ଯତ୍ତା
ଭାରତର ଜାଗରକୁ ପ୍ରକାଶିତ ଏହାକ ନିଜା
କରିଲା । ଗବର୍ନ୍ମେନ୍ଟ ଅନୁପତ ଏବଂ ଦରମା ମଧ୍ୟ
ରେ ଦରପ୍ରତିକାରେ ଦେଇଥିଲା ଅଭିଯୋଗ ଅଗର
ହୋଇଥିଲା ସବୁ ମାତ୍ର ଅଭିଯୋଗ ଏବଂ ବିଦ୍ୱା-
ନାତରଣ ଦମତ କରିବା ବିଷୟରେ ଗବର୍ନ୍ମେନ୍ଟ
ଦେବେବେଳେ ପାଇଁଯୁମେଷ୍ଟ ଦେବେ ଥାହା ।
ଶାକ୍ରରଶା ଇଂଗଲିକର ଏଗାନ୍ତ ଦଶ ଏବଂ
ଭାରତ ଗବର୍ନ୍ମେନ୍ଟର ପ୍ରସ୍ତୁତକ ଦେବେ
ଅବଶ୍ୟକ ମତରେ ଅନ୍ତରାଳକର ରାଜି ଉର୍ଧ୍ଵାଦ୍ଵାରା
ମେଷ୍ଟରୁ ବହୁମୁକ କରାଯିବି । ୮୮୮୮ ମଧ୍ୟାହ୍ନ
ର କାନ୍ଦୁମ ଦେଇ ମାତ୍ରାର୍ଥେ ସାଦେବ
ମହାଦୟ ନବର୍ମ୍ମେଷ୍ଟକ ବରୁକରେ ମୋର୍ତ୍ତି
ଅଭିଯୋଗ ଅଶ୍ରୁକାଳରୁ ମାତ୍ର ଭାରତରକର୍ତ୍ତର ସାଧା-
ରଣ ଅଳକ ସେବେଶରେ କିମ୍ବା ଓ ଶାକ୍ରରଶା
କରାଯାଇ ନାହା । ଯଦି ଲେବେ ଦୟ ଥିବା
ଅଶ୍ରୁକାଳ ଦେଇ ଗବର୍ନ୍ମେନ୍ଟକ ସାଧାରଣ କରିବାକୁ

ଅକ୍ଷୁନ୍ନ ହେବେ ଗେବେ ଗବ୍ରୀମେଳ୍ଲ ଅବସ୍ଥା
ଅବ୍ୟାୟ ଅବଲମ୍ବନ ରହେ । ଉତ୍ତମପଦ୍ଧତି-
ମାତ୍ରେ ଅମ୍ବାକୁ ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟ ଶୁଭବାଳୁ କାଖ
ବରବାର କାହା ବରତ୍ତୀ ମାତ୍ର ରହୁ କାନ୍ଦିବରେ
ଭାଗଜମେ ଅନେକବିଧ ବିଧି ଥିଲା । ଉତ୍ତମ ଗବ୍ରୀମେଳ୍ଲ
ଦୃଢ଼ଭାବେ ଶୁଭଭାବୀ ବରୁଷରୁ ଏହି
ପରବର୍ତ୍ତିର ଆସନ ପ୍ରକାଳୀ ଉତ୍ସୁକ ଏବଂ
ଲୋକବର କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତାବାହ୍ନୀ ପୂରଣ ବରବା
ପ୍ରତି ସଥେଷ୍ଟ ତ ତା ଗାନ୍ଧୀ ହାଲିବିମେ କଣା
ଯିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉକ୍ତ ଶାସନପ୍ରଶାସନୀ ପ୍ରତିଲବ
ଓ ପରବର୍ତ୍ତିର ବିବର୍ଣ୍ଣପଦ୍ଧତି ବରୁଷ ସଂଗଠନକ
ବା କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱୀପଭାବେ ରହିଥିଲା । ଅଗାମୀ ର
ବସ୍ତିରେ ଶାସନପ୍ରଶାସନୀ ପରବର୍ତ୍ତିର ବିମସାର
ନାହିଁ ମାତ୍ର ପରବର୍ତ୍ତି ଓ ତରେ ଅନ୍ତର୍ଭୋଗ
ଦ୍ୱୀପଭାବକୁ ପ୍ରଜାମାନେ ବରମଧ୍ୱାନୀ ହୋଇ
ଯିବେ । ଧାରା ଆସନାଧୀନରେ ଲୋକବର
ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ଓ ସାଧୀନତା ଏବଂ ଆସ୍ତାନ୍ୟ ଭାବ
ବଢ଼ିବା ସବେ, ଅଧିବାର ପୃଥିବୀ ବରଣ
(Decentralization) ର ଅବର୍ଦ୍ଦିନ ହୋଇ
ଥିଲା । ଡାକନର ଉତ୍ସବ ଏବଂ ଭୁରୁଷଙ୍କ ଶାରଣାର
ବାଣୀମାନ ଭାବନାବସିଦ୍ଧ ମନୋଭାବ ଜାଗର୍ଣ୍ଣ
କରିଥିଲା । ଅମ୍ବେମାନେ ଭାବନାପ୍ରତିକାଳ
ସ୍ଵର ଶିକ୍ଷାସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସାଧୀନତା ଅବରୁଦ୍ଧ ବରବା
ଉଦେଶ୍ୟରେ ହୁହିଛିକରିଲାହୁ । ଅମ୍ବେମାନେ
ଭାବନାବସିଦ୍ଧ ସାଧାନ ଭାବର ପରାପାରା
ସ୍ଵରୂପମାନ ସ୍ଵେଚ୍ଛମତ ପଢ଼ିବାକୁ ଦେଇଥିଲୁ
ଏବଂ ସ୍ଵରୂପ ଅଥବା ଦେଇଦେଶକ ଆସନ
ପକ୍ଷ ପଦ୍ଧତିବାବରେ ଦେଉଥିଲେ ସ୍ଵମର୍ଦ୍ଦସାଧୀନ
ନିଜନବେରେ ଗଢ଼ିବା ପ୍ରତି ଅଭିଭାବିତ କାହାରୁ
ଦିଲ୍ଲିରେ ଭାବନାପ୍ରତିକାଳ ଅଧିକ ହେବା
ଓ ସେମାନେ ସାଥୀ ବାନ୍ଧା ଅବନ୍ତିଷ୍ଠୁ ଅଥବା ବନ୍ଧୁ
ବନ୍ଧୁକାନ୍ତରେ ରହି କାଳ କଟାଇବା ବିଷୟ
ରେ ଖ୍ରେଚ ସେହେତୁରେ ଦୁଷ୍ଟି ଅନ୍ତର୍ଭୋଗ
ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନେ ଗୋଟିଏ କର୍ମଚାରୀ ସଂଗଠିତ
ହେଇଥିଲା । ଅବଶେଷରେ ଭାବନାବସାରେ
ସେମାନଙ୍କ ଦେଶହିତେଶିବା ଏବଂ ଅକ୍ଷୁନ୍ନମାନ
ବୁନ୍ଦରେ କହି ଶୁଣିଲେ ଉଦେଶ୍ୟକ ହେବା
କିମ୍ପୁ ସମାଦରତର ସମ୍ମାଦନମାନେ ଜାଣି
ଇଶିବା ଦର୍ଶନରେ ସାନଧ୍ୟାନ ଦରଦରେ ଭାବ
ବନ୍ଧବର୍ତ୍ତ ଭାବନେକମାବକ୍ରମିତର ଭାବନେ
କମାନେ କର୍ମଚାରୀରବାବରେ ଶାସନ ବରବା କାର୍ଯ୍ୟ
ରେ ଅଗ୍ରବର ହେବାର ଦୁଷ୍ଟି ଦେଇ କରୁବା
ଶେଷ ଦୁଷ୍ଟି କେବେକ ଗନ୍ଧିତର୍କ ପରେ
ନିଜେର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଇ ଓ ଗୋଟାଏ ବାର୍ଷିକ
କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଇ । ନିବାସନ ଅଭିନନ୍ଦା ସନ
୨୫୩ ସାଲରେ ଜାଣା ହୋଇ ବିଶ୍ୱରେ

ଲେଖାଠର ନାମେ ଶୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛିଲେ ସାଇ-
ହବା ସମୟରେ ମୋହିବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ମୁଣ୍ଡରେ ପଢ଼ିବାର
ମୁଣ୍ଡ ଟାଟି ମନ୍ଦିରର ।

ଲଗ୍ନତାର ଶୁଣୁଟ ପିନିଗର, ପାଇଁ ପରିବ କାମକ
ହେଉ ପାଇବ ପଦିବା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବାର ପାହା ବୋଷ୍ଟି
ରୁବେ ପ୍ରସରି ହେବା ହେବୁ ସବଳେବାର ଅପରାଧରେ
ମନେର କଳବନ୍ଦ ମୋଦିବ ନାମର ବେଳାର କାମର କାହା-
ଶୁଭର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରେସର କମି ମାନ୍ଦରେଟଙ୍କ ଅଧିକାରେ
ମୋଦିବା ଅବଶ ହେବାର ଦ୍ୱାରା କରିଛନ୍ତି । ଲଗ୍ନରେ
ଯେଉଁ ପଦିବା ସବଳେବ ଚୁକିବ ଏବା ହେବୁ ଦିନ ନ
ହେବ, ପାହା କାହାର, ଏବଂ କୌଣସି ପଦିବାର ଦେବାରେ
ଅପରାଧ ହେବା କେବଳ ନହେ କ ?

ହାତିର ଧର୍ମ ମିଳିମଣା ବାନ୍ଦବ ନାମକ ମଟେ
ଚାହୁନ ସବକ ଲୋକ ତେ ପଦାର୍ଥପଳ କଢ଼ିବା ମସ୍ତକାବା
ରୁବେ ଶଗ ବନ୍ଦବାର ବଳକ୍ଷେତ୍ର ସୂଚି ଉତ୍ସମ୍ଭବ
ରତ୍ନ ଦ ପାଦ ଶଶୀ ଧର୍ମ ଦିଲୁଅଛ ।

ମାର୍ଦିନ ପଞ୍ଚର ମେହିର୍ବାଟାଳେ ପ୍ରତିଲିପି
ହୋଇ ଗୋ । ତ ନଗର ହୃଦୟରେ ଏହି ପଥ ଏବଂ
ଜୀବରେ ଅନ୍ତର ଧୂପ ହୋଇଥାଇ । ଶତ ଶତ
ମୁଖୁମୁଖରେ ପଡ଼ ଯହାତ୍ତା କେବଳମାନେ କଥ ଅଛନ୍ତି ହେ
ପାଇଁ ସବୁରେ ଦର୍ଶକାଳ ହୁବି ଥିବା ।

କଣାଧୀରଙ୍କ ଅନେକ ସୂଚି ମହିଳା ଗୋଟିଏ ଉପରେ ଯାଏଥିଲା ତାଙ୍କ ମହିଳା ମୁଦ୍ରାଯୀ କାନ୍ଦିଲା
ପାରିମାନର ହୃଦୟର ବନ୍ଦହାର ଦୂରମ ବନ୍ଦହାର
ହେଉ ଗୋଟିଏ ପରିପାଳନ ଆମ୍ବାଜର ଅଭିନାଶ ବନ୍ଦହାର
କେ ଘର୍ଷଣ ପରିମାଣ ୨୦୦୦ ଏବଂ ଅଟେ । ବନ୍ଦହାରକାଳ
ଯେତୀଏ କେବେ ବନ୍ଦହାର ଗୋଟିଏ କଳାଇବଲେ । ଅଧେର
ଦେବାର କ୍ଷିରା ଗାନ୍ଧିଯୀ କେବେ ଏ ଅଧିକାର ଛାତାର
କରିବାର ବିଷୟରେ ।

ମେହେରୁକଣ୍ଠ ପ୍ରକାଶ

ପ୍ରମାଣନ୍ଦିତ—କବି ଘୋଟାମାନଙ୍କର ଲପତ୍ତି ଅହାର ନନ୍ଦେଇ କବି ଘୋଟାମାନ
ଗୁଡ଼ମେ ଲାଗାଇ ତିଥା ସବ ସଂଶୋଧ ପରମ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଛି
ଏହି ଏକ ଉତ୍ତରିତ୍ତ ନାନ୍ଦନମାନ୍ଦ ଅଚିନ୍ତ୍ୟ ଘୋଟାମାନ
ନନ୍ଦ କବିରେ ଅନ୍ତରାଳ ପ୍ରଦେଶ ସାହେଜେରୀରୁ ହୁଏ । ଏଥେ,
ଏ ନନ୍ଦନକେ ପଢି ଦେଖି ନବିଜ୍ଞି ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିକର ସବ
ପ୍ରକଳ୍ପ ଫେରି ଦେଇ ପଦରି ଅନ୍ତରାଳ ଦେଖିଲୁଛନ୍ତି ଏହି କବିରେ
ବାହେରେ ବନ୍ଦନାପ୍ରକାଶ ବା ସୁଧାରମେ ସମ୍ମାନ ଦେଇବାରେ ଏହି

ଏ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କର ମନ୍ତ୍ର ଚିହ୍ନାରେ—ଗପ କା “ରିକ୍ତ
ବା ଅତିକାରେ ଦେଇଁ” ଏହି ଅଧିକାର ନାମର ସାଥର ଘର୍ଷଣ
ହୋଇଥାଏ କହା ଆ ଅଧିକ ପଠାଇ ନ ଧ୍ୱନାର ଲେଖି ହେଉ
ଅଧିକାର ନାମ ସାମର ବନ୍ଦ ସେ ଦକ୍ଷି ସେ ଏହି ପଠାଇ
ବନ୍ଦ ଯେବେ ଲେଖା ଦେଇଁ କହାଇ ଧ୍ୱନାର ନାମ କାହା
କି ନାମର ମୋଦିତମା ବନ୍ଦନାର ଡକ୍ଟା ବନ୍ଦନ୍ତ ଫେରେ
ଜାର ଓ କେବଳିକି ମୁସି ରକ୍ଷା ସାଥେ ସର୍ବଧିନ
ପଠାଇଲେ ଏ ସେ ଏହାର ଦେଇସାର୍ଥ ।

ଗୋଟିକାଳକ ପାଇ—ଅଗ୍ରାଷ୍ଟତ ଏନମାଳ ପ୍ରତିମାରେ
ପଢ଼ା ନଥାଇ କହି ଦୟତାବାଦ । ମୁଠରୁ ସେ ମୂଳକର ଅଧିକ
ଦୂର ହୋଇ ନ ଯାବେ ।

ପ୍ରକାଶ ପତ୍ର ।

ପଥପ୍ରେରନକ ମଗାମତ ନିନ୍ଦି ଅମ୍ବ
ମାତେ ଦାୟି କୋର୍ତ୍ତ ।

ଶୟକ ରହିଲାପିବା ସମ୍ଭାବନ ମହାଶୟ

ସମୀକ୍ଷା

ଏଠା କିମାଲିଟ୍ରେକ୍ ବୁଦ୍ଧରେ ଛୁଟିମା
ତ ୨୧ ରାଶି ବହିରେ ୧୫୦୦ (ଏଗାରଦଶାଚ
ଟଙ୍କା ପଳାର ଉତ୍ସବର ଗହାମାତି ମେ

ହୋତଥିଲ । ଏଠାର କୋଟିମୟୁଣ୍ଡେକୁ ର ନ
ଏ ଦାମୋଦର ରଥ ସ୍ଵର୍ଗଶଳୟରୀ ଗରୁଣ
ରେ ଷେଣ୍ଟ, କର ସେବ୍ସୁର ନିବାସୀ ଏ
ଜଣ, ପାରଣ ବାସୀ ଏବଜଣ ଅଗ୍ରବାସୀ ଏ
ଜଣ ଆଉ ଭାଜଣ ସମ୍ମର୍ଯ୍ୟବାସୀ ଏହ

ଏ ଜୀବନ୍କୁ ବୁଲନ ଦିଅଥିଲେ, ତଳବମ୍ବ
ଦୂର ପାତଖରେ ସମସ୍ତ ହୃଦବର୍ଷ ଲେଖା
ନିଆଇପଣ୍ଡିଲ । ସମୟକା ପ୍ରାଣ ଅନ୍ଧକାଳୀ

କେବୁ ମନ୍ଦ ବସନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ବୀରମା
ବସ୍ତୁରେ ଗୈରମାକେ ପୁଲଶ ଦୂରକୁ ବ
ଗଲେ । ନ ଆମନ ରଖିବେବା ବିଷୟରେ
ଚେଷ୍ଟା କର ପୁଲଶବାଲିମାତେ ମାରପିଟ ବରେ
ଥିବାର ତେଣୁମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଅଗରେ କହି
ଦିଲେ ଏହିଏ ପାତା । ୧୯୧୫ ମେଁ

ବାରୁ ପାହକ ପାଇଁ ତ୍ରିତିକ ଦଳ ଡାକୁର
ମନ୍ଦିରା କରିବ ନିଜେ ଅଗାମୀ ଧୂମାର ତ୍ରିତିକ
ଦଳ ମୋଦମୀ ଥିଲା ଥିଲାର ପକାଶ କର
ଶୈଖାମନ୍ଦ ଉପରେ ଦସ୍ତକିରି ଆପର ମୁହଁ
ଧୂମା ମେଲଦମୀ ଚକ୍ରଧର ।

ମହ ଦୌର ଅଧିବେଶନରେ ଖୋକାଉଦାନ
କାମକ ଜଣେ ଲୋକ ଘାହାର କୁଳକୁ ରଷ
କରିଲା ସକାଗେ ଗୋଟିଏ ନରଦରଳ ମେହା
କମାରେ କିଥ୍ୟା ସାର୍କ୍ୟ ଦେଇଥିବାରୁ ଘାହାର
ତାମରେ ୯୫୯ ଦିପା ଅନୁଷ୍ଠାନେ ମୋତଦମ
ଚକ୍ରଥର ।

ଉଥିବେଳୁ ଦୂର ମୋହବମାରେ ମହାଶ ଦର-
ପଲ କଳ ନଗ ତୋର ଓ ସର୍ବରୁ ପଦ୍ମର
ବୋଟ ଯନ୍ମେଳୁର ମହବମା ଚଳାଇଥିଲୁଣ୍ଡି
ଉଥିବେଳୁ ମହବମା ଦେଖିବା ଶାଠ କହୁ ସବ୍ୟତ
ଲେବ ଅଧାରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଉଥିଲେ ।

ଏଠା କାହା ସ୍ମୂରି ପୁରୁଷ ଦୂରଜୀବ ଶିଖିବ
ଉତ୍ତରାଧିକ ପାଇ ବନ୍ଦୟବାବୁ ପାଥାଳ ପ୍ରାପରେ
ଏ ପାଇ କା ଚକ୍ରବରେ ଚଣେ ବଳାବାଟ
ନାହିଁ ନିଷ୍ଠାକୁ ଦେଇ ଅଧିକ୍ରମିତାରୁ । ଅଛି ଜଣେ
ମଧ୍ୟ ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ଶିଖିବ ବଙ୍ଗବାସୀ ଅନ୍ତରୁ ।
ସେ ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତର ସାହୁଗ୍ୟ ଶିଖିବ
ଅଛିନ୍ତି । ଓହିଶାରେ କି ଉତ୍ତର ସାହୁଗ୍ୟର
ପ୍ରସ୍ତରିତ ହେବ ନାହାନ୍ତି ? ବୋଧନ୍ତୁ ଏ ଦୃଶ୍ୟମା
ତୋଥିବ କଣ୍ଠକ ଶୋଭା ।

ମେନକ ମାନକ ଜଣେ ମୁସରମାତ ଗାହାର
ବୋଦ୍ଧ ବାପ ଘରୁ ବହୁବ ଜୌରୁହ ନ ଅଶିବାର
ତାରୁ ମାତ ମର ତାହାର ଦାତ ଦାତ ଝାଙ୍ଗି
ଦେଇଥିବାରୁ ଏ ବାରୁ ମନ୍ଦମନ୍ଦିର ସେବକ
ଦିନରେ ବିନ ମାସ ତାବଦଶ ଓ ତଳିବର
ଦିନ କୋରମାତା ଦଶରେ ତଳିର ମାସ ତାଶର
ଶତ୍ରୁ ଦଣ୍ଡର ହେଲେ ।

ଏଠାର ପ୍ରଧାକ ସେଠ ଓ ଦେଖିମାନ୍ତେଣ
ବାହୁ ଚାନ୍ଦ ଲାଲ ମାର୍ତ୍ତ୍ୟାତ ଗୋଟିଏ ମୁଖୀୟର
ଘଷିଥିବୁ ତନ ପ୍ରଧାର ମର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର ଏ ବାହୁ
ଦକ୍ଷବିଦୀର ଦିଂହଙ୍କ ଦର୍ଶରେ ଚାହିଁ ଛା ଅଥ
ଦଶରେ ଦଶିତ ହେଲେ ।

ଏଠାର ସୁଧୋଗା ଡାକ୍ତର ସହେବ ବାରତ-
ପୁରକୁ ବଦଳ ହୋଇ ଯାଇଥିବାରୁ ଏଠାର
ସମସ୍ତ ଲେଖକେ ହୃଦୟରେ ଏମନ୍ଦରୁ ବିପାକରେ
ଛଇ ଲେଖ ଛନ୍ଦି ଥାଇ ।

ତଳେର ମାସ ଏହି ତାରିଖରେ ଏଠା ପ୍ରେକ୍ଷଣ
କୁଳରେ ଗୋଟିଏ ସମ୍ଭବ ହେଲାଥିଲା । ସହବର
ମାତ୍ରଙ୍କାଣ୍ଡ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ଲୋକ ଜୀବନୀର ଥିଲେ ।
ବାହୁ ବାସୁଦେବ ଶୁଣି ସର୍ବପତର ଅସବ ପ୍ରବନ୍ଧ
କରିଥିଲେ । ଏ ଲୋକରେ ପ୍ରକାଶକେ ରଖି
ଦୋଷାତ୍ମକାରେ ଦିଶେଷ ଦୟା ସହ୍ୟ କରୁଥିଲାକୁ
ସେମାନଙ୍କ ଦୂରେ ପଢ଼ିଗାର ପାଇଁ ସର୍ବାରକ
ଦାଳ ଉବ୍ବାରାକୁ ସ୍ଵର୍ଗ ହେଲା ।

ବାରାଟୀ }   ବନ୍ଦିପତ୍ର }   ୩୫୮୯